

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

45'inci Birleşim 22 Aralık 2017 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	268
II.- GELEN KÂĞITLAR	272
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	275,299,375
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, Birleşmiş Milletlerin Kudüs'le ilgili kararına ilişkin konuşması	275:276
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, makam odasında yapılan yenileme ve değişikliklere ilişkin konuşması	299:300
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, Meclis Başkanı olarak yasamanın başında olduğuna ve demokrasiyi özümseyen bir kişi olarak kuvvetler ayrılığına kesinlikle inandığına ve bir adli konuda yön gösterici, müdahale edici olmayacağına ilişkin konuşması	375:376
IV.- ÖNERİLER	276,280
A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ	276:279,280:286
1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun, 22 Aralık 2017 Cuma günü birleşiminde gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan	

işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 23 Aralık 2017 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmasına ve "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 26 Aralık 2017 Salı (dâhil) gününden 4 Ocak 2018 Perşembe (dâhil) gününe kadar ara verilmesine ilişkin önerisi

276:279,280:286

V.- AÇIKLAMALAR

279,286,300,308,319,323,350

- 1.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, taşeron işçilerin haklarıyla ilgili düzenlemenin mutlaka Meclisten geçirilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 279
- 2.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Dikili'de özel bir yurttan 7 erkek öğrencinin cinsel istismara uğraması olayına ve Meclisin bu olayın üzerine gitmesini dilediğine ilişkin açıklaması 279:280
- 3.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 4 siyasi parti grup başkan vekili istiyorsa Danışma Kurulu yaparak grup önerilerindeki tatil kararını ortadan kaldırmabileceklerine ilişkin açıklaması 286:287
- 4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, iktidar partisinin yaptığı öneriyi değerlendirebileceklerine ve ara verme kararının Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması 287:289
- 5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yapılan işlemin Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili iddialarını sürdürdüklerine ancak ara verme kararını ortadan kaldırıp çalışma kararı alacak yeni bir öneriyi kabul edeceklerine ilişkin açıklaması 289
- 6.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Halkların Demokratik Partisi olarak ilkesel anlamda Meclisin çalışmasından yana olduklarına fakat yönetsizliğe itiraz ettiklerine ve Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisinin diğer partileri dikkate almayarak kendi aralarında mutabakat yapmasını saygısızlık olarak addettiğine ilişkin açıklaması 289:290
- 7.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Meclisin ara vermesi kararının değiştirilmesi yönünde 4 siyasi parti arasında mutabakat sağlamadığına göre daha önce alınan karar çerçevesinde çalışmalara devam edileceğine ilişkin açıklaması 290:291
- 8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Meclisin aldığı bir kararı kısa bir süre sonra farklı bir şekle getirmeyi doğru bulmadıklarına ve böyle bir değişikliğin 2 partinin kendi arasında yapacağı bir faaliyet olmadığına ilişkin açıklaması 291
- 9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclisin ara vermesi kararını değiştirecek öneriyi imza attıklarına ve bu imzayı atmakla kimseye nezaketsizlik yaptıklarını düşünmediklerine ilişkin açıklaması 291:292
- 10.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve taşeron konusundaki düzenlemenin Meclis kapalıyken yapılmasına karşı olduklarına ilişkin açıklaması 292

11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın makam odasında yapılan değişikliklerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması	300:301
12.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	308
13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı konuşmaların hiçbirine katılmadığına ilişkin açıklaması	319:320
14.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	323:324
15.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, muhalefetin söyleminin önemsiz ve değersiz olduğu şeklinde bir görüş beyan etmediğine ilişkin açıklaması	324
16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	350:351
VI.-KANUNTASARIVE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	293,301,309,325,351,377,401,445
<i>A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ</i>	<i>293:299,301:308,309:319,325:336,351:375,377:398,401:407,445:456</i>
1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503)	293:299,301:308,309:319,325:336,351:375,377:398,401:407,445:456
2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504)	293:299,301:308,309:319,325:336,351:375,377:398,401:407,445:456
VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR	320,336,398,419,433,442
1.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	320

- 2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 320:323
- 3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 336:338
- 4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 338:339
- 5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 339:340
- 6.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 340:341
- 7.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 341:343
- 8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 343
- 9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 343:348
- 10.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 348:350
- 11.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 398:399
- 12.- Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 399:400
- 13.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 401

14.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 419:420

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 433:434

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 442:444

VIII.- TEBRİK, TEMENNİ VE TEŞEKKÜRLER

407

1.- Başbakan Binali Yıldırım'ın, bütçenin kabulü nedeniyle teşekkür konuşması 407:410

IX.- GENSORU

410,420,434,444

A) ÖN GÖRÜŞMELER

410:419,420:433,434:442,444

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmediği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18) 410:419,420:433,434:442,444

X.- OYLAMALAR

445

1.- (S. Sayısı: 503) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın oylaması 445:456

2.- (S. Sayısı: 504) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın oylaması 445:456

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

457

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Süper Kupa Finalinde üstünde Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa yazan bir pankartın stadyuma alınmamasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16641) 457:460

2.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı'nın, Bakanlığa ait kamp tesislerinin bir siyasi partinin gençlik kollarına tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16642) 461:464

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık tarafından Niğde'ye stadyum yapılıp yapılmayacağına,

Yurtların Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğinde yer alan koşullara uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16645), (7/17073)

465:468

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüm antrenörlerin ve sporcuların ilk yardım eğitimi almasının sağlanıp sağlanmadığına ve halı sahalarda oynanan maçlar için sağlık görevlisi ve spor eğitmeni bulunup bulunmadığına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16647)

469:471

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, 6 Ağustos 2017 tarihinde Samsun'da oynanan Süper Kupa müsabakasında yaşanan olaylar nedeniyle Konyaspor Kulübüne verilen cezaya ve olaylarla ilgili soruşturmaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16849)

472:475

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, 6 Ağustos 2017 tarihinde Samsun'da oynanan Turckcell Süper Kupa müsabakasında yaşanan olaylar nedeniyle Atiker Konyaspor Kulübüne verilen cezaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16850)

476:478

7.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'in, Mersin Valiliğince güvenlik nedeniyle seyirci yasağı getirilen bir futbol maçına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16851)

479:481

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde-Bor yolu üzerindeki kapalı spor salonu inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17069)

482:484

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde yapılması planlanan dağcılık ve kayak merkeziyle ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17074)

485:487

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilindeki spor alanı, lisanslı sporcu, antrenör ve hakem sayısı ile sportif faaliyetlere aktarılan bütçeye,

Niğde ilindeki lisanslı futbolcu sayısına, bu sayının artırılmasına yönelik çalışmalara ve diğer alanlardaki lisanslı sporculara,

Niğde'de bulunan Bakanlığa ait spor salonlarına,

Niğde Bedensel Engelliler Basketbol Takımına Bakanlık tarafından yapılan maddi yardımların artırılmasına ve yapılan yıllık yardım miktarına,

İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17075), (7/17100), (7/17101), (7/17102)

488:493

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üreticiden doğrudan alım yapan AVM ve marketlerdeki fiyatların gözden geçirilmesine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/17723)

494:496

12.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Habur Sınır Kapısı'ndan giriş çıkış yapan araç ve şahıs sayısına ve işlem süresine,

Sarp Sınır Kapısı'ndan giriş çıkış yapan araç ve şahıs sayısına ve işlem süresine,

İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/18902), (7/18903)

497:500

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2017 yılları arasında yurt dışına dil öğrenimi veya başka sebeplerle gönderilen Bakanlık personeline ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/18906)

501:503

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.01’de açılarak altı oturum yaptı.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 504), görüşmelerine devam edilerek, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın maddeleri kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Ali Şeker’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 10’uncu maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu’nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 11’inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Türkiye’nin önündeki ilk sandıkta Adalet ve Kalkınma Partisine ve Genel Başkanına meydan okuduklarını ifade etmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 11’inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, 23 Aralık günü yapılacak HDP Muş İl Kongresi için ilan afişlerinin billboardlarda yer almasını Valinin on gündür keyfi sebeplerle engellemeye çalışmasına ve bu anayasal suçun mutlaka takipçisi olacaklarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan’ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesi üzerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz’ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın 13’üncü maddesi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Seyfettin Yılmaz, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, milletin hakkını ve hukukunu her şeye rağmen korumaya devam edeceklerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Samsun'un Çarşamba ilçesinin Şenyurt Mahallesi'nde tespit edilen rayiç bedelle ilgili problemlerin çözülmesi gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı, Muğla Milletvekili Nurettin Demir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 14'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 15'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amerika vetosuna, tüm tehditlere ve şantajlara karşı Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Kudüs'le ilgili alınan kararın hem bölge açısından hem Filistin davası açısından memnuniyet verici olduğuna,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Kudüs'ün bütün semavi dinlerin ortak mekânı olduğuna ve yapılması gerekenin dünyanın neresinde mazlum halklar varsa onlar için mücadeleye destek vermek olduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Kudüs'le ilgili almış olduğu karardan dolayı memnuniyet duyduklarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Kudüs'le ilgili almış olduğu kararın hayırlı olmasını dilediğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, OHAL için çıkarılmış KHK yetkisinin taşeronlarla ilgili düzenleme için kullanılmamasını ve bu konunun Meclis uzlaşmasına emanet edilmesini beklediklerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Maliye Bakanı Naci Ağbal, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Roman vatandaşların sorunları konusunda gösterilen yaklaşıma,

Maliye Bakanı Naci Ağbal, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, etnik kökeni, mezhebi, meşrebi, inancı ne olursa olsun bu ülkede yaşayan herkesin Türk milletinin bir ferdi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin şerefli bir vatandaşı olduğuna ve bu konu üzerinden tartışma yürütmenin doğru olmadığına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, şehir hastanelerinin kira ödemelerine ilişkin bilgi almak istediğine,

Maliye Bakanı Naci Ağbal, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Yozgat Milletvekili Ertuğrul Soysal'ın 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Bitlis'te Yukarıölek köyü mezarlığında bulunan 267 cenazenin savcılık talimatıyla çıkarılarak İstanbul Adli Tıp Kurumuna gönderilmesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İzmir Milletvekili Zeynep Altıok, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün'un 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Danışma Kurulunun, (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 3'üncü sırasına alınmasına ve gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmelerin Genel Kurulun 22 Aralık 2017 tarihli 45'inci Birleşiminde 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasından sonra yapılmasına ve bu birleşimde (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmelerin tamamlanmasına kadar Genel Kurulun çalışmalarına devam etmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Birleşmiş Milletlerin Kudüs Karar Tasarısı'nı kabul etmesine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Roman vatandaşlarla ilgili konulara gerek Hükûmetin, gerek tüm siyasi parti gruplarının çok ciddi bir desteği olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 22 Aralık 2017 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 03.02'de son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Barış KARADENİZ

Sinop

Kâtip Üye

Vecdi GÜNDOĞDU

Kırklareli

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 51

22 Aralık 2017 Cuma

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir ve 19 Milletvekilinin, Türkiye’de siyasetin kadın cinayetlerine zemin hazırlayan politika ve eylemlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2281) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2017)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 21 Milletvekilinin, Tahir Elçi cinayetinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2282) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2017)

3.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, öğretmenlik mesleği hakkındaki mevcut sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2283) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2017)

4.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya ve 20 Milletvekilinin, küçükbaş hayvancılık sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2284) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2017)

5.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 22 Milletvekilinin, tarım üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2285) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, spor branşlarında milli olma kriterinin ve milli sporcuların doğrudan öğretmen olarak atanmalarındaki şartların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2286) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

7.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, bazı siyasetçilerin vergi cennetlerine kaynak transferinde bulunduğu iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2287) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

8.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu tarafından açıklanan bazı belgeler hakkında kamuoyunun aydınlatılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2288) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

9.- Mardin Milletvekili Erol Dora ve 22 Milletvekilinin, şehir hastaneleri projesinin çeşitli boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2289) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

10.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım ve 21 Milletvekilinin, mevzuatta yapılan değişikliğin tütün üreticilerine ve tütün ticareti yapan küçük esnafa etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2290) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2017)

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 21 Milletvekilinin, yerel radyo ve televizyonların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2291) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2017)

12.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir ve 22 Milletvekilinin, Ağrı'da rant, kayırmacılık ve yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2292) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2017)

13.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 23 Milletvekilinin, devlet kadrolarına atanan şehit yakınları ve gazilerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2293) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2017)

14.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat ve 19 Milletvekilinin, Bitlis'te yaşanan ulaşım sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2294) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2017)

15.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 19 Milletvekilinin, engelli bireylerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2295) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2017)

16.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 26 Milletvekilinin, engelli vatandaşların maruz kaldığı her türlü istismar ve kötü muamelenin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2296) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.12.2017)

17.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 19 Milletvekilinin, kamu kurumlarına yapılan atamalarda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması süreçlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2297) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2017)

18.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, engelli vatandaşların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2298) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2017)

19.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve ailesinin mal varlığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2299) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.12.2017)

20.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Türkiye'de yapısal bir sorun olarak yolsuzluğun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2300) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2017)

21.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 24 Milletvekilinin, güvenlik soruşturması nedeniyle ataması yapılmayan veya geç yapılan kişilerin hak kayıplarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2301) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.12.2017)

22.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Anayasa Mahkemesinin yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığı ile ilgili bir kararının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2302) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2017)

23.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Türkiye'de enflasyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2303) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2017)

24.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, enflasyonun maaşlar üzerindeki etkisinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2304) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.12.2017)

25.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, milletvekilleri tarafından verilen bazı önergelerin iade gerekçelerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2305) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2017)

26.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 Milletvekilinin, cezaevlerinde tutuklulara yönelik hak ihlali iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2306) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2017)

27.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman ve 21 Milletvekilinin, OHAL sürecinde yaşandığı iddia edilen hak ihlalleri ve mağduriyetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2307) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.11.2017)

28.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 21 Milletvekilinin tutuklu avukatların durumu başta olmak üzere avukatlara yönelik baskı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2308) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2017)

29.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan ve 19 Milletvekilinin, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından devlet kadrolarında yapılan açığa alma işlemlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2309) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.10.2017)

30.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 19 Milletvekilinin, Tarsus Cezaevi'ndeki kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2310) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2017)

31.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 21 Milletvekilinin, Reza Zarrab davasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2311) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.12.2017)

32.- Mardin Milletvekili Ali Atalan ve 19 Milletvekilinin, Ezidilerin karşılaştıkları çeşitli sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2312) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.11.2017)

22 Aralık 2017 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN

KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26’ncı Dönem Üçüncü Yasama Yılı 45’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, bugün, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümüyle ilgili son müzakereleri yapacağız.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman’ın, Birleşmiş Milletlerin Kudüs’le ilgili kararına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu arada, şu anda gündemde olan millî ve mühim bir mesele hakkında birkaç söz söylemek istiyorum: Bildiğiniz gibi, Kudüs konusunda Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump’ın uluslararası hukuka ve tarihî gerçeklere aykırı olan tutumunu Meclisimizde grubu bulunan dört partinin birlikte takbihi, biliyorsunuz, yapılmıştır. Yok hükmündeki bu karar dün akşam Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 9’a karşı 128 oyla reddedilmiştir. Bu netice haklı, yerinde ve sevindiricidir. Bu karar, daha önce Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde Amerika’nın vetosuyla 14’e karşı 1 oyla reddedilen kararın teyidi mahiyetindedir ve yapılan yanlışlığın düzeltilmesi manasındadır. Böylece dünyanın hem beşten büyük olduğu hem de birden büyük olduğu gösterilmiştir. Sadece 9 devletin aleyhte kaldığı bu karar 128 devletin kararıyla alındı. Bu devletlere teşekkür ediyorum.

Amerika Birleşik Devletleri’nin tek yanlı olarak Kudüs’ü İsrail’in başkenti olarak kabul etmesine ilk karşı çıkan ve dönem başkanı olarak İstanbul’da İslam İşbirliği Teşkilatını toplayıp İslam ülkelerini Kudüs konusunda ortak bir kararda buluşturan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerimizin genel başkanlarına, idarecilerine, milletvekillerine ve ortak bir dille tavrımızı dünyaya ilan eden siyasi partilerimize, bu yanlışlığı, yaptıkları çeşitli gösterilerle reddeden necip milletimize şükranlarını sunuyorum.

Bugüne kadarki çalışmalarda gerek Komisyon ve gerekse Genel Kurul müzakerelerine katkı yapan bütün milletvekillerimize, bürokratlarımıza, emeği geçenlere özverili çalışmaları dolayısıyla teşekkürler ediyorum.

Gündeme geçiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sizi tabii her zaman bulamıyoruz, siz buradayken, bütçe de görüşülürken sizden istirhamımız, Türkiye Büyük Millet Meclisinin muhalefet kulisine Cumhuriyet gazetesi gelmiyor, Evrensel gazetesi gelmiyor, Millî Gazete gelmiyor, BirGün gazetesi tek bir gazete geliyor, diğer gazetelerden üçer, dörder tane geliyor ve ben aynı şekilde iktidarın da kulisine gittim, iktidarın da kulisinde aynı sorunları yaşıyoruz...

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Kütüphanede hepsi var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - ...ve aynı şekilde Türk Hava Yollarına, hele hele Sabiha Gökçen Havaalanı'na yine bunlar gelmiyor, dış uçuşlarda yine bu gazeteleri biz bulamıyoruz. Sizden istirham ediyorum, bu ayrımcılığa sizin Başkanlığınızda son verilmesi için ilgili yerlerle irtibata geçip bu mağduriyetin, bu ayrımcılığın giderilmesini talep ediyoruz sizden Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Mahmut Bey, sizden beklenen çıkışı yine yaptınız, diğer bir konu olarak getirdiniz. İlgili yerler gereğini yapacaklardır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İlgili yer neresi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; bu öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IV.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun, 22 Aralık 2017 Cuma günü birleşiminde gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 23 Aralık 2017 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmasına ve “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 26 Aralık 2017 Salı (dâhil) gününden 4 Ocak 2018 Perşembe (dâhil) gününe kadar ara verilmesine ilişkin önerisi

22/12/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 22/12/2017 Cuma günü (bugün) toplanmadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mustafa Elitaş

Kayseri

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun 22 Aralık 2017 Cuma günü birleşiminde;

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, haftalık çalışma günlerinin dışında 23 Aralık 2017 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşimde, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam etmesi,

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına, 26 Aralık 2017 Salı (dâhil) 04 Ocak 2018 Perşembe (dâhil) gününe kadar ara verilmesi,

önerilmiştir.

BAŞKAN – Efendim, bu grup önerisi hakkında söz talebi var.

İlk talep, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erhan Usta'nın.

Buyurunuz efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

Müddetiniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Tabii, bu grup önerisi, Meclis çalışmalarına bir süre ara verilmesine yönelik bir grup önerisi. Burada, şu anlamda yani “Meclis sürekli çalışsın, yirmi dört saat çalışsın, milletin bu kadar sorunu var, Meclis niye ara veriyor?” şeklinde bir yaklaşımı, ben, işin doğrusu doğru bulmuyorum teknik açıdan çünkü neredeyse iki aydır bütçeyle yoğun bir şekilde çalışılıyor, uğraşıyor; Plan ve Bütçe Komisyonu safhasında, buradaki safhasında, burada olmayan zamanlarda kendimiz oturduk, çalıştık, bir yorgunluk, bir gerginlik oldu. Önemli olan verimli çalışmaktır, bence bir süre ara verilmesinde bir mahzur yok, bu insani bir durumdur, bunu böyle değerlendirmek lazım, bunun üzerinde popülizm yapmanın hiçbir gereği yok ancak şu anda gündemde taşeronla ilgili bir yasa çalışması var. Basına yansıdığı kadarıyla bunun KHK’yle yapılmasına yönelik de bir kısım işler gündeme geldi. Bu ara, taşeron çalışmalarını KHK’yle yapmaya bir bahane olmamalı. Yani “Ne yapalım efendim, işte Mecliste ara verildi, ayın 9’una kadar Meclis çalışmayacak, o zaman taşeron da bekleyemez, yıl sonuna kadar bunun bitmesi lazım, hadi gelin o zaman bu taşeron meselesini, bu bekleyen sorunu KHK’yle çözelim.” şeklinde bir bahane olmamalı. Az önceki, bir çalışmaya ara verilmesinin insani bir durum olduğu hususunu bu kayıtla söylüyorum.

Bu taşeron konusunda da, bu, bütün siyasi partilerin -biliyoruz ki- seçim beyannamelerinde olan, çözmeyi vadettiği bir husustu. Bunu en adil şekilde, en kalıcı şekilde çözmemiz lazım. Bu çözümü getirirken, mesela bir grubu, diyelim ki KİT’leri -şu anda konuşulan öyle bir şey var basına yansıdığı kadarıyla- dışarıda tutmak olmaz veya bu sorunu çözdükten sonra yine bu tür bir uygulamayı devam ettirerek bir sene sonra, iki sene sonra aynı sorunla tekrar karşılaşma durumumuzun olmaması lazım veya şimdi özel sektörde taşeron olarak çalışanları devletin taşeronu hâline getirme gibi özel bir statüde taşeron meselesini çözmek lazım. Bu işin kalıcı, adil, düzgün bir şekilde çözülmesi lazım.

Bu arada, taşerondaki, taşeron işçilerine benzer bir şekilde devlette çalışan, vekil olarak çalışan vekil imamlar, vekil öğretmenler, vekil ebe hemşire türü çalışanlarımız var, onlara da kadro verilmesi konusunun da bu anlamda gündeme gelmesi lazım.

İşte bu nedenlerle daha tartışacak bir sürü konu var, kriterler var mesela. Yani şu anda çalışıyor olana, sadece çalışana taşerondan kadro verilir, diyelim ki bundan önce beş yıl çalışmış olana verilmezse olmaz. Bunların Mecliste konuşulması lazım. KHK yetkisi terörle mücadele için Hükûmete verilmiş bir yetkidir. Bu anlamda böyle bir konunun KHK’yle yapılması doğru olmaz, eksik olur, toplumu da tatmin etmez. O anlamda Mecliste tartışıp -zaten herkesin hemfikir olduğu bir husustur ama- katkı verip bunu daha iyi olgunlaştırabiliriz ve bu sorunu çözebiliriz diye düşünüyorum. Bu anlamda taşeron yasasının Mecliste görüşülüp yasa olarak çıkması lazım, KHK’yle çıkması doğru olmaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Efendim, ikinci söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kerestecioğlu’na aittir.

Buyurunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KHK’lerle kalıcı düzenlemelerin yapılamayacağını, bunların Türkiye’nin geleceği için

önemli şeyler olduğunu ve bu düzenlemelerin ancak Mecliste çalışılarak yani hep birlikte bir yasa çalışması hâlinde yapılabileceğini defalarca söyledik ama arkadaşlar, KHK'leri ve OHAL'i kalıcı bir rejim hâline getirdiniz ve taşeron olsun, başka şeyler olsun, her türlü düzenlemeyi artık gerçekten bir fırsata çevirerek KHK'yle yapıyorsunuz. Bütçe görüşmeleri başlamadan önce hep birlikte toplantı yaptık ve o toplantıda bu taşeron yasasının, örneğin yarın gündeme gelebileceği söz konusu olmuştu ve orada dedim ki: Bu tasarı gündeme gelecekse eğer lütfen bunu bize önceden iletin, önerilerimizi iletebilelim çünkü gerçekten önemli bir şey.

Taşeron sistemine biz bütünüyle karşıyız aslında, böyle bir sistemi kabul etmiyoruz, herkesin kalıcı kadroyla çalışmasını düşünüyoruz, bu şekilde olması gerektiğini ifade ediyoruz ama madem böyle bir şey yapıyorsunuz, bari o zaman kaçırmayın bunu kimseden, getirin, biz önerilerimizi iletelim, insanların taleplerini iletelim, buna göre bir düzenleme yapılsın dedik. Ha, tabii “Daha taslak hazır değil.” dendi bize. E, ne oldu şimdi? Meclis tatile giriyor, ondan sonra KHK'yle çıkarıyoruz. O zaman diğer partileri kapatın arkadaşlar, gerçekten. Her şeyi kendiniz yapacaksınız bize ihtiyaç yok bu Mecliste. Ya bunu hep beraber yapacağız, ya insanların sorunlarını, önerilerini dile getirerek, temsil ettiğimiz insanları gerçekten temsil ederek yapacağız ya da o zaman deyin ki: “Bu ülkenin tek temsili biziz; tek parti rejimidir, biz temsil ediyoruz. Sizlerin düşüncelerine gerek yok. Biz KHK'yle her şeyi hallederiz zaten; Meclis kapalıyken de hallederiz, açıkken de hallederiz; oradan söylerler, hallederiz; buradan söylerler, hallederiz.” Şimdi, en azından kendi siyasi etiğimize, konuşmalarımıza sadık kalarak davranmamız lazım ama yeni yıl öncesi falan, hani, bir güzellik, bir parmak bal, bunu yapmak istiyorsanız gerçekten bizim günlerce ama günlerce yazıştığımız sağlıkçılar var. 1.295 sağlıkçı neden beklediklerini bilmeden bekliyorlar ve her gün, her gün bu sorunu iletiyorlar, sizlere de iletiyorlardır eminim. Mesela onların atamasını yapabilirsiniz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi, grup önerisi hakkında söz alıp muradını anlatmadı. Bunu yapmasını beklerdik. Muhalefet partilerinin de bu konuda konuşmadan sessiz bir anlaşmayla ara verme... Yani on beş günlük bir tatile Meclisi sokmayı arzu ediyorlar. Bir kez, ülkede sorunlarına çözüm bekleyen toplumun tüm kesimleri dururken ve yeni yıl yaklaşırken atanamayan öğretmeninden uzman çavuşlarına, emeklilerden emekçilere kadar bu kadar sorun varken Meclisin böyle uzun bir tatile girmesini hiçbir zaman doğru bulmadık. Ama bu sefer özel bir durumla da karşı karşıyayız. Özel durum şu: Yaklaşık 1 milyon kişiyi doğrudan etkileyen, aileleriyle toplumun 4-5 milyon kişisini etkileyen, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından 7 Haziran ve 1 Kasım seçim bildirgelerinde ortaya konduktan sonra büyük bir toplumsal beklentiye dönüşen taşerona kadro meselesi var. Bu konuda bir önceki Başbakanın verdiği açık söz var, bugüne kadar tutulmayan bir devlet sözü var ve 31 Aralık-1 Ocak gecesine kadar bu konuya çözüm getirileceğine dair bir beklenti var. Burada, CHP olarak Taşeron İşçilik Çalıştay'ında yapılmayı yaptık ve tüm sendikaları, DİSK'i, TÜRK-İŞ'i ve HAK-İŞ'i, üç konfederasyonu bu konuda

bir araya getirdik. Üçü, ortak taleplerin altına ıslak imza attılar. Taşeron işçilerin temsilcileri geldi, gitti ve biz kamuoyuna ve iktidara şunu söyledik: Bu üç konfederasyonun taleplerinin, taşeron işçilerin temsilcilerinin taleplerinin karşılandığı bir düzenlemeyi yukarıda, Plan ve Bütçe Komisyonunda birkaç saat içinde geçirmeye, ardından Genel Kurulda bir saati bulmayacak bir sürede hızla yasalaştırmaya biz varız. Alınan sözlerden görülüyor ki bütün muhalefet partileri var ama iktidar partisi diyor ki: “Siz evinize gidin, siz memleketinize dönün; biz, Meclisin 23 Nisan 1920’de kazanılmış halk adına yasa yapma yetkisini, OHAL ilanıyla elinden alıp kullandığımız Meclisin yetkisini kullanarak bunu OHAL KHK’siyle yapacağız. OHAL KHK’si terörle mücadele için Meclisten alınmış bir yetkidir, taşeron işçilerinin umutlarını yok etmek üzere kesinlikle kullanılamaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Eğer beklentiyi karşılayacaksınız hodri meydan. Muhalefet diyor ki: “Gelin yapalım.” Ama 1 milyon kişi beklerken sadece 230 bin kişiyi tatmin edeceksiniz. İşin önemlisi, KHK’yle çıkardığınız için hukuk yolunu kapayacak ve Anayasa’nın eşitlik ilkesine göre yapılacak başvuruların önüne geçecekseniz, bu, taşeron işçilere yapılmış büyük bir haksızlık olur, buna direnmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özel.

Efendim, grup önerisi olduğu için iki kişinin söz talebi var birer dakikalık. Sayın Yeşil, Sayın Balbay; ikinize oturduğunuz yerden birer dakika söz vereceğiz.

Buyurunuz Sayın Yeşil.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil’in, taşeron işçilerin haklarıyla ilgili düzenlemenin mutlaka Meclisten geçirilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Benim taşeron işçilerle ilgili bir söz talebim olmuştu. Özellikle sayın grup başkan vekilimiz zaten dile getirdi. Bizim tüm gruptan ricamız şu: Bu taşeron işçilerinin haklarının mutlaka Meclisten geçirilmesini talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Balbay...

2.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay’ın, Dikili’de özel bir yurttta 7 erkek öğrencinin cinsel istismara uğraması olayına ve Meclisin bu olayın üzerine gitmesini dilediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALİ BALBAY (İzmir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Başkan, dün Dikili’de çok sıcak bir olay meydana geldi; eminim bu Meclis çatısı altında herkesin, 81 milyonun “Olamaz.” diyeceği bir olay. Özel bir yurttta 7 erkek öğrencinin cinsel istismara uğraması sonucu, dün akşam saatlerinde Ömer F. G. isimli kişi tutuklandı. Kınıyorum, esefle kınıyorum. Bütün Dikili bu şekilde söylüyor, bu yurdun “Süleymanlılar” diye adlandırılan bir tarıkata ait olduğunu bütün Dikili söylüyor. Aladağ’da da aynı tablo ortaya çıktı, Karaman’da da aynı tablo ortaya çıktı. Millî Eğitim Bakanlığı çocuklarımıza yurt yapamayacak kadar âciz midir? Bunca inşaat alanında eğitimde bunca binalar yapıyoruz deniyor ama çocuklarımız ne yazık ki şu anda karanlık kişilere teslim edilmiş durumda. Dikili’deki bu olayı şiddetle kınıyorum. Meclisin bu olayın üzerine gitmesini istiyorum, diliyorum. Aladağ son demiştik, Karaman’a son demiştik, ondan önce Konya’ya son demiştik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IV.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun, 22 Aralık 2017 Cuma günü birleşiminde gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 23 Aralık 2017 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanmasına ve “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında bulunan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 26 Aralık 2017 Salı (dâhil) gününden 4 Ocak 2018 Perşembe (dâhil) gününe kadar ara verilmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Efendim, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Muhalefet daha çok!

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) - Sayı yok ya!

BAŞKAN – Çoğunluk var efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayı yok!

BAŞKAN – Özgür Bey, çoğunluk var. Siz toplu olduğu için öyle görüyorsunuz, dağınıklığı görmüyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın efendim!

BAŞKAN – Toplu olduğu için öyle görüyorsunuz, ben buradan görüyorum efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Ahrazoğlu’na sordunuz mu? Sayın Başkan, kâtip üyelerinize sordunuz mu?

BAŞKAN – Özgür Bey, iktidar fazla efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim kâtip üyelerinize...

BAŞKAN- Siz toplu oturduğunuz için öyle görüyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bakın, bu kadar adam giriyor, şuraya bakın ya!

BAŞKAN – Görüyoruz, evet.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kâtip üyelerinize sordunuz mu? Ahrazoğlu var diyor mu? “Bu taraf çok” mu diyor?

BAŞKAN – Saydıralım, bir dakika.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kapıları kapatın!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, 7 kişi girdi!

BAŞKAN – Sayalım, emin olunuz.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın, 7 kişi girdi ilave, 7 kişi!

BAŞKAN - Kabul edenler... Evet, sayar mısınız?

Ayağa kalkın da sayın.

Burayı da sayın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Elektronik oylamayla yapın efendim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, 7 kişi girdi!

BAŞKAN – Gelebilir efendim, Allah Allah.

MEHMET GÖKER (Burdur) - 7 kişi sonradan girdi!

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 7 kişi sonradan girdi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gelebilir beyefendi.

MEHMET GÖKER (Burdur) - 8 kişi dışarıda, sonradan!

BAŞKAN – Sizin gibi onların da oy verme hakkı var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 9!

MEHMET GÖKER (Burdur) – Oylama sırasında burada yok, kabul edemezler!

BAŞKAN – Var efendim. Öyle şey mi olur!

MEHMET GÖKER (Burdur) – 12!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kaç kişi var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın efendim!

MEHMET GÖKER (Burdur) – Oylama sırasında 12 kişi yok efendim!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın bu tarafı!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Taşeronların hakkı yok edilmesin!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Karşı tarafa sayıyı söyleyelim, bizim sayımızı onlara.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın bu tarafı!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evdeki vekilleri de sayın o zaman!

BAŞKAN – Evet, kabul etmeyenler lütfen işaret buyursun. Sayar mısınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kaç kişi var efendim? Önce tespit ederseniz...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İki elini kaldırıyor!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elleri hep taşeron için kaldırıyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – MHP Grubu!

KADİM DURMAZ (Tokat) – Erhan Usta, sözlerinin arkasında dur!

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Saydık ve az çıktı.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sonra girenlere ne oldu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sonradan girenler düşülecek. 12 kişi sonradan girdi. İşari oylamada bakanlar vekâleten oy kullanamaz, işaridir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kanun hükmünde kararnameyle değil, taşeron yasası Meclise gelsin.

BAŞKAN – Sayın Müslüm Bey, bakanlıktan kalma bir alışkanlığınız var herhâlde... Oldu şimdi, tek kaldırın.

Eğer otursanız daha rahat sayar arkadaşlarım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oturalım mı?

BAŞKAN – Lütfen... Yerinize otursanız daha sıhhatli olur.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben saydım Başkan, bir sıkıntı yok, sayıları az.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Meclis kapanmasın Başkan. Taşeron yasası Meclise gelsin. Kanun hükmünde kararnameyle çıkmasın taşeronların olayı. Salı günü Meclise gelsin, iki günde çıkar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kabul eden kaç kişi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 11 fark var, 11.

BAŞKAN – Efendim, “62-64” kabul etmeyen, “82-81” kabul eden.

Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, karar yeter sayısı yok! 84 olur mu! Karar yeter sayısı yok Başkan.

BAŞKAN – Oylama tamamlandı ve gündeme geçiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, kanunun amir hükmü ihlal edilemez. Her hâlükârda karar yeter sayısıyla Başkan karar almalı diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, toplantı yeter sayısının olmadığını kendi ifadenizle tutanağa geçirdiniz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İstediniz mi karar yeter sayısı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı istedik.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok karar yeter sayısı!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, toplantı yeter sayısının olmadığını kendi beyanınızla tutanağa geçirdiniz. Mecliste 184 kişi yoksa toplantı yapılamaz. Karar yeter sayısı 139’dur, o aranmamış olabilir.

İki: Toplantı yeter sayısı 184’ün olmadığını kendi beyanınızla tutanağa geçirdiniz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sadece açılıшта ararsın 184’ü, açılıшта! Grup başkan vekilisin, açılıшта ararsın onu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ara vermeli ve yenilemek durumundasınız.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Karar yeter sayısını vaktinde isteyecektiniz.

BAŞKAN – Bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, Sayın Grup Başkan Vekili; ben toplantıyı açtığımda toplantı yeter sayısı vardı, bunu ilan ettim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yoktu, yoktu.

BAŞKAN – Size göre yok, bana göre var.

Size gelelim: Burada karar yeter sayısı var, görüyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nasıl var efendim?

BAŞKAN – Var ve sizin isteğiniz üzerine ben iki kâtibimize ayrı ayrı saydırdım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Toplantı yeter sayısı yok efendim.

BAŞKAN – Aralarında 2 ya da 1 fark var ve aralarındaki fark da, kabul edenler ile kabul etmeyenler arasındaki fark da 20 küsur. Dolayısıyla öneri kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Görüşmelere devam edeceğiz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu tutumu sürdüremezsiniz, bu konuda usul tartışması açmak istiyorum çünkü yaptığınız iş usule aykırı. Mecliste 184 kişinin olduğunu müşahade edebilirsiniz, onu tartışmadık ama bir oylama yapılıyor, iki taraf baksa ve “Bu taraf çoğunluk.” diye tutanağa geçse o konuda da bir şey dediğim yok. Kendi beyanınızla, Meclis salonundaki sayının toplantı yeter sayısının altında olduğunu beyan ettiniz...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Toplantı yeter sayısını işin başında ararsın, hâlâ öğrenmemişsin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve yapmış olduğunuz bütün iş ve işlemleri sakatladınız. Bu yüzden, bu tutumunuzu sürdüremezsiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – 367’de yaptığınızı yapmaya çalışıyorsunuz. Yok böyle bir şey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sürdürürseniz tutumunuz hakkında usul tartışması açıyorum.

BAŞKAN – “Usul tartışması” diyorsunuz da ben size bu 146’ncı maddeyi hatırlatmak istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, buyurun.

BAŞKAN – Lütfen, buyurun.

“Karar yeter sayısı

Oya konulan bütün hususlar Anayasada, kanunlarda veya İçtüzükte ayrıca hüküm yoksa, toplantıya katılan milletvekillerinin salt çoğunluğuyla kararlaştırılır. Salt çoğunluk belli bir sayının yarısından az olmayan çoğunluktur.

İşaretle oylamada olumlu oylar, olumsuz oylardan fazlaysa, oya konan husus kabul edilmiş; aksi halde, reddedilmiş olur. Genel Kurulda bulunup da oya katılmayanlar yeter sayıya dahil edilirler.”

Toplantı yeter sayısı var, karar yeter sayısı var, öneri kabul edilmiştir. Herhangi bir usul hatası yoktur, tutumum hakkında da herhangi bir yanlışlık görmüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Ben müzakereye devam ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, siz benim beyanımı hiç dinlememişsiniz ya da arkadaşlar dinlemediler, doğru olmayan bir bilgi notu iletiler.

Birincisi: “Karar yeter sayısı yoktur.” diye bir itirazım yok, “Toplantı yeter sayısı yoktur.” diye bir itirazım var, o da şundan: Toplantı yeter sayısı 184’tür, başta müşahede ettiniz, var olduğunu söylediniz, biz itiraz etmedik, aslında açık olarak da yoktu.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İtiraz etseydin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ardından, hemen bir işlem tesis ettiniz. İşlem tesisinde karar yeter sayısı aransa, karar yeter sayısı vardır, yoktur tartışması yaparız, öyle bir şey aranmadı ancak siz, işari bir oylamada her iki kâtip üyenin sayılarını tutanağa geçirmek suretiyle salonda 184 kişi bulunmadan bir işlem yaptığınızı tutanağa bağladınız. Yapılan oylama Anayasa açısından sakatlandı. Bu durum, oylamanın yenilenmesi dışında bir şekilde düzeltilemez. Aksi takdirde, Meclise ara verme kararı da aldığınız için, ara verme sırasındaki harcamalar ile Meclisin normal çalışma düzeni arasındaki farkların tamamı... Sizin ve bu karara etki eden herkes tarafından devleti zarara uğratmaktan başlayarak, alınan ara vermenin Anayasa’ya aykırı olmasından, komisyon sürelerinin işleyip işlememesine, komisyonlara evrak havale edilip edilmemesine kadar Anayasa’ya aykırı birçok sonuç doğurur. Bunun için, yapmanız gereken, dilerseniz ara verin, bu meseleyi, bu cenazeyi nasıl kaldıracamız, oturup tartışalım. Ara vermeyip siz burada devam ederseniz bu işlemin usule uygun olmadığını söylüyorum. Usul tartışması açmada riyaset makamının takdir yetkisi yoktur ve usul tartışmasını açıp grupların görüşünü, gerekiyorsa Genel Kurulun görüşünü de alabilirsiniz. Ama bunu yapmaksızın devam ettiğinizde Anayasa’ya ve İç Tüzük’e aykırı hareket edersiniz, istirham ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Özgür Bey, buyurun, siz meramınızı ifade ettiniz.

Bakınız, bir de 57’nci maddeyi okuyayım. “Yoklama: Başkan birleşimi açarken tereddüde düşerse yoklama yapar.” Açtım, toplantı yeter sayısı var dedim, mesele tamamlandı. “Görüşmeye tabi tezkerelerin oylanması ile kanunların maddelerine geçilmesi ve tümünün oylanması esnasında, işaretle oylamaya geçilirken en az yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir.” Böyle bir durum yok ama sonunda siz mübayanet var dediniz. Çoğunluk, toplu olarak oturduğunuz için siz daha çok fazla gördünüz. Biz buradan görüyoruz, çoğunluğun olduğunu görüyoruz ve yaptığımız sayımla da her iki kâtip arkadaşımın yaptığı sayımla da bunu gördük, tespit ettik. Siz belki toplu oturduğunuz için kalabalık olduğunuzu zannediyorsunuz ama ben görüyorum.

Gelelim Anayasa’ya: Ne Anayasa’ya aykırı bir tutumum var ne İç Tüzük’e ne de kanuna; hiçbir şekilde aykırılık yoktur. O dediğiniz gibi öyle olur, ondan sonra Anayasa çizgisini aşmış oluruz, çiğnemiş oluruz; böyle bir şeyler mevzubahis değil, endişe etmeyin; Anayasa’yı da iyi biliyoruz, İç Tüzük’ü de iyi biliyoruz, endişeye mahal yok. Ben müzakerelere devam edeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, usul tartışması talebi var, daha önce yaşanmayan bir durum var.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İlk oylamada yoklama istersin Sayın Özgür Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Usul tartışması sizin takdirinizde değil ki.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Atladın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yahu değil.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İlk oylamaya kadar bekleyeceksin Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yoklama istemedin, yanlış yaptın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya yoklama isteyemezdim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İstemedin, yanlış yaptın, neyine itiraz ediyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istemek konusunda Başkanın yapacağı bir toplantı bekleniyor, bilmeden konuşuyorsun.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sen de bilmiyorsun.

BAŞKAN – Özgür Bey, bakınız, belki sizin bilginiz dâhilinde değil çünkü imza atan Değerli Başkan Vekilimiz Mehmet Akif Hamzaçebi Bey, burada Başkanlık Divanının toplantı tutanağı var ve hangi esaslar üzerinden idare edilecektir Meclis, o hususta bir ortak karar var. Burada 11 tane madde var; hangi durumlarda ne yapacağız, ortak karar alınmış. İmzalar: Bendeniz, Ayşe Nur Bahçekapılı, Ahmet Aydın, Mehmet Akif Hamzaçebi Bey ve Pervin Buldan Hanımefendi. Bu karar Meclis Başkanı ve Başkan Vekillerinin İç Tüzük’e de uygun olarak aldığı karardır.

Okuyorum:

“Başkanlıkça karşılanmayacak usul tartışmaları talepleri

İç Tüzükçe açıkça düzenlenmiş veya teamülü yerleşmiş hususlar ile gündem dışına çıkılmasını konu edinen veya Başkanın tutumuna ilişkin olmayan usul tartışmaları talepleri Başkanlıkça karşılanmayacaktır.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuyla ilgisi yok ki bunun efendim.

BAŞKAN – Niye? Benim tutumuma karşı siz bir usul tartışması istiyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, usul tartışması riyaset makamının yetkisinde değildir ama orada bahsedilen şu: Defalarca yapılmış bir usul tartışmasını sürdürmemek adına olabilir.

BAŞKAN – Ben usul tartışmasından kaçınmıyorum, yanlış anlamayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ilk kez bir Başkan, oylama işari oylama olmasına rağmen sayıları tutanağa geçirmek suretiyle sayıların toplamının 184’ün altında olduğunu tutanak altına aldı. İç Tüzük ne yazarsa yazsın -ki yazarlar da beni destekliyor- Anayasa’ya aykırı olamaz. Anayasa “184 kişi olmadan bu Meclis çalışmaz.” diyor. Anayasa’ya aykırı işlem yapılır mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sayın Başkanım, bakın, İç Tüzük de beni destekliyor. İç Tüzük’e dayanarak aldığınız karar da aslında beni destekliyor ama velev ki ikisi de zıtların götüşünü destekliyor olsa siz tutanağa salondaki kişi sayısını 140-150 olarak geçirdiğiniz için -Anayasa’nın toplantı yeter sayısı maddesinin, 184’ün altında bir şeyi yazdınız tutanağa- bu durum doğrudan Anayasa’ya aykırı. Yaptığınız işlem anayasal olarak sakat. Bu işi çözmenin yolu da bu değil.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, çekimserleri saymadınız. El kaldırmayanları saydı mı?

BAŞKAN – Şimdi, Özgür Bey, bakınız, bakınız, bakınız; ileride bu tutanaklar ışık tutacaktır ve tatbikat, gelenek nedir diye araştırılacaktır. Siz ne diyorsunuz? “İkisinin toplamı, ‘Kabul edenler... Etmeyenler...’in toplamı 184’ün altındadır.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 184’ün oldukça altında.

BAŞKAN – Olabilir, mühim olan 139’u geçmesidir, geçmiştir, mesele yoktur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır.

BAŞKAN – Bu, bir toplantı sayısı değildir, o toplantıyı açtık, toplantıya girdik. Dolayısıyla, orada yanlışınız var, onu ben ikaz edeyim size.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, son olarak...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkanım, çekimser kalanlar var, onlar da kaldırmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onları da saydıracak o zaman.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Toplantı yeter sayısı da yoktu, toplantı yeter sayısı da yoktu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Anayasa’nın 96’ncı maddesi, açıkça “Ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.” dediği gibi toplantı yeter sayısı için de “En az üçte biriyle toplanır.” demektedir.

BAŞKAN – Toplantı başlangıcı o beyefendi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Bir dakika...

Özgür Bey, o toplantı yeter sayısıdır, “Toplantı yeter sayısı vardır.” dedim, toplantı açıldı ve bitti.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Ara ver, ara ver, arkaya gidin.

BAŞKAN – Gelelim ikinciye: Karar yeter sayısı 139’dur, onun üstünde bir rakam olduğunu hepiniz duyduunuz, o da etti iki.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, arkada konuşun. Meclisi meşgul etmeyin bu konularda, arkaya...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, o da değil, onda da...

BAŞKAN – Siz biraz daha tetkik buyurun. Özgür Bey, biraz daha tetkik buyurun lütfen, ifade ettiğiniz gibi değil, ne İç Tüzük öyle ne Anayasa öyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Mustafa Bey.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Grup önerisi hakkında konuşmama izin verir misiniz.

BAŞKAN – Bitti. Grup önerisi kabul edildi, bitti.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tamam Sayın Başkanım.

Mademki muhalefet partili arkadaşlar...

BAŞKAN – İsterseniz, Mustafa Bey, yerinizden söz vereyim size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, Anayasa 96, 139 olmak zorunda... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Otur yerine, otur yerine!

BAŞKAN – Beyefendi, Grup Başkan Vekiliniz konuştular, Mahmut Bey size söz vermedim, oturun lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama uyarıyoruz, doğru bilgiyi veriyoruz.

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, 4 siyasi parti grup başkan vekili istiyorsa Danışma Kurulu yaparak grup önerilerindeki tatil kararını ortadan kaldıracabileceklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, anlaşılan o ki şu anda bir işlem gerçekleştirilmiştir. Sayın Başkan, Meclis Başkanlığı olarak bir işlemi gerçekleştirdiniz. İki muhalefet partili arkadaşımız diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisini tatil etmeyelim.” Eyvallah, biz de buna tamam diyoruz. 4 siyasi parti grup başkan vekilleri Danışma Kurulu yapaalım, bizim buradaki son cümleyi çıkaralım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tamam.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Diyelim ki “Gündemin ‘Özel Gündemde Yer Alan İşler’ tamamlanana kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugün çalışmasına devam etmesi...”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tehdit mi ediyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “...eğer bitmezse yarın devam etmesi, o da bitmezse salı günü devam etmesi...” diyelim...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bize kış lastiği muamelesi yapmayın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...grup başkan vekilleri Danışma Kurulu yapaalım, tatil kararını ortadan kaldıralım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam olur, olur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani bu kadar nefes tüketmeye gerek yok, imzalayalım hemen. Hemen imzalayalım, bitirelim işi.

Olay tekemmül etmiştir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Özgür Bey, uygun görüyor musunuz? Filiz Hanım, hanımefendi uygun görüyor musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bize de bir zahmet mikrofonu açıverin; ben bir saattir öldüm, iktidarın konforuna bakın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz? Efendim, izin verirsiniz bitireyim.

BAŞKAN – Evet.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, olay tekemmül etmiştir. Siz kararınızı verdiniz “Karar yeter sayısı vardır, grup önerisi geçmiştir.” dediniz. Ama ben diyorum ki: Bundan sonra bu işi tekemmül ettirebilmek için Danışma Kurulu yapmamız gerekir. Danışma Kurulunu da yapmak için dört siyasi parti imzalayacağız, bizim buradaki son cümleyi çıkarttık mı, bitti.

BAŞKAN – Ne diyorsunuz sayın grup başkan vekilleri?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, yerimizden söz istiyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani, bizim itirazımız yok arkadaşların çalışma istemine.

BAŞKAN – Bir dakika... Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok yorulдум, ben de iktidar konforu kullanmak istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İktidarın değil herkesin konforu Özgür Bey. Senin de önünde mikrofon var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade ederseniz ben de mikrofondan konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Hayhay, lütfen buyurun.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, iktidar partisinin yaptığı öneriyi değerlendirebileceklerine ve ara verme kararının Anayasa’ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, iktidar partisinin yaptığı öneri ayrı bir öneri; onu hemen değerlendiririz. Elbette, ara vermesin Meclis ama...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen istemiyor musun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İstiyorum, hemen istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tamam, yapalım onu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama, biraz önce...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Neyi tartışıyoruz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

Bu yapılan işlemin geçersiz kılınması ayrı bir şey; o, anayasal tartışma. O zaman şöyle yapın efendim: Kâtip üyeler arasındaki uyumsuzluk veya farklı görüşten dolayı yeniden oylamayı yapmaya karar verin, onlar da önergeyi yoklama öncesi çeksinler. Ama Anayasa’ya aykırı bir işlemi grupların yeni bir mutabakatıyla ortadan kaldıramayız. Anayasa’ya aykırı bir karar alıyorsunuz; bu, yol olur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alakası yok, alakası yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz oylamayı yeniden yapacağınızı ifade edin, o da önergesini çeksin oylamadan önce. Yenisini de getirsinler yapalım ama asla tatili kabul etmeyiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O zaman Anayasa Mahkemesine gideceksin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben tatil kararının Anayasa’ya aykırı olduğunu iddia ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, tekrar edeyim...

Affedersiniz, hanımefendi, Halkların Demokratik Partisi olarak siz bir ara verip içeride bir toplantı yapmayı uygun görüyorsanız ara vereyim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ara verebiliriz.

BAŞKAN – Ara veriyorum.

Siz ne diyorsunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Olabilir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ara verelim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, yalnız ben bir şey daha ifade edeceğim.

BAŞKAN – Peki.

Özgür Bey, yalnız şunu söylüyorum, bakınız şunu söylüyorum...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, bir hukukçu olarak bu İç Tüzük’ü A’dan Z’ye, avucundaki bir şey gibi bilen kişi olarak söylüyorum: Ne Anayasa’ya aykırılık var ne İç Tüzük’e aykırılık var, kesinlikle yok, hayır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Onu müzakere etmiyorum ama siz 4 grup bir anlaşmaya varıyorsanız ve bu noktada da tatil meselesinde bir fikir ortaya koyarsanız ben sizi içeriye davet ediyorum.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.17

BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN

KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Verdiğimiz arada grup başkan vekillerinin müzakeresinin bir neticeye ulaşması noktasında herhâlde temasları sürecektir. Biz çalışmalarımıza devam edeceğiz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 60’a göre söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, yapılan işlemin Anayasa’ya aykırılığıyla ilgili iddialarını sürdürdüklerine ancak ara verme kararı ortadan kaldırıp çalışma kararı alacak yeni bir öneriyi kabul edeceklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, ara vermeye nasıl gittiğimizi biliyoruz. Tabii, siz bir açıklama yaptınız ama grupların da durumlarını netleştirmesi lazım, televizyon başından bizleri izleyenler “Neler diyerek araya gittiler, geldiler devam ediyorlar.” demesin.

Sayın Elitaş yerinden özetlediğine uygun olarak içeride, verilen ara verme kararı ortadan kaldırıp çalışma kararı alacak bir grup önerisi önerdi; biz de buradan dediğimiz gibi, bir önceki işlemin Anayasa’ya aykırılığıyla ilgili iddiamızı sürdürüyoruz ama bu grup önerisini kabul ederiz ara verme ortadan kalkıyorsa, yeter ki taşeron düzenlemesini görüşebilecek bir hafta önümüzde olabilsin diye düşündük ve gittik. Dedğine yakın bir öneri yazıldı; kendisi imzaladı, biz imzaladık. Diğer gruplar mutlaka kendi gerekçelerini açıklayacaktır. Henüz karar verilmediği için işleme alınamıyor. Yoksa araya giderkenki, makamınıza giderkenki iddialarımızdan ya da ilan ettiğimiz pozisyonumuzdan farklı bir pozisyonumuz yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buna ait bir itiraz yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim de bir açıklamamız olacak.

BAŞKAN – Buyurun Filiz Hanım...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sırrı Bey’in mikrofonunu açarsanız o konuşacak.

BAŞKAN – Buyurun Beyefendi.

6.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder’in, Halkların Demokratik Partisi olarak ilkesel anlamda Meclisin çalışmasından yana olduklarına fakat yönetsizliğe itiraz ettiklerine ve Adalet ve Kalkınma Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisinin diğer partileri dikkate almayarak kendi aralarında mutabakat yapmasını saygısızlık olarak addettiğine ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, Halkların Demokratik Partisi olarak, ilkesel anlamda Meclisin etkin, verimli ve yoğun çalışmasından yanayız, bunu her vesileyle belirttik. Fakat ortada yaşanan bir yönetsizlik var; itirazımız bunadır. Adalet ve Kalkınma Partisi ile CHP, kendi

sağladıkları mutabakatı ya da bu mutabakatın bozulmasını Meclisteki diğer partilerin otomatikman onaylayacağı ya da reddedeceği varsayımı üzerinden hareket ediyorlar. Başta, bunu saygılı bir tutum olarak görmediğimizi belirtmek durumundayım. İçerideki tartışmalarda, sizin de şahit olduğunuz üzere, birdenbire imzalar atmalar, “Tamam, kabul edilmiştir.” falan gibi bir üslupsuzlukla karşı karşıya kaldık. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak bunu bir saygısızlık addediyoruz ve reddediyoruz; böyle şeylerin enstrümanı değiliz. Hiç kapının arkasına da gerek yok; burada bir gündem oluşturulur; çıkarız, çalışacak mı, niye çalışacak, nasıl çalışacak, bütün kamuoyunun önünde tartışırız. Dolayısıyla, ilkesel olarak Meclisin çalışmasından yanayız, bu taşeron meselesinin kanun hükmünde kararname oldubittisine getirilmesine şiddetle karşıyız ama böyle günlük mutabakatlar veya günlük reddiyeler üzerinden bir Meclis çalışması ciddiyeti oluşturulamayacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun Beyefendi.

7.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Meclisin ara vermesi kararının değiştirilmesi yönünde 4 siyasi parti arasında mutabakat sağlanamadığına göre daha önce alınan karar çerçevesinde çalışmalara devam edileceğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce sizin de ifade ettiğiniz gibi, İç Tüzük 57'nci madde açık: “Başkan birleşimi açtıktan sonra tereddüde düşerse yoklama yapar.” Birleşimi açtınız, Genel Kurula göz gezdirdiniz ve müşahade ettiniz; “Toplantı yeter sayısı vardır.” diye ifade ettiniz. Demek ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde en az 184 milletvekilinin olduğunu kayıtlarla tescil etmiş oldunuz. Arkasından yaptığınız oylamada... İç Tüzük'ün 146'ncı maddesinin ikinci fıkrasını okuyorum: “İşaretle oylamada olumlu oylar, olumsuz oylardan fazlaysa, oya konan husus kabul edilmiş; aksi halde, reddedilmiş olur. Genel Kurulda bulunup da oya katılmayanlar yeter sayıya dahil edilirler.” İç Tüzük 146'ncı maddedeki hükmü bu. Açtığınızda, en az 184 milletvekilinin varlığını tespit etmiş oldunuz.

Biraz önce siyasi parti grupları bizim grup önerimize... Gensoruyu görüşüp tamamladıktan sonra, gündemimizdeki işleri bitirdikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünden itibaren -4 Ocak günü dâhil olmak üzere- on gün süreyle ara vermesi kararını da harekete geçirmiş olduk. Ama Cumhuriyet Halk Partisi ile Halkların Demokratik Partisi milletvekillerinin, grup başkan vekillerinin itirazları üzerine, tekemmül etmiş bir kararı ortadan kaldırabilmek için dört siyasi partinin imzasıyla Danışma Kurulu olması gerektiğini içeride, sizin Başkanlığınızda konuştuk. Biz, bu konuyla ilgili gerekçeleri de arkadaşlarla tartıştık ve AK PARTİ Grubu olarak diğer muhalefet partilerinin, Cumhuriyet Halk Partisi ile HDP'nin istemi doğrultusunda önümüzdeki hafta da çalışma kararının devam etmesi

konusundaki irademizi beyan ettik. “Dört siyasi parti Danışma Kurulu önerisine imza attığı takdirde bu kararı değiştirebiliriz.” dedik. Anlaşılan o ki dört siyasi partiden de imza atan olmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben attım, attım ben. Tövbe tövbe!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - O anlamda, diğer siyasi partilerden imza atan olmamış. Dört siyasi partide mutabakat sağlanamadığına göre az önceki yaptığımız icraatın yani biraz önce bizim aldığımız, dün aldığımız Danışma Kurulu kararı çerçevesinde bugün 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmeleri, akabinde de Cumhuriyet Halk Partisinin İçişleri Bakanı hakkında verdiği gensorunun görüşmelerine kadar çalışmamızın devam etmesi şeklinde olacaktır.

Durumu bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanağa geçmesi açısından bir cümle...

BAŞKAN – Bir dakika... Sayın Akçay’dan sonra... Oturun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Meclisin aldığı bir kararı kısa bir süre sonra farklı bir şekle getirmeyi doğru bulmadıklarına ve böyle bir değişikliğin 2 partinin kendi arasında yapacağı bir faaliyet olmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvel Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisinin görüşmeleri sırasında Grup Başkan Vekilimiz Sayın Erhan Usta, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun bu konudaki görüşlerini gayet açık ve sarıh olarak ifade ettik. Biz aynı görüşümüzü devam ettiriyoruz.

Sayın Başkan, yasama faaliyeti ciddi bir faaliyettir. Yapılan oylamada da görünen odur ki bu grup önerisi kabul edilmiştir fakat sonradan çıkan tartışmalarda, işte, Meclisin çalışmalarına ara verip vermemesi hadisesi vesaire gündeme geldi. Adalet ve Kalkınma Partisi de yeni bir Danışma Kurulu kararı alınması önerisini getirdi, Cumhuriyet Halk Partisi de bunu kabul etti. Şimdi, yüce Meclisin aldığı bir kararı beş dakika sonra farklı bir şekle getirmeyi bir kere doğru bulmuyoruz, sonra bu iki partinin kendi arasında oldubitti diyerek yapacağı bir faaliyet de değildir. Dolayısıyla, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak buna uymak zorunda da değiliz. O nedenle, biz, yine başta, kürsüde ifade ettiğimiz görüşü devam ettiriyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Meclisin ara vermesi kararını değiştirecek öneriye imza attıklarına ve bu imzayı atmakla kimseye nezaketsizlik yaptıklarını düşünmediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, hassas bir şey görüşürken, tabii, kötü niyet aramak için değil ama Sayın Elitaş'ın dili sürçtü herhâlde. “Biz önerimizi sunduk, alınan ara verme kararını ortadan kaldırdık Meclisin çalışması için. Diğer üç parti de imza atarsa olacaktı, anlaşılan bizden başka imza atan olmamış.” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sözüünüz üzerine düzelttim zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben, sizin huzurunuzda, ara verme kararını ortadan kaldıran AKP önerisine imza attım. Diğer partiler de kendi pozisyonlarını açıkça açıkladılar, onunla ilgili bir şey söylemem doğru değil. Dört imza tamamlanmadığı için işleme alınamadı, ilerleyen saatlerde tamamlanırsa siz işleme alacağınızı ifade ettiniz. Biz ortaya koyduğumuz tutumun arkasındayız.

Bir de Adalet ve Kalkınma Partisi ile CHP diğer gruplara nezaketsizlik yapıyor değil, zaten nezaket ortada; dört imza birden olmazsa işleme alınamıyor. İmza atmakla kimseye nezaketsizlik yaptığımızı düşünmüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, bir aksi iddia yok.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, küçük bir...

BAŞKAN – Hayrola Sırrı Bey? Gündeme geçeceğim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Çok küçük bir...

BAŞKAN – Peki.

10.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve taşeron konusundaki düzenlemenin Meclis kapalıyken yapılmasına karşı olduklarına ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Özel'in herhâlde bir sürçülisanı oldu ya da tam anlamadı dediklerimizi. İki partinin imza atmasını diğer partilere nezaketsizlik olarak vasetmedik, ağızımızdan böyle bir laf da çıkmadı. İtirazımız, bu yöntemsizliktir ve ikisinin mutabakatını bütün Meclisin mutabakatıymış gibi varsayan içerideki üslubadır. O yüzden diyoruz ki burada tartışılın, kim neyi istiyor, niye istiyor, niye istemiyor, itirazı nereye, belli olsun.

Tekraren kayıtlara geçmesi bakımından, KHK oldubittisine, özellikle taşeron meselesinde bu Meclis kapalıyken yapma fırsatçılığına temelde karşıyız. Behemehâl, gündüz, gece, pazar, tatil, ne zaman olursa olsun Halkların Demokratik Partisinin bütün üyeleri bu tasarının Mecliste görüşülmesini, olgunlaştırılmasını, katkı verilmesini, düzeltilmesini çok büyük bir ciddiyetle talep ediyorlar ama onun dışında -bu Meclis işi ciddiyet ister- bu tür günlük mutabakatlar ya da günlük çekişmelerin içinde değiliz. İlkeseldir duruşumuz, Meclisin çalışmasından yanayız. İtirazımız bu yöntemsizliktir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Efendim, usule uygun işlemleri yaptık, aksi iddialar -ben inceledim tekrar- varit değil. “Toplantı yeter sayısı vardır.” dedim, artı hiç kimse karar yeter sayısı demedi. Lehteki reyler aleyhtekilerden daha fazla olduğu için öneri de kabul edildi.

Ben müzakerelere devam ediyorum.

**VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503) (x)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 504) (x)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi programa göre 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki son görüşmelere başlıyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, Genel Kurulun 5/12/2017 tarihli 32’nci Birleşiminde alınan karar gereğince, bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükûmete birer saat süreyle söz verilmesi -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre yapılacak lehte ve aleyhteki kişisel konuşmaların ise onar dakika olması kararlaştırılmıştı.

Grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu Demir, Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Ayhan ve İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Amasya Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı ile Grup Başkan Vekili ve Çanakkale Milletvekili Sayın Bülent Turan; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Emin Haluk Ayhan ile Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bihlun Tamaylıgil, Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik Öztrak ve İzmir Milletvekili Sayın Selin Sayek Böke; Hükûmet adına Başbakan Yardımcısı ve Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Şimşek ile Başbakan Yardımcısı Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ; Bütçenin tümü üzerinde, lehinde Adana Milletvekili Sayın Mehmet Şükrü Erdinç ve bütçenin tümü üzerinde, aleyhinde Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl konuşacaklardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ilk söz, Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’e aittir.

(x) 503, 504 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 11.12.2017 tarihli 34’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Süreniz otuz dakikadır.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz sene olduğu gibi, bu sene de bütçe Meclisten halk idaresi hiçe sayılarak geçiriliyor. Toplumun geniş kesimlerinin katılım sürecinden dışlandığı, halkın kaynaklarının sermaye kesimleri, yandaş kurumlar ve güvenliğe aktarıldığı bu tasarıya “hayır” diyoruz. Toplumsal ihtiyaçlar için bir ekonomi, halk için bütçe istiyoruz.

Yapım maliyeti 5 milyar lira olarak tahmin edilen Cumhurbaşkanlığına bağlı bin odalı sarayın 2016 yılı harcamasının yaklaşık 1,5 milyon liraya vardığı ortaya çıkınca “İtibarda tasarruf olmaz.” demişti Sayın Cumhurbaşkanı, öyle değil mi? Peki itibar nerede arkadaşlar? İtibar, mesela, bu fotoğrafta mı? Trajik ama kapitalist ülkelerdeki eşitsizliği olağanlaştıran bu fotoğraf sosyal medyada “Halk yüzde 11 büyümeyi arıyor.” diyerek paylaşılıyordu günlerdir. Yoksa, itibar, Meclis Başkanının, Sayın Meclis Başkanının odasını gösteren, yeni düzenlemeyi gösteren bu fotoğrafta mı, bunu da sormak isteriz? Ya da bu bin odalı sarayda mı itibar? Hangisinde itibar arkadaşlar?

İfade etmek isterim ki: Zarfa değil mazrufa bak ya da Nasreddin Hoca’nın hani kürke itibar edilmemesini pek güzel anlatan “Ye kürküm ye.” hikâyelerinden biz itibar için bu noktalara geldiysek bizlere yazık gerçekten. İtibar, arkadaşlar, eşitlikte; itibar, adalette; itibar, vicdanda, akılda, yürekte, başka hiçbir yerde değil. Hiçbir sosyal devlet ve demokratik rejim kendi yurttaşlarını işsizliğe ve yoksulluğa terk edemez.

Oysa Türkiye’de her 8 kişiden 1’i sosyal yardımlara gereksinim duyuyor. Ekim 2017’de açlık sınırı 1.544 lira, yoksulluk sınırı ise 5.030 lira. Bırakın yoksulluk sınırını, binlerce, milyonlarca asgari ücretli açlık sınırına yakın, milyonlarca emekli bahsedilen açlık sınırı rakamının altında maaş alıyor. Başbakan Binali Yıldırım “Hükûmetimiz yıllardan beri çalışmamıza asla enflasyonun altında bir ücret vermemiştir.” dedi. Oysa rakamlar böyle söylemiyor arkadaşlar. Veriler 6,5 milyon asgari ücretlinin enflasyonun altında ezildiğini gösteriyor. Hükûmet bu yıl için asgari ücrete yüzde 8 zam yaptı ancak kasım ayı enflasyonu yüzde 12,9. Yıl sonu enflasyon beklentisi ise yüzde 9,8’e çıktı.

Bakıyoruz yurttaşlarla manşetlere “Yüzde 11’lik büyüme” diyor. “Ekonomimizi bozamadılar. Ülkeye ekonomik kumpas kurmak isteyenlere tokat.” diyor. Böyle muazzam büyüdüysek sıradan yurttaş neden bu büyümeyi hissedemiyor acaba? Çünkü bu önümüze koydukları rakam geçen yılın üçüncü çeyreğine göre büyümeyi gösteriyor. 15 Temmuzdan sonraki dönemde büyüme eksilere düştüğü için o döneme kıyaslayınca sanki ciddi bir büyüme varmış gibi gözüküyor. Oysa Türkiye ortalama yüzde 5 civarı büyüyen bir ülke. Eğer darbe girişimiyle büyüme oranı düşmeseydi ve yüzde 5 olsaydı yüzde 5’e göre bugün yüzde 1,2 büyümüş olacaktık, yani yüzde 11 falan değil, yüzde 1 büyüme söz konusu.

Üretmeden büyümeyi yüksek göstermenin başka yolları da var. Kredi Garanti Fonu’ndan verilen krediler, vergi iadeleri, ertelenmiş sigorta primleri... Bu yıl Hükûmet işi gücü bıraktı büyümeyi olduğundan fazla göstermeye çalıştı.

Peki, ister yüzde 11 olsun ister yüzde 1 olsun, nasıl büyüyoruz? Emek ve doğa üzerinden. Hem emek hem doğa çok ciddi şekilde tahrip ediliyor. Nasıl büyüdük diye soruyoruz. “Efendim, şu kadar inşaat yaptık.” Emlak, konut ve inşaatlar yatırım değildir arkadaşlar, tüketimdir. Üretim dediğiniz şey istihdam yaratır, üretim dediğiniz şey bir değer üretir. Her mahallede, yıllardır yaşadıkları mahallelerinden edilmiş insanlar, TOKİ’ler, AVM’ler, plazalar, HES’ler, doğayla tamamen uyumsuz bir büyüme söz konusu.

Değerli arkadaşlar, Aşık Veysel vasiyetinde “Ben öldükten sonra üstümde çiçekler açsın, arılar bal alsın; taş kapatır, çimento kapatır. Orada biten otlardan koyun yesin, inek yesin, süt olsun.” der. Hükûmet doğanın büyüyeceği toprak ve su bırakmadı hiçbir yerde. Türkiye’de en zengin yüzde 1 ile en yoksul yüzde 50 arasındaki gelir payı makası özellikle 2007 yılından sonra gitgide arttı. Gini katsayısı diye tüm dünyada kabul gören bir standart vardır. Bir ülkede zengin ile fakir arasındaki uçurum arttığında Gini katsayısı da yükselir. İki gün önce Maliye Bakanı da bahsetti fakat herhâlde kendisi tabloyu ters tutarak tespit etti Türkiye’nin listedeki yerini. Çünkü Türkiye Gini sıralamasında gittikçe geriye düşüyor. Bu katsayı 2016’da 0,404 seviyesine çıktı. Son açıklanan veri Türkiye’de son beş yılın en kötü Gini katsayısının kaydedildiğini gösterdi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de yılları karşılaştıran.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – 2018 yılına girerken yine Hükûmetin gündeminde zamlar var. Yüzde 40 oranında motorlu taşıtlar vergisi almaya kalktılar. İnsanlar tepki gösterince de “vatan, millet, güvenlik” demeye başladı Hükûmet. Bugün yüzde 25’e düşen MTV vergisinin yüzde 18’i Savunma Sanayi Fonu’na aktarılacak. Savunma ve güvenlikten sorumlu kurumlara 2017’de ayrılan 64 milyardan fazla bütçe 100 milyar liraya çıkarılıyor. 64 milyar neden yetmedi, neden 35 milyar daha artırılmasına gerek duyuldu? Neden? Geçen yıldan daha fazla çatışma veya daha fazla savaş mı olacak bu yıl? Bu 35 milyar lira artışla ne yapılacak? Bakın, 100 milyar demiyorum, geçen yıl ile bu yıl arasındaki 35 milyar lirayla neler yapılabilir bir bakalım, lütfen bunu dinleyin arkadaşlar: 31.250 tam teşekküllü okul yapılabilir. 25 bin öğrenci yurdu yapılabilir. Çocuklar yoksulluk yüzünden Aladağ’daki gibi denetimsiz, kontrolsüz cemaat yurtlarında can vermezler. 400 bin ataması yapılmayan öğretmenlerin tamamının ataması yapılarak on dokuz ay boyunca maaşı ödenebilir. Maden işçileri için 16 kişilik, tam 127.272 yaşam odası kurulabilir, Soma, Ermenek, Şirvan’da işçiler yaşamlarını kaybetmezler. 250 kilometre metro hattı yapılabilir. Türkiye’de geniş tanımlı 7 milyon işsizlerin tamamına beş ay boyunca aylık bin lira işsizlik maaşı ödenebilir. 7 milyon üniversite öğrencisinin tamamına bir eğitim-öğretim yılı boyunca aylık 500 lira burs verilebilir. 200 yataklı, tam teşekküllü 625 hastane yapılabilir. Evet, bütün bunlar sadece savunma bütçesinde 2018 yılında yapılan artışla gerçekleştirilebilir.

Türkiye’nin bir savaş bütçesine teslim olmasının gerçek nedeni, düşmanlarla kuşatılmış olması ve terörizm tehdidi altında bulunuyor olması değildir arkadaşlar. Bu, AKP Hükûmetinin izlediği iç siyasetin ve bunun türevi olan dış siyasetin bir sonucudur. AKP’nin, Arap isyanlarının Orta Doğu’da yarattığı göreceli boşluğu doldurmak hevesiyle siyasi İslam’ın sözcülüğüne soyunması, komşu ülkelere rejim ihracı hevesleri bugün hem dış politikada hem iç politikada karşılaşılan ittifaksızlığın asıl nedenidir. Bir dönem vesayet rejimi ve derin devleti yok edeceğini iddia eden Hükûmetin eksen değiştirerek yeniden derin devletin bir kanadıyla anlaşmasının sonucudur. Türkiye, bir gün Rusya’yla, diğer gün Katar’la yaklaşıyor. Bugün bir bakıyorsanız İslam İşbirliği Konferansı toplanıyor, Sudan’ın Darfur’da işlediği soykırım suçu nedeniyle hakkında uluslararası ceza mahkemesi tarafından çıkarılmış bir tutuklama kararı bulunan Devlet Başkanı Ömer El Beşir de bu toplantıya katılıyor. Ömer El Beşir’in Türkiye’de ne işi var arkadaşlar? Ona itibar kazandırmak sizlere mi düştü? Hükûmetin savunma ve güvenlik politikasının ve bunun bütçeye yüklediği aşırı yüklerin gerisindeki irrasyonel tehdit algısının kaynağı da bu politik başarısızlıktır. AKP, bu başarısızlığın yükünü de bütçe üzerinden halkın sırtına, bütün topluma aktarma yolunu seçti. ABD yargılamaları, Panama belgeleri, Malta belgeleri ve Man Adası belgeleriyle halk bir kez daha gördü ki çok çok derin bir rüşvet ve çıkar batağı söz konusu. Bu kırı örtmenin tek yolu da öfke, hamaset ve savaş.

Bunca savunma sanayisinin yanında soruyoruz: Kadınlara bütçe var mı, kreş için bütçe var mı? Yok. Kadınların insanca işlerde çalışması, istihdam ve eğitim programları için bütçe var mı? Yok. Sığınaklar için bütçe var mı? Yok. Bakın, bugün, finansmanı sağlanan 18 hastane, devlet bütçesiyle yapılıysaydı eğer 10,5 milyar dolar olurdu maliyet fakat ne yapıldı? Bu hastaneler özel şirketlere yaptırıldı. Devlet halkın bütçesinden onlara kira ödeyecek. Bunlar için yirmi beş yılda ödenecek kira bedeli 30,2 milyar dolar. 10,5 milyar dolara yapılabilecek hastaneye biz yirmi beş yıl boyunca 30,2 milyar dolar kira bedeli ödeyeceğiz. Bu halk neden 20 milyar dolar zarar ettiriliyor? Çünkü AKP'ye yakın inşaat firmaları kazanacak. 2011 yılında "sağlıkta dönüşüm" adı altında hastaneler özel firmalara açıldı. Bugün kamu ve şehir hastaneleri birçok hizmeti taşeron firmalardan alıyor.

Arkadaşlar, geçen gün bir toplantıdaydım ve Tabipler Odası Başkanı bir konuya işaret etti, Türkiye'de yılda 11 milyon MR çekimi yapılıyor. Yerli yersiz, gerekli gereksiz, herkesin, vatandaşın MR'ı çekiliyor. Neden peki? Çünkü bir çekim kotası var, bu kota doldurulmak zorunda. Üstelik bunun için SGK MR başı hastanelere 72 lira ödeme yapıyor ve bu yüzden SGK da sürekli borçlandırılıyor.

Türkiye'de artık elle tutulur hiçbir şey üretmediğimiz için tükettiğimiz her şey ama her şey dolara bağlı. İnsanların alım gücü düşerken yurttaş ne pazarlanıyor? Yerli otomobil. Peki, o otomobil yerli mi? Ne patentli yerli ne aklı yerli ne ara malzemeleri yerli, hiçbir şeyi yerli olmayan bir otomobilden bahsediyoruz.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Daha yeni başladık, başlangıç.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Ama işte başlangıcı bile böyle.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Hayret bir şey ya! Çok inandırıcı değilsiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bunu canıgönülünden istedik, doğayla, ekolojiyle, insanlarla uyumlu bir teknoloji üreten, bilim üreten bir ülke olalım; bunu canıgönülünden istedik.

Değerli arkadaşlar, biz, bu ve birçok sorunu tespit ederek, her bir vekilimiz sabah akşam bütçe üzerine çalışarak Meclise geldik ve bakanları muhatap alacağız diye düşündük fakat bakanlarımız sanki Japonya ya da Kanada bütçesini anlattılar; gerçekten, o kadar methettiler ki her şeyi, biz öyle bir ülkenin bütçesi anlatılıyor diye düşündük ya da meydanlarda seçim çalışması yapan muhalefet partisi liderleri gibi konuştular. Yani sanki on beş yıldır bu ülkeyi yöneten bu iktidar ve o bakanlar değildi, mağdur olan onlardı, bizlerse iktidardaydık; böyle bir anlayışla karşı karşıya kaldık. Oysa günlerce, gerçekten günlerce tanımadığımız sağlıkçılarla yazıştık, insanlar ciddi olarak sıkıntı içerisinde, atamalarını bekliyorlar, en yüksek notları aldıkları hâlde güvenlik soruşturmaları bir türlü tamamlanmıyor.

Değerli arkadaşlar, bir de yeni bir moda var ülkemizde, birtakım reklamlarla karşı karşıyayız. "İstanbul'da yeni bir İstanbul kuruluyor." diyor. Hemen ardından, on dakika sonra bir başka reklam çıkıyor: "Antalya'da yeni bir Antalya kuruluyor." Şimdi, gerçekten kim istiyor yeni bir İstanbul'u ya da yeni bir Antalya'yı arkadaşlar -ben anne tarafımdan İstanbullu, baba tarafımdan Antalyalı birisiyim- ya da kim istiyor yeni bir Diyarbakır'ı, Sur'u? Ne oldu bizim portakal bahçeleriyle dolu şehirlerimize, erguvanlarla dolu şehirlerimize, bağlarla dolu şehirlerimize? Kim istiyor yeni şehirleri? "İhanet" demekle her şey bitiyor mu? İstedığımız şey, o şehirlerin gerçekten kendi kimliklerine uygun olarak varlık gösterebilmesi, ayakta kalabilmesi.

Bu liberal, kapitalist yeni sistem getirileriyle bu sadece Türkiye'de olmuyor, dünyanın başka yerlerinde de oluyor, "Maimi yaratıyoruz." "Manhattan yaratıyoruz." diyorlar. Antiemperyalistiz ya!

Biz yeni İstanbul, yeni Antalya, yeni Diyarbakır yaratmak istemiyoruz; biz kendi kimliklerimizle, kültürümüzle, oradaki doğal zenginliklerimizle, o şehirlerde halkımızla var olmak istiyoruz.

Türkiye, mutluluk sıralamasında Libya'nın arkasında 70'inci sırada arkadaşlar. Ve bu ülkede yegâne çalınan şey paralar, adalara götürülen servetler filan değildir, bu toplumun mutluluğu çalındı elinden. Bu toplumun mutluluğu çalındı, hakkaniyet duygusu, adalete olan inancı çalındı arkadaşlar, insanlarımızın temsil hakkı çalındı, geleceği çalındı.

Bu Parlamentonun 10 üyesi cezaevinde rehin tutuluyor. Bir yılı aşkın süredir Selahattin Demirtaş duruşmalara çıkarılmıyor. Tutuklu vekillerimiz içerideyken bütçenin hiçbir şey yokmuş gibi bu şekilde geçmesi bu Meclisin bu tarihteki utancı ve ayıbıdır. Bunu da buradan ifade etmek isterim. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu ülke hani Mevlâna'nın, Yunus Emre'nin, Pir Sultan Abdal'ın, Halide Ediplerin, Nezihe Muhittinlerin, Şeyh Bedrettinlerin, Fekiye Teyranların, Ayşe Şanların ülkesiydi? Oğuz Atay'ın da ülkesiydi aynı zamanda Sayın Bostancı. Geçen gün andığınız için, çok sevdiğim bir yazar olarak onu da anmak isterim. Ne yaptınız, nasıl ettiniz de bu ülkede Cem Küçük gibi, Ali Ağaoğlu gibi, Reza Zarrab gibi, hatta Sedat Peker gibi adamlara itibar kazandırdınız? Nasıl oldu da bunu yaptınız? (HDP sıralarından alkışlar) Nasıl oldu da bu adamlar televizyonlara çıkıp “Bakın, işkence yöntemleri var, havluyla boğma gibi yöntemler var.” diye adamdan sayılıp konuşur oldular? Nerede Yunus Emreler, nerede Pir Sultan Abdallar? Evet, kim bunlar? Ne üretmişler bu toplum için? Bir ağaç mı dikmiş, bir çocuğu evlat mı edinmiş, bir şiir mi yazmış, bir insanın eline eli mi değmiş, kalbine kalbi mi değmiş, kendinden ve reisinden başka kimi sevmiş de ortalığa pelesenk olmuşlar bu ülkede? Evet, ne ettiniz de bu ülkenin en yaratıcı siyasetçileri, gazetecileri hapiste, bunlar meydanları boş bulur oldular?

“12 Eylül zihniyetiyle savaşıyorum.” diye yola çıktınız. Geldiğiniz nokta katmerli bir 12 Eylülü halka dayatmak oldu. Askerî darbeler bu ülkenin ne kadar çok demokrasiye ihtiyacı olduğunu gösterir. Her ülke için böyledir bu. Ama OHAL ilanıyla bir darbe de bu ülkeye siz vurmuş oldunuz. Bir bir kuruttunuz, çöle çevirdiniz. Üniversitelerde hoca bırakmadınız. Tıpkı 12 Eylül sonrası gibi, değil mi? O zaman da 1402'likler vardı. Her gün gözaltı, her gün operasyon. Cezaevleri doldu taşı, muhalif basın susturuldu. En çok işsiz kalan üniversite mezunları kimler, biliyor musunuz? Gazeteciler. Bu ülkede gerçekleri yazması gereken, onu anlatması gereken gazeteciler, en çok, gerçekten, işsiz kalan üniversite mezunları.

Nasıl 1980 darbesinde cuntacıları eleştiren muhalifler hedefteydi, nasıl bu ülkenin en değerli akademisyenlerini, gazetecilerini bu ülkede yaşatmadılar, şimdi de Erdoğan'a laf edenler hedef. İkisi de mitinglerde hem Kur'an hem topluma parmak sallamış insanlar. Bu muydu istediğiniz? Ben istediğinizin bu olduğuna inanmayı reddediyorum, istediğiniz bu değildi, böyle düşünmek istiyorum. Çünkü bizler komşu sever, doğasever, her biri evinin önündeki ağacın gölgesine kıyamaz insanlarken, itibar bilgelikte, iyilikteyken bütün bunlar hangi topraklardan türedi arkadaşlar? Tekçilik toprağından türedi bunlar, maalesef ki tekçilik toprağından türedi.

Biliyor musunuz, tekçilik yaşatmaz, öldürür. Bir bakarsınız Ermeniler ölür; bir bakarsınız, kadınlar ölür; bir bakarsınız, LGBTİ'ler, translar ölür; bir bakarsınız, hayvanlar ölür; bir bakarsınız, Türkler ölür; bir bakarsınız Kürtler ölür ama tekçilik öldürür. Bu fiziki bir ölüm değildir aslında, sessiz bir

öldürür bu. Ruhunuzu öldürür, aklınızı öldürür, mutluluğunuzu, sevincinizi, yaşam enerjinizi öldürür. Fiziken ölmezsiniz, yavaş yavaş ölürsünüz. Başka türlü bir cinayettir bu. Ve bu toprakta arkadaşlar, ne bilim olur, ne yaratıcılık olur, ne özgürlük olur ne sevgi olur ne hürmet olur çünkü “Her şey bize benzesin.” diye yaşayan, doğruluğundan zerrece kuşku duymayan, hatta zaten kuşku nedir bilmeyenler başkalarını öldürür. İşte, o zaman meydan da, o az önce saydığım, sizlerin dahi öngöremediğiniz adamlara kalır. Tekçilikte sadece biat gerekir, sadece yandaş olmak gerekir, bilgi gerekmez. İyi bir eğitimden söz etmiyorum; incelik gerekmez, nezaket gerekmez, iyilik gerekmez. Tekçilikte sadece yandaş olmak gerekir ve bir lokma olsun siz o biat sınırından çıkarsanız, bir dönemin başbakanı dahi olsanız size üniversitelerde konuşmak için kürsü vermezler.

Evet, siz, AK PARTİ’ye oy veren sevgili yurttaşlar, sizlere de seslenmek istiyorum, hele ki kadınlar, gençler: Asla korkmayınız, eğer bir gelecek olacaksa bu gelecek hep birlikte ve hepimiz için olacak. Sizin yaşadığınız korkuları size yaşatanların, ikna odalarının, okuyamadığınız üniversitelerin zamanı da değil artık, herkesin ama herkesin hak ettiklerini almasının zamanı. Yardıma muhtaç olmak değil, ancak bir partiye yaslanınca iş sahibi, aş sahibi olmak değil, hakkı olanı, hak ettiğini almak zamanı.

Siz, CHP’li sevgili yurttaşlar, korkmayın, bu ülke bölünmeyecek çünkü bir ülke daha fazla bölünemez. Aksine birleşecek, herkes, her yurttaş ister ekonomik ister kültürel olarak hak ettiğini aldığında o ülke bölünmez, aksine birleşir; buna kesinlikle inanın.

Hangi partiden olursanız olun sevgili Kürt yurttaşlar, bu devletin ahir ömrünüzde size iyi muamele ettiği pek görülmedi ama o günler de gelecek. Sizler de acılarınızın da kayıplarınızın da verdiğiniz mücadelenin de sonuçlarını eminim ki göreceksiniz. Ana diliniz hepimiz için -hani diyorsunuz ya-baş göz üstüne olacak. Siz “...”(x) deyince biz “Ne güzel fonetiği olan bir dil, sanki İspanyolcadan daha güzel.” diyeceğiz. O İngilizce öğrenmeye gösterdiğimiz muhabbeti burada yaşayan kendi kardeşlerimizin dilini öğrenmek için göstereceğiz. Evet, gelecek burada, bizim, sizin, hepimizin elinde arkadaşlar, gelecek bizlerin elinde. Biz bu geleceği birlikte kurmak istiyorsak kötü yönetenlere hep birlikte “Güle güle, yolun açık olsun.” demeliyiz. Ama geçmişte yaptıkları gibi değil, kırarak, dökerek, asarak asla ama asla değil, asla “Kana kan, intikam.” diyerek değil; “Onlar etti, biz etmeyelim.” diyerek, sakince, kendi geleceğimiz için sakince, çok canımız yanmış olsa da sakince “Güle güle.” diyeceğiz. Bu güzelliklerle dolu ülkeyi hepimiz bir yanından kendi meşrebimizce çok sevdiğimiz için bunu sakince diyeceğiz. Böyle yaşamaya mecbur değiliz. Alternatif biziz, alternatif sizsiniz, başka bir dünya mümkün, başka bir hayat mümkün arkadaşlar. Gülme hakkımızı almak da, yoksulluğa son vermek de, adalete erişmek de mümkün. Cesaret de iyilik de bulaşıcıdır. Ne bugün yönetenlere oy verenler ne de vermeyenler, hatta yönetenler dahi bu kadar adaletsizliği, birbirine düşmanlaşmış insanlarla kuşatılmış bir yaşamı hak etmiyor, hiçbirimiz bunu hak etmiyoruz. “İnsanın mayası kötülüktür.” der ve buna inanırsak kendimiz gerçekten bunu yaşamaya ve yaşatmaya devam ederiz. Bizler artık iyiliklere, barışa, birbirimizi kucaklamaya, ekmeğimizi, hakkımız olanı adaletli bir şekilde bölüşmeye, mutlu olma hakkımıza doğru yol almalıyız.

Son olarak, kendi hayatımdan bir anıyla bitirmek isterim sözlerimi. 1970’li yıllarda Ankara Hukukta okurken çok sevdiğimiz bir arkadaşımız vardı, Ümit Öncül, avukat oldu sonradan. Ümit, 1980 öncesinde dahi, o günlerin insanların bileceği “DAL” denilen emniyet birimine götürülen, işkence gören, mücadeleci, devrimci bir arkadaşımızdı. Çok hasmı vardı tabii, o zaman devrimciler ile ülkücüler

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

arasında ciddi çatışmalar olan, yaşanan bir dönemdi. Biz Ümit'i, o yıllarda değil ama ondan yirmi yıl sonra, 2004 yılında, çok sevdiği halı saha maçını yaparken bir beyin travması sonucunda kaybettik. Sonrasında, ölümünden sonra bir gazete ilanı gördük. En büyük hasımlarından olan bir ülkücünün verdiği bir ilandı bu. Size o ilanı okumak isterim.

“Yaşanmış hiçbir şey masal değildir. Galiba milattan önceydi ancak her şey katı bir gerçektir; kışlar uzun, dersler zor, yaşam çetin, kentler ise yorgundu. Ülkemiz sancılı, gençlik hep uykusuzdu, kahramanlıkta çok pahalıydı. Kuyruklar sadece dolmuş ve Sana yağı içindi; daha Popstar kayıtları başlanmamıştı. Ucuz mafyacılık moda olmamıştı henüz. Bankalar daha sağlam, bakkallarsa yaygındı. Çoğu insan diz üstü yaşamayı bilmiyordu. Keskin bir rakip, kararlı bir muhataptı, mutlaka fikrinin namuslusuydu. Ne inkâr ne methiye ne de serzeniş, dönemin sessiz ve onurlu sanıkları, günümüz görgü tanıkları. Ümit'in sevenlerine başsağlığı dilerim.” (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) İsmi veremeyeceğim, kendisi istemeyebilir.

Evet, ben diyorum ki, belki biraz delikanlıca bir söylem olacak ama delikanlılık kadınlara da erkeklere de yakışır, sadece erkekler için kullanılması gereken bir söz değildir: Dostluk da düşmanlık da mertçe olmalı. Bu nedenle, Selahattin Demirtaş'ı serbest bırakın arkadaşlar, demokratik siyaseti serbest bırakın, bu Meclis sıralarından geçmiş olan vekillerimizi serbest bırakın. Dostluk da düşmanlık da mertçe olsun, sözle, kalemle olsun.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, makam odasında yapılan yenileme ve değişikliklere ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şimdi, yalnız, bir noktayı açıklığa kavuşturmam lazım. Filiz Hanım, siz konuşmanızda Başkanlık odasındaki halıdan bahsettiniz. Müsaade ederseniz, bu beni ilgilendiriyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Keşke başka kısımlarından bahsetseydiniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Daha önemli şeylerden bahsetti Başkan.

BAŞKAN – Bu, toplumumuzda da gazetelerde de yer alıyor ve sanki büyük bir hadiseymiş gibi oluyor.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Küçük bir hadise zaten de çok para vermişsiniz.

BAŞKAN – Pervin Hanım, siz de okuyorsunuz, görüyorsunuz.

Efendim, bu halı Hereke'de kendi elemanlarımız tarafından altı ay gibi veya biraz daha az bir zamanda örüldü, adı “Yedi dağın çiçeği”, 1893'ten beri yapılan bir halı. Her halının bir ismi var, bununki de o.

Daha önceden yine 52 metrekairelik bir Muğla halı vardı, eskidi ve değişmesi gerekiyordu. Meclis, 1960'tan beri yani elli yedi senedir kullanılan bir bina. Yenilemeler gerekiyor, o yüzden çok büyük yenilemeler yaptık.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Halının eskisi makbul Başkan.

BAŞKAN – Burada sanki olmaz bir işmiş gibi bunu gündeme getirmeyi tuhaf görüyorum ben, tuhafıyordum, garipsiyordum.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Biz de sizi garipsiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arslan yatağından belli; “itibar” dediniz de.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biz de sizi garipsiyoruz Sayın Başkan, çok garipsiyoruz. Bula bula bunu mu buldunuz?

BAŞKAN – Bize gelen misafirlerimiz var; devlet başkanları var, cumhurbaşkanları var, Meclis başkanları var yani bize uygun bir yerde karşılamamız gerekmez mi?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yaşamdan, insandan bahsetti Başkan. İnsanın yanında halı nedir ki Başkanım?

BAŞKAN – Ben yaptığımdan pişman değilim. Keşke daha güzelini yapabilesek. Bu, zamanla gene olacak.

Bakınız, oturduğumuz Meclis, eski Meclisten daha değişik, eskiden böyle oval değildi. Ulus'taydı Meclisimiz, İttihat ve Terakkinin binasıydı ve hanlarda kalıyordu milletvekilleri. 2 Ocak 1924'te Meclisimiz elektriğe kavuştu, fenerle aydınlanıyordu. Gelişeceğiz, daha ötelere gideceğiz. Bunlar kulağı tırmalamasın.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Gelişme demokrasiyle olur, halılarla, betonlarla değil.

BAŞKAN – Bunlar israf değil, bunlar tabii bir hadisedir diyorum. Beni hoş görün alınganlığım dolayısıyla, bu izahatı yapmak durumunda kaldım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Meclisi yenileyeceğinize demokrasiyi yenileseydiniz keşke!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Hanımefendi, lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın makam odasında yapılan değişikliklerle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, ben konuşmamda söyleyeceklerimi tane tane söyledim ve arzu ederdim ki konuşmamdan başka bir bölümü gerçekten feyzalarak siz de sözlerinizi ifade etseydiniz, halı üstüne konuşmasaydınız. Halı değildi derdimiz, itibarın başka yerlerde aranmasıydı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben zaten diğer konulara giremem.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tabii, tabii, milletvekilleri sizi ilgilendirmez zaten!

BAŞKAN - Doğrudan beni ilgilendirdiği için, İç Tüzük'e göre beni ilgilendiren ve bana ait olan beyan olunca konuştum. Diğer konulara giremem, bunu biliyorsunuz.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Başkan, 10 milletvekili şu anda cezaevinde; bu, sizi ilgilendiren bir konu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – O, size ait değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Nasıl?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – O, size ait değil; siz bir makamsınız, makamı temsil ediyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, o makamı ben temsil ediyorum. O kararı da veren benim, doğrudan beni ilgilendiriyor.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Parasını biz veriyoruz, sen de biliyorsun ya.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Dolayısıyla, o halı, sizin şahsi halınız değildir; bu ülkenin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Meclis Başkanının.

BAŞKAN – Hayır, hayır, bu bir haksızlık ve susamam.

Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sorun değil, bunları da yapıyoruz, onları da yapıyoruz, hepsini de yapıyoruz; merak etmeyin, sorun yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tabii, doğru, siz Japonya’da yaşıyorsunuz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Eksik bıraktığınız bir şey var mı acaba Sayın Maliye Bakanı?

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 504) (Devam)

BAŞKAN – Efendim, söz sırası, şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci söz Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Ayhan’a aittir.

Buyurun efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın İbrahim Ayhan Bey, müddetiniz on beş dakikadır.

HDP GRUBU ADINA İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 2018 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerine ve kapanışı üzerine HDP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen tüm halkımızı ve cezaevlerinde tutulan, başta Eş Genel Başkanlarımız Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ; grup başkan vekillerimiz İdris Baluken, Çağlar Demirel şahsında tüm milletvekili arkadaşlarımızı, belediye eş başkanlarımızı ve demokratik siyasete yönelik saldırılar sonucu içeride kalan tüm siyasileri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, bir ayı aşkın Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe görüşmeleri devam etti ve ardından on iki güne yakındır da Genel Kurulda görüşmeleri devam etmektedir ve son gününe geldik. Tabii, bu süre zarfında sert tartışmalar oldu, hatta kavgalar bile gerçekleşti fakat bütün bunların ötesinde, özellikle 2018 bütçesinin görüşüldüğü döneme denk gelen büyük bir talihsizlik de yaşandı. “Talihsizlik” diyorum, yıllardır karşı karşıya kaldığımız darbeci ve inkarcı zihniyetin uygulamalarının bir benzerini de ne yazık ki burada yaşadık. “Kürdistan” sözcüğünün yasaklanmasıyla özellikle Kürt dilini, kültürünü, tarihini, coğrafyasını yok sayan 12 Eylül darbecilerinin konseptine tekrardan dönüldüğüne de tanıklık ettik.

Değerli arkadaşlar, çoğunlukçu iktidar yaklaşımının demokrasi, barış, adalet, eşitlik ve özgürlük gibi temel taleplere ne kadar kapalı olduğunu, demokrasi ve özgürlüklerden ne kadar rahatsızlık duyduğunu da bu vesileyle görmüş olduk. Halk iradesinin tecelli etmesi gereken bir Parlamentonun halkın temel taleplerine ve sorunlarına çözüm üretememesi, çözümden uzak bir yaklaşım ortaya koyması son derece üzüntü ve kaygı verici bir durumdur. Tekçi sistem ve egemenlikçi bir siyaset zihniyetiyle de karşı karşıya olduğumuzu belirtmek gerekiyor. Tüm yürütülen tartışmalardan çıkardığımız bir sonuç da bunlar olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmelerinin son gününde bütçenin toplumsal olarak neye tekabül ettiğini ifade etmekte fayda görüyorum. Demokratik toplumun olmazlarından biri ekonomik kaynakların kullanımına ilişkin olarak halkın söz sahibi oluşudur. İlk toplumsal sözleşmeden bu yana ekonomik varlıkların kullanımı konusu demokratik sistemlerin temel unsuru olarak kabul edilir. Aynı zamanda, ekonomik kaynak kullanımının eşit bir dağılıma tabi tutulması da bir başka temel kabuldür. Eğer kaynak paylaşımında adalet varsa demokrasiden ve eşitlikten söz edilebilir. “Bütçe hakkı” olarak tanımlanan bu haklar ne yazık ki kapitalist sistemlerde de uygulanmamaktadır. Türkiye gibi kapitalizmi acımasızca uygulayan bir ülkede ise bütçe hakkının “h”sinden bile ne yazık ki bahsedemiyoruz.

On iki gün boyunca gerek Kabinedeki bakanlar gerek iktidar partisi ekonomide büyüme ve hedefler konusunda toplumsal gerçeklikle hiçbir şekilde örtüşmeyen hayali bir tablo sundular. İktidar sözcülerinin çizdiği pembe tabloya bakılırsa sanki açlığın, yoksulluğun, yolsuzluğun, sefaletin, sömürünün yaşandığı bir ülkede değil de bolluk ve refahın kol gezdiği zengin bir ülkede yaşıyoruz ama gerçeklik AK PARTİ’nin çizdiği sanal tablodaki gibi değil. Daha sözün başında ifade etmek gerekirse, rakamsal olarak sunulan tabloların büyük çoğunluğu hayal ürünüdür, TÜİK eliyle yapılan hilelerden ibarettir. Gerçi bütün hilelere rağmen artık TÜİK bile siyasal iktidarın topluma sunmaya çalıştığı bu yalan hedefleri tutturamıyor. Deyim yerindeyse, artık yalanda da bir istikrar tutturamıyorlar.

Nitekim, AKP’nin orta vadeli programda açıkladığı ekonomi paketlerinde Hükümet yetkililerinin söylediği döviz kuru hedefi, işsizlik rakamları, enflasyon, büyüme hedefleri gibi bütün hedefler bizim oraların deyimiyle “fıs oldu” yani boş çıktı. Emekçinin, dar gelirlinin, üreticinin, çiftçinin, esnafın yani içinde halkın olmadığı bu bütçeyle ve sanal büyüme rakamlarıyla topluma hayal satmanın çabası içerisinde olan bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. “Bul karayı al parayı” misali bir bütçedir bu bütçe. İçinde halkı bulursanız parayı da bulursunuz. Eğer bu bütçe, bu iktidar halka umut ve güven verseydi bugün ve içinden geçtiğimiz günler itibarıyla Nimet Abla bayisinin önünde uzun piyango kuyrukları olmazdı. Gidin bakın halk artık umudu nerede görüyor, yerinde tespit ediniz. Bu bir ülke için büyük bir talihsizliktir. Yani piyango, İddaa, şans oyunlarına insanlar bu kadar tevessül etmişse, bu kadar bunların üzerinden bir umut ve beklenti içerisine girmişlerse gerçekten bu acınacak ve üzülecek bir tablodur. Bu tablonun ciddi bir şekilde dikkate alınması gerekmektedir. Dolayısıyla toplumsal algıyı yönetme AK PARTİ’nin on beş yıldır başardığını sandığı en iyi iş olsa da aslında halkımızdaki tablo, halkımızdaki yansıması bu değildir. Günlük hayatında cebine giren, hatta girmeden çıkan para ile yapılan harcama arasındaki farkı halkımız görüyor. Gece gündüz çalışıp kazandığı üç kuruşun neredeyse tamamının dolaylı ve doğrudan vergilere gittiğini bire bir yaşıyor. Daha bu Meclisten bütçe öncesi geçirilen torba yasayla gazozu ÖTV getirilmedi mi? Tütün üreticilerinin kazandığı üç kuruşu tekelci patronlar kazansın diye vergi koyup ceza getirilmedi mi? Telefon şirketlerinin trilyonlarca vergi

borcu silinip halkın iletişimine ek vergi konulmadı mı? Torba yasalarınız halkın alın teriyle kazandığını geri gasbetme torbasına dönüşmüş durumdadır. Artık kepçeyle değil torbayla toplanıyor halkın kazancı. Torbacı bir iktidara dönüştüğünüzü bence görmemiz gerekiyor. 2017 yılında aylık brüt maaşı 3 bin TL olan, yıllık 36 bin lira kazanan emekçi bu kazancının 12.560 lirasını doğrudan, 7.600 lirasını ise dolaylı olmak üzere toplam 20.160 lirasını vergilere vermektedir yani bir emekçi, üç yüz altmış beş gününün iki yüz beş gününde sadece devlete vergi ödemek için çalışmaktadır. Peki, trilyonlarca vergi borcu affedilen holdingleri, vergi cennetlerine para kaçıranları görmüyor mu bu halk?

Ev işçisi bir kadın, eşinin bıraktığı parayla bırakın et almayı kasabın yanından dahi geçememektedir, baklagillerden mercimeğin, nohudun kilosunun 20 lira olduğunu görmektedir, pazara gittiğinde ıspanak, pırasa gibi ucuz bilinen sebzeleri bile alacak gücü kalmamıştır. İşçi emeklisi bir teyzemiz, torunlarına artık bırakın muz, kivi almayı, ülke olarak cenneti olduğumuz portakal ve mandalinayı bile pazardan alamamaktadır.

Ömrünü insanları yaşatmaya ve iyileştirmeye adanmış yüzlerce hekim, sağlık çalışanı muhalif düşüncelerinden dolayı kanun hükmünde kararnamelerle ihraç edilmişken, yerlerine tarikatlara ve cemaatlere dayananların alındığını görmüyor mu?

Asgari ücretle çalışan sanayi işçisi, çocuklarına kışlık mont, bot dahi alamazken Çalışma Bakanının kendisinden fedakârlık istediğini görmüyor mu?

Soma'daki maden işçisi, her sabah eşi ve çocuklarıyla vedalaşıp arkadaşlarını kaybettiği maden ocağına giderken kendisini tekmeleyen bürokrat kılığındaki işçi düşmanlarının iktidar tarafından nasıl terfi ettirildiğini görmüyor mu?

Bir emekli öğretmen, ömrü boyunca çalışıp aldığı üç kuruş tazminatla başını sokacağı bir ev bile alamazken öğretmen enişterinin vergi cennetlerinde milyon dolarlarla nasıl oynadığını çok rahat görüyor ve net görüyor.

Daha 23 yaşındayken ataması yapılmadığı için intihar eden sosyal bilgiler öğretmeni İsa Erdoğan'ın şahsında ataması yapılmayan öğretmenler ve bunun dışında, Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanların çocuklarının 25 yaşında milyon avrolarla satın aldıkları gemicikleri, devletin trilyonlarca parasının kendi çocuklarının yönettiği derneklere, vakıflara gittiğini görmüyor mu sanıyorsunuz? Elbette ki halkımız adaletsizliği, eşitsizliği, gelir dağılımındaki adaletsizliği, emek hırsızlığını, işçi sömürsünü, yolsuzluğu ve bu ülkenin nasıl yönetildiğini görüyor. Bu bütçenin kendi bütçesi olmadığını da çok iyi biliyor. Bu bütçe halkın parasıyla oluşturulan ama halkı dışlayan bir bütçedir.

Bütçenin hazırlanmasında demokratik katılım da söz konusu değildir. Öncelikle, Meclis Genel Kurulunun, Hükûmetin sunduğu bütçeyi kabul veya reddetmek dışında hiçbir seçeneği yoktur. Belirlenen ödenekler üzerinde eksiltme veya artırma yetkisi yok. Bu yetki Anayasa gereği sadece Plan ve Bütçe Komisyonuna verilmiş. Peki, Komisyon nasıl teşekkül ediyor? 40 üyenin 25'i iktidara ayrılmış. Yani 25 üyesi iktidar partisinden olan Komisyon, Hükûmetin bütçesini noter gibi otomatikman kabul ediyor.

Benim esas dikkat çekmek istediğim nokta şu: Hükûmetin politikalarının en önemli denetim süreci olan bütçe tasarısı görüşmelerine yasama organının 10 üyesinin cezaevinde rehin tutuldukları için bu görüşmelere katılmamış olmasıdır. Parlamento eksik iradeyle toplanmıştır. Dolayısıyla birazdan çoğunluk oylarıyla kabul edilecek bu bütçe Anayasa'ya aykırıdır. Bu Parlamentoda grubu bulunan 2 siyasi parti genel başkanı bütçe açılışında bu sıralarda oturup Hükûmetin bütçesine dair

değerlendirmelerde bulunurken, Meclisin 3'üncü büyük partisinin Grup Başkanı olan Sayın Selahattin Demirtaş neden Hükümet bütçesi hakkında konuşamamaktadır? Neden Sayın İdris Baluken Grup Başkan Vekili ve bir hekim olarak sağlık emekçilerinin sorunlarına işaret edememektedir? Hükümetin sunduğu bu bütçenin 10 milletvekili cezaevindeyken görüşülmesine içiniz nasıl razı olmaktadır? Bu, bütçenin meşru olmadığının açık bir göstergesi değil midir? Bu bütçeye adil, eşit, demokratik bir bütçe diyebilir miyiz?

Değerli milletvekilleri, bu bütçe kimin bütçesidir, kimin bütçesi değildir? Gelin şimdi buna bakalım: Bu bütçe, KHK'lerle ihraç edilen on binlerce kamu çalışanının bütçesi değildir. Bu bütçe, ataması yapılmayan 400 bin öğretmenin, emeği sömürülen yüz bin ücretli öğretmenin bütçesi değildir. Bu bütçe, yüz binlerce sağlık emekçisinin bütçesi değildir. Bu bütçe, 24 milyonu aşkın öğrencinin, bir milyonu aşkın eğitim emekçisinin bütçesi değildir. Bu bütçe, emeklilerin, esnafın, işçilerin, çiftçilerin, üreticilerin, engellilerin, kadınların, yaşlıların, gençlerin ve çocukların bütçesi değildir. Bu bütçe, asgari ücretle çalışan milyonlarca emekçinin bütçesi değildir.

Peki, bu bütçe kimin bütçesidir? Bu bütçe, gençlerimizin hayatına mal olan savaş hazırlıklarının bütçesidir. Bu bütçe, tank, top, tüfek bütçesidir; halkımızın sofrasındaki ekmeği büyüten bir bütçe değildir. Türkiye bir halklar, inançlar, diller ve kültürler bahçesidir fakat bu bütçe, farklı dillerin, farklı din ve inançların, farklı kültürlerin bütçesi değildir. Türkiye, her bir tarafı coğrafi, tarihî güzellik ve zenginliklerle bezenmiş bir ülkedir fakat bu bütçe, doğanın, tarihin, ekolojik yaşamın korunmasının bütçesi değil, talan edilmesinin bütçesidir. Bu bütçe, adaletin bütçesi değildir. Bu bütçe, özgürlükçü değil, güvenlikçi bakış açısının ürünü olan bir bütçedir; halkımızı bezdiren OHAL, KHK rejimini kalıcı hâle getirmeyi amaçlayan bir bütçedir. Bu bütçe, barış, huzur ve adalet bütçesi değildir; bugün ülkenin en acil ihtiyacı barıştır, demokratik çözümdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYHAN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – İki dakika veriyorum.

Buyurun efendim.

İBRAHİM AYHAN (Devamla) - İçeride ve dışarıda barış, dostluk temelli kalıcı ittifakların, ilişkilerin kurulmasıdır önemli olan. Biz “savaş hazırlığı bütçesi” derken bu tespitimizi bizzat Hükümetin açıklamaları doğrulamaktadır. Sayın Cumhurbaşkanı “Afrin’i temizleyeceğiz.” diyor. Bu sözlerin bütçeyle bağıni kurmak için bütçe uzmanı olmaya gerek yok. Dolayısıyla bugün ülke AK PARTİ politikaları nedeniyle bölgesel bir savaş tehlikesiyle karşı karşıya kalmışsa, bu bütçenin tartışılması gerekiyor ve bu sözün tartışılması gerekiyor. Kim ne derse desin, önümüzdeki bütçe de buna göre ayarlanmaktadır. Halkları karşı karşıya getirecek bu sürecin hiç kimseye faydası yoktur. Doğru olan, Rojava halklarının özgür demokratik iradesini tanımak, saygı duymak, onlarla tarihsel bir ittifak içerisinde ilişki kurmaktır. Çözüm, Afrin’e girerek bölgesel bir savaş çıkarmakta değildir, çözüm barıştadır, diyalogdandır, müzakerededir. Ne yazık ki bütçenin bir barış bütçesi olmadığını üzüterek, endişe duyarak ifade etmek istiyorum ancak her şeye rağmen, biz, barışı, özgürlükleri, demokrasiyi, adalet ve eşitliği savunmaya, savaş politikalarına karşı çıkmaya devam edeceğiz. Türkiye halklarına sözümüz, yoksul halkımıza sözümüz, vergilerinden oluşan bu bütçenin hesabını sonuna kadar sormaya devam edeceğiz.

Tekrardan Genel Kurulu ve siz değerli arkadaşları sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına üçüncü söz İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü’ye aittir.

Buyurun Sayın Kürkcü. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakikadır.

HDP GRUBU ADINA ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar, henüz Mecliste ve hâlâ cezaevlerindeki milletvekili arkadaşlarım, sevgili Eş Başkanlarımız Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

En karanlık, en uzun geceyi dün arkamızda bıraktık. Doğa, sırf “Biz gideriz tersine.” inadıyla karanlığa uyandırılarak zulmedilen milyonlarca çocuğa, damadın çektirdiklerini telafi ediyor.

Akif’in de dediği gibi “Her karanlık gecenin bir sabahı vardır, her kışın baharı vardır.” Doğanın ve edebiyatın bize cömertçe sunduğu umuda, cesarete ve iyimserliğe gerçekten ihtiyacımız var çünkü kasım ve aralık boyunca Komisyon ve Genel Kurulda süren açık tartışma 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın halklarımızı bekleyen uzun ve ağır bir toplumsal kışın habercisi olduğunu gün gibi ortaya koyuyor. Devlet bu bütçeyle 599 milyar 400 milyon Türk lirası olarak öngörülen 2018 bütçesi vergi yükünün neredeyse tamamını satın aldığımız her şeyin fiyatı, maaş ve ücretlerimiz üzerinden peşin olarak yoksulların ve emekçilerin sırtına yüklüyor. Ama aynı devlet 2016’da tahakkuk eden sermaye ve servet vergilerinin yüzde 25’ini yani neredeyse 2018 bütçesinde öngörülen 146,5 milyar liralık toplam ÖTV gelirine yakın bir miktarı tahsil etmeden bıraktı. Sonuçta servet, rant ve sermaye gelirlerinin korunduğu, emekçilerin ve yoksulların ücret, aylık ve maaşlarının ezildiği, gitgide kabaran bir savunma ve güvenlik bütçesiyle karşı karşıyayız.

2018 bütçesi, yapısı gereği bir savaş bütçesidir. Maliye Bakanı istediği kadar “En çok pay eğitime.” diyedursun, sadece silahlanmayı finanse etmek için toplu salınan 18 milyar lira tutarındaki yeni vergi gelirleri, Eğitim ve Sağlık Bakanlıklarının toplam yatırım bütçeleri kadardır. Özetle AKP’nin 2018 bütçesi eğitime ve sağlığa değil, savaşa bütçedir.

Bu bütçenin bir savaş bütçesine yönelmesinin nedeni, ülkenin düşmanlarla kuşatılmış olması, terörizm tehdidi altında bulunuyor olmamız değildir. Bu bütçe iktidardaki AKP-MHP-Ergenekon ittifakının Cumhurbaşkanı’nın 2018’de içeride ve dışarıda gerginlik ve çatışma siyasetini derinleştirerek sürdürme eğiliminin iz düşümüdür; AKP Hükümetinin izlediği iç ve dış siyasetin toplam sonucu olarak içine düştüğü açmazları kuvvet kullanarak aşma heveslerinin bir ürünüdür. AKP savunma ve güvenlik politikasının ve bunun bütçeye yüklediği aşırı yüklerin gerisindeki irrasyonel tehdit algısının kaynağı da bu politik başarısızlıktır. AKP bu başarısızlığın yükünü de bütçe üzerinden bütün topluma aktarma yolunu seçmiştir. 2018’de faiz, kâr ve rantı korurken büyük çoğunluğu düşük ücret ve enflasyonla ezmeye yönelik AKP, toplumu bu toplumsal kışta yoksulluğun yorganı altına alıyor. Akşamları kenti saran kapkara Ankara göğüne bakan, nerede yaşadığımızı görür. Burası, sözüm ona bir büyük devletin payitahtı değil, itibarı artsın diye linyit sobalarının başında titreyen yoksulların başkentidir.

Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bu bütçenin haber verdiği bir başka şey var. O da aslında artık bütçe hakkında Meclisin vazgeçtiği, bütçe hakkını terke hazırladığıdır. Bu bütçe tartışmasındaki

prensipsizlik, bütçenin neredeyse yüzde 30'una yakın bir ek bütçe tahsis edilmesi gücünün Hükûmete verilmiş olması, aslında bütçe hakkının ortadan kalkmasıyla ilgilidir. Eğer Anayasa değişiklikleri gerçek olursa 2019'da, eğer bu gidişatı önleyemezsek Meclis artık bütçenin başlıca kaynağı olmayacak, bütçenin kaynağı Cumhurbaşkanlığıdır. Cumhurbaşkanlığının yaptığı bütçeyi Meclis kabul ya da reddedebilecektir belki ama asla ve asla kendi içinden çıkan bir Hükûmetin, Meclisin üyeleri tarafından hazırlanan bir bütçenin tartışıldığı bir Meclisimiz artık olmayacaktır.

Bu Mecliste sık sık hâkim ittifakın sözcülerinden "Gazi Meclis" sözünü işitiyoruz. Ben 1920 Meclisine dönüp bakmanızı tavsiye ederim. Kendinden başka hiçbir güç tanımayan Meclisten, kendi iktidarını ve gücünü Cumhurbaşkanına devretmiş, kendi iktidarından vazgeçmiş bir Meclise geçtik. Gazi Meclis... Böyle bir Gazi Meclis olabilir mi? Bu, Cumhurbaşkanının ayakları altında bir yasa fabrikasına dönüşmüş olan, Cumhurbaşkanının yapmayacağı yasaları yapmasına rıza gösterilen bir Meclistir. 1876'da Türkiye'de bütçe hakkını toplum mutlak monarşiden aldı ve yüz yıldan fazla bir zaman geçtikten sonra yani artık bunun bir huy, alışkanlık, vazgeçilmez, cildimize yapışmış bir durum gibi olması gereken yerde, cildimizi, derimizi soyarak bütçe yapma hakkını Cumhurbaşkanına teslim eden bir Meclis kendisinden daha mütevazı sözlerle söz etse çok daha yerinde olur. Meclis Başkanımız, aslında bu Meclisin alameti farikası olan bu yetkinin, bu gücün elinden alınmasına bir tek kere ses çıkarmadı.

Milletvekillerinin yüzde 2'sinin hapsedildiği bir Meclis bütçe yapıyor, sakat bir Meclis sakat bir bütçe yapıyor. Baş koparılmış, eli koparılmış bir Meclis ve Meclis Başkanımızın takıldığı yer, halının nereden geldiği. Biz halınızla değil, hâlinizle ilgileniyoruz Sayın Başkan, bunu düşünsenize. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bugün Türkiye, bütçesinin de yansıttığı gibi, aslında ne Meclis tarafından ne Hükûmet tarafından yönetiliyor, bir hanedan tarafından yönetiliyor. Mahdumun, kerimelerin, hanımefendinin, beyefendinin, damadın, eniştenin devletin hemen hemen bütün iş ve işlemlerine, ne seçilmiş ne atanmış oldukları hâlde, el koydukları bir hanedandan söz ediyoruz. Bu hanedanın avlusunda kendisine yer buldu diye kimileri bu hanedanın aslında ifade ettiğinden, ima ettiğinden daha geniş olduğunu düşünmesin. Onlar o avluda çöplenmeye devam edebilirler ama iktidar, artık ne Meclistedir ne Hükûmettedir ne seçmendedir, hanedanın elindedir ve bu bütçenin bu şekilde ortaya çıkmış olması, bir askerî sınai kompleksin hanedanı ele geçirmesi, hanedanın da bütçeyi ele geçirmesiyle ilgilidir. Amerika Cumhurbaşkanı Eisenhower, 1950'lerde Amerikan devletini bir askerî sınai kompleksin Amerikan savunma ve dış politikasını ele geçirme ihtimaline karşı uyarmıştı. Bizde ise bizzat hanedan kendisi hükûmet kurdu, bizzat hanedan kendisi iktidarı ele geçirdi ve bir askerî sınai hanedan tarafından Türkiye yönetiliyor.

Bu şekilde yönetilmeye layık mıyız? Aslında bu sorunun cevabını belki de Milliyetçi Hareket Partisine sormamız gerekir çünkü Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli, bu eğilimler, kabına sığmayan, kabından taşan, iktidarı zapta yönelik bu eğilimler her gün Anayasa'yla

çatışan bir cumhurbaşkanı profili ortaya çıkarttığına dedi ki: “Her gün suç işleyerek devlet yönetilemez ya Anayasa Cumhurbaşkanına uyacak ya Cumhurbaşkanı Anayasa’ya uyacak.” Suçun yasa hâline geldiği yeni bir toplum düzenini ikisi beraber kurdular. Bu toplumu binbir zahmetle yaratılmış bulunan kısmi, kısıtlı, parçalı bir demokrasiden mahrum edebilecek şekilde, iktidarı doğrudan doğruya bir suç etrafında tanımlayan yeni bir şey yarattılar. Bu bir şeydir, ne olduğunu siyaset bilimi bize söyleyemez. Savcıların generalleri tutukladığı, generallerin polisleri ihbar ettiği, polislerin polisleri hapsedtiği, sonra hepsinin birden dönüp vatandaşı ele geçirdiği tuhaf bir rejimde yaşıyoruz. Bu, bir geçiş rejimi besbelli ama bu, sınırlanmış, kısıtlı, otoriter bir parlamenterizmden daha yüksek bir rejime geçiş değil. Bu, Türkiye’nin yeni bir diktatörlük rejimine doğru geçiştir ve bunun temellerini döşeyenler aslında 16 Nisan referandumunda yenildiler.

Sevgili arkadaşlar, Meclis, halkımız; aklınızdan çıkarmayın, 16 Nisan referandumunun galibi biziz. Oyların çalındığını hepiniz biliyorsunuz, kanuna uygun olmayan 1,5 milyon oyla bu sonucun elde edildiğini biliyorsunuz. O yüzden, bu Meclis şu menkıbeyle bu referandumun sonucuyla tanıştırdı: “Atı alan Üsküdar’ı geçti.” Bir at hırsızlığı menkıbesi bir demokrasi zaferinin nişanesi olamaz. Asla ve asla bu sonucu kabul etmiyoruz. İşte bu suçlular ittifakına karşı haklıların bir araya gelmesi gerekir. Türkiye suçluların ittifakına karşı bir haklıların birliğine ihtiyaç duyuyor.

Yanlış anlaşılmasın söylediklerim, bir seçim ittifakından, alelade bir seçim hazırlığından söz etmiyorum. Zaten, asıl tartışmamız gereken şey budur. Nasıl bu ülke bir kere daha seçime gidecektir? Seçim adaletini, seçim güvenliğini, oyların çalınmayışını, oyların sayılışını, bunların olduğu gibi kaydedilişini, yurttaşın elinden çıkan oyun sandıktan çıkan oyla aynı olduğunu kim garanti edecektir, hangi makam bize bunu garanti edecektir? Olağanüstü hâl kalkmadan, milletvekilleri hapiste yataarken, halkın ifade, örgütlenme ve politika yapma özgürlüğü ayaklar altındayken hangi seçime gideceğiz? Ben daha çok bir tarihsel ittifaktan söz ediyorum. Bu Parlamentoda olan ya da olmayan, şu ya da bu partiden olan bütün yurttaşlarımız, bu suçlular ittifakına karşı, haklıların ittifakı için bir araya gelsinler; ev kadınlarından şoförlere, manifaturacılar manavlara, işçilerden köylülere, öğrencilere, akademisyenlere, sürgündeki vatanseverlere kadar herkes Türkiye’nin geleceğine el koymalıdır.

Bütçe elinizden gitmiştir, yargı elinizden gitmiştir, oy hakkınız bile elinizden gitmek üzeredir; bunu hâlâ seyrederiz Türkiye, mutlaka ve mutlaka buna bir demokratik çare bulmak için ayağa kalkmak zorundadır. Bu bütçe tartışmasının bize gösterdiği şey, bütün bunların oldubitti olarak görüldüğüdür. Bu bütçe demokrasiye kaynak tahsis eden, demokrasinin önünü açan, halkı demokratik tercihlerini ortaya koymada teşvik eden, onu kuran bir bütçeyi bize göstermiyor, bir savaş ve olağanüstü hâl bütçesiyle bizi baş başa bırakıyor; bunu reddediyoruz. Türkiye asla ve asla yanlış iç ve dış politikaları sonucunda uluslararası alanda ittifaksız kalmış, içeride olağanüstü bir rejime mecbur kalmış, halkın rızasını kaybetmiş bir hükûmetin çektiği yere gidemez, gitmemelidir.

Bize şimdi taslanılan Batı düşmanlığı, Türkiye’nin bir Batı emperyalizmi komplosuyla karşı karşıya olduğu palavralarını da buradan reddediyoruz. Türkiye, aslında hâlâ kendi seçtiği yerde durmaktadır ama durduğu yerde kendi iç politikasını ve dış politikasını müttefiklerine kabul ettiremediği için, onlarla ihtilafa düştüğü için şimdi, Türkiye halklarına dönüp başka emperyalist güçleri, dünya hâkimiyeti için mücadele eden başka devletleri yeni ortaklar, yeni siyaset partnerleri olarak anlatmaya çalışıyor.

Biz -daha önce de söyledik- hiçbir zaman ve hiçbir zaman hiçbir milletle, hiçbir halkla düşman olamayız. Biz, halklarımızın haklarının gerçekleşeceği bir yeni rejimin ancak ve ancak insan hakları ve demokrasi üzerine kurulabileceğini, hukuk devleti üzerine kurulabileceğini düşünüyoruz, biliyoruz, bunu istiyoruz ve bunun etrafında bir tarihsel ittifak kurmak, bununla birlikte olan, bu değerleri kabul eden bütün ülkeler, halklar, uluslararası kuruluşlarla bir arada olmaya devam edeceğiz. Türkiye’de zamanında iç muhalefeti ezmek için Amerika Birleşik Devletleri’yle, NATO’yla, gladyoyla ortaklık kuranların bugün bize antiemperyalizm taslamaya hakları yoktur.

Sevgili arkadaşlarım -bu bütçe ile halkımız arasındaki ilişkiyi- bir şairle başladık, öbür şairle bitirelim:

“Hani şimdi biz haykırırız,/ Cevap:/ Açılır kara kaplı kitap: Zindan./ Kayış kapar kolumuzu./ Kırılan kemik, kan./ Hani şimdi bizim soframıza,/ Haftada bir et gelir/ Ve/ Çocuklarımız işten eve/ Sapsarı iskelet gelir./ Hani şimdi biz.../ İnanın, güzel günler göreceğiz çocuklar,/ Güneşli günler göreceğiz,/ Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar,/ Işıklı maviliklere süreceğiz.”

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü’nün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, yerimden söz aldım. Sayın konuşmacı bir suçlular ittifakından bahsetti. Tabii, başka ittifaklardan bahsetmiş olabilir fakat Milliyetçi Hareket Partisi olarak Hükûmetle, Türkiye Cumhuriyeti devletiyle ve seçilmiş meşru Hükûmetle teröre karşı mücadelede, evet, bir ittifak hâlindeyiz. Türkiye’nin bekası, güvenliği hepimizi yakından ilgilendirir ve Milliyetçi Hareket Partisi de bu yönde bir irade gösterir her zaman olduğu gibi. Çünkü biz biliriz ki PKK’sı, FETÖ’sü, DEŞ’i zaten bir ittifak ve eş güdüm hâlinde emperyalizm tarafından yönetilmektedir. Ayrıca, bütçe hakkının terke hazırlandığı, hâkim ittifakın sözcülerinin “Gazi Meclis” sözünü ifade ettikleri söylenildi. Tam aksine, bütçe hakkı yani bütçe görüşmeleri yeni Anayasa değişiklikleriyle birlikte yüce Mecliste daha fonksiyonel ve daha etkin hâle geliyor; Meclis zayıflamıyor, aksine, daha da güçleniyor.

Ayrıca, sorumsuz bir cumhurbaşkanından sorumlu, her iş ve eyleminden sorumlu bir cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiyoruz ve yüce Meclisimiz gaziliğini 15 Temmuzda da tekrar ortaya koymuştur, bundan sonra da bu “gazi”lik sıfatını layıkıyla yerine getirecektir.

Bu düşüncelerle, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ilk söz, Grup Başkan Vekili ve Amasya Milletvekili Sayın Mehmet Naci Bostancı Bey’e aittir.

Buyurun Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; öncelikle hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ertuğrul Bey burada yapmış olduğu konuşmalarda, daha çok analiz getiren bir dile ve üsluba sahip birisi olmakla birlikte, biraz önce -yapmış olduğu konuşmada- hayli yüksek bir tonlamayla haksız, yersiz, provoke edici, kışkırtıcı benzetmelerle bir konuşma yaptı.

Türkiye 1923’ten bu yana bir cumhuriyet ve aynı zamanda çok partili parlamenter rejimle 1946’dan, 1950’den bu yana yönetimin sürdüğü bir ülke. Hepimiz biliyoruz ki bu ülkede elitler dolaşırlar, halkın tabanında olan insanlar, sıradan insanlar, küçük memur çocukları, işçilerin çocukları cumhuriyetin ve demokrasinin egemen olduğu bu ülkede yeni elitler olarak yukarıya çıkarlar. Bunun en yakın örneklerinden birisi bizatihi kendisidir, burada çıkıp konuşuyor cumhuriyet ve demokrasi sayesinde. Ben postacı Osman’ın çocuğuyum, “hanedan” diye atıf yapmaya çalıştığı Sayın Erdoğan bir denizcinin çocuğu, rahmetli Özal bir küçük memurun çocuğu. Onlar gitti, elbette, hepimiz faniyiz, gideceğiz, yerimize yeni halk çocukları gelecek, sistem böyle. Bu yapıya, bu cumhuriyet ve demokrasiye, bunun getirdiği halk çocuklarını yukarıya doğru çıkartan sisteme şahit olurken tutup bir de “hanedan” benzetmesi yapmak sadece haksızlık, yersizlik değil, aynı zamanda -kusura bakmayın- hadsizliktir.

“At hırsızlığı.” diyor. Yani benzeri bir dille konuşsak bu Parlamentoda herhâlde müzakere ortamı diye bir şey kalmaz Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – “Atı alan Üsküdar’ı geçti.” nedir?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – “Suçlular ittifakı.” diyorsunuz. Yani benim de size şöyle mi demem gerekiyor: “Asıl suçluları görmek istiyorsanız kendinize bakın, yakın tarihinize bakın.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir dilden bir hayır çıkmaz Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Tamamen ayrı şeylerden söz ediyorsuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Eğer söylediğiniz sözlerin bir haklılığı, bir karşılığı, toplumda siyasal sınırları aşan bir vicdanı, bir aklı olduğunu düşünüyorsanız bu tür kışkırtıcı, provoke edici –kusura bakmayın ama- amigolara seslenici bir dil ve üsluptan kaçınırsınız. Çok üzgünüm, bunu yapmadınız.

Değerli arkadaşlar, bütçe müzakerelerinin son günündeyiz. Bütçe, milletin bütçesi. Burada ifade ediliyor ki: “Biz bütçenin tek kelimesini bile değiştirme kudretine, iktidarına sahip değiliz.” Ana muhalefet partisi, Halkların Demokratik Partisi ve zaman zaman MHP bunu ifade ediyor. Gerçek bu mu? Değil çünkü her siyasal iktidar siyasal süreçler içerisinde topluma bakar, insanlara bakar, partilerin ne söylediğine bakar, bütün bunları hesap ederek sonuçta bu bütçeyi oluşturur. Siyasal iletişim, siyasal etkileşim dediğimiz hadise sadece şu bütçe görüşmeleri sırasında burada yapılan müzakereler ve şekli aynı zamanda bütçenin elbette ki müktesebatına uygun bir tarzda önergelerden ibaret değildir. Taç giyen baş akıllanır diye bir laf vardır. İktidar olduğunuzda siz millete bakarsınız, muhalefete bakarsınız, kim ne söylüyor, bunu dikkate alırsınız ve bu doğrultuda davranırsınız. Eğer sizi iktidara halk getiriyorsa ve sürekli bu çoğunluğu sağlamak istiyorsanız -ki Türkiye’deki sistem böyledir- bu akıldan uzaklaşamazsınız. Dolayısıyla dediklerimiz dikkate alınmıyor, biz hesaba katılmıyoruz, sadece belli bir çevrenin yaklaşımı çerçevesinde bu bütçe teşekkül ediyor, bu yaklaşım doğru değil.

Kıymetli arkadaşlar, evet, dün gece en uzun geceydi, bunun bir adı var şebiyelda, en uzun gece demektir. “Şebiyeldayı müneccimle muvakkit ne bilir / Müptelayı gama sor kim geceler kaç vakit.” Şairi de belli değildir. Şair, bunu söylerken aslında şunu kastediyor: Gecelerin ne kadar sürdüğünü yıldızlara bakarak faldan haber verenler, yahut da namaz vakitlerini ayarlayan insanlar değil, gama müptela olmuş olan insanlar bilir zamanın ne olduğunu. Bunu niye söylüyorum? Çünkü bazı hususları, bazı durumları, bazı gerçeklikleri bizatihi o konumda olanlar, o şartları yaşayanlar, şartları itibarıyla o akla ve o perspektife sahip olanlar bilirler. Dünyanın her yerinde iktidarlar sırtlarına ateşten bir gömlek giyerler. Bu, yakıcı bir gömlektir. Dünyanın her yerinde muhalefetler iktidarın geçtiği hayat sınavlarından geçmezler. Onlar ideal üzerine dayalı bir muhakeme, bir iddia, bir yaklaşım çerçevesinde sürekli eleştirirler. Bu sadece bizde değil, başka yerlerde de böyledir. Hayat sizden her an cevap ister. Bu cevapları iktidar vermek zorundadır ama muhalefet “Dur bakalım ne olacak.” diye bir kenarda bekleyip her gün, her yapılane ilişkin eleştiri söyleyebilir. Bunun örneklerini de göstereceğim. Sürekli eleştirilecek hususlar bulunmaz mı? Elbette, örnekleri var. Aynı duruma ilişkin iki farklı perspektiften nasıl eleştiri dile getirildiğinin örnekleri var.

Kıymetli arkadaşlar, Cemil Meriç’in Kırk Ambar kitabında “Kadın Ruhu” diye bir makale vardır. Kadın Ruhu’nda şunu söylüyor: “Tarih boyunca falcılar erkeklerin avuçlarına baktılar ve onlara dediler ki: ‘Çok para kazanacaksınız, güç ve iktidar sahibi olacaksınız, önünüze altın halılar serilecek.’ Ve tarih boyunca, ülkeler ne olursa olsun aynı falcılar kadınların avuçlarına baktılar ve onlara dediler ki: ‘Hayatınızın en büyük aşkıyla karşılaşacaksınız. Muhteşem bir romans yaşayacaksınız, hep mutlu olacaksınız.’” Çünkü kadının ve erkeğin hayata bakışına ilişkin kültürleri aşan, vaziyetleri aşan, ülkeleri aşan bir okuma biçimi bu. Aslında kadınlara ve erkeklere ilişkin falcıların avuçlara bakarak söylediği bu husus iktidar ve muhalefet diline ilişkin de bir okumadır. Dünyanın her yerinde muhalefet ne yaparsanız yapın sizi eleştirir ve iktidarlar her halükârda yapıp etmek ve gerçek hayatın şüphesiz biraz kusurlu olan gerçekliği içinde yol yürümek zorundadır.

Değerli arkadaşlar, peki, yapılıp edilenlere ilişkin bu müzakerelere, bu tartışmalara -herhâlde açık oturum değil, televizyon programı değil- sonuçta, bunlara ilişkin bir karar verilmesi, bir yere bağlanması gerekir. Peki, bu sözlerin anlamı, değeri nerede tartılır? Bunlar halk katında tartılır. Halk bütün bunları dinleyerek, muhalefetin eleştirilerine bakarak, iktidarın söylediklerinden çok yaptıklarına bakarak, icraatına bakarak -çünkü iktidarın dili icraatıdır- hükmünü verir. Herkesin üzerine konuştuğu, kendisine atfı yaptığı, “Halkımız şöyle istiyor, halkımız böyle istiyor, halkımız şuna karşı.” dediği hususlara ilişkin bu halk 2002’den bu yana nihayet söz, asıl söz, son söz... Hani burada da bazen son sözü söyleme şartları oluşuyor ya ama asıl son sözü söyleyen halkımızdır. Halkımız 2002’den bu yana her seçimde son sözünü söylüyor ve onun sözünün üzerine söz yok, söz yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, siyasete ilişkin modern zamanlarda bir tanım vardır: Siyaset, imaj yaratma ve gerçeklik ne olursa olsun insanları bu imaja inandırma sanatıdır. İmaj yaratmaya çalışırsınız. İktidarlara sözlerle imaj yaratamazlar, aç insanlara “Siz aslında toksunuz.” imajı veremezler, yoksul insanlara “Ne yoksulluğu kardeşim, köşklerde yaşıyorsunuz.” diyemezler, halk perişansa halkın yüzüne bakarak “Ne perişanlığı, mutluluktan fıkır fıkır oynamanız lazım.” diyemezler çünkü gerçeklikle sınanırlar ve halk bütün bunlara bakar notunu verir. Ama, siyasete ilişkin bu tanım var ya imaj yaratma ve olgular ne olursa olsun insanları bu imaja inandırma sanatı, emin olun daha çok muhalefetin, ana muhalefetin -burada da görüyoruz- müracaat ettiği bir yöntemdir. İmaj yaratmak “Türkiye çok perişan bir hâlde, Türkiye çok kötü, halkımız inim inim iniyor, yoksulluk aldı başını gidiyor, Türkiye her şeyin gerisinde, memleketi berbat ettiniz.” Eğer bütün bunlar doğruysa çok açık bir gerçeklik var ki halkımız bütün bunlara ilişkin karar veriyor, bunları söyleyen ve zımnen daha iyisini yapacağını iddia eden bu ana muhalefete der ki: “Yahu kardeşim, haklısınız, tam da söylediğiniz gibi, buyurun sizi buraya alalım, geniş bir şekilde oturun, şu söylediklerinizi yerine getirin. Ey AK PARTİ, vallahi bunlar haklı, sizi de şuraya alalım biraz dinlenin.” Halkımız ne yapıyor? Böyle yapmıyor.

Sonuçta, kıymetli arkadaşlar, Türkiye’nin kötü olduğunu anlatmak için kendinizi paralamanıza da gerek yok, halkımız gayet aklı başında, demokratik olgunluğu olan, neyin ne olduğunu bilen bir halk. O yüzden gerçekten, Türkiye’nin kötü olduğuna ilişkin bir resim varsa sizin bir şey söylemenize bile gerek yok; halk gereğini yapar. Ama halk böyle olmadığında işte o zaman imaj yaratma ve gerçeklikler ne olursa olsun insanları bu imaja inandırmak için bir infial hâli, bir kendini paralama hâli, bir olayı skandal esaslı bir dille ayartma tekniklerini kullanma hâli muhalefetin dili olur. Bu dilin bir faydası var mı? Bu dilin bir faydası yok.

Bakın, bütçe boyunca burada konuşmaları dinledik. Çok kıymetli konuşmalar oldu kesinlikle, ana muhalefetten, bütün partilerden, HDP’den, MHP’den ama aynı zamanda emin olun söyledikleri, siyasete ilişkin dili, iktidara yönelik eleştirisi toplansa bir A4 kâğıdını geçmeyen ve sürekli, tekrar tekrar bu A4 kâğıdına sığacak üç yüz kelime etrafında dönen bir dille burada muhalefet yapan bir yaklaşım oldu, bunun temsilcileri oldu. Üç yüz kelimeyle muhalefet olmaz, üç yüz kelimeyle siyasi analiz olmaz, üç yüz kelimeyle siyasal sınırları aşan bir dille başkalarına söyleyecek lafınız olmaz, üç yüz kelimeyle ancak kavga edersiniz, üç kelimeyle ancak dövüşürsünüz. Nitekim, o üç yüz kelimenin sahibi olanlar, o A4 kâğıdına sığan bir dille burada konuşanlar, sürekli yüksek bir sesle, yüksek bir perdeden o sınırlı kelime hazinesiyle dolu eleştirilerini ifade ettiler. Sözler zaten anlamlı olsa sizin o

sözlere ayrıca bir etkileyicilik kazandırmak için bağırmanıza gerek kalır mı? Siz de biliyorsunuz ki sözler etkili değil, sözlere kendilerinde olmayan anlamı birtakım jest, mimik ve buradan bağırarak kazandırmaya çalışıyorsunuz.

Bir de şöyle bir şey var: Biliyorsunuz, bir infial ve meşruiyet ilişkisi vardır. İnsanlar, kimi meşru hâllerde infial gösterirler. Doğrudur, hakkınızın ihlal edildiğini görürsünüz, sadece partiniz, grubunuz, asabiyeğiniz için değil, başka insanların da vicdanen buna onay verdiğini bilirsiniz, infiale kapılırsınız. Bakın, bu doğru bir şeydir ama bu ilişkiyi ters çevirmek; bu, kabul edilemez. Sürekli bir infial gösterisi içerisinde “Söylediklerim aslında meşrudur.” duygusu uyandırmaya çalışıyorsanız, işte, bu, siyasetin imaj yaratma ve gerçeklik ne olursa olsun insanları bu imaja inandırma sanatına girer.

Kıymetli arkadaşlar, o üç yüz kelimeyle burada muhalif bir dile egemen olarak bize laf söyleyen arkadaşlar aydınlanma geleneğinden geliyorlar, biliyoruz veya öyle iddia ediyorlar. Aydınlanma geleneğinin kurucu babalarından Kant aydınlanmayı tanımlarken “İnsanın kendi kusuru olan ergen olmama hâlinde çıkışı ve aklını kullanmasıdır.” diyor; kendi kusuru olan ergen olmama hâlinde çıkışı ve aklını kullanmasıdır. Üç yüz kelimelik, A4’e sığan bir dille sürekli bağırarak, tabiri caizse nağra atarak böyle bir dille konuşuyorsanız sanki Kant’ın tanımına da uymayan, bambaşka bir durum söz konusu, aydınlanmayla da bir bağlantısı yok.

Öte yandan benim çok tuhaf bulduğum bir yaklaşımı da burada ifade etmeliyim. Bazen genel yaklaşım sanki bir makas duygusu uyandırıyor. Şöyle diyorlar: “Ey iktidar ona ver, buna ver, şuna ver, herkese ver, herkese ver, biz bunu istiyoruz.” Hemen onun yanında “Ey iktidar ondan alma, şundan alma, bundan alma, hiç kimseden alma.” Bu iktidarını nasıl yapacak? Yani bu bütçe sonuçta milletin bütçesi, millettten alacak, yine millete dağıtacak. Hiç kimseden alma herkese ver. Yani mümkünse arada sıkış, makasın arasına gir. Bu yaklaşım doğru değil; bu yaklaşım rasyonel de değil, akli de değil. Çünkü sonuçta bakın bütün bu lafların, bütün söylenenlerin, bütün ideolojilerin, her şeyin noktalandığı yer şudur: Siz bütçeyi nasıl yapıyorsunuz? Millettten ne alıyorsunuz, millete ne veriyorsunuz? Halkın değerlendirdiği nokta budur. Halk tam da buna bakarak size not verir, sandık başında reyini verir. Eğer biz bunu adil bir şekilde yapmamış olsaydık, o zaman bu halk 2002’den bu yana bu siyaseti iktidara getirmezdi. Bütçenin en temel dinamiğidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Üzerine ne laf söylerseniz söyleyin, halktan alırsınız ve yine halka dağıtırsınız. Burada adilseniz “Durmak yok, yola devam.” dersiniz, değilseniz halk biletinizi keser. 2017 yılındayız, on altıncı yıldayız; bütün bu bütçeleri yaparken halktan alırken de halka verirken de mutlak surette adil, hakkaniyetli, milletin onayladığı bir bütçe söz konusudur.

Kıymetli arkadaşlar, bir bilge kişiye genç bir delikanlıyı getirirler. Derler ki: “Bunu eğit, bunu yetiştir.” “Peki” der bilge kişi ve hemen orada toprağın üzerine bir çizgi çizer; gence dönüp der ki: “Şu çizgiyi küçült.”, Genç “Bundan kolay ne var?” der, hemen ayağıyla çizginin yarısını siler. “Olmadı” der bilge kişi. “Şimdi git, bir yıl sonra tekrar gel, çizgiyi nasıl küçülteceğini göster.” Delikanlı gider, bir yıl sonra geri gelir. Bilge kişi yine çizgiyi çizer, “Buyur, çizgiyi küçült.” der. Delikanlı o çizginin yanına daha büyük bir çizgi çizer; bilge kişi “İşte, doğru olan budur.” der.

Biz de muhalefetten sürekli bizim çizgimizin üzerinde, onu silmeye çalışmasını, yapıp ettiklerimize ilişkin sürekli eleştirel bir dille –eleştiri hakkınızdır ama kastettiğim daha farklı, bunu anlıyorsunuz– böyle silmeye çalışmasını değil, aynı zamanda, alternatif bir iktidar tasavvuru olarak, kardeşim, sizin

çizginiz nedir bizden daha büyük olan, siz ne yapacaksınız? Güzel lafların, özlü sözlerin ötesinde gerçekten akla, mantığa, her şeye dayalı bir tarzda bu insanların aklına ve kalbine giden bir dille çizginiz nedir? Bunu ortaya koymak gerekir.

Kıymetli arkadaşlar, Türkiye bir süreden beri kimi Batılı ülkelerin hedef tahtasında; bunu görüyoruz. Türkiye'ye birçok laf söylüyorlar. Bunun çeşitli dinamikleri var elbette. Avrupa'nın kendi içine kapanması, ekmeğinin küçülmesi, refah devletinin son bulması, vesaire ama başka dinamikleri de var.

Avrupa'dan Türkiye'ye yönelik eleştirilerin kelimelerini, kavramlarını biliyoruz, "Diktatörlük var." diyorlar, "İnsan hakları ihlal ediliyor." diyorlar, "Hukuk devleti ortadan kalkıyor." diyorlar, vesaire, vesaire, vesaire. Şimdi, bu kavramlar bakımından, bunları söyleyen Avrupalı devletlerin hem tarihi hem bugünü nedir? Gerçekten bunların derdi hukuk devleti midir, insan hakları mıdır, diktatörlük müdür, otoriterlik midir? Bir kere, buradan sınamak gerekir. Kıymetli arkadaşlar, bu Avrupalı devletlerdeki egemen politikaları söylüyorum. Bunların hiçbir zaman derdi diktatörlük olmamıştır, hiçbir zaman evrensel ölçekte insan hakları olmamıştır. O insan haklarını kendi sınırları içindeki insanlara ilişkin bir hak olarak düşünürler ama -ırkçılığın çeşitli boyutları vardır ya, bir de kültürel ırkçılık, "Sınırı geçemezsiniz, sizin kültürünüz müsait değil." diyen kafa- işte, belli bir sınırın ötesindeki insanları insan bile saymayan bir kafa vardır. Biz, terörün her yerde karşısındayız, her şekilde karşısındayız ama şu çifte standart değil mi: Avrupa'da bir terör eylemi olduğunda, 5 kişi hayatını kaybettiğinde olağanüstü, dünya çapında bir infial durumu ortaya çıkıyor; ya, Orta Doğu'da 50 kişi, 100 kişi hayatını kaybediyor, tık yok. Onlar insan değil mi? Avrupa "insan hakları" dediğinde iyi geçindiği, dost olduğu, kimi diktatörlükler kimi insan hakları ihlallerinde şampiyon olan, bu konuda sorgulanması bile mümkün olmayan ülkelere yönelik olarak o dostluk gösterileri, o yakınlıkları, o gizli ittifakları, bunlara ilişkin ne söylemek lazım? Mısır'da Sisi'ye mi karşı çıktılar? Suudi Arabistan yeni göz bebeği olarak yükseliyor. Bunların derdi insan hakları filan değil. Mülteciler insan değil mi? Mülteciler Avrupa'ya gittiğinde Avrupa'da nasıl karşılanıyor? "Ya, temel insan hakları ne demek, bağrımıza basalım." Böyle bir tablo gördünüz mü? Avrupa'nın, Batı medeniyetinin bir vicdanı var mı? Var, edebiyatta var, sanatta var ama egemen siyasette yok. Adorno "Auschwitz'ten sonra şiir yazmak barbarlıktır." demişti. Siz, Batı'da Adorno'nun bu sözüne tekabül eden bugün bir gerçeklik görüyor musunuz? Auschwitz gibi değildir muhakkak ama mültecilerin o yaşadıkları dramlar, o acılar, o gözyaşları karşısında herhâlde bugün Adorno hayatta olsaydı aynı sözleri mülteciler için de kullanırdı. Bu barbarlığa sesini çıkartmayan, "Topraklarıma girmesin." diye duvarlar ören, insan haklarıyla ilgisini sadece bir politik tahakküm aracı olarak kullanan Batılılar Türkiye'yi niye hedef tahtasına oturtuyorlar? Çünkü Türkiye güç kazandı, Türkiye palazlandı, Türkiye "Bu bölgede kardeşim benim de millî politikalarım var, benim de sözüm var." dedi, bundan rahatsızlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye dedi ki: "Yeni şartlarda yeni ilişkiler kuracağız." "Hayır, biz bunu kabul etmiyoruz." diyorlar. Hedef tahtasına oturtulan kişi kim? Tayyip Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanı, bizim Genel Başkanımız.

Sayın Şükrü Elekdağ'ı biliyorsunuz; vicdanlı, akli başında, diplomatik tecrübesi olan bir insan. "Ben altmış beş yıldır Sayın Erdoğan kadar Batılıların hedef tahtasına oturttuğu bir lider görmedim." diyor. Niçin acaba, niçin? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü Türkiye'nin büyümesinde, gelişmesinde, fuleli adımlarla ilerlemesinde, bu Batılı ülkelerle yeni düzeyde ilişkiler talep etmesinde en

temel dinamik, en önemli amil, insanları toparlayan ve onlara liderlik eden kişi. En merkezî bir şekilde saldıracaksın, kafadan onu itibarsızlaştıracaksın ki Türkiye’yi de çaptan düşüresin. Ben Batılıların bu eleştirisini anlarım ama o Batılıların eleştirisine burada vokal yapmayı anlamam. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar) Çünkü bu eleştirilerin kastını okuyamamak, Türkiye’ye yönelik hasmane tutumun siyasetteki o hegemonik ilişki kurma stratejilerindeki karşılığını görmezlikten gelmek diye bir durum söz konusu olmaz. Şunu demek istemiyorum: Bize her türlü eleştiriye söyleyebilirsiniz ama Batılı ülkelerin bir tahakküm aracı olarak hiçbir ilgilenen olmadığı kimi kavramlar üzerinden, kimi evrensel değerler üzerinden dile getirdikleri eleştirilerin bir parçası olmak, emin olun, bu milletin tasvip edeceği bir siyaset olmaz.

Kıymetli arkadaşlar, bu bir oryantalizmdir; oryantalizm -Edward Said, biliyorsunuz, çok baba bir çalışma yapmıştı- Doğu’yu Batı’nın bilgi sistematığı içerisinde okumak ve onun siyaseti için kullanışlı bir malzeme yapmaktır. Batılılar bu oryantalizmi yapabilirler ama içimizden oryantalistler çıkmamalı.

1878 Osmanlı-Rus Savaşı bitmiş... O tarihleri iyi bilmek lazım. Trabzon’da Alfred Biliotti diye bir arkeolog ama aynı zamanda konsolos, İngiltere’nin konsolosu, diyor ki: “Bu Türkler, eğer bir veya birkaç Avrupalı ülkenin kendilerine karşı olduğu düşüncesine sahip olurlarsa vatanperverlikleri sınırlı kalır ama bütün Avrupalıların kendilerine karşı ortak bir ittifak içerisinde bir konspiratif girişim içinde bulunduklarını düşünürlerse o zaman millî saflarını oluşturmaları, dayanışmaları ve buna mukabele etmeleri en yüksek seviyeye çıkar.” Akıllı bir adam. Bugün Türkiye Batı’nın bu oryantalist, bu hegemonik, Türkiye’yi yeni şartlarda kabul etmeyen, bölgede bir aktör olarak görmek istemeyen, bunun aracı olarak da birtakım evrensel değerleri kullanan dili karşısında gene kendi eleştirilerimizi yapalım içimizde ama millî meselelere ilişkin ortak bir saf oluşturma zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Çok çeşitli örnekleri var.

Kıymetli arkadaşlar “diktatörlük” diyorsunuz sabah akşam. Diktatörlüklerde muhalefet olmaz, olur mu? Diktatörlükler muhalefeti kabul etmez, yahut da cici muhalefet vardır, haşmetmeabın muhalefeti vardır çünkü diktatörler kendilerine söz söylenmesine tahammül edemezler. Ben şimdi ana muhalefet partisine desem ki “Siz haşmetmeabın muhalefeti misiniz?” Kabul etmeyeceklerdir, infial göstereceklerdir. Doğrudur çünkü değiller. Çünkü onlar bir muhalefet hareketliler ve bizimle, iktidarla taban tabana zıtlar. Demek ki aynı zamanda bulunduğunuz konum, kullandığınız dil, muhalefet karakteriniz Türkiye’nin o “diktatörlük” lafları var ya, onları tekzip eden bir gerçekliktir.

Diktatörlüklerde seçim olmaz, seçim sadece gösteridir. 2019 seçimleri için ümidiniz var mı?

MUSA ÇAM (İzmir) – Var tabii.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Var değil mi Musa Bey?

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne demek! Ne demek!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Tabii ki. Çünkü ancak diktatörlüklerde ümit olmaz.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne demek Hocam! Ne demek Hocam!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sizin ümidiniz var, olacak tabii, olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Çünkü siz diktatörlerin olduğu ülkede figüran değilsiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Size yakıştı mı? İnsanların mevkisi, makamı ne kadar büyükse o kadar alçak gönüllü olur, o kadar alçak gönüllü olur.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Bostancı, şüpheniz mi var burada?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Siz demokratik bir ülkede gerçek bir muhalefetsiniz, sizi övüyorum ama iddianızın söylemini tespit eden gerçekliğimize işaret ediyorum.

BAŞKAN – İki dakika veriyorum efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sayın Başkanım, bakın...

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, 2019’da seçim yapmamayı mı düşünüyorsunuz yoksa, onu mu ima etmek istiyorsunuz?

BAŞKAN – Musa Bey, müsaade eder misiniz efendim. Müdahale etmeyiniz lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç anlamamışlar.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Bence bir tekrar edin Hocam.

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir daha açıklayın Hocam.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, bakın, süreç içerisinde çeşitli yaklaşımlarınız oldu. Mesela, hafızam beni yanıltmıyorsa Genel Başkanınız Sayın Kılıçdaroğlu bir zamanlar “Gandhi Kemal”di değil mi? Ne oldu “Gandhi Kemal”e? Ne oldu, ne oldu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne oldu, ne oldu söyle. Yakışıyor mu!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Birazdan buraya gelecek.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bakın, Mahatma Gandhi İngiliz emperyalistleriyle mücadele etti ve hep Mahatma Gandhi kaldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gandhi gibi olacaksınız, gerçekten Gandhi olacaksınız, bir proje olarak değil, gerçekten Gandhi olacaksınız. Ne oldu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, söyle o projeyi, söyle!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Şimdi ne var? Şimdi -yine turnak içerisinde söylüyorum- bir tür savaşçı Kemal var, yeni proje bu; tam da Gandhi’nin tersi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Antiemperyalist, antiemperyalist!

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Savaşçı Kemal, bu da tutmazsa, bilmiyorum, yeni proje ne olacak? Bakın, bunlar sonuçta halkın kafasında “Acaba her şey propaganda ve bir proje mi?” duygusu uyandırır, emin olun, öyle olur.

Kıymetli arkadaşlar, iktidara ilişkin çok sözler söylüyorsunuz, eleştiriler yapıyorsunuz, burada Sayın Başbakan konuşurken belediyelere ilişkin soruşturmalardan bahsediyor, “AK PARTİ’li belediyelere ilişkin açılan soruşturma...” dedi, oradan arkadaşlar seslendi “Yoktur, yoktur!” diye. Sayın Başbakan “Bir dakika, 91 tane.” dedi. Sonra CHP’yle ilgili “27” dedi. Bunu söylediğinde de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...anında “Elbette çünkü yolsuz olan sizsiniz.” Yani buradan öbür tarafa geçen...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, efendim, şöyle bir eklenti var: Bülent Bey “Beş dakikamı aktarıyorum.” diyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendi aranızdaki hadisedir bu, siz bilirsiniz.

Beş dakikanız daha var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Feda olsun!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Melih Gökçek’le alakalı açılmış bir dava var mı?

BAŞKAN – Ben, yalnız, rica edeyim, insicamı bozmayınız.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Yani, aynı anda, daha Başbakan sayıyı telaffuz etmeden “Yoktur, yoktur!” deyip sayıyı söylediğinde de “Çoktur, çoktur!” pozisyonuna geçmek, ilginç değil mi arkadaşlar?

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Ne diyor ya? Anlamıyorum ben, ne söylediğini anlamıyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Anlamıyor musun?

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Bir şeyler söylüyorsunuz ama anlamıyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Olabilir ama emin ol halkımız anlıyor. Zaten, mesele nedir siyasette -önemli bir konu- biliyor musunuz? Anlaşılmaktır, anlaşılacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: İktidara yönelik elbette her türlü eleştiriyi yaparsınız ama bunların bir haklılık hani bir de -çok kullanıyorsunuz ya o kelimeyi- adalet anlamı taşıması gerekmiyor mu, adalet, adalet? Sizin iktidara yönelik eleştirilerinizde -ben de size söyleyeyim- adalet var mı? Adalet yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir muhalefetin bu tür iddialara ilişkin en test edileceği yer, iktidara karşı sergilediği tavidir. Eğer siz iktidarın yaptıklarına, ettiklerine, söylediklerine ilişkin adil bir değerlendirme yapamıyorsanız adalet talebinin öznesi değilsinizdir; “adalet” kavramı da, biraz önce söylediğim gibi, sadece bir proje olarak halkın aklına yazılır.

Kıymetli arkadaşlar, iktidarlara şüphesiz kusurludurlar çünkü gerçeklik öyledir. Kusurlu olmayan hayallerdir, kusurlu olmayan ideallerdir. Siz, hayaller ve idealler evrenindesiniz çünkü gerçeklikle test edileceğiniz bir iktidar durumuyla -genel siyaset için söylüyorum- bununla test edilmiyorsunuz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, sizin hiç hayaliniz yok mu?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Hani diyorlar ya aydınlar için “Epistemik statüsü eleştiri olan yaralı bilinç.” Tabii ki eleştiri olur çünkü aydınlar konuşurlar, fikirlerini söylerler, çok kıymetlidir ama yapıp edenlerin sırtındaki yumurta küfesi aydınlarda yoktur. Bakın tarihe, bunun sayısız örneğini de görürsünüz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – O yüzden onları hapsederiz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Öyle değil işte, o senin hükmün. Ben bu hükme katılmam, bu değerlendirmen çok yanlış.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Bu bir tartışma konusu değil, hapisane aydın dolu.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Aydınlara her ülkenin ihtiyacı vardır, Türkiye’nin daha fazla vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim bu eleştirilerden gocunacak bir tarafımız yok. Bizim istediğimiz, hakkaniyet ve adalet. İktidar kusurludur ama iktidar, halkın katında yapıp ettikleriyle mukayeseli bir şekilde değerlendirildiğinde hiç şüphesiz diğerlerinden daha az kusurlu olduğu için iktidardır, kusursuz olduğu için değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden ideal normlar üzerinden bize yapacağımız eleştirilerin bir kıymetiharbiyesi yok, hayat bunu reddeder. Sayısız örneği vardır, size şunu söyleyeyim: Bu iktidar, şüphesiz, ne yaparsa yapsın, en güzel işleri bile yapsa eleştireceksiniz. Bu iktidar suyun üzerinde yürüse herhâlde dönüp halka dersiniz ki: “Gördünüz, yüzme bilmiyorlar.” Eleştiriniz böyle olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, bizim coğrafyamız zor bir coğrafya. Bu coğrafyada terör emperyal hegemonyanın stratejik bir aracıdır. Demokrasi isteyen, özgürlük isteyen, halkların kardeşliğini isteyen herkesin bu coğrafyada teröre karşı olması lazım. Bu coğrafyada kardeşlik isteyen herkesin demokratik zeminleri desteklemesi, güçlendirmesi, özgürlüklerin yanında olması lazım.

AK PARTİ 2002’den bu yana, bu Türkiye şehirleşsin, bu Türkiye büyüsün, daha demokratik, daha özgür olsun diye çalıştı. Ama emin olun AK PARTİ’nin bu on altı yıllık iktidarı döneminde bu iktidarın başına gelenler de pişmiş tavuğun başına gelmedi, görelim. Bunları değerlendirirken biz hepimiz demokrasiye ve özgürlüklere sahip çıkarsak burada emperyal hayaletler dolaşmaz. Eğer terörün şöyle veya böyle yanında yer alırsak emperyal...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...siyasetlerin lejyonu olan çeşitli grupların aparatı oluruz, onlar tarafından araçlaştırılır.

Şunu da unutmayalım: Dünyanın geleceğine ilişkin George Orwell’den bahsedilir; “Bin Dokuz Yüz Seksen Dört”, diktatörlük... “Büyük Ağabey Herkesi Takip Edecek.” Öyle bir şey yok. Tam tersi şu var: Yeni dünya düzeninde emperyal siyasetler insanların arzuları ve istekleri üzerinden, onların talepleriyle kendi egemenlik taleplerini birleştirerek hegemonyalarını kuracaklar. Şu bölgemizdeki etnisiteye ve mezhep meselesine ilişkin sanki kendini kurtarıyormuş gibi davranan, kendi arzuları, istekleri, özgürlüğü için uğraşıyormuş gibi görünenler, aslında büyük resmin içinde o emperyal hayaletin parçası olma gerçekliğiyle karşı karşıyalar. Bu coğrafyada Türk’ün, Kürt’ün, Arap’ın, Acem’in, herkesin kardeşliği ortak iradelerinde. Bunu unutmayalım ve teröre karşı çıkalım.

Çok teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo Hocam.” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.45****BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN****KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Başkanım...

BAŞKAN - Söz talebiniz vardı, buyurun söz vereyim efendim. Yerinizden rica edeyim.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – 3 kişiyiz, hangimiz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, bu oturumu kapatmadan önce zatialinizden söz istemiştım.

Aynı oturum içerisinde satışmadan söz istemiştım.

BAŞKAN – Rica ediyorum, oturduğunuz yerden buyurunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Zatialiniz de satışmadan söz vereceğım dediniz.

BAŞKAN – E, söz veriyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz kürsüden.

BAŞKAN – Veriyorum, lütfen yerinizden konuşunuz çünkü İç Tüzük’e göre birleşim oturumla bölündüğü zaman, yeni açıldığında oturarak konuşma hakkı var, İç Tüzük’te öyle efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Öncesinde talebimiz ama.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben de sizin adil yönetiminize dayanarak böyle bir eleştiriden sonra hemen kalkıp da sizden söz istedim ki siz bunu söylemeyin diye, siz de büyük bir nezaketle “Ben size, gelince satışmadan söz vereceğım.” diye bana işaret ettiniz.

BAŞKAN – Size söz vereceğım dedim efendim, sözümde aynen duruyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamam, ben de o oturum içerisinde söz istedim.

BAŞKAN - Aniden de kalkma hadisesi şöyle: Belli bir zaman içinde kalkmam gerekiyordu, herhâlde hoş görmüşsünüzdür. Dolayısıyla kalkmak zarureti de vardı, ondan dolayı kalktım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onda hiçbir beis yok efendim.

BAŞKAN - Ben rica ediyorum, buyurun oturun, mikrofonunuzu açıyorum Sayın Grup Başkan Vekili.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, iktidara tanıdığımız hakları muhalefete de tanırırsanız hepimiz sizi saygıyla sevgiyle anarız. Ben de sizden, kürsüden konuşmayı rica ediyorum efendim.

BAŞKAN - E, ben de diyorum ki efendim: İç Tüzük’e göre birleşimler oturumlarla bölünür malumualiniz. Aynı şekilde hakkınızı kullanın. Rica edeyim. Mikrofonu açalım efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama yani bu...

BAŞKAN - Bir şey yok, istediğiniz gibi konuşacaksınız. Süre de size aynı buradaki gibi olacak. Oturum, yeni bir oturum olduğu için –İç Tüzük böyle diyor- öyle yapalım lütfen. Bir kastım yok efendim. Buna inanınız, bir kastım yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama talebimiz öncesiydi.

BAŞKAN - Buyurun. Hem zapta geçiyor hem takip ediliyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru olmadı Sayın Başkan.

BAŞKAN - Beyefendi, buyurun efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı konuşmaların hiçbirine katılmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben Filiz Hanım'ın, HDP Grup Başkan Vekilinin burada yaptığı konuşmaların hiçbirine katılmıyorum, doğru konuşmalar değildir. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına kendisini eleştiriyoruz efendim. Gerçek dışıdır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sataşıyoruz efendim.

BAŞKAN - Filiz Hanım, buyurun efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Açıktan bir sataşma söz konusu. O nedenle, sataşmadan söz istiyorum efendim. Oturumu açmışsınız madem.

BAŞKAN – Bu bir hülle mi oldu yani?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size yardımcı olmaya çalışıyoruz efendim.

BAŞKAN – Ama sataştığınız husus, yine konu dışına çıkmamak üzere, o şartla çerçevelidir. Oysa siz, herhâlde bütün diğer konuşmalara da cevap verecektiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Vallahi ben karar veririm neye cevap vereceğime Sayın Başkan, yeterli şeyim var.

BAŞKAN – Yani oturduğunuz yerden, mikrofonunuz da açık, istediğiniz kadar da, üç dakikalık konuşma hakkınızı kullansanız ne olur?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Efendim, siz zaten verseydiniz bitmiş olurdu. Yani sonuçta biz öncesinde talep ettik. İhtiyaçlar olabilir, buna hiçbirimizin bir itirazı yok. Ama sizin de aynı şekilde, iki grup başkan vekili ayağa kalkmıştı ve söz istedi. Yani sizin nezaketiniz de, Meclis usulü de oradan söz vermektir.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili, kabul ediyorum, ben mazeretimi ifade ettim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ona bir itirazımız yok efendim.

BAŞKAN – Dedim ki, oturumlar arasındaki farklılık yüzünden oturduğunuz yerden konuşmanız gerekiyor. Fakat Engin Bey, siz yol açtınız, bir hülle oldu bu. Bir zamanlar hülle partileri vardı hani, davulu delen jaguar filan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Doğru efendim.

BAŞKAN - Şimdi, buna benziyor. Buna lüzum yoktu. Ben mikrofonunuzu açıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hâlâ vermiyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani efendim...

BAŞKAN - Hayır, bir dakika... İlle burası o kadar mühimse -ki mühimdir- orası da en az burası kadar mühimdir. Siz illa burası diyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Vazgeçmiyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet efendim.

BAŞKAN – Allah Allah.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, sizin ısrarınızı anlamak zor yani.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

Mesele etmeyelim. Hayır, bunlar için mesele etmeyelim, mesele değil.

Reçeteyi siz buldunuz, Tüzük demek ki biraz eksik.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani, gerçekten, sizin ısrarınızı anlamak mümkün değil.

Sayın CHP Grup Başkan Vekili, konuşmalarımızı eğer yeterince dinlemiş olsaydınız, siz de gerçekten anladınız ne demek istediğimizi.

Şimdi, ben özellikle şunu söylemek istiyorum: Şimdi, sınırlı kelime haznemiz olduğundan, imaj yaratma sanatını yaptığımızdan... Bütün muhalefet için bu sözleri kullandı Sayın Naci Bostancı ve...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bütün muhalefet için değil.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bize de aynı şekilde yönelerek söylediniz.

“A4 kâğıdına da sığan sözler.” dediniz. Şimdi, bunu baştan reddediyorum ama A4 kâğıdına, gerçekten, demokrasi talebi sığar, özgürlük talebi sığar, eşitlik talebi sığar; bunlar yoksa bir ülkede, tekrar tekrar, o A4 kâğıdına sığan şeyler tekrar edilir, aynı zamanda böyle bir şey de var.

İkinci nokta ise “millî politika” diyorsunuz. Antiemperyalizm olmadan, aslında antikapitalizm de olmadan millî politika falan olmaz. Yani ülkenin her tarafı Amerikan üsleriyle doluyken, siz Adıyaman tütününü Philip Morris kazansın diye kalkıp yasaklarken ya da altında “Kudüs” yazan Mavi Marmara Anlaşması'na imza atarken millî politika olmaz; bunun adı algı operasyonudur, işte o sizin dediğiniz şeydir, bağırıyormuş gibi yapıp aslında bağırılmamaktır.

Şimdi, biz Filistin'de Filistin halkıyla beraber mücadele etmiş insanların geleneğinden geliyoruz. Biz, ölüme giderken, idama giderken “Yaşasın halkların kardeşliği!” diye bağırılmış olan Deniz Gezmiş'in geleneğinden geliyoruz. Yani antiemperyalizm, öyle, bugün her türlü anlaşmayı, her türlü şeyi yabancı sermayeyle yaparak olacak bir şey değildir. Biz, Batı'nın sömürgeci politikalarına karşı gelen sol gelenekten de geliyoruz, bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Biz de “Dünya 5'ten büyüktür.” geleneğinden geliyoruz efendim. İtiraz ediyoruz “Dünya 5'ten büyüktür.” diye, gerçekleştiriyoruz.

BAŞKAN – Engin Bey, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sayın grup sözcüsü...

BAŞKAN – Tabii tabii, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Yolu açtınız, ikinize ait ama.

2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – AK PARTİ Grubunun Sayın Grup Başkan Vekilinin çok veciz konuşmalarını büyük bir dikkatle dinledik değerli arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizi eleştirirken, gerçekten, üç yüz kelimelik bir A4 kâğıdına sığacak kadar bir muhalefet anlayışımızın olduğunu söyledi ve bu Batı hayranlığından da bahsederken Batı hayranlığında “oryantalist” “hegemonik” gibi bazı kavramları kullanarak, Batı dilinden uzak, tüm halkımızın net bir şekilde anlayacağı bir dil kullandığı için kendisine çok teşekkür ediyoruz(!) Öncelikle bu.

İkincisi: “Biz halktan alıp halka veriyoruz. Eğer bunu yaptığımız için eleştiriliyorsak bu yanlıştır.” dedi. Bakın, Muammer Güler’in oğlu Barış Güler’in 400 bin TL, 320 bin eurosunu alıp, el koyup ondan sonra halktan aldıkları paralarla, 90 bin dolar faizle iade ettiklerini hepimiz hatırlıyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar) İşte bu, onların kendi yandaşlarına halktan alıp da verdikleri bir paradır. Rıza Sarraf’ın 17 Aralıkta el konulan paralarının iade edildiğini milletimiz gayet iyi, net hatırlıyor. Bu Rıza Sarraf şimdi Amerika’da, Bakanlara rüşvet vermekten yargılanıyor. 1 milyon 800 bin euro karşılığında 60 bin dolar faiz ödenmiştir.

Değerli arkadaşlarım, siz, Kemal Kılıçdaroğlu için her şeyi söylersiniz de Allah aşkına, kimin emperyalizme karşı olduğunu söylerken ayağınız yere bassın. Sizin dünya lideriniz değil miydi “Ben BOP’un eş başkanıyım, Amerika Birleşik Devletleri’nin biricik evladıyım.” diyen? Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Kürkcü.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı konuşması sırasında şahsen adımla zikrederek suçluluğumdan söz etti. Buna yanıt vermem gerekir.

Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden lütfen.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Neden yerimden?

BAŞKAN – Yerinizden. Ben iki grup başkan vekiline evet dedim ve konuştuk.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Grup başkan vekilleri ayrı bir statü...

BAŞKAN – Size sataşmadan dolayı söz hakkı veriyorum. Lütfen oturduğunuz yerden söyleyin.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sataşma karşısında...

BAŞKAN – Sayın Kürkcü, lütfen buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sataşmadan söz ediyorum. Herkesin durumu eşit, grup başkan vekilleri daha eşit değiller.

BAŞKAN – Çok farklı, farklıdır efendim.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Nasıl farklı?

BAŞKAN – İç Tüzük’e bir bakın, farklı olduğunu görürsünüz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – İç Tüzük’te böyle bir şey yok. Ben şahsıma yönelik...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şahsına sataştığı zaman onun adına ben cevap veremem.

BAŞKAN – Filiz Hanım, ben söz hakkına mani olmuyorum. Ama rica ediyorum, buyurun...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, bu hiyerarşik tavrı bırakın lütfen. Grup başkan vekilleri ayrı, vekiller ayrı diye bir şey yok çünkü şahsen muhatap oldum, buna yanıt vereceğim.

BAŞKAN – Ayrıldır efendim. Türkiye’deki, demokratik ülkelerdeki sistem budur, grup sistemi budur. Grup başkan vekilleri farklıdır, istedikleri zaman konuşurlar.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, ben grup adına söz istemiyorum, şahsıma sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Ben de size sataşmadan dolayı söz veriyorum. Lütfen... Açaçağım mikrofonunuzu.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sataşmadan söz oradan cevaplanıyor. Hiç ben buradan cevaplamadım bugüne kadar.

BAŞKAN – Efendim?

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Hep oradan cevaplıyoruz.

BAŞKAN – Hayır, hayır.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Nasıl hayır?

BAŞKAN – Bulunduğu yerden de olur.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, grubumuza sataşmadan dolayı ben söz aldım, grubumuza.

BAŞKAN – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama bir vekil, bir milletvekili, buraya kadar gelmiş bir vekil kendi adı zikredilerek kendisine sataşılıyorsa onun adına grup başkan vekili cevap vermek durumunda değildir.

BAŞKAN – Vermez, tabii. O sizin takdiriniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – O zaman Ertuğrul Bey...

BAŞKAN – Şimdi, ben size şunu söylüyorum: Bakınız, bir kişi, bir milletvekili, önceki toplantıda, bir önceki toplantıda kendisine ait bir sataşma var ise buna karşı cevap verme hakkına sahiptir...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – E, kalktı ayağa, vermediniz kimseye.

BAŞKAN – ...o hakkını ben tanımak zorundayım ve rica ediyorum, oturduğunuz yerden lütfen konuşunuz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, benim söz istediğimi bildiğiniz hâlde toplantıyı kapattınız. Gördünüz benim söz istediğimi.

BAŞKAN – Hayır, hayır, ben Filiz Hanımefendi ile Beyefendi'yi gördüm.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hayır, üçümüz birden kalktık efendim.

BAŞKAN – Efendim, sanki bir mesele varmış...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yani bir vekilin sözünü...

BAŞKAN – Yapmayın, rica ediyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama işte mesele yaratan sizsiniz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Divan ne işe yarıyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Neden yani, neden?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bir vekilin sözüne itibar edin yani üçümüz birden ayaktaydık.

BAŞKAN – Sizin hakkınız oradan konuşmaktır, hakkınızı tanıyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Hayır Başkan, ben usullerin bu şekilde her durumda değiştirilmesine itiraz ediyorum.

Evet, söz hakkımı istiyorum fakat bütün arkadaşlara da soruyorum: Usul nedir arkadaşlar?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hep bize oradan veriyorlardı bugüne kadar. Ayrımcılık yapıyorlar ya!

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Siz de elinizi vicdanınıza koyun, buradan vermiyor muyuz yanıtları? Buradan veriyoruz.

BAŞKAN – Beyefendi, buyurunuz, yerinizden sataşmaya cevap...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Hayır Başkan...

BAŞKAN – Allah Allah!

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – ...oradan konuşmam gerekiyor.

BAŞKAN – Efendim, konuşma hakkınız doğrudur, lütfen buyurun, konuşmanızı yapın.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, Meclisin bütün, hem kurallarını...

BAŞKAN – Burayı ben idare ediyorsam, ben de bunu söylüyorsam, bir İç Tüzük'e göre de söylüyorsam lütfen buyurun efendim.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – “Diktatör” deyince de ağlıyorsunuz o zaman.

BAŞKAN – Değilim ki hem canım.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Konuşmanın içeriğini de belirleyin o zaman.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kürcü.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürcü'nün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, hakikaten Meclisin konuşmaya dayalı bir yer olduğuna dair bütün şüphelerim ayaklandı. Yani konuşmamaya dayalı bir Meclisimiz mi olacak?

Şimdi ben Naci Bey'e şunu söylemek istiyorum: Benim söylediklerim eğer çok zorlarsa anlamış olduğu gibi telaffuz edebilir.

İki şey; birincisi, ben doğrudan doğruya kendileri ve müttetiklerinin kullandığı kavramları onlara iade ediyorum. “Suç” lafını ben atmadım ortaya, “Cumhurbaşkanının daimi olarak suç işlemesi kabul edilemez.” diyen ben değilim. Ben bunun üzerine o zaman suç üzerine bir yeni rejim tesis edildiğini ister istemez söyledim. Dolayısıyla alınganlık yapacak bir şey yok.

İkincisi: “Atı alan Üsküdar'ı geçti.” menkıbesi bir at hırsızlığı menkıbesidir, atını çalanın atını gidip çalmakla ilgilidir. Dolayısıyla bunun bir başarı öyküsü olarak anlatılmasındaki garabete dikkat çektim.

Nihayet üçüncüsü: Suçluluğa gelince, evet ben Naci Bey'in nezdinde ve müesses nizam nezdinde çok suç işlemiş bir insanım. Şu an 15 ayrı davadan yargılanıyorum, dolayısıyla beni suçlu olarak görmesinde bir şey yok. Ben kendimi suçlu görmüyorum ama daimi olarak suçsuz, haklı ve herkesi yargılayan bir konumdan aslında suç üzerine bir yeni rejim tesis edilmesindeki ironiyi dile getirmek o kadar üzülecek bir şey değil.

Nihayet sonuncusu: Ya, ben Naci Bey'in konuşmasının içeriğinin tamamına baktığımda muhalefet yani biz ve diğer muhalefet partileri o kadar lüzumsuz işlerle uğraşıyoruz ki Naci Bey otuz dakika bunun üzerine konuşuyorsa aslında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Bitireyim.

BAŞKAN – Buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Şunu söyleyerek bitireyim...

BAŞKAN – Lütfen.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Aslında, dediği kadar önemsiz ve değersiz göremez ve görmüyor da zaten. Öyle olmasaydı, bu kadar değersiz ve önemsiz bir muhalefet ve onların değersiz içeriklerine otuz dakika yetmedi, ödünç dakikalarla yanıt vermeye gerek olmazdı. O yüzden, ben, muhalefetten de bir şey öğrenilebileceğini bir kenara yazmasını not ederim.

Nihayet, sonuncusu, Marx'ın dediği gibi “Acı hakikatler tatlı dille anlatılamaz.” Acı hakikatlerden konuşuyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Naci Bey, buyurun efendim.

15.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, muhalefetin söyleminin önemsiz ve değersiz olduğu şeklinde bir görüş beyan etmediğine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, ben muhalefetin tüm söylemine ilişkin “önemsiz, değersiz, bir kıymeti yok” şeklinde bir görüş beyan etmedim, tutanaklara bakabilirler. Aksine, muhalefetin demokrasiler için ne kadar önemli olduğunu, bütçe görüşmeleri dâhil çok kıymetli konuşmalar yapıldığını da söyledim. Benim itiraz ettiğim, burada kimi görüşmelerde 300 kelimeye dayanan ve tekrarlar üzerinden ajitatif, provokatif bir dille müzakere yapılamayacağına ilişkin bir eleştiridir, bunun örnekleri var. Bu, sonuçta kıymet hükmüyle anlaşılacak bir husus değil; Meclis müzakereleri, zabıtlar üzerinden bir söylem analizi yapalım, ayan beyan ortaya çıkar.

Ayrıca, benim reddettiğim, provokatif üsluptur ve Sayın Ertuğrul Bey'e Sayın Kürcü'ye itiraz ederken böyle bir dilin böyle bir dili çağıracağını söyledim. Derdimiz müzakere etmekse kavramları dikkatli kullanacağız, söylemek istediğim budur.

Diğer taraftan, halktan kaynakları toplama ve ona geri verme. 200 milyar doları aşkın bir bütçeden bahsediyoruz. Bu iktidar on beş-on altı yıldan bu yana bunu halkın teyit ettiği bir adalet ve hakkaniyet üzerinden gerçekleştiriyor; bunun da somut, nesnel ölçütü seçimlerdir. Şimdi, bu 200 milyar doları aşkın bütçenin harcanmasına ilişkin gerçekliği, eğer adalet anlayışınız var ise bir şayiye ve iddiaya indirgeyici bir dille değerlendirmeniz doğru olmaz.

Öte yandan, demokrasi hiçbir biçimde 300 kelimeye sığmaz. Sadece Sartori'nin Demokrasi Kuramı kitabı bile sığmaz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben, işte, o yüzden yani... Biz de sığdıramıyoruz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Demokrasi tecrübesi ve buna ilişkin literatür inanılmaz ölçüde zengindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika, açıyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ve siz demokrasiyi talep ederken, demokrasiye ilişkin talepte bulunurken elbette sınırlı süre içerisinde belli kavramlarla konuşursunuz ama arkasına bu müktesebatı koyarsınız. Yoksa, sürekli kendisini tekrar eden 300 kelimelik bir dil konuşma değil nara atmaktır. Söylediğim bu.

Teşekkürler.

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 504) (Devam)

BAŞKAN - Efendim, şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci söz Grup Başkan Vekili ve Çanakkale Milletvekili Sayın Bülent Turan'a aittir.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakikadır.

AKPARTİGRUBUADINABÜLENTTURAN (Çanakkale)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi, ekranları başında bizleri izleyen yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı için AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu bütçenin hazırlanmasında, on beş günden beri görüşülmesinde ve son güne getirilmesinde büyük pay sahibi olan Maliye Bakanımıza ve ekibine, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun Başkan ve üyelerine, bürokratlarımıza, iki haftadan bugüne sürekli katkı sağlamaya çalışan muhalefet partilerine, iktidar partimize canıgönülünden teşekkür ediyorum. Şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Gazilerimizi minnetle anıyorum. Rabb'im bizi onlara layık kılsın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı üç ana bölüme ayırmaya gayret edeceğim. Bir tanesi, bütçenin anlamı, ehemmiyeti üzerine. Bir diğeri, on beş günden beri yapılan eleştirilerle beraber bütçe verilerine ilişkin bölümümüz olacak. Ardından da, yine, on beş günden beri çok sert bir üslupla bizi eleştiren muhalefetin iddialarına cevap vermeye çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe, devletin kendi kaynaklarını ve imkânlarını rasyonel bir şekilde gözeterek geleceğe dönük ortaya bir plan çıkarma iddiasıdır, bir iktidar için yöneticilik başarısıdır, bir liyakat ölçüsüdür, bir güvenoyudur. Bütçe, güvenoyu olmanın yanında, demokrasinin özüdür, hesap verilebilirlik sisteminin de kendisidir ama bütün bunların ötesinde, bütçe, milletimizin bizlere teslim ettiği bir emanettir. Biz, siyasi ahlakımızın gereği olarak bütçeyi bir emanet olarak görürüz. Bütçede tüyü bitmemiş yetimin hakkı vardır diye biliriz. Asgari ücretle çalışan temizlik görevlisinin de, Van'daki bir çoban kardeşimizin de Çanakkale'deki bir sanayicinin de, Adana'daki bir çiftçinin de bütçede payı vardır. Bundan dolayı, bütçemizi hazırlarken her türlü etkeni düşünmek durumundayız. Mali disiplini şimdiye kadar bozmadık ve bozmayacağız. Seçim de olsa, kriz de olsa, uluslararası sorunlar da olsa hiç şimdiye kadar mali disiplinden taviz vermedik, bu dönemde de vermeyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk siyasetinde AK PARTİ bir ilki başardı. Bütçe hazırlamak bir onurdur, kabul ancak on altı yıl boyunca bütçe hazırlamak başka bir onurdur. Demokratik yaşama geçtiğimiz 1950’den bugüne baktığımızda, en fazla, en uzun bütçe hazırlama imkânını Demokrat Parti on yıllarla bulmuş yani bu ülkede, on yıl bir parti bütçe hazırlama imkânı bulmuş ancak sadece AK PARTİ on altı yıl gibi -dile kolay- çok uzun bir süre bütçe hazırlama imkânı bulmuş. Dünya örneklerine baktığımızda, Japonya, Kanada, İsveç gibi birkaç ülke dışında hiçbir ülkede bu tarz uzun boylu bütçe hazırlama imkânı olmamış. Siyasal bilimde bu iddiaya da “hâkim parti” adı verilmiş. Hâkim parti, kendi içerisindeki dönüşümü sağlayan, lideriyle ciddi yol yürüten, neticede, güvenilen parti demek. Dolayısıyla, on altı yıl boyunca bu iktidar bütçe hazırlıyorsa artık dünya siyasal kültüründe de hâkim parti olma hakkını kazanmış yani Türkiye’nin markası olan AK PARTİ bir dünya markası hâline gelmiştir. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

On altı yıllık bütçe ancak bizim sorumluluğumuzu artırır, daha çok boynumuzu eğmemizi, milletimize hizmet etme zorunluluğumuzu artırır. Çünkü bugüne kolay gelmedik. Zaman içerisinde hakaret edildi, milletimiz sahip çıktı; iftira atıldı, milletimiz sahip çıktı; partimiz kapatılmak istendi, milletimize sığındık, milletimiz sahip çıktı; Cumhurbaşkanı seçtirmediler, milletimiz sahip çıktı; 27 Nisan muhtırası oldu, milletimiz sahip çıktı; 15 Temmuz oldu, her vatan evladı bir Ömer Halisdemir oldu, meydanlara çıktı ama aynı şekilde bu millete, bu devlete, bu Hükûmete sahip çıktı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2000’li yılların başına baktığımızda âdeta dört duvarı örülü bir ülke idik. Edirne-Kars sınırını aşmayan, vizyonunu yukarıya kaldırmayan, kısır döngüler, kavgalar, koalisyonlar, seçimler, IMF’nin her hafta geldiği, ekonomiye ayar verdiği, işçinin, memurun, çiftçinin enflasyona ezdirildiği dönemler yaşadık. 1990’lara girmeyeceğim vaktim az diye ama 2000’li yıllar siyaset tarihinde maalesef devalüasyonların yaşandığı, faizlerin arttığı, enflasyonun patladığı yıllar olarak gündeme geldi. Ama 3 Kasım 2002’de millet bu vizyonsuzluğa, bu yanlışlığa bir anlamda el koydu ve tekrar kendine gelme süreci başladı.

Tabii ki, şimdiye kadarki her hükûmetin, her partinin bu yıllar içerisinde katma değeri olmuştur, önemli değerler üretmişlerdir ama sayısal verilere baktığımızda da bunları söylemeye hakkımız var diye düşünüyorum.

Hepiniz hatırlarsınız, IMF’siz hafta olmazdı. IMF’nin, maaşları belirlediği, şartlı kredi verdiği zamanları hep beraber yaşadık. Şimdiki gençlerimizin “IMF” diye bir örgüt var mı yok mu bilgisi bile yok tabiri caizse. Neden? IMF başka bir yerde, Türkiye başka bir yerde. Artık kendi ayağını yere sağlam basan, ekonomisini büyüten başka bir Türkiye var.

Biz 2002’de bu yola başlarken “Uzun boylu bir adam var, endamı güzel, bugün var, yarın yok.” dediler. “Bir rüzgâr var, gelir geçer.” dediler. Ama Türkiye’de ilk defa on altı yıl arka arkaya bütçe hazırlama imkânını, şerefini bu millet AK PARTİ’ye verdi. Ben tekrar bize bu imkânı veren milletimize teşekkür etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemize biraz daha yakından bakacak olursak: Bakınız, sizi böyle çok uzun rakamlara, grafiklere boğacak değilim. Ama anlaşılсын diye birkaç hususu tekrar etmek istiyorum çünkü on beş gün, burada “Başarısız bütçe var.” “Batıyoruz.” “Kriz var.” gibi anlamadığımız, şaşırdığımız bir iddia ortaya konuldu. Bütçeye baktığımızda bambaşka bir iddia var ama anlatılanlara

bakılınca başka bir iddia var. Fakat şaşırmanın, üşenmedim, 2016 yılındaki bütçe görüşmelerinde ne demiş muhalefet diye baktım, 98’i aynı; Cumhurbaşkanı düşmanlığı, “Batıyoruz.” “Kriz geliyor.” Ne demişlerse tersi olmuş. Allah’tan ki milletin irfanı var, ızanı var; etrafına bakıyor, hastaneleri, yolları, okulları, köprüleri görüyor ve batmadığımızı görüyor; doların, ihracatın, enflasyonun hepsinin makul bir seviyede devam ettiğini görüyor.

Değerli arkadaşlar, bakınız, 2002 yılında ilk bütçeyi aldığımızda -bunu unutmayalım lütfen- AK PARTİ ilk bütçeyi eline aldığı anda 120 milyar Türkiye’nin bütçesi vardı, 120 milyar. Şu an eğitim bütçemiz sadece 134 milyar arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ 2002’de işbaşına geldi, Türkiye’nin bütçesi 120 milyar, sağlık bütçesi 127 milyar şimdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Düşünebiliyor musunuz, on altı yıl önceki bütçemizin sadece toplamı kadar bir kalemimiz var şimdi; eğitim toplam bütçeden fazla, sağlık toplam bütçeden fazla.

Bunu niye söylüyorum? Eğitim, sağlık direkt halk demektir, millet demektir. Hani, her gün bize dediler ya, “Zengine çalışıyor bu devlet.” “Hükûmetimiz sürekli zenginlere çalışıyor.” Hayır, sağlık gibi, eğitim gibi ana başlıklar, bu Hükûmetin en çok iddia ettiği oranlar oldu.

Bakınız, bütçe açığı 2002 yılında yüzde 11,5. Bugün kaç? Yüzde 2. Hani batıyorduk? Hani enflasyon, faiz, devalüasyon, bütçe açığı fazlaydı? Rakamlar sizi baştan aşağı yalanlıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Piyasaya bak, piyasaya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Millî gelir o yıllarda 3.500 dolar, bugün 11 binleri geçti. O yıllarda Türkiye’nin uluslararası arenada ekonomik karşılığı alt orta gelir seviyesi, bugün üst orta gelirdeyiz ama bizim bu millete borcumuz var; inşallah, yüksek gelir seviyesine çıkaracağız bu milletimizin ekonomik gelişmişliğini. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye’nin dışında tüm dünyada ekonomiler küçülürken, krizler varken, Çin ve Hindistan hariç, tüm Avrupa’da ortalama yüzde 1 büyüme, ABD’de 3 büyüme varken Türkiye 5’leri geçti, 6’ları geçti, 11’lere geldi. Türkiye’nin bu ekonomik büyümesi bir başarı hikâyesidir. Kimin zerre kadar emeği varsa, oy verenden mahalle başkanına, ilinden, ilçesinden bakanına, Başbakanına, Cumhurbaşkanına kadar teşekkür borcumuz var.

Değerli arkadaşlar, dünyanın şu an 13’üncü büyük ekonomisiyiz. Cumhuriyetimizin 100’üncü kuruluş yıl dönümünde inşallah 10’uncu büyük ekonomiye sahip olmak için gece gündüz gayret ediyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hangi ülkeden bahsediyor ya?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakınız, en çok dile getirilen bir eleştiri de “Kamu borç yükü orantısız.” denildi. Çok zor değil, baktık, bize benzeyen Arjantin yüzde 52, Brezilya 69, Çin 46 diye devam ediyor. Gelişmiş ülkelere bakıyoruz: Fransa 96, Japonya 250, İtalya 132 ama Türkiye sadece yüzde 28. Bakınız, yüzde 28 kamu borç yükümüz var.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Özel sektör borçlarına da bakın.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bundan daha sağlam bir ekonomi olabilir mi? Bundan daha güçlü bir ekonomi iddiası olabilir mi?

LALE KARABIYIK (Bursa) – Özel sektörden de bahsedin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama o kadar yalan söylediniz ki artık siz de inanmıyorsunuz bunlara. Hiçbir karşılığı kalmadı, hiçbir inandırıcılığı kalmadı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biz rakamlarla konuşuyoruz.

LALE KARABİYİK (Bursa) – Özel sektörü söyleyin, ihracatı ve ithalatı söyleyin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – “Bütçe açığı var.” dediler. Bakıyoruz, hiç zor değil, 1992-2002 yıllarında yüzde 6,5 açığımız varken, bugün OECD ülkelerinde 4,8’ken şu an bizim yüzde 2’lerde. Şunu demek istiyorum: Bütçe kitapçığını yırtacağınıza okusaydınız, bunları görseydiniz. Şov yapacağınıza ders çalışsaydınız, bunu görseydiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biz bunları yaparken ekonomiyle beraber demokrasimizi de büyüttük. Demokrasi ile ekonominin ayrılmaz bir ikili olduğunu düşündük.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Demokrasinin “d”si kalmadı Bülent, demokrasinin “d”sini bırakmadınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Her alanda iddiamızı ortaya koyduk. 1990’lı yıllarda dünyada sadece yüzde 13 şehirlerde yaşarken bugün yüzde 50’lere çıktı. Biz bu dönüşümün ne olduğunu biliyoruz, buna göre ekonomik tedbirler alıyoruz, şartlarımızı revize ediyoruz. Anadolu’nun artık her yerinde, Osmaniye’inde, Çorum’unda, Çanakkale’inde, Antep’inde yerel insanlarımız...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sanki Norveç’te yaşıyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...küçük KOBİ’lerimiz büyümeye başladı, sanayi sitelerimiz ayağa kalkmaya başladı, tüm dünyaya ihracat yapan bizim kendi müteşebbisimiz olmaya başladı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Üniversite mezunları arasında işsizlik yüzde 43.

BÜLENT TURAN (Devamla) – On beş gün dinledik; bağırdınız, sustuk; hakaret ettiniz, sustuk; kapatıyoruz...

LALE KARABİYİK (Bursa) – Doğru rakamları söyleyin, doğru rakamları.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Rakam söylüyorum, bir şey söylemiyorum. Lütfen on dakika sabredin.

LALE KARABİYİK (Bursa) – Vatandaşa gerçek rakamları söyleyin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sataşıyorsunuz, cevabımdan incinirsiniz. Bence sataşmayın, incinmeyin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yok, biz incinmeyiz. Doğruları söylüyoruz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız, bunu yaparken işin özü, sadece millete güvenmek. Millete güvendik ve bunları yapma imkânı bulduk.

LALE KARABİYİK (Bursa) – Dış ticaret açığını söyleyin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız değerli arkadaşlar, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra, savaşın etkisiyle beraber, savaştan çıkmadığını zanneden, otuz yıl boyunca savaştaymış gibi davranan Japon askerleri vardı, aynı size benziyor, aynı şeyleri tekrar ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dünya başka, değişmiş, savaşlar bitmiş ama hâlâ dağ tepe gezip savaş var zanneden Japon askerleri gibisiniz. Siyaset yok, dedikodu var; vizyon yok, felaket tellallığı var; inanç yok, kötümserlik var.

LALE KARABİYİK (Bursa) – Hayal dünyasında yaşıyorsunuz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayal görüyorsunuz hayal!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Madem ülke bu kadar kötü niye iktidar olamıyorsunuz? Madem bu kadar başarısız, batıyoruz niye iktidar olamıyorsunuz arkadaşlar? Demek ki bir yerde bir yanlış var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakınız, bütçemizde bir adım daha öne geçip birkaç ana başlığı beraber değerlendirelim.

Eğitim ilk defa AK PARTİ’li yıllarda en büyük kalem hâline geldi. Önceden sadece millî savunmaydı, şimdi millî eğitimle ilgili önemli adımlar attık. Neredeyse seksen yılda yapılandan fazla derslik yapma imkânı bulduk. Eğitim alanını demokratikleştirdik. Artık bu ülkede, kat sayı meselesiymiş, başörtüsü meselesiymiş, çok farklı dillere imkân verme gibi meselelermiş, hiçbir sorunumuz kalmadı, hem ekonomimizi büyütürken hem demokrasimizi büyüttük.

Bakınız değerli arkadaşlar, sağlıklı ilgili sayfalarca anlatabilirim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gemiler...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Her ilimizde hastaneler, aile hekimliği, birçok mesele var ama somut veri olsun diye söyleyeceğim: Son on beş yılda bebek ölümlerine baktığımızda -ki bu, sağlık gelişiminde önemli bir parametredir- ölüm hızı binde 31’den binde 7’ye düşmüş, anne ölümlerimiz binde 64’ten binde 14’e düşmüş. Her alanda attığımız adımın karşılığı var, hamdolsun sağlığımızda da aynı şekilde. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aile hekimliği, yaşlılara evde bakım, engellilere hizmet gibi çok fazla yeni alanda da ciddi iddialarımız oldu.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Vatandaşın borcu ne kadar artmış?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama şunu söyleyeyim: Eğitim ve sağlık, iki ana başlığı toplayın, Türkiye’de bu, bütçenin yüzde 35’i anlamına geliyor. Altını çiziyorum, eğitim ve sağlık yüzde 35. Hani halk yoktu, hani zengine vardı? Zengine siz verdiniz zamanında. Yüzde 85 faizler vardı, şu an yüzde 12’lerde. Bütçenin yüzde 85’i faize giderdi, şimdi yüzde 12’si faize gidiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – 150 milyar lira faize para ayırdınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, eskiden sağlığa erişim olmayınca hele ki malum, meşhur, maruf SGK genel müdürü varken sağlık olsun der geçerdik (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama şimdi, sağlık olması için gayret ediyoruz, bunun için uğraşıyoruz.

Sosyal yardımlarla ilgili çok eleştiriler oldu. Bakıyoruz, sayılar muazzam artmış. Bunun halkımız nezdinde ne olduğunu biliyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sosyal yardımları arttırdığı için övünen bakanınız var sizin!

BÜLENT TURAN (Devamla) - İlk kez konut sahibi olanlar, TOKİ’yle ilgili imkânlar, çeyiz hesapları, evde gündüz eğitimleri gibi çok önemli sayıda işler yaptık ama siz, bizim garibanla ilişkimizi bilemezsiniz. Biz Tayyip Erdoğan’ın siyasal hayattaki örneğini çok iyi değerlendiririz. Dışarıya çıkar “...”(x) der İsrail’e, dışarıya çıkar Amerika’da bacak bacak üstüne atar ama hiçbir garibanın evinde ayak ayak üstüne attığını gördünüz mü? Hiçbir garibanın evinde bağırıldığını, çağırdığını gördünüz mü? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Mavi Marmara’da ne oldu, Mavi Marmara’da, İsrail? Mavi Marmara’da ne oldu?

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Ama siz, garibanın evine ayakkabıyla girenler bunu anlayamazlar, bilemezler. O yüzden, bağırmanıza gerek yok.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Rusya’da ne oldu? Mavi Marmara ne oldu, Mavi Marmara, anlatır mısın?

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bir daha söylüyorum, sözünü tartmayan cevabından incinir. Bence yapmayın, iki dakika durun sabredin, fazla değil.

Değerli arkadaşlar, ulaşım ile ilgili şimdi sizlere bölünmüş yolların kilometresini vereceğim, “Yine mi yol?” diyeceksiniz. Evet, yine yol. O yolların bitiminde yüzde 62 ölüm azalmış; araba arttığı hâlde, ekonomik gelişmişlik arttığı hâlde, kilometre arttığı hâlde ölüm oranı azalmış. Biz yollara böyle bakıyoruz. Bu yollardan geçen insanlarımızın rahat ulaşımı için büyük bir imkân olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi, birçok uluslararası markamız var. Ben Çanakkale vekiliyim, köprüye başlıyoruz; çatlasanız da patlasanız da dünyanın en uzun köprüsünü, en güzel köprüsünü, en şık köprüsünü Çanakkale’de yapacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – En pahalısını yapmayın da!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Geçen hafta Başbakanımızla Güney Kore’ye gittik.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biz ranta karşıyız, ranta karşıyız!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Güney Kore’de her toplantıda Koreliler köprüyü sordular. Kore kısıkanıyor, heyecan duyuyor, mutlu oluyor hâlâ bağıryorsunuz. Gurur duyun bu ülkenin gelişmişliğiyle.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz kamu-özel ortaklığına karşıyız! Çocuklarımızın parasıyla yapmayın!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Ama sizin için kolay, seçim beyannamesi şöyle: Yol yok, köprü yok, havalimanı yok; ona karşıyım, buna karşıyım; “cumhuriyet yok partisi” hâline gelmiş...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ranta karşıyız, ranta, yolsuzluğa karşıyız!

BÜLENT TURAN (Devamla) - ...tabii ki o zaman karşı çıkacaksınız.

Bakınız, değerli arkadaşlar, çok gurur duyduğumuz bir meselemiz de...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Yapılma şekline karşıyız!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kamu-özel ortaklığına karşıyız!

BÜLENT TURAN (Devamla) - ...savunma sanayisindeki millîlik oranının artması. Yüzde 20’lerle aldığımız yerlilik oranı bugün 65’leri geçti, 85’leri hedefliyoruz. SİHA’yla ilgili gelişmeleri takip ediyorsunuz. Yerli SİHA’larımız, İHA’larımız dünyaya örnek olmaya başladı. Dünyadan alırdık, tamir edemezdik; alırdık, istihbarat alamazdık. Şimdi, biz yapıyoruz, teröristi vuruyoruz. Ama ilginç: Kandil’i bombalıyor, ses Ankara’dan geliyor; Kandil’e ateş ediyor, ses buradan geliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden bir daha diyorum: Bizim millî savunmadaki hedefimiz, göreceksiniz çok daha büyük hâle gelecek.

Değerli arkadaşlarım, bir diğer meselenin altını çizmek isterim: İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra kurulan farklı dünya modelinde Sovyetler’in dağılmasıyla ve tek kutuplu hâle gelmemizle yeni bir rüzgâr başladı. Arap Baharı’nı anlatabiliriz, devamını anlatabiliriz ama şu an gördüğümüz, dünyanın son yüz yıldaki en zor günlerini geçirmesi; bölgemizde de öyle, dünyada da öyle. İttifaklar çatırıyor. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra sözüm ona barışa hizmet edecek olan AB gibi, BM gibi uluslararası yapılar âdetâ -turnak içerisinde- “zalim” diye ifade edilen devletlerin bir aparatı hâline gelmeye başladı.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Her şeyi birbirine karıştırdınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) - O yüzden -anlatmaya çalışacağım- iki yolumuz var: Ya bu dövuşen, değışen dünyada "..."(x) diyen, her önüne konulanı imzalayan, Edirne'yi, Kars'ı aşamayan bir devlet olacağız ya da ayağa kalkıp lideriyle, milletiyle 80 milyon yekvücut olup bu yeni yapılanmada Türkiye'yi her yerde hissettireceğiz. Son Kudüs meselesinde Türkiye'nin atmış olduğu adının nasıl bir karşılık bulunduğunu tüm dünya gördü. Biz bununla gurur duyuyoruz. O yüzden bu yeni yapılanmada çok iddialı bazı gelişmeler var. Bakınız, katılmıyorsunuz ama en azından CHP'den bir örnek vereyim de belki katılırsınız diye söyleyeceğim. Uzun yıllar CHP'de vekillik yapmış, önemli görevler yapmış Şükrü Elekdağ diyor ki: "Ben altmış beş yıl görev yaptım. Bu dönem zarfında Türk liderinin, Tayyip Erdoğan'ın dışında Amerikan ve Batı medyasından bu kadar ortaklaşa bombardımana tutulan görmedim." Bunu kim diyor? İnsaflı, vicdanlı bir CHP'li söylüyor. Türkiye'de şu an istenmeyen, Tayyip Erdoğan değil; istenmeyen, bu milletin kendisi. Tayyip Erdoğan da iddianız gibi "..."(x) dese, "..."(x) demese, "Dünya 5'ten büyüktür." demese, etliye sütlüye karışmasa ondan daha büyük lider olmaz sizin gözünüzde.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ya, herkesle kavga ederek...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Etliye karışacağız, sütlüye karışacağız; dünya mazlumlarının vicdanı olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Siz bağırın çağırın, biz bu yeni gelişen dünyada önemli işler yapacağız.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – "Esad" ne oldu, "Esad?" "Esad" "Esed" oldu.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bilmedikleri bir şey var: Gezi oldu, 17 Aralık oldu, 15 Temmuz oldu, Kobani oldu, bütün bu operasyonları Türkiye lideriyle beraber bertaraf etti.

Şimdi, size yeni bir görev verdiler. Şimdiye kadar yolsuzlukla ilgili en büyük şaibesi olan partinin gelip de bize ahlak dersi vermeye, gelip de bize evrak sallayıp ayar vermeye asla yetkisi ve haddi yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Mesele, uluslararası güçlerin -yeni iddiasında diktatör iddiası olan, yolsuzluk iddiası olan- bir lideri zayıflatma görevi. Bu oyuna gelmeyin, bu oyuna gelmeyin. Eğer samimi olsaydınız çok daha farklı imkânlar vardı.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Rıza Sarraf olayı yüzde yüz gerçektir Sayın Turan.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – 4 Bakan nerede, 4 Bakan?

BÜLENT TURAN (Devamla) – "İktidarın yaptığı her şey kötüdür." yaklaşımı size bir şey kazandırmaz.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – 50 milyon dolar...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Dün grup başkan vekiliniz ifade etti, "En iyi işi yapsanız da 'hayır' diyeceğiz." Bu, muhalefet değil; bu, düşmanlık.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Çıkarın, çıkarın; 60'ncı, 61'inci Hükûmetleri yargılayın.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Zafer Çağlayan nerede? Diren Zafer Çağlayan! 50 milyon dolar alan Zafer Çağlayan nerede?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu doğru değil. Muhalefet iyi işe "iyi" der, kötüye "kötü" der; bu, ülkeyi büyütür, sizi de büyütür ama her şeye "hayır" demek kimseyi büyütmez.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Rıza Sarraf nerede?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarımız, bakınız, AK PARTİ kendi kurumsal kimliğinde "AK PARTİ" diye ifade edilir. Referanduma birkaç gün kala CHP'nin bir genel başkan yardımcısı çıktı, "AKP" diyoruz, seçmeni kırıyoruz; gelin, 'AK PARTİ' deyin." dedi.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Bülent, saat kaç, saat saat?

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Şaşırdık, “Seçmene saygı duyacak bunlar, ne güzel bir gelişme.” dedik. Aradan bir ay geçti, baktık ki aynı partinin bu yetkilisi hem “AKP” dedi hem “diktatör” dedi hem “faşist” dedi.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Bülent saat kaç? Saat kaç? Zafer Çağlayan’ın saati nerede?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Şunu diyeceğim: Değerli arkadaşlar, hepinizin bildiği bir hikâyledir. Kurbağa nehrin kenarında durur, akrep gelir “Beni karşıya geçir.” der. Kurbağa der ki: “Ya sokarsın sen.” “Hayır, söz, sokmayacağım.” der. Akrebi alır kurbağa üzerine ve karşıya geçirmeye gider. Tam inerken sokar kurbağayı, öyle iner aşağıya. Kurbağa der ki: “Hani, konuşmuştuk, anlaşıştık.” Akrep der ki: “Çok üzgünüm, cibilliyetim bu.” der. Döner dolaşır aynı işi yapar. Yaptığınız bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKER (Burdur) – Onlarda “ak” var bak, ak-rep, “ak”.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Karar verin, karar. Nerede olacaksınız? Milletin yanında mı, karşısında mı olacaksınız?

MEHMET TÜM (Balıkesir) – “Ak” var orada, “ak”.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar 15 Temmuzda Yenikapı’ya geldiniz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Akrep sokmuş da “ak-rep.”

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Akrep sokmuş mu?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...gurur duyduk, keyif aldık, dedik ki: “Ya, CHP 27 Mayıs’tan, 28 Şubat’tan, 27 Nisandan ders almış; darbeye karşı bizimle beraber, Yenikapı’ya geliyor.” Bir hafta geçti, “kontrollü darbe” dedi. Arkadaş, Yenikapı’ya gelen CHP mi doğru, “kontrollü darbe” diyen mi doğru? O yüzden diyorum, bu, cibilliyet meselesi, istesiniz de değişmiyor, istemeseniz de değişmiyor.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Cibilliyet bu, dayanamıyorlar.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bakınız, Rıdvan Dilmen –seversiniz, sevmezsiniz- geçen gün dedi ki: “Tayyip Erdoğan parka giymemiş Deniz Gezmiş’e benziyor.”

Bir defa, Tayyip Erdoğan’ın bu benzetmeye ihtiyacı yok. Tayyip Erdoğan bu ülkenin kabul olmuş duası, hiç buna ihtiyacı yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak bir şey söyleyeyim size: Bu ifadeyi kullandı Rıdvan Dilmen, 40 CHP milletvekili toplantı yaptı “Nasıl benzetir? Deniz Gezmiş kahraman, odur, budur...” Bir dakika... Deniz Gezmiş kahraman da Tayyip Erdoğan’a benzetilmez de o zaman niye astınız bu adamı? Asan sizsiniz, savunan sizsiniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 28 CHP vekili Deniz Gezmiş’in asılmasına “evet” demeseydi belki bugün vekilinizdi. Hem asacaksın hem sahip çıkacaksın! Ama cibilliyet meselesi.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sen kendi cibilliyetine bak ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, Kudüs meselesiyle ilgili son bir hafta on günden beri güzel şeyler söylediniz “Kudüs bizim için özel bir mekân, özel bir yer.” “Mekke, Medine kalbimizin yarısıysa Kudüs de üzerindeki şalıdır.” der Nuri Pakdil, “Kırmızı çizgidir.” der. Baktık ki CHP “evet” diyor ama on dakika sonra buradaki arkadaşlar yine bağırırmaya başlıyor.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Bu ülkenin ordusunu o yüzden mi FETÖ’ye teslim ettiniz?

BÜLENT TURAN (Devamla) - O yüzden diyorum ki: Milletimiz bilsin, İsrail’i ilk tanıyan hükümet, CHP hükûmeti arkadaşlar. Bir daha söylüyorum, Kudüs’ün yanında olan CHP’ye mi inanacağız, İsrail’i ilk tanıyan CHP’ye mi inanacağız? Ama mesele, cibilliyet meselesi.

Değerli arkadaşlar, bakınız, DHKP-C iltisakı olan 2 kişi açlık grevine başladı, her gün burada toplantı yaptınız.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ama beraat etti...

BÜLENT TURAN (Devamla) - Dedik ki: “Ya, mesele işçiyse neden siz, İzmir’de açlık grevine başlayan işçilere sahip çıkmıyorsunuz?” İzmir’de açlık grevi var, buna niye sahip çıkmıyorsunuz? Açlık grevinde olanlara sahip çıkmak için onların illa DHKP-C iddiasının mı olması lazım? Ama mesele cibilliyet meselesi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Hedef yüzde 40, almazsam istifa ederim.” Kim diyor? Kılıçdaroğlu diyor ama mesele cibilliyet meselesi. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tüm, lütfen efendim, müdahale etmeyiniz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız değerli arkadaşlar, en son bir yalanınızı daha söyleyeyim. Bir çalışma yaptınız, dediniz ki: CHP’de bundan sonra yüzde 40 kadın kotası olsun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Deniz Gezmiş’i Deniz Gezmiş yapan parkası değil, yüreğidir, o yürek de sizde yok.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Güzel, hoşumuza gitti. Yüzde 40, yüzde 35 kadın kotası olsun. Soruyorum, bir tane kadın grup başkan vekili var mı? Bir tane kadın idare amiri var mı? Bir tane kadın Meclis başkan vekili var mı? Soruyorum şimdi, soruyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kadın kotası isteyen CHP’ye mi inanacağız, hiç kadına görev vermeyen CHP’ye mi inanacağız? O yüzden millet sizin yüzünüzü bildiğinden dolayı oy vermemeye devam ediyor. Biz memnunuz, yüzde 25 CHP, yağmur da yağsa yüzde 25, kar da yağsa yüzde 25, değişen bir şey yok. Alın Kılıçdaroğlu’nu, genel başkansız girin seçime, yine alırsınız.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Yok ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – CHP’nin hatırası var, altı ok var, o var bu var. İnönü var, Atatürk var falan. Hepsisiyle ilgili hatıradan dolayı zaten yüzde 25’i alırsınız. Kerhen bir parti, kerhen oy verilen bir parti, bu doğru bir yaklaşım değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bak Davutoğlu’yla yüzde 49 aldınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız, yolsuzluklarla ilgili daha önce arkadaşımız anlattığı için girmeyeceğim ama şunu biliyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Başkan, fazla yüklenme, düzen bozulmasın, böyle iyi muhalefetle aramız ya.

BAŞKAN – Üç dakika ekliyorum.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yolsuzluklarla ilgili iddialara girmeyeceğim, vaktim yok. Arkadaşımız anlattı ama şunu söyledi Genel Başkan, dedi ki...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sayın Turan...

BAŞKAN – Sayın Tüm, müdahale etmeyiniz lütfen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – “Başvurdu mahkemeye, beni araştırın, beraat etti.” dedi. Yalan, yalan, yalan! Dava devam ediyor, “13 milyon nerede?” diyor bilirkişi, bunu vereceğim size.

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Beraat etti, beraat.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beraat etti.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ataşehir Belediye Başkanı istifa edecek. Ataşehir Belediyesi asla beraat etmedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 13 milyon kayıp, bunu söyleyeceksiniz. Kimin 1 yaşındaki oğluna yer aldığı...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin belediyeleriniz ne yaptı? Görevi kötüye kullandı. Ne yapacaksınız?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...kimin kızına yer aldığı, kimin danışmanına yer aldığı, Ataşehir'in fitil fitil burnundan gelecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir daha söylüyorum, daha vahimi, yeni birini seçtiler...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin belediye başkanınız ceza aldı hâlâ görevine devam ediyor.

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...yeni seçilen kişinin de davası devam ediyor, yenisi eskisinden daha kötü.

Değerli arkadaşlar, çok örneğim var, Anayasa Mahkemesi hesaplarınızı inceliyor...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin belediye başkanınız ceza alıyor, hâlâ görevine devam ediyor, ona ne diyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...sucuk, sakız, iç çamaşırı gibi kişisel eşyalar çıkıyor.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bülent Arınç bile dedi. Parsel parsel sattınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir sürü böyle yolsuzluk var. 1 yaşındaki torun SGK'lı; 1 yaşında yahu, 18 falan değil. Bir başka vekilinizin aynı şekilde belediye yolsuzluğu var, bir sürü örneğimiz var. O yüzden diyorum ki: Yolsuzlukları araştırma iddianıza saygı duyalım ama gelin başkalarının size verdiği evrakları burada sallamaktan vazgeçin. Man Adası evraklarını salladı. Merak ettik “Ne bunlar?” diye. Bir baktık tam altı ay önce FETÖ'nün Fuat Avni'si bunu yayınlamış. FETÖ sizden daha çok çalışıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Kendin kabul ettin, parayı kendin kabul ettin.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

Bir dakika, Sayın Turan, bir dakika.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Soruyorum şimdi: FETÖ'ye mi inanacağız, size mi inanacağız?

BAŞKAN – Sayın Turan, bir dakika efendim.

Sayın Yalım, Sayın Tüm, Sayın Köksal; lütfen müdahale etmeyin, insicamı bozmayın. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Man Adası'yla ilgili paranın geldiğini kendi kabul etti Sayın Başkan.

BAŞKAN – Müsaade edin. Herkesin fikri kendine aittir ve fikirler muhtemeldir, tahammül edeceksiniz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Çok özür diliyorum, öküzün gamsız, kasabın bıçağını yalamış. Yapma, yapma, yapma!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Kabul ettiniz.

BAŞKAN – Lütfen, bak tekrar ediyorum; Sayın Yalım, lütfen.

Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Özet olarak şunu söylüyorum değerli arkadaşlar: Yolsuzluk iddiası da diktatörlük iddiası da size verilen iki görev. Yeni seçimlerde CHP’nin oy alması için değil, AK PARTİ’nin güçlü yürüyen liderinin yavaşlaması, “...”(x) demesi için size verilen bir görev. Bu görevi yerine getirmeyin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz BOB eş başkanı değiliz ki!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sizler bu milletle beraber yürümeye destek olun. Biz milletle uzlaşmacı olacağız, biz halkımızla uzlaşacağız ama Türkiye’nin sınırlarını zorlayan, devlet kuran, her türlü örgüte yardımcı olan adamlarla, liderlerle uzlaşmayacağız.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede kutuplaşma falan yok. 80 milyon her zamankinden daha müteyakkız; ne olduğunu biliyor, ne olduğunu anlıyor. Siz trafikte ters giden Temel meselesi; 80 milyon burada, siz başka bir yerdesiniz. Biz kutuplaşmanın olmadığını düşünüyoruz. Başörtülü insanlar seksen sene buraya giremediler, aştık, rahatladık; kutuplaşma nerede oldu? Katsayı kalktı, o kalktı, bu kalktı; nerede kutuplaşma oldu? Siz yapmayacaksınız, devlet ve millet barışacak. Kutuplaşma bir tarafa, kucaklaşma olacak, size rağmen olacak. Kutuplaşmayacağız, kucaklaşacağız.

Bakınız, bu iki iddianın, yolsuzluk ve diktatörlük iddiasının size verilen görev olduğunu söyledim. Bir örnek daha vereyim. Mustafa Kemal’in doksan yıllık partisine yakışmadığı için söyleyeceğim. Diyor ki vekiliniz: “Suudi Arabistan değişim başlattı...”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İsim ver, isim; isim ver, isim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – “...çok yakın zamanda İsrail’le ilgili diplomatik ilişkiler başlayacak. İran da bu değişimden nasibini alacak, Türkiye de bu değişimden nasibini alacak. Ne olacak? Amerika, Tayyip Erdoğan’ı götürecektir.” diyor? Kim diyor? CHP’liler diyor, “Amerika götürecektir.” diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim diyor, kim? Adı ne, adı? Adı ne?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yedinci ok, “Amerikancılık oku” mu oldu? Altı ok vardı, yedincisi “Amerika” mı oldu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, bir daha söylüyorum, bu millete dönün, bu milletle beraber yol yürümeye devam edin.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adını söyle, adını söyle!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha alabilir miyim çok sataşma oldu.

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi toparlarken....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adını söyle. Yalan onlar, yalan! Yalan konuşuyorsun!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Abuzittin mi, kim o?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bağır bağır, duymuyorum, bağır.

Sayın Başkanım, bir dakika daha alabilir miyim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Güneş gazetesini referans alıyorsun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Adı ne, adını söyle! Yalan söylüyorsunuz! Yalan yahu!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyaset cesaret ister, samimiyet ister, dürüstlük ister.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Az önce yaptığınız gibi mi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Az önce yaptığınız gibi, aynen.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu millet, emanete hakkıyla sahip çıkana oy verir. Bu millet, sözünü tutana oy verir. Bu millet, korkmayana, 15 Temmuzda meydana çıkana oy verir, kaçana değil. Bu millet, millî güçlerle beraber, oyunları görenlerle beraber tüm oyunları bozacak, göreceksiniz. Biz bu bağımsızlık, egemenlik kavgasında, hâkimiyet kayıtsız şartsız milletin olsun kavgasında hiç olmadığı kadar çok çalışacağız, on altı yıl değil, yirmi altı yıl olsun isteyeceğiz. Esen yelin getirdiği siyasilere değiliz, her şey güzel olmayacak ama hepimiz imtihan oluyoruz. Türkiye'nin ne anlama geldiğini, bu coğrafyanın ne demek olduğunu iyi biliyoruz. Rüzgâr esiyormuş, bırakın essin, bundan söğüt korkar, çınar değil. O yüzden, umutsuzluk yok, gün gelir bülbül de öter, gün gelir gül de açar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Beyefendi.

Evet, Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Turan yapmış olduğu konuşmasında grubumuza sayısız sataşmada bulundu. Örnek vermemi ister misiniz yoksa takdir ettiniz hemen...

BAŞKAN – Yok, örnek vermeyeceksiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Verebilirim isterseniz.

BAŞKAN – Sizin deminki talebinize de uyacağız, üç dakika yapacağız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam efendim, teşekkür ederim, sağ olun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bülent Turan, bir konuşma yaptı, konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna döndü ve yalan söylemekle itham etti, “On beş gün boyunca yalanlar söylediniz.” dedi.

Şimdi, Bülent Turan'ın yaptığı konuşmaya bir bakalım: “Dünyanın en büyük 13'üncü ekonomisi olduk.” dedi, AKP Grubu alkışladı.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Evet, satın alma paritesi, satın alma paritesi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ben şaşkına döndüm, “Nasıl olur?” dedim. Konuyu bilen arkadaşlara sorduk, dediler ki: “Hayır, hâlâ 17'nci ekonomiyiz ama o, satın alma gücü paritesi üzerinden bir illüzyon yapmaya çalışıyor.”

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Tamam, satın alma paritesi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ama bunu CHP söylese “yalan” oluyor, AKP söyleyince herhâlde “söz sanatı” oluyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Onu anlıyoruz, satın alma paritesi, Allah Allah... 13’üncüyüz satın alma paritesinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, “Yolsuzlukla mücadelede en kirli partisiniz.” dedi. Bizim geçmişimizde yolsuzlukla ilgili olan olay İSKİ meselesidir. İSKİ meselesinde bizim büyükşehir belediye başkanımız, suçluyu kulağından tutup savcının önüne koymuştur. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Ya, ne İSKİ’si ne çöplüğü, destan var, kütüphane var kütüphane. Ne İSKİ’si ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – On beş yıldır ülkeyi yönetiyorsunuz, bütün belediyelerimizde haftanın 7 günü, günün 24 saati, kiminde 180, kiminde 200 müfettiş; bu kadar acımasız bir denetim. Bir tane de çıkarıp, bir tane de -Man Adası’na misilleme yaptığınız iftira hariç- şu belediyenizde şu var, on beş yılda diyememişsiniz. Biz kirliyiz, siz temizsiniz... Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Bunun üstüne bir itham, bir bühtan, bir yalan daha. Efendim, elbette Deniz Gezmiş bu grubun onurudur. (CHP sıralarından alkışlar) Diyorsun ki: “Yaşasaydı, sizde milletvekili olurdu.” Elbette olurdu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Niye astınız diyoruz?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Niye astınız?” diyorsunuz. Yalan sevmez ya arkadaşlar... Oylama yapılır, oylamada uzun süredir parti içinde çelişki yaşanan bir grup, idamda, partinin kurumsal kararına rağmen... Kurumsal karar: Ecevit “hayır” oyu verir, İnönü “hayır” oyu verir, bütün CHP grubu “hayır” oyu verir ancak 28 CHP’li “evet” oyu verir.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Grubunuza hâkim olamadınız mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bu, bir ayrışmaya götürür. Kemal Satır, bu oy verenlerle birlikte gider Cumhuriyetçi Partiyi kurar, sonra Güven Partisiyle birleşir. Kurumsal tavra uymadıkları için bir başka siyasi harekete dönüşürler.

Cumhuriyetçi Partinin ve Kemal Satır’ın cevap hakkını kullandıracaksan, sen istediğinde onları bulabiliyorsun, git onlara sor. Bu grup, Deniz Gezmiş’in onuruna da, tarihine de sahip çıkmaktadır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Son olarak şunu söyleyeyim, dediğiniz durum şu: Durumu anlattınız ya, kayıp Japon askerleri kendisini savaşta sanıyormuş. Sizin durum da Goebbels medyası. Berlin sınırındaydı Ruslar ama hâlâ daha Alman radyosu zafer şarkıları söylüyordu. Sizin durumunuz, birazdan kaybedeceğiniz bir seçime rağmen elinizdeki kitleyi tutmak için yalandan zafer şarkıları söyleyen Goebbels medyası durumudur. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, sataşma bize oldu şimdi.

BAŞKAN – Müsaade buyurursanız Engin Bey’in daha önceden bir söz isteği var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce konuşan iktidar partisi Grup Başkan Vekili Sayın Turan beni kastederek –ki benzer bir sözü ben dün söyledim- “En iyi şeyi de yapsanız ‘hayır’ diyeceğiz.” dediğimi söyledi. Bu yanıltır, bu bir saptırmadır, konuşmamı tahrif etmektir. Söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, hayır, sataşmadır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söylediğinizi de inkâr ediyorsunuz ya, ayıp ya!

BAŞKAN - Buyurun.

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dün söyledğim her şeyin kelime kelime arkasındayım ama siz gene Tayyip Erdoğan'ı yanıltmışsınız, kandırmışsınız. Kandırılmaya çok meyilli olan Erdoğan'ı dün yaptığım yüz yirmi saniyelik konuşmanın yedi saniyelik kısmını önüne koymak suretiyle kandırmışsınız. Çok da umurumda değil. Dün Mehmet Muş'un konuşan her muhalefet partisi milletvekilinin konuşmasından sonra sataşmadan söz alması, “Hakaret var.” demesinden kaynaklı olarak ve herkese savcıyı adres göstererek Meclisi âdeta bu işlerin konuşulacağı yer değil havasına sokan bir yaklaşımına karşılık tam olarak dedim ki... Buradan okuyayım daha güzel olsun...

TAMER DAĞLI (Adana) - Sayın Başkan, daha önce söyledin, daha önce, dünkü değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Videosu var kardeşim, oynattığı videoyu söylüyoruz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Diyorum ki: “Öte yandan, Sayın Muş bilmelidir ki, Hükûmet dünyanın en doğru işini bile yapsa bizim bu Hükûmeti alkışlayacak hâlimiz yok.”

Siz hiç hükûmeti alkışlayan muhalefet gördünüz mü? Ama nankör değilseniz bu Mecliste bu milletin menfaatine, bu ülkenin menfaatine bir sürü büyüklü küçüklü kanunun çıkmasında Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği desteği herhâlde inkâr etmezsiniz. Nankörlük ve inkâr da bir cibilliyet meselesidir Sayın Turan. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – “Dünyanın en doğru işini yapmanız...”

ENGİN ALTAY (Devamla) - Bunun altını çizmek istiyorum. Sonra devam etmişim: “Kaldı ki Hükûmetin doğru yaptığı bir şey yok.” demişim. Bu tartışma şuradan çıkmış ya: Halk Bankası Genel Müdürünün bir süreliğine el koyulan aldığı rüşvet parasına milletin kesesinden bu Hükûmet faiz verdi.” demişim. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) “Maliye Bakanı çık, kaç lira rüşvet parasına milletin kesesinden faiz verdiğini bu millete söyle.” demişim. Sizin doğru yaptığınız iş pek yok da, doğru yaptığınız işleri de muhalefet daha iyisini yapmanız bakımından sizi uyarmak zorundadır. Milletin verdiği bir görevdir bize bu. Sakın ola şu havaya girmeyin: “Biz doğru iş yaptık da muhalefet bizi karaladı.” Yaptığınız her doğru işe “Evet, bu doğru.” dedik. Ama Erdoğan'ı daha fazla kandırmayın; bunu da tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sayın Başkanım, Sayın Grup Başkan Vekili, resmimi göstererek bana atılan bir iftirayı, daha önce yalanladığım bir iftirayı söz konusu yapmıştır ve benim emperyalistlerle birlikte Türkiye'nin işgalini istediğimi iddia etmiştir. Sözlerine yanıt vermek istiyorum.

BAŞKAN – Ben evvela Sayın Bülent Bey'e söz vereceğim. Bilahare bakayım sizin beyanınıza.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, resmimi gösterdi kendisi.

BAŞKAN – Anladım efendim, bakacağım.

Sayın Turan, buyurun... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Turan’a niye söz verdiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, yalnız...

MUSA ÇAM (İzmir) – Söz istemedi Sayın Turan.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bana dair gösteriyor, bana yanıt versin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, şöyle, özür dilerim, tutanağa bakmak yerine bir yol var.

Fotoğraf gösterip “milletvekiliniz” dedi. Kendisi “Tuncay Özkan’ı kastettim.” derse...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Kardeşim, söylesene, sen namuslu bir insansın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Söyleyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Tamam, “söyleyeceğim” diyor, “söyleyeceğim” diyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Söyle adımı, ben de söz hakkımı kullanayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Gösterdiğiniz fotoğraf...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Söylediğim her şeyin arkasındayım. Türkiye’nin büyümesini tüm rakamlarla beraber, satın alma paritesine göre tüm dünya biliyor ki şu an 13’üncüyüz; beğenmeseniz de böyle, beğenseniz de böyle.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Öyle demedin ki “Dünyanın en büyük 13’üncü ekonomisi olduk.” dedin.

BÜLENT TURAN (Devamla) – O yüzden bir daha söylüyorum: Satın alma paritesine göre Türkiye, dünyanın 13’üncü büyük ülkesi.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Satın almada, satın almada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demedi ki öyle, şimdi söylüyor. Yalanını söyleyince söylüyor. “Satın almada” dedi mi?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Söyledi.

BÜLENT TURAN (Devamla) – İki; dedi ki Sayın Grup Başkan Vekili: “Yolsuzluğumuz yok.”

Arkadaşlar, gösterince söz alıyorsunuz. Hangisini anlatayım? Anayasa Mahkemesinin verdiği partinin hesaplarına ilişkin belgeleri mi göstereyim, Genel Başkanın torununu, çocuklarını, kızlarını mı göstereyim? Daha vahimi, Ataşehir’de daha konuşulmayan yeni belgeleri mi göstereyim? Devam eden mahkeme... Bir sürü örnek var ama o yüzden diyorum ki ne yaptığımızı biliyoruz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Kütüphane var, kütüphane!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bakınız, değerli arkadaşlar, Deniz Gezmiş’in sizin grubunuza rol model olmasına saygı duyuyorum, sizin takdiriniz ama “Bu, CHP’den kopan bir gruptu.” oydu buydu bir tarafa, Deniz Gezmiş’in asılmasına “evet” diyen vekiller, CHP’li vekiller olmasaydı asılmazdı. Bu tarihî hakikat değişmez ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O da doğru değil ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayısal olarak ihtiyaç kadar CHP’li kapıdan giriyor, gönlü yatmayan çekimser kalıyor, asılacağına yetecek sayı kadar “evet” diyor; tam 28.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Adalet Partisinin oyu yetiyordu.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Dosya burada; çekimserler belli, oy verenler belli, hayır diyenler belli. Anlaşmanın sonunda ihtiyaç kadar CHP’li “evet” diyor; kullanışlı CHP! Yazık, günah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yalan!.. Yalan!

BÜLENT TURAN (Devamla) – O yüzden bir daha söylüyorum, siz diyorsanız ki kurumsal olarak “Biz astık ama pişmanız.” Buna saygı duyuyorum; diyorsanız ki “Hata yaptık.” Eyvallah ama herkes bilsin ki Deniz Gezmiş’in asılmasını engelleme imkânı varken engellemeyen, sayısı yetmeyen partilere 28 tane “evet” diyerek destek olan, CHP’nin kendisidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Haluk Bey, söz vereceğim efendim ama önce buyurun beyefendi, sizin resminizi gösterdiler Tuncay Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen, iki dakika...

6.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Antiemperyalist olmak benim...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Meclisi selamlayın önce.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer milletvekillerini saygıyla selamlarım efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Antiemperyalist olmak, benim dedelerimin bana bıraktığı bir miras. Çanakkale’den, Kurtuluş Savaşı’ndan ve bu toprakları savunmak için canını her defasında feda etmeye kendini mecbur görmüş bir kuşaktan geliyorum, bir aileden geliyorum. Bir dedem Çanakkale’de Ali Çavuş, bir dedem Dumlupınar’da.

Şimdi, buraya gelip, böyle “cibilliyetsiz” falan...

Sayın Başkan, siz nasıl “cibilliyetsiz” dediğinde itiraz etmezsiniz? O bilmiyor hadi, o yetişememiş, çocuk, bilmiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Siz nasıl demezsiniz “cibilliyetsiz” demesine...

BAŞKAN – O, çocuk değil Beyefendi; o, bir grup başkan vekili. Beyanınızı yazın, ben ne yapacağımı bilirim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - O zaman neden hakaret ederken müdahale etmediniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Siz beyanınızda bulunun, tutanaklara geçirin.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Biz, antiemperyalist duruşumuzu...

BAŞKAN – Karşınızda çocuk yok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Biz antiemperyalist duruşumuzu sokak sokak “Ne ABD ne AB, tam bağımsız Türkiye!” diye bağırın meydanlardan getiriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Biz antiemperyalist duruşumuzu... 6’ncı Filoya “kible” diye namaz kılanlardan gelmiyorum ben! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bir şey söylerken doğru düzgün söyleyeceksiniz!

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Bırak bu işleri ya! 6’ncı Filoya “kible” diyen kim ya?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Ben televizyon programında aklımı trol aklına indirmek zorunda değilim.

Eğer bu ülkeye bir gün Amerika saldırırsa belki bir kısmınız kaçabilir; ben onların karşısına çıkacak güçte ve cesarettayim, her zaman olduğu gibi! (CHP sıralarından alkışlar) Ve eğer bir gün iktidarınızı demokratik olmayan bir yöntemle, işgalle devirmeye kalkarlarsa sizden önce sizi savunmaya çalışacağız!

TAMER DAĞLI (Adana) - Genel Başkanın da “Tanka çıkarım.” diyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Ordu göreve!” mi diyeceksin?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - “Vatan savunması” diye yapacağız, sizin için değil!

TAMER DAĞLI (Adana) - Genel Başkanın da “Tanka çıkarım.” diyor, tanka.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Ordu göreve!” mi diyeceksin?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Artı, size bir şey daha söyleyeyim: Söylenmemiş sözleri burada “söylenmiş” kabul ederek...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Darbeye karşı ne yaptığını gördük Genel Başkanının.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - ...düzeltilmiş sözleri kabul ederek burada konu yaratmak...

TAMER DAĞLI (Adana) - Genel Başkanın da “Tanka çıkarım.” diyordu.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Sen benim Genel Başkanının vatanperverliğine laf bile söyleyemezsin, hadi oradan!

Bir başka şey daha söyleyeyim: Vatan, sizin parsel parsel sattığınız arazi değil! Benim de babamın malı, sizden önce ben savunurum onu! Bu kadar! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yalan o, yalanladım, üç kere...

BAŞKAN - Bülent Bey, lütfen oturun. Zira, Haluk Bey de konuşacak, ondan sonra size söz vereceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zabıtlara geçsin, bir şey diyeceğim.

BAŞKAN - Haluk Bey’den sonra söz vereceğim.

Beyefendi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

7.- *Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması*

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, öncelikle, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Daha önce de Sayın Elitaş dile getirmişti; şimdi de genç, siyasette polemik potpurisi yaparak bir yerlere varmak isteyen bir grup başkan vekili, aynı sözü ifade etti. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Yakışmadı, bu yakışmadı bak. Bu yakışmadı.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinin dört yıldır saymanlık görevini yapıyorum. Şu anda Venedik Komisyonunun ne olduğunu da ifade edeyim: Avrupa Konseyinin önemli bir hukuk alt dal komisyonudur. Siyasetin finansmanı noktasındaki kriterlerine şu anda en net uyan parti, Cumhuriyet Halk Partisidir; sıfır borcu vardır.

Konu şudur: Afyon’da bir il kongresi sırasında, yerel bir siyasi mücadelede il başkan adayları birbirlerine mali ibra sırasında bu suçlamaları yapmışlardır ve bunlar bir günlük gazetede manşet olarak -biliyorsunuz, Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili haberlerin büyütülerek yayınlanması, aleyhte bir boyut kazandırılması bir gelenek hâlini almıştır bugünkü medya düzeninde- kullanılmıştır. Olay bundan ibarettir.

Ben de saymanlık görevini namusuyla sürdüren bir arkadaşınızım. (CHP sıralarından alkışlar) Ve Cumhuriyet Halk Partisinde bugün 10 bin liranın üzerinde olan her şey ihaleyle yapılmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi, örtülü ödeneğe gözünü diken, oradan gelir bekleyen bir parti de asla olmamıştır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ataşehir... İş Bankası...

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Ve bu kamudan gelen 3 kuruş para, namusuyla kullanılmaktadır, bunun hesabını da alımızın aklıyla veririz.

Son söz: Sayın Adalet Bakanı burada. Benzer bir Anayasa Mahkemesi kararıyla Cumhuriyet Halk Partisinden 3 milyon lira civarında bir para kesilmişti. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bunun haksızlığı konusunda başvurduk. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin siyaset yapma özgürlüğünü kısıtlıyor.” diye 17 yüksek hâkimin 17-0 verdiği kararla bu paranın iadesi sağlanmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Bekir Bozdağ da Adalet Bakanı olarak bu parayı Cumhuriyet Halk Partisine iade etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Allah size namusunuzla hayırlı bir siyaset yapma dönemi nasip etsin. Çok gençsiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Hamdolsun, hamdolsun.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Bu şekilde siyasete devam etmeniz sizi bir dönem alkışlatır, ikinci dönem çok çabuk unutturur Sayın Turan.

Saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim cevabımdan sonra Sayın Turan kürsüye çıkmıştı ve partimizle ilgili son derece ağır sözler söyledi. Kendisine şimdi söz verdiğinizde yenilerini söylerse kalan sürede cevap yetiştirmemiz mümkün değil, bazı hususlar eksik kalır. Bence kendisinden önce kürsüye çıkmam gerekiyor. Cevap hakkı istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz sonra Cumhuriyet Halk Partisinin grup adına konuşması var. Efendim, orada söyleyebilirler. Biz burada sataşmalara cevap mı verdik?

BAŞKAN – Buyurun.

8.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Polemik, yalan söylemekten çıktı. Ben hangi şeyleri yanlış söylediğini, yalan söylediğini ifade etim. Cevap vermek için çıktığında ne dedi? “Cumhuriyet Halk Partisinden idamlara yetecek kadar milletvekili idamlara evet dedi...”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynen. Sayı olarak.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “...sayı olarak ve bunun sonucunda da idamlar oldu.” Olayın bütün şahitleri bir anda isyan etti ama tutanağa bakın. Sıkıntı, tutanağın bir sayfasını elinde tutmasında. Meclis tutanakları; evet, kabul oyu verenlerin sayısı 270, ret oyu verenlerin sayısı 42. Aradaki sayıyı, 28’i 42’ye eklerseniz 70’e karşı, öbür taraftan düşürdüğünüzde 242’yle geçiyor. Şimdi, yalan söyleyen, Bülent Turan mı, Özgür Özel mi arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Özgür Özel” sesleri)

O zaman, eğer Bülent Turan’a inanabiliyorsanız şu fıkrayı anlatayım, ortam yumuşasın, gidelim: Waterloo faciasından sonra, kaybindan sonra Napolyon -fıkra bu ya- dünyayı gezmeye başlar hatayı nerede yaptık diye, gider Rusya’ya ve Putin’le görüşür, der ki ayrılırken: “Tebrik ederim. Sendeki bu istihbarat teşkilatı bende olsaydı Waterloo’yu kaybetmezdim.” Daha sonra Almanya’ya gider, Merkel’e der ki ayrılırken: “Tebrik ederim. Bu savunma sanayisi, bu güçlü silahlar bende olsaydı kesinlikle Waterloo’da hezimete uğramazdım.” Türkiye ziyaretinden sonra -fıkra bu ya- Recep Tayyip Erdoğan’la, Genel Başkanınızla vedalaşırken “Sizi özellikle tebrik ederim.” der, “Ben sizdeki gibi bir medyaya sahip olsaydım, savaşı yine kaybederdim ama kaybettiğimi kimse duymazdı.”

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayrola, Waterloo, ta ne zamanki hadise. Nasıl da bağladınız? Allah, Allah! (CHP ve HDP sıralarından “Oo!” sesleri)

ERTUĞRUL KÜRKÜ (İzmir) – Oo, Başkan...

BAŞKAN – Bu, büyük kabiliyet Özgür Bey. Hadi Hitler’i anladık. Yani Waterloo savaşını yapanların kendi aralarındaki konuşmayı anladım da ta Tayyip Bey’e kadar bunu getirdiniz ya...

MEHMET GÖKER (Burdur) – Fıkra, fıkra Başkan.

BAŞKAN – Vay anasını... Fıkra ya, fıkra.

ERTUĞRUL KÜRKÜ (İzmir) – Başkan, bu fıkra daha başka ya!

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun beyefendi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

9.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir şeyi anlatmak istiyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Doğruları anlat, doğruları.

BÜLENT TURAN (Devamla) - On beş gün boyunca her türlü eleştiriyi grubumuz sakinlikle dinledi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – On beş gün değil, on bir gün ya. Neresi on beş gün ya!

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bir iki tane belge gösterdim, hâle bakın. Bu kadar fazla alınacak, uzatacak olursanız göstermeyeyim o zaman. Deniz Gezmiş'in nasıl asıldığını Google'a girin ve görün. Bunu kapatıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kapatırsın tabii, tutanak yalan söylemez, tam tutanak.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, az önce kadın kollarıyla ilgili kotada dedim ki: “Sizin görevli kadınlarınız yok, kota istiyorsun.” dedim. Aslında sürem olsaydı gençler için söyleyecektim. Bakın, yaşı 42, iki konuşmacı da “çocuk” diye hitap etti. Bu grup diyor ki: “18 yaş, seçilme yaşı olsun” burası “40 yaş daha çocuk” diyor.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Biz de 16 diyoruz.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Bu terbiyeye, bu edebe cevap vermeyeceğim. Akıl, yaşta değil, baştadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buraya genç gelmek, bir onur vesilesidir.

MEHMET GÖKER (Burdur) – Aklı başa getiren yaşıdır.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Buraya genç gelmek, bir gurur vesilesidir ama ben “35 yaş, yolun yarısı” diyen şiirlerle büyüdüm, yaşı 42. Siz hâlâ 40'lara aldığımız edep ve terbiyeyle “çocuk” diyerek güya aşağılayacaksınız. Siz aşağılayın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz çocukları aşağılamıyoruz.

BÜLENT TURAN (Devamla) - Biz 18 yaşında vekillerimizi buraya getirdiğimiz zaman “bebek” deyin o zaman, olur mu?

Değerli arkadaşlar “Ordu göreve!” diye toplantı yapan, ne zaman nerede olduğu, nerede durduğu belli olmayan, bu kürsüye çıkıp da en üst perdeden ahlak sınırlarını zorlayarak, hakaret ederek, tükürerek bağırarak bir adama cevap vermekten mahcubum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür, sana demiyorum.

BAŞKAN – Özgür Bey ne oldu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bu böyle sürmez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sürdürmeyeceğim sadece...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben “Ordu göreve!” falan demedim.

BAŞKAN – Hayrola Tuncay Bey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika hemen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok uzadı Sayın Başkan bu iş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, aslında söylediğinde kürsüye çıkacak şey de var ama tutanaklara geçsin ve bunu birazdan yüksek müsaadenizle kendi ellerimle hem zatiatalinize hem de dört grubun değerli başkan vekillerine takdim edeceğim.

BAŞKAN – Verirsiniz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elimdeki Meclisin tutanaklarında –şimdi kavga çıkarmak işine gelir Bülent Turan’ın ama dinlemesi lazım- üye sayısı 450, oy veren 323, kabul ediyor 273, reddedenler 48. Kendini hataya iten, tutanağın sadece ilk sayfasına sahip olmasıdır efendim, ilk sayfasına. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, bu fotokopiler gruplara dağıtılacak. Bülent Turan’ı bu konuda kamuoyunu yanıltmaktan ve Cumhuriyet Halk Partisine hakaretten özre davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, verirsiniz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, görüştünüz, siz konuştunuz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, bana hitaben “Ordu göreve!” diye meydanlarda konuştuğumu, ayrıca “çocuk” diyerek kendisine hakaret ettiğimi, ayrıca nerede durduğumun belli olmadığını, bir orada, bir burada olduğumu söyleyerek hakaret etmiştir.

BAŞKAN – Efendim, siz cevap verdiniz, zabıtlara da geçti.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İsim vermedi Sayın Başkan, isim vermedi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, böyle bir şey olabilir mi?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Hayır efendim, ben de verdim, o da verdi.

BAŞKAN – Hatta biraz tuhaf laflar ettiniz...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Hayır efendim...

BAŞKAN – ...ve bir grup başkan vekiline, bir milletvekiline “çocuk” dediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Terbiyesi olmayan bir adam, Sayın Başkan!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, bu sataşmaya karşı söz istiyorum.

BAŞKAN – Yani bırakınız, ben sizin itirazınıza bakayım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, bakın, biraz önce kürsüye geldi sayın grup başkan vekili, bir iddiada bulundu, kalktım yanıtını verdim. Sonra kalktı, başka bir hakarete bulundu. Eğer bu sözü bana vermezseniz, o zaman o grup başkan vekilini tutuyorsunuz demektir. Ben halka milletvekili olarak neyi söyleyip neyi söylemediğimi söyleyemeyecek miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Söylediniz beyefendi.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben söylemedim efendim. Şimdi, gene, itham etti.

BAŞKAN – Hayır, hayır, siz söylediniz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yeniden itham etti.

BAŞKAN – Yeni bir sataşma olmuşsa ben bunu zabıtlardan inceleyeceğim, sizin beyanınızla değil.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Hayır efendim. Ben “Ordu göreve!” dedim mi, demedim mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Özkan...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben “Ordu göreve!” dedim mi, demedim mi? Sayın Başkan diyor ki: “Dedi.” Ben de diyorum ki: “Demedim.” Anlatmayacak mıyım bunu efendim?

BAŞKAN – Bir dakika, siz bu iddiada bulunuyorsunuz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben değil efendim, başkan bulunuyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Başkan” mı olduk şimdi?

BAŞKAN – Efendim, şu anda söylediğiniz söz, kendi iddianız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Evet efendim, benim iddiam.

BAŞKAN – Ben bu iddianıza zabıtlara bakarak, tutanaklara bakarak karar vereceğim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, ne alakası var?

BAŞKAN – Lütfen buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, bana iki dakika, hiçbir...

BAŞKAN – Bilahare, bilahare.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bakın Sayın Başkanım, eğer bana bu söz hakkını verirsiniz hiçbir sataşmaya mukayyet olmadan, sadece olayla ilgili açıklama yapıp iki dakikayı doldurmadan yerime oturacağım.

BAŞKAN – Hayır, bakacağım efendim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, bakın...

BAŞKAN – Bakacağım beyefendi, tutanaklara bakacağım dedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de tutanak talep ediyoruz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meclisi kim idare ediyor? Olur mu böyle şey! Bak, Başkan “Bakacağım.” diyor.

BAŞKAN – Bir de değerli hazırun, sayın milletvekilleri, Deniz Gezmiş hadisesini burada mevzu etmek çok tuhaf.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim etti efendim?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz ettiniz?

BAŞKAN – Deniz Gezmiş’in idamı hadisesi, bir mahkeme kararıdır. Onu ideal ve idol kabul edebilirsiniz. Onu haksız gören ve idam eden, idam hükmünü veren, Türkiye Cumhuriyeti muhakemesidir.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Ya, olur mu, Meclisin kararı!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partili olsun, Adalet Partili olsun milletvekillerinden “evet” diyenler vardır. Bunun savcısı vardır, ön tahkikatı vardır. Bu mevzuyu eşeleyip de bir kişiyi aklamak gibi bir hadiseye dökmeyiniz. Bu sefer, ölen bir kişi hakkında menfi durumlar ortaya çıkar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bülent Bey’e söyleyin.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, bu kararı Meclis verdi, infaz kararını Meclis verdi.

BAŞKAN – Bırakın, böyle mevzuları bırakınız efendim. Türkiye aştı bunları, Türkiye aştı. Onun için tırmandırıcı sözler söylemeyelim lütfen, tahrik etmeyelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, özür dilerim...

BAŞKAN - Ben o günleri yaşayan bir insanım, yakından bilen bir insanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Biz de biliyoruz sizin yakından yaşadığınızı.

BAŞKAN - Onun için, uzatmayalım, yanlışlara girmeyelim ve yanlış emsal yapmayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, yanlış mı duydum bilmiyorum ama şöyle bir ifade kullandınız; zaten İç Tüzük’e göre tartışmanın esasına girmemeniz gerekir Başkanlık makamı olarak da; “Deniz Gezmiş’le ilgili bu konuyu gündeme getirerek ve eşeleyerek aklama gayretine girmeyin.” dediyse bu, felaket bir durum ama bir sürçülisan varsa ve “Bu, kötü olur; ölmüş kişilerin arkasından konuşulmasın.” gibi derken “...aklama gayretine girmeyin.” dediniz. Orada bir yanlışlık varsa lütfen düzeltin. Eğer, yanlışlık yok, bizim Deniz Gezmiş’in hatırasına saygı duymamızı ifade etmemizi “aklama” olarak diyorsanız çok büyük bir felakete ve çok büyük bir yanlış dâhil olmuşsunuz demektir.

BAŞKAN – Teşhisler, tespitler, kanaatler şahsidir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Ne söylediğimi biliyorum.

Yemek arası veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur mu Sayın Başkan. Yakıştı mı, yakıştı mı?

BAŞKAN - Kırk dakika sonra toplanmak üzere birleşime ara veriyorum. (Gürültüler)

Kapanma Saati: 18.59

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.46****BAŞKAN: İsmail KAHRAMAN****KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Beyefendi buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakika.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeyiniz.

10.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; söz alma gerekçem sayın grup başkan vekilinin beni kastederek “Ordu görevi!” diye pankart açtırdığım şeklindeki beyanıdır. “Ordu görevi!” pankartı 2003 yılında bir üniversite yürüyüşü sırasında açılmıştır. Açan grup Türk Solu adlı bir gruptur. Bu grubun Gökçe Fırat diye bir lideri vardır. Bu lider benim de içeri alınacağı tarihi –altı yıl cezaevinde kaldım- ve operasyonu da dergisinde yazmıştır. O zaman kendisi hakkında suç duyurusunda bulunuldu, bu kişi beraat etti, 2004 yılında. Sonra bununla ilgili itirazlar 2005 yılında tekrarlandı, yine takipsizlikle sonuçlandı. Bu kişi 15 Temmuzdan sonra Fetullahçılıktan tutuklandı ve içeri atıldı.

Cumhuriyet mitingleri yani benim tertip ettiğim cumhuriyet mitingleri demokrasinin şahika noktalarından biridir, beğenirsiniz beğenmezsiniz. Orada bir tek burun kanamamış, bir tek cam kırılmamış, 4 milyon kişi gelmiş gitmiştir, burada demokrasi dışı tek söylem yoktur. O mitingler 2007 yılında yapılmıştır. Bu nedenle...

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Talimatla oraya gelen bürokratlara ne diyeceksiniz? Oraya talimatla gelen bürokratlara ne diyeceksiniz?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Talimatla gelen bürokrat falan yok, bak, gene karıştırıyorsun.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Talimatla gelen bürokratlar yok muydu oraya?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Kardeşim, bak, gene karıştırıyorsun. Bak, doğruyu söyle, burada her şeye hazırım, özür dilerim; yaptığım bir şeyi söyle, özür dilerim.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Sen yaptığın şeyleri kendi ağzınla söylüyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Çocuk” dedin, özür dile.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Çocuk kelimesi kötü bir... Beyefendi çocuk değilmiş efendim, sözümü geri alıyorum. Beyefendi bir olgunmuş, bir olgun kişi olarak “cibilliyetsiz” dediği için özür dilemeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok terbiyesizlik ediyorsun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Özür dilemeye davet ediyorum, “terbiyesiz” kelimesini iade ediyorum.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Özrün kabahatinden büyük.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Tekrar söylüyorum: Yaptığım bir şeyle ilgili olarak, başüstüne. Bana öyle kaş göz falan yok, yaptığım bir şey, başüstüne ama yapmadığım şeyden dolayı hiçbir şey söylemem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Tarihleri ve olayları karıştırmayalım, tarih ve olaylar budur.

Saygıyla selamlarım efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, oturuma ara vermeden önce, daha doğrusu oturumu tamamlamadan, birleşime ara vermeden önce bir ifadeniz olmuştu, ben o ifadeye daha sonra tutanaklardan baktım. O ifadede Deniz Gezmiş’le ilgili kullandığınız ifadeler kanaatimce düzeltilmeye muhtaç. Eğer şahsi kanaatinizse, bu konuda zaten İç Tüzük’e aykırı bir şekilde, konunun özüne girdiğiniz için grubumuzun cevap vermesi ve düzeltmesi gerekiyor, o konuda bir açıklama... Ama “Benim ‘Deniz Gezmiş’i eşelemek suretiyle aklayamazsınız.’la öyle bir kastım yok, yanlış oldu.” veya “Tutanağa yanlış geçmiş.” dersiniz, o ayrı bir husus.

Takdir sizin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Efendim, müzakereye, görüşmelere devam ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir açıklama yapmazsanız, o zaman cevap hakkı istiyorum doğal olarak yani.

BAŞKAN – “Cevap hakkı” diye bir şey yok efendim, konuştuk, bitti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, bu uzun müddet devam edecek bir hadise, bırakın, bu maziye eşeleyerek ve kazıyarak aradaki hukuksuzluğu devam ettirtmeyin. Bırakınız, bırakınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, ama siz yaptınız onu, siz karışmayabilirdiniz.

BAŞKAN – Bırakınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Fikirler şahıslara aittir, muhteremdir, kendilerine aittir, öze de girmeye gerek yok. Burası bir mahkeme değildir, bir yeri aklama zamanı, yeri değildir; bütçe görüşmeleri yapıyoruz. Lütfen, sizden anlayış rica ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bakın, o zaman bu konuda düşüncelerimi ifade etmem gerekiyor. Aksi takdirde...

BAŞKAN – Ettiniz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz bir grup başkan vekili edasıyla bir şey söylediniz.

BAŞKAN – Hayır.

Efendim, ettiniz, çok geniş ettiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, edemedim efendim.

BAŞKAN – Gayet iyi takip ettim ve zabıtlara da geçti.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, o zaman şöyle: Kürsüden söz vermiyorsanız, hiç olmazsa İç Tüzük 60’a göre yerimden söz verin, kanaatimizi, bu konuyla ilgili söyleyeceklerimizi...

KEMALETİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – 60’la ne alakası var ya? Sizinle ne alakası var?

BAŞKAN – Özgür Bey, kanaatinizi ifade ettiniz.

Bir dakika buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman’ın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle, bir ifade var “İdam kararı mahkeme kararıdır.” dediniz. Öyle bakacak olursanız, Menderes’in idamı da bir mahkeme kararıdır. Menderes’i asanların da Denizleri asanların da Allah belasını versin, önce onu söyleyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal tavrı, ilk oylamadan sonra Anayasa Mahkemesine gidip usul yönünden bozdurmak olup ikinci oylamaya da “hayır” oyu verme yönünde olmuştur, bunun da altını çizmek istiyoruz.

Üçüncüsü: “Eşeleyerek Denizleri aklayamazsınız.” dediniz. 16 Şubat 1969’da Denizler “emperyalizme ve sömürüye son” mitingi yaparken Kanlı Pazar yaşanmış, Başkanlığını yaptığınız ve öncesinde bir konuşma yaptığınız bir ekip Denizlere saldırmış, Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan öldürülmüş, 200 kişi de yaralanmıştır. Şimdi, sizin Beyazıt Camisi’nde yaptığınız konuşmadan sonra aynı husumeti, hayatını kaybettikten yıllar sonra Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan için sürdürmenizi Cumhuriyet Halk Partisi olarak kınıyoruz, telin ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tekrar ediyorum: Fikirler şahıslara aittir, şahsidir. Herkes fikrinde hürdür, kimse kimseye hükmedemez, etmemelidir, demokrasinin de gereği budur. O 16 şubattaki hadiseyle Başkanlığını yaptığım teşkilatın bir alakası yoktur. Bu arada, bir cehaleti de gidermek isterim. Türkiye’de hiç kimse bir filoya secde etmez.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ettiniz, ettiniz, fotoğraflarınız var.

BAŞKAN - Ne yazık ki filo Boğaziçi... İstanbul Boğazı güneyde, gemiler de orada. Orada kalanlar kim bilmem. Caminin dışına cemaat demek ki taşmış. Yani bugün de yine Boğaz’a doğru oluyor, Kâbe o istikamette. Kibleyi bilmeyenler bundan habersiz olabilirler, cehaletlerine veriyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yoksa kimse 6’ncı Filo’ya veya bir başkasına secde etmez.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Kibleniz 6’ncı Filoydu, tarih biliyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şunu da ifade edeyim: Siz demin bir söz söylediniz, zannediyorum Sayın Özkan söyledi. Biz bu vatani seven insanlar olarak komünizme de karşıyız, “ne Amerika ne Rusya” diyen insanlarız, biz millî insanlarız. Hepimiz bu bayrağın altındayız. O gece nasıl burada beraber olduysak gene hep beraberiz. Bir bütünü, ayırım yok, ayrılık yok. O bakımdan, şucu ya da bucu diye ayırmamıza gerek yok, zaten ayırdılar ve birbirine girdi insanlar. Bize düşen, bunu önlemektir, o hatalara düşmemektir.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, gündeme geçelim artık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, “Kibleyi bilmeyenler anlamaz.” derken kimi kastettiniz?

BAŞKAN – Neyi efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - “Kibleyi bilmeyenler bunu anlamaz.” derken kimi veya kimleri kastettiniz?

BAŞKAN – Bilmeyenleri kastettim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, bir şey söyleyeceğim...

BAŞKAN – Bilmeyenler çünkü... Yani hiçbir Müslüman gemiye, bir filoya alıp da “Allahuekber” demez. Yani Afrika’daki bir adam demez, Kızılderili toteme demez. Bu kadar cehalet olur. Fakat ne yapalım ki cahiller çok.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Lütfen gündemimize geçelim Sayın Başkanım, Meclisi mi yönetecekler?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Başkanım, gündeme geçelim, yeter bu kadar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Özkan’a “6’ncı Filoya dönüp onu kible kabul edenler” ifadesini kullanan kişi olarak doğrudan sataşmada bulunuyorsunuz o zaman.

BAŞKAN – Hayır efendim, bulunmuyorum, Sayı Özkan’ı tenzih ediyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 504) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz Denizli Milletvekili Sayın Emin Haluk Ayhan’a aittir.

Buyurun Sayın Ayhan, (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

MHP GRUBU ADINA EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Yüce heyeti ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçeler bir devletin bağımsızlığının ve egemenliğinin simgesidir. Bütçelerin her ne şartla olursa olsun titizlikle hazırlanıp uygulanmaları gerekir. Bizim için bu bütçe, geçici bütçeler hariç, Türkiye Cumhuriyeti'nin 95'inci bütçesidir. Dolayısıyla hepimizin sorumluluğudur. Bütçe döneminde, gerçekten, Komisyon çalışmaları bir olgunluk içinde geçmiştir. Son dönemlerde özellikle orta vadeli programların çok çabuk revize edilmeleri ve sıklıkla hedeflere ulaşamaması nedeniyle bütçe hedefleri ve gerçekleştirmeleri arasında büyük farklar, ödenek üstü harcamalar ortaya çıkmıştır. Bu durum zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkının zedelenmesine sebep olmaktadır. Bütçede alenilik, doğruluk ve samimilik ilkelerine önem verilmelidir. Bunların altını önemle çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgemiz ve ülkemiz olağanüstü zor bir süreçten geçmektedir. Çok ciddi sonuçları olabilecek gelişmeler yaşanmaktadır. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ülkemizin istikrarını, itibarını ve bütünlüğünü bozmaya, Türkiye'yi siyasi alanda yalnızlaştırmaya yönelik çabalar, ekonomik alanda zorda bırakmaya yönelik hamleler art arda gelmeye başlamıştır. Bölgemizde yaşanan gelişmeler, DEAŞ'ın tasfiyesinin ardından PYD ve PKK Suriye'den çıkmadan yeni siyasi yapı konusundaki diğer ülkelerin ikircikli tavırları, terör örgütlerinin müttefiklerimiz tarafından alenen desteklenmesi, Barzani'nin referandum girişimi ve son olarak ABD'nin Kudüs kararı bölgede siyasi zemini Türkiye'nin altından kaydırmayı amaçlayan, ülkemizin bölgesel güç niteliğine yönelik suikast girişimleridir. Tüm bu süreçlerin hem iyi yönetilmesi hem sağduyu ve asgari bir iç uzlaşma temelinde, birlik ve beraberlik ruhuyla atlatılması gerekmektedir. Bu ahval çerçevesinde, ülkemizin beka sorunu olarak gördüğümüz bölgesel dış politika gelişmelerinde ve terörle mücadelede Hükûmete olan desteğimiz devam edecektir.

Anayasa değişiklikleri sırasında Milliyetçi Hareket Partisi sağduyulu, sorumlu bakışıyla siyasi, sosyal, ekonomik anlamda uzlaşmanın tarafı olmuş, öncülüğünü yapmıştır. “Önce ülkem ve milletim” anlayışının bir tezahürü olarak “sonsuz kadar devlet, sonsuz kadar millet” şiarıyla 2019 seçimleri ertesinde fiilen yürürlüğe girmek üzere cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi tesis edilmesine katkı vermiş ve öncülüğünü yapmıştır. Bunun iki temel dayanağı vardır. Bir tanesi, milliyetçilik, beka meselesiyle ilgili; diğeri ise demokrasi içinde bu işin çözüme kavuşturulması. Zira, büyük resim oldukça korkunç ve ürkütücüydü. Öncelikle, ülkenin kurumsal kapasitesindeki gerileme ve tahribatın giderilmesi gerekiyordu, ülkemizi saran örgütlerle mücadele edilmesi gerekiyordu.

Türk Silahlı Kuvvetleri sıkıntı içindeydi, bir taraftan FETÖ temizliği yapılıyor, diğer taraftan, Suriye’de PKK ve IŞİD’e karşı askerî operasyonlar yapılıyor, güney sınırımızda üzeri kirli hesaplar bozulmaya çalışılıyordu.

Adalet mekanizması sıkıntı içine tarumar olmuştu, 12 bin hâkim, savcının 4 bini uzaklaştırıldı. Yargıya güvenin zedelenmemesi, devlet aklına zarar verilmemesi gerekiyordu. Eğitim sistemi sıkıntılar içindeydi. FETÖ’nün yıllar içinde kurduğu çok büyük, özel bir eğitim ağı vardı.

AKP döneminde epey bakan da değişti. Her gelen reform, devrim, değişim gibi efsunlu kavramlardan söz etti. Neredeyse her sene bir sınav sistemi değişti. Sorular çalınmakta, Anayasa’nın eşitlik ilkesi ayaklar altına alınmaktaydı. Emniyet güçleri de çok büyük yara almıştı. İş dünyası sıkıntı içindeydi. İş âleminde FETÖ sızmış, iş yapan şirketleri neredeyse haraca bağlamış; ne kadar ihale, ne kadar yatırım teşviki aldığını bilmiyoruz, bileni de görmedik. Kamu kurum ve kuruluşlarında liyakat

çökertilmiş, dışişleri camiasının yüzde 25'i kamudan uzaklaştırılmıştı. Basın-yayın organları eliyle propaganda ve algı yönetimi yapılmış, kumpaslara zemin oluşturulmuştu. Nihayet siyaset kurumu ve siyasi partiler içinde kendilerine alan açmaya çalışmışlar, siyasi partilere âdeta operasyon çekmişlerdi.

Tüm bu gelişmeler neticesinde ülke ve devletin bekası için asgari müştereklerde uzlaşmanın gereği ortaya çıkmıştır. Esasen, uzlaşmaya teşebbüs etmeden önce neyin veya nelerin risk altında olduğunu bilmemiz lazım. Bugünkü koşul ve ortamda millî becamızın risk altında olduğunu görmek, buna uygun bir uzlaşma hukukunu kurumsallaştırmak gerektiğini düşünüyoruz. Terör örgütleriyle mücadelede atılan adımları bir beka sorunu olarak görüyor ve Hükûmetin bu konuda alacağı kararları destekliyoruz. Ancak bu, bizim, AKP'nin uyguladığı politikaları eleştirmeyeceğimiz, bunları tenkit etmeyeceğimiz anlamına gelmiyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son dönemde terör örgütlerine ark çıkarak ülkemizi siyasi ve ekonomik olarak ablukaya almak ve birtakım spekülasyonlarla ekonomiyi manipüle etmek gayretlerine şahit oluyoruz. Türkiye'yi hedef alan komplo, kumpas ve suikastlar karşısında millî birlik duruşu sergilemek herkes için ahlaki ve vicdani bir sorumluluk ancak Türkiye ekonomisinin kendi dinamiklerinden, ekonomi yönetimindeki çok başlılıktan, gelişmeleri iyi okuyamamaktan ve sorunları günübirlik tedbirlerle geçiştirmeye çalışmaktan kaynaklanan sıkıntılar içinde olduğumuzu da görmezden gelemeyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AKP, millî gelir hesaplarında 3 kez revizyon yaptı, son olarak geçen aralık ayında yaptı. Yeni OVP'yle belirlenen makroekonomi ve 2018 yılı bütçe hedefleri bu yeni seri kullanılarak belirlendi. Detaylarına girmeyeceğim, ancak pek çok makro değişken yeni seriyle hesaplandığında, bir gecede ya 2 katına çıktı ya da yüzde 30-40 yükseldi. Örneğin millî gelir yaklaşık 100 milyar dolar arttı, kişi başına gelir yaklaşık bin dolar arttı. Yurt içi tasarruflar bir gecede ne yaptı? Eski seriyle yüzde 13,5'tan millî gelirin yüzde 25'ine çıktı. Burada ekonomik verilerde ciddi anlamda makyajlama yapıldığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Hükûmet, devamlı olarak, son dönemde hep 2002'yle mukayese ediyor. Neyle mukayese ederseniz edin, haklısınız, mutlaka mukayese etmek sizin hakkınız ancak şunu özellikle ifade etmek istiyorum. Bunu mukayese ederken nereden nereye geldiğinizi çok iyi bilmeniz lazım. 2002 yılında geldiğinizde ortada bir program vardı, bunu sürdürdünüz ve bu programı da devam ettirdiniz, ikinci bir anlaşma yaptınız. Sayın Babacan burada, o günün Hazine Müsteşarı burada, o günün Başbakan yardımcılığı yapan arkadaşlar da bu salonda. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak üstlendiğimizi sonuna kadar üstleniyoruz.

Bakın, siz, 2002 yılından 2008 yılına kadar millî geliri, nereden, 3 bin dolardan 9-10 bin dolara çıkardınız IMF'le yaptığınız anlaşmalar, sizden önce uygulanan programlarla beraber. Bunda hiçbir şüphe yok. Teşekkür de ediyoruz o dönemde görev alan herkese. Yalnız, 2008 yılında o programın bitişinden 2017 yılına kadar dolar bazında millî gelirin 10.444 dolardan 9.529 dolara düştüğünü görüyoruz. Biraz önce söyledim 100 milyar dolar diye. Bunu özellikle getirdim. Sayın Babacan burada, bunları konuşmayı da çok arzu ederim gerek burada gerek dışarıda. Şimdi, burada, tabii "eski seri" yazıyor. Arkadaşlar, doğal olarak, bundan belki, ne yapacaklar, rahatsız olabilecekler. Buyurun, bu da yeni serisi. Bakın, arkadaşlar, 2008 yılında 10.931 dolar, geliyoruz, 2017 yılında 10.579 dolar yani düşmüş. Sayın Babacan bunları bilir. Bunları söylemeyecek bir şey yok. O gün, o konuda, o sırada görev almış bütün arkadaşlar bu olayı net bir şekilde bilirler.

Şimdi, Sayın Başbakan da burada konuşurken bütçenin ilk günü konuşmalarında söyledi. Onların üzerinde fazla durmak istemiyorum. Hakikaten 2002'den 2008'e geliş nasıl olursa olsun, hangi hükümetin aldığı kararla olursa olsun, siyasi bedeli ödenmiş bir programın üstüne ne yaparsanız yapın yine de teşekkür ederiz ama hakkını da vermek lazım.

Siz 2008'den 2017'ye kadar... Arabaların eskiden krank mili olurdu, çalışmazdı. Muavinler ha bire asılırdı ama, ne olurdu, arada eğer şoför iyiye o gazla giderdi. Şimdi, bunu ifade etmek istiyorum, bunu söylemek mecburiyetindeyiz. Eli vicdanında olan herkes bunu düşünür. Fakat bir şey söyleyeceğim, bu yüzde 11'lik büyümeye seviniyoruz, teşekkür ediyoruz ama bunun detayına bakalım.

Bakın, dolar bazında millî gelir ilk üç çeyrekte düştü. Bu büyüme sürdürülebilir ve hissedilebilir değildir arkadaşlar, kalitesi maalesef düşüktür. Buradan neyi ifade ediyoruz? Geçici vergi teşvikleriyle tüketimi artırdınız Sayın Bakanım, Garanti Fonu desteğiyle yatırım harcamalarını üçüncü çeyrekte artırdınız fakat bu, ihracata ve yatırımlara dayalı bir büyüme değil. Net ihracatın büyümeye katkısı binde 3, ha var ha yok. İki yıldır azalan sabit sermaye yatırımlarında üçüncü çeyrekte, nihayet çok şükür, yüzde 15'lik bir artış oldu, tebrik ediyorum. Ancak, bunun yüzde 55'i nereden, inşaat sektöründen geliyor hâlen.

Büyüme istihdama yansımada, kişi başına gelir artmadı, devlet gelirlerinde bütçesine yansımada, çiftçiye verilen desteklere yansımada, çalışanlara verilen zamlara yansımada. İşsizlik oranı yüzde 10,6; tarım dışı işsizlik oranı yüzde 12,8, gençlerde işsizlik oranı yüzde 20, hele çalışmayanlar ile okumayanları dikkate alırsanız işsizlik oranı yüzde 26'dan yüzde 30'a kadar gider. Bu vahim tablo ne yıllık yüzde 6-7 büyümeyi ne de üçüncü çeyrekte dünya rekoru kırdığımız söylenen yüzde 11'lik büyümeyi açıklamıyor. Açıklayalım, teşekkür ederiz, yüzde 11 ama yansısın.

Şimdi, asıl önemli olan, bunu 2018'de nasıl sürdüreceğiz Sayın Bakanım? Gelecek yıl baz etkisi olmayacak, vergi teşvikleri olmayacak, KGF kredilerini aynı şekilde devam ettiremeyeceksiniz. Cari açığı, bütçe açığını ve enflasyonu daha da yükseltecek şekilde büyümenin gazına basmak büyümenin bütün faydalarını yok edebilir. Burada dikkatli olmak lazım.

Bir arkadaşı tebrik etmek istiyorum, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'i. Ne dedi? "Büyümenin sürdürülebilirliği açısından dengeli olması lazım." dedi. Şimdiye kadar yaptığınız büyüme dengeli olmayabilir ama bundan sonraki gayretinizi görmek istiyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; enflasyon kasım ayı itibarıyla yüzde 12,9, ÜFE yüzde 17,3 yani kazığı arkadan geliyor, enflasyonun aşağı çekilmesi ve fiyat istikrarının sağlanması önemli. Merkez Bankasının yüzde 7 hedefle başladığı yılı yüzde 13'le kapatması; bu, hiçbir şekilde piyasalara güven vermeyecek. Fiyat istikrarı olmadan finansal istikrar ve sürdürülebilir bir büyüme ve refah sağlamak mümkün değildir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; cari açık, ekonominin en önemli kırılganlık noktalarından bir tanesi olmaya devam ediyor. Ekim ayı itibarıyla 42 milyar dolarlık cari açık, yurt içi hasılanın yüzde 5'ine tekabül ediyor. Türkiye, enflasyonda olduğu gibi, cari açıkta da gelişen ülkeler arasında en yüksek açığa sahip. Cari açığın finansmanı oldukça sağlıklı, doğrudan yatırım girişleri azalmakta. Cari açık, borçlanma, portföy yatırımları ve kaynağı belirsiz son derece kırılgan unsurlarla finanse ediliyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dış ticarette açık üretme dinamiklerini yok etmiş değiliz, devam ediyor. Dış ticaret açığı, ihracattan 3 kat daha hızlı büyüyor, sanayimizin ve ihracatımızın dış girdi bağımlılığı ayağımıza dolanmış vaziyette. Kur yükseldikçe ihracatçının girdileri yükseliyor. Kur artışı ihracatımıza rekabet avantajı getirememektedir.

AKP Hükûmetinin hem sevdiğim hem tenkit ettiğim bir alanı var, onunla da ilgili bir şey getirdim değerli kardeşlerim. Şimdi, AKP döneminin tamamında 1,7 trilyon dolar ihracat yapmışsınız, çok güzel ama yaptığınız ithalat 2,7 trilyon dolar. Aradaki fark 952 milyar dolar yani Türkiye'nin şu anda bir yıllık millî geliri olan 847 milyar TL'den daha yüksek. Yani çocuk, kızan, ahabap, eş dost bir sene kazandığımızı yemesek içmesek bu dış ticaret farkını ne yapmıyor, kapatmıyor. Şimdi, ben bütün bunların arkasındakilerini de getirdim, hepsinde var; nereden aldık, hangi programdan aldık. Yani "Nereden aldınız?" diye de uğraşmayın, hepsi var.

Şimdi, bütün bunları söyledikten sonra... Yatırım ithalatı düşüyor, ara mal ithalatı artıyor, ihracatımızın toplam değerini de aşmış vaziyette, üretimin ithalat bağımlılığı yükseliyor. Bakın, tekstilde, tarımda, otomotivde ithalat-ihracat farkı lehimize ama diğerlerinin tamamında önemli sektörlerde ticaret açığı veriyoruz. Bu durumu doğru okuyup gereken tedbirleri hep birlikte almamız lazım Sayın Bakanım. Getirin buraya, destek verelim; neyi getirirseniz destek verelim, gecikmeyelim. Sadece ihracata bakıp rekor hikâyeleri anlatmak en hafif ifadeyle miyopluktur. Hakikaten, AKP'nin ihracata karşı çok büyük bir ilgisi var, çok güzel. Bakıyoruz, ilginiz bu tarafa ama terakki ithalatta geliyor, cari işlemlerde geliyor, dış ticaret açığında geliyor. Bütün bunları düzenlememiz lazım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iç ve dış borç stokundaki artış sürmekte. Bunu da bir grafikte -bu son, bundan başka göstermeyeceğim- gösterelim: Bakın, 2002'de özel sektörün borcu nedir? 43 milyar dolar. Nereye gelmiş? 302 milyar dolara. Toplam dış borcumuz 2002'de 130'muş, şimdi 432'ye gelmiş. Şimdi, bütün bunları söylerken, ifade ederken doğruları tebrik ediyoruz, başarılar diliyoruz ama yanlışları, hatalarımızı, eksiklerimizi de ne yapacağız, kabulleneceğiz.

Şimdi, bakın, bir yıl veya daha az kalmış dış borç stoku 173,5 milyar dolar, bunun yüzde 85'i özel sektörün dış borcu.

Ekonomimizin yıllardır güçlü iki yönünden bahsediyoruz; biri bankacılık, bir tanesi de kamu mali disiplini, bütçe. Fakat maalesef her ikisi de son birkaç yıldır kırılgan bir seyir izliyor. Şimdi küresel likiditenin daralmasıyla birlikte, kur istikrarımız riskli bir görünüm sergiliyor. Merkez Bankası "Yabancı para cinsinden borçlu 800 civarında şirket var." diyor. Bu şirketlerden döviz açıkları azalmayan ve giderek artan şirketlerin hangileri olduğuna lütfen bir bakın. Bunlar işlevsiz olur da, olur olmadık şekilde bu dövizleri kullanırsa sıkıntı olur, hem kamu bankaları hem de piyasaları kene gibi emerler. Sayın Bakanım, buna bir bakalım.

Diğer taraftan, yüksek özel sektör borçluluğu dikkate alındığında, bankacılık sistemimiz kaynak yetersizliğiyle karşı karşıya, hakikaten kredi vermekte zorluk çekiyor. Bir bankanın genel müdürü aynen şunu söyledi: "Yakıt deposuna bakarak gidiyoruz." Yani verecek kaynak yok, siz hazine den garanti verirsiniz öyle veriyorlar, yoksa vermiyorlar; sıkıntılı. Yakıt deposunu gözlüyor, 10 liralık, 20 liralık yakıt alıyor.

Bankacılık sisteminde döviz mevduatları da hızla büyüyor. Ekonomide dolarizasyon 2012 yılından bu yana hızla arttı. Yurt içi yerleşiklerin döviz tevdiat hesapları 120 milyar dolardan 200 milyar dolara çıktı. Siz "faiz" dedikçe -hangi bakanlar söylüyordu- dolar artıyor.

Türkiye 1999 yılından itibaren alınan tedbirlerin etkisiyle kamu maliyesi alanında ciddi başarı gösterdi, kabul ediyoruz. Bugün geldiğimiz nokta, hatta iki yıl öncesinden başlayarak sizin kamu maliyesi, hızla bozulma sürecine girdi. Buna kamu adına iş yapan, "gölge kamu" denilenlerin yükünü

dâhil ederek söylemiyorum, onları söylediğinizde -bu kamu-özel ortak iş birliği vesaire- bunun altından kalkılmaz boyutlarda. Endişemiz bütçenin büyümeyi değil, ekonomideki açıkları ve enflasyonu artıracak bir bütçe olmasıdır.

Bakın, sosyal güvenlik kuruluşları kötüye gitmeye başladı, tekrar açık... Hep beraber yaptık kanunu. Taşeron düzenlemesiyle bu açığın daha da büyüyeceğini öngörebilirsiniz. KİT finansman dengesi 2018 yılında kötüleşiyor. Program tanımlı faiz dışı kamu dengesinde açık var. Nakit açıkları ve borçlanma hızlı bir şekilde yükseliyor.

Sayın Bakanım, özellikle size söylemek istediğim bir şey var. Bütçede alenilik, samimilik, doğruluk ilkesi önemli. Bakın, kasım ayı sonu itibarıyla açık 26 milyar lira. Bütçe açığı başlangıç ödeneği 46,8 milyar lira. Bütçe gerçekleşme tahmininiz –daha iki ay önce söylediniz, kitap burada- 61,7 milyar TL. Şimdi, aralıkta 36 milyar açık mı vereceğiz? Bunu bir konuşmamız lazım. Şimdiye kadar net 78 milyar borçlandınız, bunu, 90’a kadar yetki alıp götürürsünüz ama 26 milyar açık var. Bunu hâlâ açıklayamıyoruz. Buna bir bakılması lazım Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakarız.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Bunu, Sayın Şimşek açıkladı ama onun çok tatmin edici olduğu kanaatinde değilim. Sık sık çıkartılan af ve yapılandırmalarla, bakın, vergi davranışları, ahlaki bozuldu. Vergisini zamanında ödeyen mükelleflere âdeta ceza yağdı. Vergi adaleti mutlaka gözetmemiz gereken bir husus.

Bu bankalar, hakikaten, özellikle kamu bankaları takibinde iyi. Geçen bir telefon geldi bana. “Haluk Ayhan siz misiniz?” “Ben.” “Hangi isminizle hitap edeyim.” “Hangisini istersen et.” dedim. “Kayıt alıyoruz.” “Tamam, al.” “Efendim, bize 15 kuruş borcunuz var, ne zaman ödeyeceksiniz?” dedi, “Hemen bugün öderim.” dedim. Vallaha, dekontu burada, gittim, ödedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bravo.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Ama, Allah rızası için –ben bunun neden olduğunu biliyorum, ek hesap, elektrik, su parası kesiliyor, kalan 15 kuruş orada çalışmış- şu milletin hakkını yiyip o kamu bankalarından kredi alanların da böyle bir takibini yapalım inşallah.

Şimdi, bütün bunları söylüyorum. Bakın, yüzde 30’u nedir bu olayın? Yüzde 30’u doğrudan aldığımız vergiler, yüzde 70’i dolaylı vergiler, ÖTV, KDV, MTV, hepsi devam ediyor. Buna adaletli bir sistem demek mümkün değil. Vergi sisteminin gelir ve kazanç farkını ayarlayan ve gözetken adil bir yapıya kavuşması acilen gerekiyor. Kamu tüketimi hızlı bir artış gösteriyor. Bakın, yatırım yapacaklar sıkıntıda. Bir hukuk rejimi koyunuz. Bunu bilerek söylüyorum, sizin arkadaşlarınızla konuştuğum için de söylüyorum, adam yarın ne yapacaksa onu bilmesi lazım.

Tarım gelelim. Tarım tüm ekonomik sektörlere katkı sunan stratejik bir sektör. Bunun yanında sosyal yönü var, çevre yönü var, millî güvenlik yönü var. Bizim Mevlüt Bey, Allah razı olsun çok detaylı anlattı ama burada ifade etmek istediğim husus şu: Çiftçinin kredi borçları siz geldiğinizden beri 150 kat artış gösterdi, yalanım varsa söyleyin. Çiftçimiz bankadan bankaya kredi kuyruklarında maalesef kredi alma yarışı içine girdi, ipoteksiz arazi kalmadı neredeyse. Bu tablo kaygı verici.

Bakın, canlı hayvan, et, buğday, mısır başta olmak üzere tarımda ithalatla fiyatları kontrol etme yaklaşımı üreticimizi cezalandıran, yerli üretimimize darbe vuran, faturayı çiftçimize kesen kabul edilemez bir yaklaşım. İlgili bakanlar burada mı bilmiyorum. Vallahi de vebali var, billahi de vebali var.

Şimdi, size de geleceğim Sayın Millî Eğitim Bakanım. Sayın Cumhurbaşkanının söylediği gibi eğitim sisteminden hiç kimse memnun değil; gençler memnun değil, ana baba değil, öğretmen değil, gidiyor. Bu temel sorunlar çözülememekle daha da karmaşık hâle geliyor. Her gelen bakana göre değişen sınav sistemleri hem öğrencileri hem de aileleri perişan etmiş.

Bakın, Sayın Bakanım, Sayın Genel Başkanımız bu kısır döngüden kurtulmamız için “Üniversite giriş sınavlarını kaldıralım.” dedi. Hadi kaldıralım. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı yarın bir gün “kaldıralım” dediği zaman iki ayağınız bir pabuç olacak, gelin hazırlığınızı şimdiden yapalım; kaldıralım, gençler rahat etsin. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, bütün bunları sürdürmek istiyorum. Bu döngüden kurtulmamız lazım.

Sonuç olarak, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yaptığımız eleştiriler Türkiye ekonomisinin sorunlarının çözümüne, toplumsal huzur ve refahın artırılmasına yöneliktir. Ülkemizin kalkınması ve milletimizin hak ettiği refah seviyesine ulaşılması için Türkiye, ekonomi alanında hızla bir reform gündemi oluşturmalıdır ve bunu uygulamalıdır. MHP olarak uyarılarımızı şimdiye kadar yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Gelin bu sorunları yönetilebilir olmaktan çıkaralım, gerekli yapısal tedbirleri alalım, getirin burada konuşalım. Biz size bu konuda destek vermeye hazırız. Polisi telefon ediyor, öğretmeni telefon ediyor, telefon etmeyen yok taşerondaki... Bunların meseleleri birikti. Bu kadar sayıyla iktidar olsanız da çözümü zor oluyor. Gelin bunları bir çözelim birlikte, getirin.

MHP olarak seçim beyannamemizde yer alan ve ekonomide ivedilik arz eden 7 alanda reformların başlatılması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Bir tanesi katma değerli, yüksek teknoloji üretenin özendirilmesi ve ithalat bağımlılığının azaltılması, bu şart. Yurt içi tasarrufları artıracamız, başka çaremiz yok. Yatırımları artıracamız. Bunlar da bir reform alanı. Adaletli bir vergi sistemi tesis edeceğiz. Verginin tabana yayılmasını sağlayacağız. Kamuda harcama reformu yapılması, kamu yatırımlarının rasyonel şekilde yenilenmesinin önceliklendirilmesi, gelirin adil bölüşümü ve yoksullukla mücadelenin sağlanması, tarım ve hayvancılık reformu, iş gücü piyasası ve çalışma hayatı reformu.

Son olarak ifade etmek istediğim bir şey var. Selçuklu Veziri Nizamülmülk’ün öğütlerinden birkaçını hatırlatarak sözlerime son vermek istiyorum: “Devlet kolay kolay kimseye nasip olmayacak bir nimettir. Bu nimete sahip olan kimse ahirette büyük bir külfetle de karşı karşıya olduğunu bilmelidir. Fırsat eldeyken devletin malını devlet için harcamalı, yaptıkları her işi kayıt altında tutmalıdır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, Sayın Hatip, iki dakika daha konuşabilirsiniz.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Devletin bekası için ehil olmayan kimselere iş buyurulmamalıdır.”

Bu duygu ve düşüncelerle 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin memleketimize ve Türk milletine hayırlar getirmesini diliyorum. Sizlere saygılar sunmadan önce, konuşmalarda kişilere ve hususlara kayda değer olduğunu görmediğimiz zaman cevap verme ihtiyacını hissetmediğimizi de ifade etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Efendim, şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı Beyefendi'ye aittir.

Buyurunuz Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe ve kesin hesap tasarılarının tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına görüşlerimizi açıklamak üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle yüksek heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Konuşmamın ilk bölümünde dış politika, ikinci bölümünde de sosyal politikayla ilgili gelişmeler hakkında değerlendirmeler yapacağım.

Türkiye'nin öncülüğünde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun gündemine gelen Kudüs tasarısı hakkında dün alınan karar ülkemizde ve İslam âleminde sevinçle karşılanmıştır. ABD'nin ilk kıblemiz Kudüs üzerinde oynadığı oyun fiilen bozulmuştur. Kudüs'ün tarihî statüsü, manevi hakları teyit ve tescil edilmiştir. ABD, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıma kararıyla Orta Doğu barış sürecini dinamitlemiş, uluslararası hukuku, Birleşmiş Milletler kararlarını hiçe saymış ve İslam dünyasına meydan okumuştur. Bu karara karşı İslam dünyası, dayanışma içinde ortak ve kararlı bir tavır almıştır. 13 Aralık 2017 tarihinde İstanbul'da yapılan İslam İşbirliği Teşkilatının zirve toplantısı Kudüs'ün ve Filistinli kardeşlerimizin yalnız ve çaresiz olmadığını ABD'ye ve işgalci İsrail'e somut olarak gösteren ilk adım ve tarihî bir uyarı olmuştur.

İslam dininin kutsallarının işgalci Arap-İsrail'in egemenliği altına sokulması hiçbir şart altında kabul edilmeyecektir. İslam dünyasının Doğu Kudüs'ü Filistin devletinin başkenti olarak tanınması Arap-İsrail ihtilafında çok önemli bir dönüm noktasıdır. İşgalci İsrail'in en büyük cesaret kaynağı ABD'dir. Birleşmiş Milletler toplantısı öncesi ABD'nin veto, tehdit ve şantaj silahına sarılması bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ancak, ABD'nin tehdit ve şantajları, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun vicdan duvarına çarpmıştır. Dün yapılan oylamada 128 ülke, ABD'nin uluslararası hukuku hiçe sayan saldırgan tutumuna karşı çıkmıştır. Türkiye'nin öncülüğünde Genel Kurulda alınan karar, İsrail ve hamisi ABD'ye milletlerarası camianın attığı çok anlamlı bir tokat olmuştur. Kudüs davasının dünya gündemine gelmesini ve geniş bir destek bulmasını sağlayan başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere AKP Hükûmetini ve diplomatlarımızı kutluyoruz. Kudüs, İslam âleminin namusudur. Doğu Kudüs'ün başkent olduğu bağımsız Filistin devleti er ya da geç tarih sahnesinde mümtaz yerini alacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, varlığımızı ve geleceğimizi hedef alan tehdit, tehlike ve tuzaklarla dolu çok zor ve sancılı bir dönemden geçmektedir. Dış politikada kriz riskleri artmış, sorun ve sıkıntılar derinleşmiştir. Güney komşularımız Irak ve Suriye'de yaşanan gelişmelerin millî güvenliğimiz üzerindeki etkileri yeni boyutlar kazanmıştır. Avrupa ve ABD'yle ilişkilerde çok ağır bir kriz ve gerginlik ortamına girilmiştir. Türkiye, küresel saldırı ve husumet kuşatması altındadır. Irak ve Suriye'de yaşanan gelişmeler, Türkiye'yi çok ciddi millî güvenlik tehlikeleri ve tehditleriyle karşı karşıya bırakmıştır. Bu çok yönlü tehditlerin birincisi terör tehdididir. Kanlı terör örgütü PKK, Kuzey Irak'ı Türkiye'ye karşı bir saldırı cephesi olarak kullanmayı sürdürmektedir. Kandil'den ve Kuzey Irak'taki terör kamplarından sonra PKK Sincar'a da yerleşmiştir. Ayrıca Telafer'den başlayarak Musul ve Kerkük'e uzanan hatta da yuvalanmıştır. PKK'nın Suriye kolu PYD, YPG de Suriye'nin kuzeyinde Türkiye'ye karşı yeni bir

terör cephesi oluşturmaktadır. PYD'nin Kuzey Suriye'ye kurduğu üç sözde kantonun birleştirilerek güney sınırlarımız boyunca kesintisiz bir terör koridoru oluşturması çabaları sürmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin Fırat Kalkanı harekâtı ve İdlib misyonuyla bu kantonların birleştirilmesinin şimdilik önüne geçilmiştir ancak tehlike henüz sona ermemiştir. Bu kapsamda Afrin'den kaynaklanan terör tehdidi ciddiyetini korumaktadır. Türkiye, bu konuda gereken askerî tedbirleri almak ve bu bölgeyi terör yuvası olmaktan çıkarmak durumundadır.

Türkiye'nin karşısındaki ikinci tehdit, Irak ve Suriye'nin etnik ve mezhep temelinde bölünme dinamiklerinin harekete geçmiş olmasıdır. Barzani'nin nihai hedefi olan Kerkük'ün başkent olacağı bağımsız devlet kurmak amacıyla 25 Eylül 2017'de yaptığı referandum ters tepmiş ve Barzani için hüsrarla neticelenmiştir. Başta Kerkük olmak üzere fiilî kontrolüne aldığı bölgelerde kontrolünü kaybetmiş, buralardan çekilmek zorunda kalmıştır ancak nihai hedef olan bağımsızlık fikrinden vazgeçmemiştir. Bunun için uygun bir zaman kollamakta, yeni şartların oluşmasını beklemektedir.

Suriye'de de benzer oluşumlar adım adım ilerletilmektedir. PKK'nın Suriye kolu PYD'nin amacı da ileride bir devlete dönüştürmek üzere Suriye'nin kuzeyindeki üç kantonu birleştirip ilk adım olarak buralarda özerk bölge oluşturmaktır. Irak ve Suriye'den sonra ülkemizin güneydoğu bölgesinde benzer bir oluşum için her zorlamanın yapılacağı açıktır. Barzani, Kuzey Irak'taki diğer siyasi partiler, PKK ve PYD bu konuda amaç ve hedef birliği içindedir. Türkiye'nin Irak ve Suriye'den kaynaklanan millî güvenlik tehditlerine karşı gereken önleyici tedbirleri alması ve bu konuda caydırıcı bir strateji izlemesi millî becamız için hayati önem taşımaktadır. Bu stratejinin amaçları Irak ve Suriye topraklarının Türkiye için güvenlik tehdidi olmaktan çıkarılması, terör saldırıları için üs olarak kullanılmasının önüne geçilmesi ve Türkiye'nin toprak bütünlüğünü ve millî birliğini hedef alan oluşumların buralarda yuvalanmasının önlenmesi olmalıdır. Türkiye bu amaçlar doğrultusunda fiilî askerî güçle desteklenen kapsamlı bir siyasi caydırıcılık stratejisi izlemelidir.

Irak ve Suriye'deki gelişmelerin Türkiye için endişe verici bir diğer boyutu da Türkmen kardeşlerimizin durumudur. Irak ve Suriye Türkmenleri çok zor şartlar altında millî varlıklarını sürdürme mücadelesi vermektedir. Türkmen kardeşlerimizin hak ve hukuklarının korunması ve güvenliklerinin sağlanması Türkiye için millî bir görevdir. Türkmenlerin tek umudu Türkiye'dir. Türkiye'nin Türkmen kardeşlerini yalnız ve çaresiz bırakması düşünülemeyecektir. Bu nedenle Irak ve Suriye konusunda Türkiye'nin izleyeceği caydırıcılık stratejisinin bir diğer ayağı da Türkmenlerin güvenliğiyle hak ve hukuklarının teminat altına alınması olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğiyle ilişkilerde her alanda bir gerginlik ve kriz ortamına girilmiştir. Göstermelik Avrupa Birliğine katılım müzakereleri tıkanmıştır. Avrupa Birliği, başından beri Türkiye konusunda riyakâr ve samimiysiz bir tutum sergilemiştir, Türkiye'nin AB üyeliği nihai hedef olmaktan çıkarılmıştır. AB'nin amacının Türkiye'nin AB'nin yörüngesinde tutunacağı bir ortaklık ilişkisi olduğu artık bütün çıplaklığıyla anlaşılmıştır.

Son dönemde AB üyesi ülkelerle ilişkilerimizi zehirleyen diğer bir konu, Avrupa'nın teröre sağladığı himaye olmuştur. AB, güya PKK'yı terör örgütleri listesine almıştır, ancak bu kâğıt üzerinde kalmıştır. PKK, Avrupa'da serbestçe at koşturmaktadır, Avrupa'nın başkentleri PKK'nın bölücü propaganda karargâhına dönüşmüştür, Avrupa Birliğinin bazı üyeleri PKK'nın siyasi hamisi olmuştur. Terör kutsanmış, teröristler kucaklanmış ve Avrupa değerleri ayaklar altına alınmıştır.

Avrupa, PKK'dan sonra FETÖ'ye de kucak açmıştır. 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi sonrası FETÖ hainlerini de siyasi himayesi altına almıştır. FETÖ'cü kaçak hainler Avrupa'ya sığınmaktadır; Almanya ve Yunanistan başta olmak üzere bazı Avrupa ülkeleri bu hainleri Türkiye'ye iade etmemekte, siyasi sığınma hakkı vermektedir.

Avrupa'da Türk düşmanlığı ve İslam düşmanlığının giderek güç kazanması ve yaygınlaşması çok vahim bir gelişme olarak karşımızdadır. Yüce İslam dinine karşı bir husumet seferberliği başlatılmıştır. Türk düşmanlığı bazı Avrupa ülkeleri yöneticileri tarafından âdeti siyasi hedef hâline getirilmiştir.

Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi dışlayan tutumunun sürmesi ve AB'ye tam üyelik kapısının tamamiyle kapanması Türkiye'yi bir yol ayrımına getirmiştir. Türkiye, AB'nin vesayeti altında alınacak ve yörüngesinde tutulacak bir ülke değildir; Avrupa Birliği bu gerçeği bir an önce anlamalıdır. Türkiye Avrupa Birliğine muhtaç, mecbur ve mahkûm değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ile ABD arasındaki ilişkilerde çok ciddi kriz dönemine girilmiştir. Obama döneminde başlayan ve Başkan Trump döneminde giderek ağırlaşan sorunlar yumağı ilişkileri zehirlemiş ve güven ortamının temellerini dinamitlemiştir.

ABD'nin, IŞİD terörüyle mücadelede “taktik ittifakı” adı altında PYD'yle ortaklık yapmasının teröre ortaklıktan başka bir anlamı yoktur. ABD'nin, PYD teröristlerini Suriye'de kara ordusu olarak kullanması, 4 bin tır dolusu ağır silahlarla donatması ve siyasi, askerî koruması altına alması ABD'nin Suriye'nin geleceği hakkındaki düşünce ve niyetleri hakkında haklı ve meşru şüphelerin doğmasına yol açmaktadır. Buradaki temel soru ve sorun, ABD'nin Suriye'nin yeni siyasi mimarisinde kuzeyde özerk bir PYD terör bölgesi kurulmasını isteyip istemediği noktasında düğümlenmektedir.

Türkiye'nin sınırları boyunca bir terör koridoru oluşması millî güvenliğimize açık bir tehdit oluşturacaktır. ABD'nin bunu çok iyi anlaması ve siyasi tutumunu buna göre yeniden ayarlaması dostluk ve müttefikliğin gereği olacaktır. Türkiye bu konuda sonuna kadar kararlı bir tutum izlemeli ve elindeki tüm imkânları, tereddüt etmeden, kullanmalıdır.

ABD'nin FETÖ'nün elebaşını Pensilvanya'da hâlâ misafir etmesinin ve korumasının hukukla, dostlukla, ahlakla ve vicdanla izah edilebilecek bir yönü bulunmamaktadır. “İran'a Amerikan ambargosunu deldiği gerekçesiyle Türkiye'nin bir millî bankasından hesap soran ABD'nin, 15 Temmuz darbe girişiminin elebaşı Pensilvanya iblisini yargılamak için Türkiye'ye iade etmemesinin gerçek nedenleri nedir?” sorusunun cevabını Türk milleti merak etmektedir. ABD FETÖ'yle iş birliği yaptığı için mi bu haini korumaktadır? “Bunlar açığa çıkar.” endişesiyle mi bu haini Türkiye'ye iade etmemektedir? Bu soruların cevabı bir gün mutlaka verilecek, gerçekler bir gün mutlaka ortaya çıkacaktır.

ABD'de süren Zarrab davasında hukuk hiçe sayılmış, mahkeme süreci siyasallaştırılmıştır. Zarrab denilen şarlatan kullanılarak Türkiye'ye tezgâh kurulmakta, sanık sandalyesine Türkiye oturtulmak istenmekte, Türk ekonomisinin çökertilmesi hedeflenmektedir. İddia edilen suçlar Türkiye'de işlendiğinden bu şarlatan Türkiye'ye iade edilmeli ve burada yargılanmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde, Amerikan Mahkemesinin siyasi saiklerle vereceği kararın hiçbir hükmü olmayacaktır. ABD yönetimi şu gerçekleri artık anlamalıdır: Türkiye, ABD'nin 51'inci eyaleti değildir, sömürgesi de değildir. Türkiye üzerinde Amerikan yargı vesayeti kurmak tam bir hayaldir. Türkiye'yi şantaj, baskı ve tehditlerle boyunduruk altına almak da mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye çok yönlü saldırılar altındadır. Türkiye'nin millî birliği, millî güvenliği ve millî çıkarları hedef alınmıştır. 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimiyle hedeflerine ulaşamayanlar bu defa sinsi yöntemli hamleleri devreye almışlardır. Son dönemde Türkiye ekonomisini hedef alan spekülâtif nitelikli, uluslararası kaynaklı haberler yapılmaktadır. Ülkemiz, piyasaları manipüle etmeye yönelik spekülâtif saldırılara maruz kalmakta, kur üzerinde baskı kurularak, sıcak para kozu kullanılarak köşeye sıkıştırılmak istenmektedir. Türkiye, bu alçak senaryonun bir benzerini 2000 ve 2001 yıllarında da yaşamıştı. Hatırlarsanız, Türk milletine ekonomik savaş açılmıştı. Bir gecede faiz ve döviz ne yazık ki fırlamış, tüm makroekonomik parametreler bozulmuştu. Türkiye, bölgesel ve küresel ilişkilerde tavizler vermeye zorlandı. Aynı oyun, aynı tertip, aynı tezgâh şimdi yeniden tedavüldedir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak dün yaşananlardan dolayı bizi acımasızca eleştirenlere, yıllarca haksız yere aleyhimize kullananlara bakmaksızın bu oyunlara millî, duyarlı ve ahlaki bir siyasi üslupla yaklaşıyoruz ve diyoruz ki: Krizden medet ummak, kurulan ekonomik tuzaklarda yabancıların lehine iş birlikçilik yapmak, millete husumet, Türkiye'ye ihanettir. (MHP sıralarından alkışlar) Türkiye zorlu, yıpratıcı, sosyal ve ekonomik maliyeti oldukça ağır bir terörle mücadele sürecinin içindedir. Türkiye'nin her cepheden önü kesilmek, iradesine ipotek konulmak istenmektedir. Türk milleti terörle yıldırılmak, terörle korkutulmak, kanlı eylemlerle susturulmak istenmektedir. FETÖ, PKK/PYD-YPG, IŞİD, DHKP-C aynı hain amaca odaklanmış, aynı karanlık cepheye sürülmüş Türk ve Türkiye düşmanlarıdır. Türkiye, devlet olmaktan kaynaklanan hak ve tarihsel çıkarlarını canı pahasına savunmaktadır. Türkiye, millî bekasını korumak için bütün millî güç unsurlarını seferber etmektedir. Terörizmle mücadele çok boyutlu icra edilmektedir. Ülke topraklarıyla birlikte sınır ötesinde süren operasyonlarımız millî güvenliğimizi sağlamaya dönüktür ve kesinlikle ara verilmeden devam ettirilmelidir. Türkiye'yi hedef alan komplo, kumpas ve suikastlar karşısında millî bir duruş sergilemek, herkes için ahlaki ve vicdani bir zorunluluktur, vatanseverliğin asgari bir icabıdır. Türkiye Cumhuriyeti tam bağımsızdır, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür, ilelebet böyle de kalacaktır. İster ekonomik saldırılarla ister silahlı eylemlerle isterse de farklı vasıtalarla olsun millî güvenliğimizi açıktan hedef alan, toprak bütünlüğümüze ve millî birliğimize acımasızca suikasta yeltenen kim olursa olsun kaybetmeye mahkûmdur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisi ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Ekonomimizde yapısal sorunlar her alanda devam etmektedir. Yükselen enflasyon ve işsizlik, büyüyen bütçe açığı ve cari açık, bozulan vergi ve gelir dağılımı adaletsizliğiyle birlikte borçlarda ve faizlerdeki yükselme ekonomi açısından endişe vermektedir. Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrekteki büyüme performansı, baz etkili ve tüketim kaynaklı olsa da, ekonomideki karamsar havayı kısmen dağıtmıştır. Özellikle uzun süredir negatif gerçekleşen makine, teçhizat yatırımlarında yüzde 15,3 artış olması gelecek için umut vermiştir.

Ancak, büyümenin ağırlıklı olarak inşaat yatırımlarına, vergi teşvikleriyle ivmelenen dayanıklı tüketim harcamalarına ve Kredi Garanti Fonu'yla artan kredi hacmine dayalı olduğu görülmektedir. İnşaat yatırımlarının millî gelire oranı yüzde 17,5 düzeyine çıkmıştır. Bu durum, sağlıklı ve sürdürülebilir büyüme konusunda kaygıları da beraberinde getirmektedir.

Sayın Başbakan bütçe konuşmasında “Son on beş yılda Türkiye'yi 3 kat büyüttük.” dedi, Maliye Bakanı da kişi başına millî geliri 3 kat artırdıklarını söyledi. Birçok bakan ve AKP milletvekili de millî

geliri 3 kat artırdıklarını övünerek ifade ettiler. “Ne var bunda, övünmekte haklı değil miyiz?” diyen arkadaşlarımız olabilir. Elbette millî gelirin artırılması önemlidir. Ama sormak lazımdır, millî gelir 3 kat ne zaman arttı? 2016 yılında da kişi başına millî geliri 3 kat artırdığınızı söylemişsiniz. Geriye doğru ta 2008 yılına kadar gidiyorum. Dokuz yıl boyunca her sene yine millî geliri 3 katına çıkardık, millet olarak hepimiz zenginleştik demişsiniz. Bir taraftan böyle övünülürken diğer taraftan bir itirafta bulunulmuyor mu? Demek ki dokuz yıl genel anlamda boşa gitmiş. Demek ki dokuz yıldır havanda su dövülmektedir. Neticede dokuz yıl öncesine göre bu yıl beklenen kişi başına düşen millî gelirimiz daha düşüktür.

Halihazırda vatandaşlarımızın en büyük sorunu geçim zorluğudur. Geliştik, büyüdük ve zenginleştik iddialarının vatandaşlarımız nezdinde yeterli karşılığı olmamıştır. Özellikle son beş yıldır işsizlik artıyor, kişi başına millî gelirimiz azalıyor.

Türkiye, genç işsizlikte bir numaradır. OECD’nin Eğitime Bir Bakış 2017 Raporu’na göre ülkemizde 15-29 yaş arası genç nüfusta ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 28.8 olup, Türkiye OECD ülkeleri içerisinde bir numaradır.

İşsizlik kronik bir sorun hâline gelmiştir. Özellikle genç işsizlik ürkütücü boyutlardadır. TÜİK verilerine göre, genç nüfusta resmî işsizlik oranı yüzde 20’dir. 15-24 yaş arası yükseköğretim mezunu nüfusta ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin oranı ise yüzde 39,5 düzeyindedir. Ne yazık ki yükseköğretim mezunu 505 bin gencimiz atıl vaziyettedir.

Türkiye’de gelir dağılımı adaletsizliği de artmaktadır. Ülkemiz, OECD’de gelir dağılımı en bozuk ülkeler arasında 3’üncü sıradadır.

Sayın Başbakan bütçe konuşmasında “Gelir dağılımındaki adaletsizliği gösteren Gini katsayısı 2002 yılında 0,44 hesaplanmıştı. 2016 yılında Gini katsayısı 0,40 seviyesine geriledi.” diyor. Sayın Maliye Bakanı da yüzde 10’luk gelir gruplarını karşılaştırarak en yüksek gelirli grubun ortalama geliri, en düşük gelirli grubun gelirinin 2002 yılında 18,3 katı iken, 2016 yılında 12,8’e gerilediğini ve gelir dağılımının düşük gelir grubunun lehine düzeldiğini söylemiştir. Bir defa, TÜİK, 2006 yılında anket ve yöntem değişikliği yaptığından önceki yıllarla mukayese yapmak doğru sonuçlar vermeyecektir. O nedenle sonraki yıllara bakmak lazımdır. Gini katsayısı, hane halkı kullanılabilir gelire göre, 2008 yılında 0,386 iken 2016’da 0,396’ya yükselmiştir. Yine, yüzde 10’luk gelir gruplarına göre de en yüksek gelirli grubun geliri, en düşük gelirli grubun gelirinin 2008 yılında 11,9 katı iken, 2016 yılında 12,8 katına yükselmiştir.

Dolayısıyla ülkemizde gelir dağılımı 2008 yılına göre daha bozuk durumda olup özellikle 2015 ve 2016 yıllarında gelir dağılımı adaletsizliği yüksek oranda artış göstermiştir.

Hükûmete tavsiyemiz şudur. 2002 yılına takılıp kalmayın, bugüne gelin. Birçok makroekonomik göstere 2008 yılına göre daha da bozulmuş, hatta bazıları 2002 yılından daha kötü duruma gelmiştir. Türk ekonomisi dokuz yıldır patinaj yapmaktadır. Bizim de koalisyon ortağı olduğumuz 1999-2002 döneminde gerçekleştirdiğimiz reformlarla 2008 yılına kadar sıkıntısız gelinebilmiştir ancak bu dönemden sonra ortaya çıkan reform ihtiyaçlarına tam cevap verilmemiştir.

Ülkemizin borç düzeyi sürekli olarak artmıştır. AKP, en fazla borçlanan ve en fazla faiz ödeyen iktidar olmuş, cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırmıştır. AKP iktidarından önceki 1989-2002 dönemini içeren on dört yılda ödenen faiz 65,5 milyar dolar iken, 2003-2016 dönemini içeren on dört yıllık AKP

döneminde ödenen faiz 132,3 milyar dolardır. Tüketici kredisi borçları on beş yılda 186 kat artmıştır. Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre ekim ayı itibarıyla, bireysel tüketici kredisi ve kredi kartı borçları 519 milyar liraya, kullanan kişi sayısı da 29 milyon 479 bine ulaşmıştır. Milletimiz dipten tepeye faize bulaştırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2018 yılı bütçesinde, başta çiftçi, esnaf, işçi, memur, emekli olmak üzere dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın refahına yansıyacak önemli bir gelişme öngörülmemekte, 2018 yılının da çok zor geçeceği görülmektedir. Çiftçimiz yine kaderi ile baş başa bırakılmaktadır. Hükümet, ithalat politikasıyla da çiftçiye ve üreticiyi cezalandırmaktadır. Çiftçimiz gırtlığına kadar borçludur, borç ekip faiz biçmektedir, ürünlerinden elde ettiği gelir faizle kabaran borçlarını karşılamamaktadır. Çiftçimiz dünyanın en pahalı elektrik, mazot, gübre ve ilacını kullanmaktadır. Sayın Başbakana soruyorum: Çiftçiye “Deponun yarısı sizden, yarısı bizden. Hayırlı uğurlu olsun.” demiştiniz. Ne oldu? Bir yılı geçti, ortada hayır da yok, uğur da yok. Sayın Başbakanın çiftçimize “deponun yarısı bizden” dediği 14 Kasım 2016’dan beri mazota yüzde 25 zam yapılmıştır. Bugüne kadar çiftçi bir şey alamadığı gibi, deposu dörtte bir daha eksilmiştir.

2018 yılı bütçesi emeklilere ve çalışanlara da umut vermemektedir. Emekliler ve çalışanlar 2018 yılında da resmî enflasyon kadar zamma talim edecektir. Yaptığı zamlarla vergi gelirlerini yüzde 15 artırmayı hedefleyen Hükümet, çiftçiye, memura, işçiye, emekliye gelince cimrileşmektedir. Soruyorum: Emeklilere ve kamu çalışanlarına aynı oranda maaş zammı niye vermiyorsunuz? Lafa gelince “Ekonomiyi büyüttük, zenginleştik.” deniyor. Öyleyse emekliler ve çalışanlar refah payını niye alamıyor?

Hükümet, taşeron, geçici işçi ve 4/C’li çalışanlara yönelik yılbaşına kadar bir düzenleme yapılacağını açıklamıştır. Bu yönde bir düzenlemeye gidilmesinde Milliyetçi Hareket Partisinin etkisi büyüktür. Zira, bu konuda kadro vadeden, gerekli teklif ve önerileri veren ve sürekli gündeme taşıyan Milliyetçi Hareket Partisidir. Bunu da en iyi bilen taşeron işçisi, 4/C’li ve geçici işçi kardeşlerimizdir.

Düzenleme yapılırken KİT’ler de dâhil tüm kamuda taşeron, sözleşmeli, 4/C’li, geçici, fahri, ücretli ve vekil statüsünde çalışanların tamamı kapsama alınmalı ve tüm hakları verilmelidir. Personel çalıştırmaya dayalı ihalelerle kamuya hizmet veren binlerce firmanın geleceği ve imzaladıkları sözleşmelerin durumu da mutlaka dikkate alınmalıdır. Konu tüm boyutlarıyla ve tüm taraflarıyla değerlendirilmeli, yeni mağduriyetler yaşatılmamalı ve düzenleme mutlaka Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmelidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin en güçlü yanı olan kamu maliyesi de alarm vermektedir. Bütçe açıkları iki yıldır yüksek oranda artış göstermektedir. Bütçe açığındaki hızlı artışın, bazı vergilerin ve borçlanmanın arttırılmasıyla telafi edilmeye çalışılması kalıcı bir çözüm değildir.

Sayın Başbakan bütçe konuşmasında, 2018 yılı bütçesini mali disiplini sürdürmek, enflasyonu düşürmek, büyümeyi hızlandırmak, istihdamı artırmak ve gelir dağılımını iyileştirmek hedefleri çerçevesinde hazırladıklarını ifade etmiştir. Bu hedefler elbette önemlidir. Ancak, 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bu hedeflere ulaşmada ve milletimizin biriken sorunlarını gidermede yetersiz olduğunu düşünüyoruz. 2018 bütçesi ekonominin yapısal sorunlarına çözüm getirecek bir yaklaşım da içermemektedir.

Sonuç itibarıyla 2018 yılı bütçesine Milliyetçi Hareket Partisi olarak ret oyu vereceğimizi ifade ediyorum. Konuşmama son verirken 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Bihlun Tamaylıgil’e aittir.

Buyurun Sayın Tamaylıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun bir bütçe maratonu ve onun sonrasında bugün artık son görüşmeleri gerçekleştiriyoruz.

Aslında, tabii, bütçe ve bütçeye bağlı olarak ortaya konulan vizyonu beraberce değerlendirmek, Türkiye’nin geleceğinde neler olması gerektiğini birlikte, beraberce paylaşmanın bir zemini olarak gördüğüm bir bütçe görüşmesiydi. Ancak, gördüm, dinledim; ne söylesem dinleyen olur mu, söyledigimi anlayan olur mu, onun da şüphesindeyim.

Değerli dostlarım, ben 22’nci Dönemden beri milletvekilliği yapan bir kişiyim ve 22 Dönemde, o zaman da -biraz önce konuşan genç arkadaşım gibi- büyük bir heyecanla bu millete hizmet etmek için burada görev aldık ve yaptığımız çok önemli bir Meclis çalışması vardı. Hani, deniliyor ya “Emperyalist ve Batılı güçlerin Türkiye’de sözcülüğüne soyundunuz.” diye, ben 1 Mart 2003 yılında 1 Mart tezkeresine “hayır” veren milletvekillerinden biriyim. Onların içinde, “hayır” verenler içinde sizlerden de arkadaşlar vardı ve o gün neye “hayır” demiştik biliyor musunuz? “Türkiye coğrafyasının güneydoğusuna 60 bin Amerikan askerinin gelip buradan güneye saldırmasına izin vermeyeceğiz.” diyerek (CHP sıralarından alkışlar) barışı, komşuluğu ve bölgesel ortak bir geleceği konuşmuştuk. O zaman “hayır” verdik. İsrail’i tanımış CHP! İsrail’i tanımış da İsrail’den cesaret madalyası alan Cumhuriyet Halk Partisi değil. O madalyanın ne olduğunu da ben aslında merak etmiyorum, alanlar düşünsün.

Diğer taraftan, çok uzatmayacağım aslında, çok uzatmak istemiyorum ama yine geçmişe dönmek istiyorum bazı konularda. 2004 yılında sizi çok uyardık “Yapmayın, etmeyin, Kıbrıs’ı Avrupa Birliğine üyelik sürecine dâhil ettirmeyin.” dedik ama onun altına imzalar atarak Kıbrıs bir şart olarak kondu. Burada verilecek çok şey var ama unutmayın, biz her zaman için bu ülkede “tam bağımsız Türkiye” demekten övündük, Büyük Ortadoğu Projesi’nin eş başkanı olmaktan övünmedik. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli dostlarım, arkadaşımız biraz önce bir şey daha söyledi, dedi ki: “Kadın üyelerimiz Mecliste farklı görevlerde yer alıyor.” Büyük bir mutluluk, onlara başarılar diliyorum ama bir kadının bir görevde yer almasını önemsedığım gibi kadına bakış açısının müfredata bile yansıyan başlıklarını da çok önemsiyorum. Müfredat içinde kadının itaatini, kadının hangi sorumlulukları yüklendiğini, erkek karşısındaki konumunu anlatan ders var ve maalesef bizim Bakanımız bu “Kocanıza itaat edin.” söylemiyle, kadının aile içindeki konumuna ve sorumluluğuna işaret ediyordu. Burada kadının konumunu tek şey işaret eder, o da Türk Medeni Kanunu’dur. Medeni Kanun’da ne derse, Anayasa’da ne derse onun karşılığı vardır. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada bir yanılgısı daha var. Cumhuriyet Halk Partisinde kadın kotası değildir var olan, cinsiyet kotasıdır. O cinsiyet kotası da der ki “Farklı cinslerden oluşacak olan katılımcı bir demokrasinin bir eşiği oluşsun.” Bu hassas eşiktir ve cinsiyetlerden herhangi biri, kadın değildir, bunu da iyi öğrenip bir köşeye not etmesini tavsiye ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben burada pek çok konuda farklı farklı değerlendirmelerle sizleri aslında aydınlatmak istiyorum. Ha, bunların içinde sadece benim tespitlerim yok, hatta tespitlerimin arkasında uluslararası veriler, rapor, beyan ve sıralamalar var.

Şimdi gelin şuradan başlayalım: Devletin yönetim karnesi ne durumda? Dünya Bankası var. Hepimiz biliyoruz, Dünya Bankasıyla ortak çalışıyoruz, oradaki uzmanlarımızla övünüyoruz. Dünya Bankası her yıl dünya yönetim göstergeleri yayınlıyor, bu sene de yayınlandı ve bu yönetim göstergelerinde Türkiye maalesef ciddi geriye gidiş yaşıyor. Nedir bunlar? Hükûmete karşı söz hakkı ve Hükûmetin hesap verebilirliği hızla aşınıyor. Hukukun üstünlüğü notu son yıllarda hızla geriye gidiyor. Mevzuat kalitesindeki düşüklük ve bununla beraber kamu yönetiminin etkinliği ve bunun yanında, ayrıca, siyasi istikrar notu. Şimdi, bu notları tek tek size verirken -örnekler o kadar acı ki- hukukun üstünlüğüyle başlayalım. Türkiye iki yılda hukukun üstünlüğünde 18 sıra geriye gitti ve bugün geldiği yer 209 ülke içinde 108’incilik. Tabii, nasıl olmasın. “Millî irade” diyoruz, “Evrensel hukuk” diyoruz ama millî iradenin oylarıyla seçilmiş milletvekillerini hapiste tutmayı maharet görüyoruz. Selam olsun buradan Enis Berberoğlu kardeşime. (CHP sıralarından alkışlar) Onun da temsil ettiği düşünceleri hep beraber burada paylaşmaya, anlatmaya devam edeceğiz.

Peki, söz hakkı ve hesap verebilirlikte nereye gelmişiz? Türkiye, 204 ülke arasında 144’üncü. Arkasında kim var biliyor musunuz? Bangladeş, Zambiya, Kenya ve Mali. Yani bizim önümüzde. Bu ülkelerin arkasındayız, bu ülkelerin arkasındayız.

Peki, kamu yönetiminin etkinliğine baktığınızda, yine, 209 ülke arasında 27 sıra birden geriye düşüyoruz ve Bulgaristan, Karadağ, Meksika, Güney Afrika ve Botsvana gibi ülkelerin bile altında yer alıyoruz.

Peki “Siyasi istikrar ve şiddetin, terörün yokluğu notunda neredeyiz?” dediğinizde Türkiye, 211 ülke içinde yani bu iki yılda 13 sıra birden düşerek 199’uncu sırada. Yani 211 ülke içinde önümüzde 12 ülke var. “Kimdir bunlar?” diye baktığınızda da, içinde Afganistan var, Libya var, Somali var, Sudan var. Bir onları geçmişiz. Ha, bunları ben size -dediğim gibi- Dünya Bankasının çok geniş bir değerlendirme çalışmasının içerisinden çıkan rakamlar olarak veriyorum. İsteyene de gelir, tekrar açıklaım.

Şimdi, Türkiye’de büyüme... “Büyüme, büyüme, büyüme...” Güzel, büyüme ekonomik gösterge olarak çok önemli ama büyüme refah yaratıyor mu? Büyüme gelir dağılımındaki adaletsizliği çözüyor mu Türkiye’de? Veya karşımıza çıkan büyüme tasarruf olarak ne bırakıyor ya da neleri alıyor, neleri götürüyor? Ortada kalan tasarruf ve onun gücü ne?

Şimdi, dünyada, tabii, büyümeyle ilgili değerlendirdiğinizde sadece büyümeyle kalmayıp bunun sosyal bütünleştiricisi olarak bakıp kalkınmayla değerlendirmek lazım. Gelişmiş ülkelere büyüme bir gösterge ama bizim gibi gelişmekte olan ülkeler için kalkınma öncelikle dikkate alınması gereken seviye. Peki, orada neredeyiz? Orada da farklı ölçülerle değerlendirmeleri sizlerle paylaşacağım ve gelin “Doğru muyuz, neredeyiz, büyüyerek oluşturduğumuz, hani, şimdi çok subliminal bir motto oluşturma var ya onu mu kullanıyoruz, nasıl kullanıyoruz?”u beraberce paylaşalım.

Değerli arkadaşlar, bir büyüme olduğu zaman, burada, ekonomik model olarak kalkınma aşamasında baktığınızda, işsizliğin çözülmesi gerekiyor, eşitsizliğin çözülmesi gerekiyor, ağır borçlanma gerçeğinin çözülmesi gerekiyor. Bu aşamada yapılan bir kalkınma programıyla gerçekleşen bir ekonomik süreç mi? Maalesef hayır.

Şimdi, ekonomi politikaları açısından baktığınızda, eğer büyüme ve bunun karşılığında ödenen bir bedel varsa bunu hepimizin çok iyi görmesi lazım; ki bu bedeli ödetmeden büyüelim. Hani “2002’de şöyleydi, böyleydi diyorlar” ben, 2002’de bizimle yoldaş olan 15 tane gelişmekte olan ülkeyle gelin, beraber bugüne bakalım demek istiyorum. Biraz sonra bunu da anlatacağım.

Tabii, Sevgili Başkan, bu kadar kadın koruyucu, kadın haklarını koruyucu söylemler olduktan sonra bana ek süre verecekler umuyorum ve ben, konuşmama devam edeceğim.

Şimdi, bakıyoruz, büyüyoruz. Evet, büyürken neyi ödüyoruz? Büyüyoruz çünkü insan yaşamı üzerindeki etkileri nedir diye baktığınızda, bunu dışsalılık olarak gören bir anlayışla karşılaşıyoruz. Canım, büyüyoruz “Büyürken refah artışı oluyor mu?” sorgulamasını yapıyor muyuz? O biraz lüks geliyor. Diyoruz ki: Büyüelim ama bir fedakârlık olsun, çevre kirlensin, fedakârlık olsun, asgari ücret belirlenirken işçi fedakârlığını yapsın. Ama zaten “asgari” demek azami fedakârlıktır. Daha kimlerden neyin fedakârlığını bekleyerek bir büyüme geleceği planlıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, bütçede giderleri değerlendirirken buradaki tercihler çok önemli. Ya, neyi tercih ediyorsunuz? İsraf var mı bunun içinde? Ve burada kamusal israf varsa zaten kalkınmanın da baş düşmanı olarak onu görürüz.

Şimdi, gider kalemlerini değerlendirdiğimizde, acaba giderler ego tatminli lüks yatırımlara mı harcanıyor? Veya hesap vermeme endişesi var da üstü örtülü kaynaklardan mı, hesaplardan mı yapılıyor? Veya kimlere sermaye transferi sağlayacak ekonomik, politik ve siyasi tercihler oluyor?

Şimdi, size bir örnek anlatacağım: Beyaz fili bilir misiniz? Beyaz filin hikâyesini bilir misiniz? Beyaz fil ne biliyor musunuz? Uzak Doğu’da zengin aileler durumları hakkında seviyelerinin referansı olsun diye semptom bozukluğu olan –yani hep gridir- beyaz filleri alırlar, bu beyaz filleri beslerler. Kıt olduğu için, masrafı çok, yükü çok ama hiçbir işe yaramayan beyaz fillerdir.

Şimdi, bu beyaz filler Nasrettin Hoca fıkralarına girmiştir. Aynı zamanda, Timur’un ataklarında önde giden beyaz filler vardır. Önce, o semptomlardaki bozukluk dışı vurduğunda üstündekini atar, ezer, yoluna devam eder. Bu, İktisat Teorisi’ne de girmiştir. Maliye politikalarında da Beyaz Fil Teorisi vardır ve der ki: Bir yatırım yapılıyorsa ve bu yatırım sürekli kullanılmıyacaksa sonraki dönemde devletin sırtına mali anlamda ciddi yük bindirir. Burada yapılan yatırımın faaliyet dönemi sonrasında net maliyet artışı oluşturduğu ve o artışın da gelecek nesillerce ödendiğinin özellikle altı çizilir.

Peki, devletin harcama yaparken uluslararası prestij kazanmak için, halk tabiriyle de hava atmak için, böyle beyaz fil politikasıyla bir referans oluşturması Türkiye’ye yabancı mı? Bana hiç yabancı gelmiyor ve şunu görüyorum: On beş yıldır Türkiye yönetiliyor ve Türkiye’nin içinde, baktığınızda, bir züccaciye dükkânı gibi büyümesi, borcu, cari açığı, dış ticareti, bölgesel dış politikası, uygulanan tercihlerle bir sürü kırılma var ama biz, başta büyük gökdelenler, yaptığımız lüks harcamalar ve tamamen tüketime ve insanları borçlandıracak tercihlere öncelik veren yatırım politikalarıyla beyaz fil sürüsünü genişletiyoruz ve bu kırılma içerisinde çok büyük korkum şudur ki sağlam ve güçlü olarak yolumuza devam edeceğimiz pek çok başlıkta ezip geçecekler. Hani şu gökdelenler var ya, Sayın

Cumhurbaşkanı şikâyet ediyor, kime ne verimliliği var? Akıllı bina yapıyoruz. Yahu, akıllı binaya para vereceğimize toplum olarak bilgi toplumu için yatırım yapalım... (CHP sıralarından alkışlar) ... gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i için "İyi artırdık AR-GE'yi." deyip övünmeyelim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sizlerle yine başka bir konuyu paylaşmak isterim. Diyoruz ki büyüme, Türkiye büyüyor, hatta o kadar değiştiriyoruz ki büyümeyle ilgili o mottolarımızı, orta vadeli planı eylülde hazırlıyoruz, arkasından iki ay geçiyor, "Büyümemiz 7 olacak, 7,5 olacak." söylemine başlıyoruz.

Ee, peki, kardeşim, eylülde siz orta vadeli planı hazırladınız. O gün, Türkiye'nin ilk 2 çeyrek büyümesi ortada, gelişen aylardaki süreç ortada -bilgi sizde- niye plana 5,5 yazıyorsunuz? Ve ortada -bırakın iktisadı bileni- geçen sene, o hain darbe girişiminden sonra bozulmuş datalar ve ondan sonra artan borçlanma ve pompalanan KGF dâhil kaynakla bir büyüme var. E niye 5,5 diyoruz? Bence şu yaratılıyor: "Evet, 5,5 tahmin ettik ama 10'u da aldık, süpürdük, gitti." Yapmayın bunu, birbirimize, halka objektif ve doğru anlatalım her şeyi. Hani bazen eleştiriyoruz rakamları değiştiriyor diye ama bu yönde TÜİK'in bir "Daha İyi Yaşam Endeksi" var. Bunu alıyor, kullanıyor... TÜİK raporlarından aldım bunları yani kendim başka yerlerden toparlamadım, birileri de bana yollamadı ha. (CHP sıralarından alkışlar) Bunların hepsini TÜİK'in sayfasından aldım. Orada Brezilya, Rusya Federasyonu ve Güney Afrika'yı da dâhil ederek bir sıralama yapıyor 35 ülke arasında ve o sıralamada konut, gelir, istihdam, toplum, eğitim, çevre, sivil katılım, sağlık, yaşam memnuniyeti, güvenlik, iş yaşamı dengesi tak tak geliyor ve bunlardan bir puan çıkartıyor. Türkiye nerede biliyor musunuz? Bu 35 ülke içinde Meksika'yla beraber sonda. Yani birtakım söylemleri, birtakım öyküleri... Tabii övünelim, hep beraber övünelim ama onun arkasındaki gerçeklerle beraber değerlendirmekten de vazgeçmeyelim.

Şimdi, dedim ya işte, biz 2002-2003'e bakıyoruz. 2002-2003'ten itibaren biz birlikteyiz. Biz hep deriz ki: İşte, gelişmekte olan ülkeler, yükselen ülkeler... Peki, bu yükselen 15 ülke ile hep beraber yola çıktık. Şimdi, şöyle dolar, şu oran... O oranlara girmeyeceğim ama size bir şey söyleyeyim mi, o dönemde yola çıktığımız ülkeler içerisinde Çin, Hindistan, Tayland ve Güney Kore almış başını gitmiş, bütün sıralamalarda ilk 15'in ilk 4'ünü paylaşıyorlar. Burada enflasyon da var, istihdam da var, dış açık da var. Biz neredeyiz? Yani, Allah, ne diyeyim, hep en sonunda bunu söylediğim için gerçekten üzülüyorum ama bu gerçeği de görelim diyorum.

Süre bitiyor ama Başkandan sözü aldım sesi çıkmasa da.

Şimdi, bizim her şeyimiz iyi, her şey bu kadar iyi gidiyor da ya, kardeşim, bu kadar pembe iflaslar niye çıkıyor ortaya? Bakıyorsunuz açılan kapanan şirketlere -tarımda, imalatla, hizmette bile- maalesef açılan şirket sayısı yüzde 13 küsur artarken kapanan şirket sayısında artış yüzde 40'lara gelmiş. Bir yıla bakıyorsunuz, yüzde 25'e yakın ayrılma ve ticari hayattan geri çekilme var. Burada, tarımda iflas edenleri söylemekten içim yanıyor çünkü bırakın yeni kurulmayı, yeni kurulan şirket sayısındaki artım bile negatif yani kapanıyor, bunun yanında açılmıyor, negatife düşüyor.

Tarım deyince, uzun bir süreç anlattı arkadaşlarım ama beni etkileyen bir şey söyleyeyim mi, biz çocukken, ilkokulda Yerli Malı Haftası'nı kutlardık; yakında, aralıktaki kutlanıyor. Maalesef bu sene Yerli Malı Haftası'nı ithal ürünlerle kutlayan bir Türkiye'yle karşı karşıya geldik. Bu tarım politikasını da yine hep beraber değerlendirelim.

Şimdi, enflasyon, enflasyon, hep suçlu arıyoruz. Ben merak ediyorum, şimdi, bizim ekonomiyle ilgili bir değerlendirme yapan, sahiplenilen bir yapı var, kimdir bu? Çünkü, bakıyorum, bakanlar kendi arasında ayrı konuşuyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, ne dersiniz, üç dakikayla bu işi bağlayalım mı?

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Beş dakika verdiniz Sayın Turan’a, o gençti, hadi ben de ablayım, onun için beş dakika daha...

BAŞKAN – Ama biliyorsunuz, o, otuz dakika...

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Siz verirsiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır yani...

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Üç artı iki verdiniz, ben takip ediyorum sürekli. Onun için beş dakika.

BAŞKAN – Ne yapacağız şimdi?

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Sorun, arkadaşlarımız da belki destekler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, herkesin talebi bu, beş dakika olarak veriyoruz...

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – ...ama beş dakikada mikrofon kapanırsa devam etmeyeceksiniz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Toplayacağım.

Şimdi, biz yine ülkelerle beraber bakıyoruz, enflasyon farklı boyutlardadır yani hiperenflasyon vardır, yine sürünen bir yapıdır, dörtnaladır ama her ülke bir hiperenflasyonu görür ve bizim gibi gelişmekte olan ülkeler de bu enflasyonu gördüler. Bugün durum ne diye baktığınızda, bu ülkeler enflasyonla ilgili sorunlarını çözdüler ve bundan sonra ortalamalarına baktığınız zaman, şu anda yüzde 2, 3 ve 4, bir Arjantin’de durum kötü ama bunu çözdülerse, bir şey yaptılar. Şimdi, dediğim gibi, ekonomik sahiplenme -biraz önce sesim kesildi- ekonomik sahibi kim bu yapının? Bir bakıyorsunuz bakanlar ayrı, saraydan ayrı, danışmanlar ayrı. Bir yorum yapıyor enflasyon nedeni faiz, bir yorum yapıyor salatalık, domates. Ya, bakıyorum, son beş seneye baktım, altı seneye baktım her sene ya biber olmuş ya domates olmuş ya salatalık olmuş, hiç değişmemiş. Ama sonra bakıyorsunuz, biz bu ürünlerde kendine yeten bir ülkeyiz, hep suçlu ona gönderilmiş. Bir hesap hatası var, bir teşhis hatası var, bir öngörü ve ona göre karar verme hatası var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, size bir tane daha örnek vereceğim, net uyarlanmış tasarruf. Bu nedir biliyor musunuz? Bir ülke, eğer gerçekten büyüyorsa ve kalkınıyorsa tasarrufları artar ama artık dünya bir başlığa bakıyor. Bu, “net uyarlanmış tasarruf”, öyle karton falan almadım, siz buradan görürsünüz, bakın Türkiye’nin yaşadığı süreç.

Size bir şey daha ekleyeyim, şunu da göstereyim ne olduğunu anlatmak için; bu, büyümemiz, bu da tasarrufumuz. Yani burada ne var biliyor musunuz? Her ülkenin bir kendi ulusal tasarrufu var. Buna eğitimle ilgili cari harcamalarını koyuyor ama bunun içine de doğal kaynak erimesini ve kirleticinin zararının değerini koyuyor ve bakıyor burada, ne kadar eğitim harcaması, ne kadar enerji tüketimi, ne kadar maden tüketimi, ne kadar karbondioksit zararı, partikül madde zararı var. Biz, tasarruf nerede? Sürekli geri gidiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, size bir konudan daha bahsedeceğim çünkü artık süremi belli ölçüde kullandım. Bir, OHAL çıktı, hain darbeden sonra bir anda Türkiye'nin yönetim anlayışı değişti. OHAL kararnameleriyle, bir gecede alınan kararlarla Türkiye yönetilir, sizin, benim buradaki Meclise katılıp, katkı sağlayıp, demokrasiyi işletme imkânımız elden alınıp, baypas edilir oldu.

Bakın, OHAL sürecinde tam 1.048 tane madde değişti, bunların içerisinde 400 küsur, 470'e yakın madde OHAL'in süre, kapsam ve amacıyla uyumlu değil. Bir de Anayasa Mahkemesi verdiği karardan sonra önünüzü daha da açtı, çıkardınız farklı farklı maddeleri. Cazibe merkezi, kamu arazileri, şans oyunları, arkadaşlık siteleri, kar lastiği, Varlık Fonu vesaire vesaire, bunların hepsini kararnameyle çıkardınız, şimdi sıra taşeronla geldi.

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi, taşeronu, ekonomi programı olarak -aynı asgari ücrette olduğu gibi- size hatırlattı, unutmamanız için de yıllardır tekrarladı. Şimdi taşeronu dikkate almaya başladınız ama "Kararnameyle olsun, anayasal, hukuki çerçevesinde bir problem yaşamayalım." diye kanun hükmünde kararnamelere gidiyorsunuz. Yapmayın, getirin bu Meclise, artısıyla eksisiyle beraberce konuşalım ve taşeronun bunca yıldır çektiği cezayı hep beraber çözmüş olalım. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bir konum daha var vergiyle ilgili. Vergi hukuksal bir yapıdır, vergi anayasaldır, 73'üncü madde "Herkes vergi ödemek zorundadır." der. Benim vatandaşım gelir elde ediyor, vergi veriyor, hava alırken bile artık neredeyse vergisini ödeyecek; suyu kullanıyor, elektriği kullanıyor, her yerde vergi. Yüzde 70 dolaylı vergi diyoruz. Gelir adaletsizliği vergideki çözülmeyen bir yapısal problemle karşımıza çıkıyor. Şimdi, benim vatandaşım, hepimizin eşi dostu, sizler, verginin getirdiği cehennem azabını yaşarken birilerinin vergi cennetlerinde sefa sürmesi ne ahlaka ne vicdana ne de Anayasa'ya sığar. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, size bir de Mali Eylem Görev Gücünün şu raporunu hatırlatacağım. Hani, her şeye "Hadi bakalım." diyorsunuz ya, 2012 yılındaki tespit ve öncesindeki, 2009 yılındaki 40 tavsiye var. Bu tavsiyede ne diyor, biliyor musunuz? Siyasi nüfuz sahipleri ve onlarla ilgili -akrabaları dâhil olmak üzere- yapılan işlemler için, FATF tavsiyesinde 5549 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi uyarınca, basit bir yönetmelik çıkarılıyor. Çünkü 2012'de gelmişler, FATF'ın bir listesi var, 12'nci maddeye uyulmadığı... Ki bu 12'nci madde ne? Dediğim gibi, siyasi nüfuz sahibi kişilerle –bu siyasetçi, bürokrat, asker, herkes- ilgili bir yönetmelik ve buna bağlı olarak yapılan işlemlerin denetlenmesi.

Hadi, şimdi size çağırım... Aslına bakarsanız yönetmeliğe bile gerek yok çünkü biz tarafız. Herkes bu madde ve bu listenin getirdiği sorumluluk dâhilinde incelensin, bu listenin de gereği yapılsın diyorum.

Sayın Maliye Bakanı burada değil ama ona da bir sözüm var.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Böyle bir şey yok!

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Bitiriyorum, son söz, bitiriyorum.

Rahatsız mı ettim?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Altı dakikadır konuşuyorsun. Adaletten bahsediyorsun, haktan bahsediyorsun...

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Yani yanlış bir şey söylemiyorum.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Haklarını yiyorsun bak.

BİHLUN TAMAYLIGİL (Devamla) – Başkan var, Başkan var.

Şunu da söylüyorum: Bütçe şeffaflığında da 24’üncü sıradan 48’inci sıraya geldik Sayın Maliye Bakanı. Bütçeyle ilgili de diğer başlıkları arkadaşlarım anlatacak.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Her aşamada, her şartta bizi, birbirimiz içerisinde, eleştiriyoruz diye veyahut doğru şeyleri paylaşıyor diye farklı yönere çekmeye çalışanlar olabilir -uluslararası, kendi içinde- ama şunu bilin ki sonuna kadar vatansever, yurtsever ve Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu bu Meclisin ilkeleriyle yürüyecek olan bir anlayıştayız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tamaylıgil.

Efendim, buna pozitif ayrımcılık diyorlar, biraz da fazla ayrımcılık. Mazur gördünüz herhâlde...

(İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil’in Meclis Başkanıyla tokalaşması)

BAŞKAN - Nezaketinize teşekkür ediyorum, çok nazıksınız. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik Öztrak Beyefendi’ye aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Öztrak.

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarım; görüşülmekte olan bütçe ve kesin hesap kanunu tasarılarının tamamı hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini aktarmak üzere huzurunuzdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı olmayan bir milletvekilinin hapiste tutulması millî iradenin tutsak alınmasından başka bir şey değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

ZİYA PİR (Diyarbakır) – 10... 10...

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Milletın ve onun vekilinin hukuku aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisinin de hukukudur ve Sayın Başkan, bu, zıttalilerini de çok yakından ilgilendirir. Ama ne yazık ki biraz önceki müzakerelerde halı konusunda gösterdiğiniz hassasiyeti milletvekillerinin hukuku hakkında göstermediğinizi de üzüntüyle görmüş bulunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, yüz doksan bir gündür demir parmaklıklar arkasında tutulan değerli arkadaşım Enis Berberoğlu’na buradan sevgilerimi ve saygılarımı göndermek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, eskiden Çinliler “İlginç zamanlarda yaşayasın.” diye birbirlerine beddua ederlermiş. Bugün, ülkemizde, dünyada bu bedduaya uğramış gibi ilginç zamanlarda yaşıyoruz. Yaşadığımız zamanın ilginçliğini geçtiğimiz yıl Oxford Sözlüğü’nün yılın sözcüğü olarak seçtiği “post-truth” yani “gerçek ötesi” kelimesi en iyi anlatıyor.

Değerli milletvekilleri, neoliberal politikalarla yönlendirilen, küreselleşme ve ekonomide hızlanan dijitalleşme dünyada ciddi sosyoekonomik sorunlara neden oldu. İşsizlik, borç, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizlikler, kitlelerde çaresizlik, korku ve öfke duygularını uyandırıyor. Bu durum,

komplot teorilerinden, korkulardan beslenen, düşman yaratarak toplumu kutuplaştıran, gerçek yerine yalanı ikame eden gerçek ötesi popülist siyasetçiler için uygun bir zemin hazırlıyor. Bu siyaset tarzı demokrasinin imkân ve araçlarını kullanarak demokrasiyi tahrip ediyor. Aristoteles, demagogların küstahlığının demokrasileri yozlaştırdığını söylüyor. Bu politikaların en güncel örneklerinden bir tanesi Trump yönetiminin Kudüs kararıdır. İçeride sıkışan yönetim seçmenlerinin desteğini alabilmek için halkın dinî duygularına ve korkularına hitap eden bir karar almıştır. Tarihi, sosyal ve hukuki hakikatleri yok sayan bu karar bütün dünyanın huzurunu kaçırmıştır. Peki, demagogların küstahlığıyla ve yozlaşmayla nasıl mücadele edeceğiz? Vaclav Havel'in ifadesiyle eğer sistemin temel direği yaşayan bir yalansa sistemi tehdit eden şeyin gerçekler olması şaşırtıcı değildir. Demek ki bu mücadeleyi gerçeğin gücünü kullanarak yapacağız.

Değerli milletvekilleri, bu gerçek ötesi siyaset yöntemi Türkiye'de de iktidar tarafından uzunca bir süredir kullanılıyor. AKP ve artık AKP siyasetinin tek belirleyicisi olan saray kadroları, üst akıl, operasyonel akıl gibi ne olduğu belirsiz ve arızalı kavramlarla, komplot teorileriyle, vatandaşlarımızın zihnini bulandırıyor. İç ve dış düşmanlar göstererek, halkın korku ve kuşklarını tahrik ederek, kutuplaştırarak ülkeyi yönetmeye çalışıyor. Halkın günlük yaşamındaki gerçeklerle iktidarın kurguladığı fantezi dünyası arasındaki makas giderek açılıyor. Doğru olmayı gerçekmiş gibi sunan ve duyguların istismarına dayanan siyaset tarzının faturası halkımıza çıkıyor. İktidarın "Kardeşim Esad" diye başlayan, "Katil Esad" diye devam eden, şimdilerde de yeniden "Kardeşim Esad"a dönmek için dolaylı görüşmeler aşamasına geldiği söylenen, Emevi Camii'nde cuma namazı kılma fantezisi cumhuriyet tarihin en büyük dış politika facialarından birine neden oldu. 4 milyona yakın mülteci kaçarak ülkemize geldi, büyük bir sosyoekonomik sorun sınırlarımıza taşındı. Sınırlarımızda emperyalistlerin himayesinde terör derebeylikleri oluştu. En önemlisi bu süreçte can güvenliğimiz tehdit altına girdi, yüzlerce masum vatandaşımız terör saldırılarında hayatını kaybetti. Fatura yine milletimize çıktı. Bunların sorumlusu olan iktidar ise sıkılmadan, Suriye'de millî çıkarlarımızı, güvenliğimizi ve milletin refahını ne kadar iyi koruduğuna dair başarı hikâyeleri anlatıyor.

Değerli milletvekilleri, iktidarın gerçekleri saklama ve kendi kurgularını gerçek gibi anlatma siyasetinin milletimizin başına açtığı en ciddi sorunlardan biri de Reza Zarrab meselesidir. 2012 sonlarından itibaren bu kürsüden ve Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığım konuşmalarda İran'la yapılan olağan dışı altın ticareti konusunda Hükümeti defalarca uyardım. O uyarıları yaparken 17-25 Aralık daha ufukta yoktu. Biz uyardık, dönemin Ekonomi Bakanı "Yağ satarım, bal satarım, altın da satarım." dedi. 17-25 Aralıkta iktidardaki koalisyonun bir ortağının diğerini tasfiye etmek için kurduğu kumpas bu işin arkasında dönen çarkı da ortaya döktü. Peki, bununla ilgili olarak iktidarın büyük ortağı ne yaptı? Sapla ile samanı karıştırdı, kumpasın üstüne gitti ama rüşvetin de üstünü örttü. O gün dönemin Başbakanının hayırsever iş adamı ilan ettiği Zarrab daha birkaç gün önce Amerika Birleşik Devletleri mahkemelerinde ambargoyu İranlı yetkililerden aldığı talimatlarla nasıl deldiğini anlattı. Bu çarkı döndürmek için de bazı AKP'li bakanlara ve bürokratlara rüşvet verdiğini itiraf etti. Bunun sonunda iktidar daha önce Türk adaletinden kaçırdığı, önünde ceket ilikleyip ödül verdiği, şanlı bayrağımızın önünde televizyonlara çıkardığı, Washington'daki resmî temasların ana gündemi hâline getirdiği, sağlık durumunu öğrenmek için Amerika Birleşik Devletleri'ne 2 kez nota verdiği devşirme rüşvetçiyi casus ilan etmek zorunda kaldı. Bu davanın sonucu ne olursa olsun Türkiye, İran'ın yeni yönetiminin yargılayıp cezalandırdığı bir şebekeyi koruyan, kara para aklayan bir ülke durumuna düşmek üzere.

Diğer taraftan, Başbakanın, bakanların ve hatta Cumhurbaşkanının ifadelerinden bu saklanan, konuşulmayan günahın milyarca dolar tutabilecek kefareтини de milletimizin vergileriyle ödemeye hazır olduklarını anlıyoruz. Yani, ne yaparsanız sonuç değişmiyor, taş da yumurtanın üstüne düşse, yumurta da taşın üstüne düşse olan hep yumurtaya oluyor; fatura hep halkımıza çıkıyor. Dün hayırsever iş adamı dediğini bugün casus ilan eden iktidar ise sıkılmadan millî çıkarlarımızı, güvenliğimizi ve milletimizin refahını ne kadar iyi koruduğunu anlatmaya devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, gerçekmiş gibi sunulan kurmacalarla, duygusal ve ideolojik söylemlerle iktidar tarafından gerçeklerin karartıldığı önemli alanlardan biri de ekonomi. Bakın, bu yılın üçüncü üç aylık döneminde kaydedildiği söylenen yüzde 11'lik büyümenin normalde herkesi sevindirmesi gerekirdi. Ama, bu büyüme Hükûmetin onca alayışına rağmen ne piyasalarda ne sokakta ne de evlerimizde bir coşku yaratmadı. Neden? Çünkü büyümenin sapı samanı çok, millete dağıtacak danesi yok yani bereketsiz bir büyüme. Büyümenin yarıdan fazlası, iktidarın yağmurda beraber ıslandığı yol arkadaşının darbe girişimi nedeniyle ekonominin geçen yıl bu dönemde küçülmesinden yani baz etkisinden kaynaklanıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Kalanı da Hükûmetin gayrimeşru referandumdan “evet” çıksın diye kamu dengelerini bozarak, mali piyasalarda riskleri görmezden gelerek gaza basmasından geliyor. Sonuçta, şişen ekonomi cari açığı ve enflasyonu coşturarak riskleri artırıyor ama işsizlik çift hanelerde kalmaya devam ediyor. Gençlerimizin dörtte 1'i ne çalışıyor ne okuyor, aylak geziyor. Bu büyüme halka yansımıyor, bir avuç zengini daha zengin ediyor. Çalışanlar, memurlar, emekliler, esnaflar, çiftçiler; kime sorsanız işlerin iyi gitmediğini söylüyor. Ama diğer tarafta yüzde 11'lik bir büyüme var.

Sayın milletvekilleri, yılın üçüncü çeyreğinde enflasyonu da kattığımızda büyüme yüzde 24 oluyor; biz buna “cari fiyatlarla” diyoruz. Aynı dönemde rant ve sermaye kesiminin gelirindeki artış ise yüzde 30. Emegiyle geçinenlerin gelirindeki artış ise sadece yüzde 14. Yani, emeğin gelirindeki artış, rant ve sermaye kesiminin gelirindeki artışın yarısından da az. Yetmez, emeğin gelirindeki artış millî gelir artışının 10 puan altında. Çift haneli büyümenin nasıl bereketsiz olduğu, neden sokağı, aileleri mutlu etmediği buradan da açıkça görülüyor. AKP'nin sıcak paraya yaslanan büyüme stratejisi, zengini daha zengin ediyor ama halka bir şey vermiyor. Büyümenin nimetleri millete adil bir biçimde dağılmıyor.

2017 Küresel Servet Raporu'na göre Türkiye'de serveti 500 milyon doları aşanların sayısı 76'ya çıkmış. Dünyanın 17'nci büyük ekonomisi olan Türkiye, dünyanın en çok ultra zenginine sahip 10 ülkesinden biri. Dünyanın 3'üncü büyük ekonomisi Japonya bile bu yarışta bize yetişemiyor. Diğer taraftan da Türkiye'de 29 milyon vatandaşımız iki günde bir sofrasına bir kap et yemeğini koyamıyor. 19 milyon vatandaşımız soğuk kış günlerinde evini yeterince ısıtamıyor. Son on beş yılda vatandaşın borcu 4 milyar dolardan 129 milyar dolara çıkmış; 30 kattan fazla artmış. 17 milyon yurttaşımız “Borcumu ödemekte zorlanıyorum, borcun altında eziliyorum.” diyor. Alın teriyle geçinen, verginin ve borcun altında ezilen vatandaşımız bu hâldeyken iktidar sahiplerinin yakınlarının vergi cennetlerinde şirket kurup vergi ödemekten kaçınmaları benim de, vatandaşlarımızın da içini acıtıyor. Ne demiş çeşmesinden su içmekle övündüğünüz şair: “Allah'ın on pulunu bekleye dursun on kul;/ Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul.” (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, kurt kuzlara şah olsa böyle taksim yapmaz. İşte, milletin durumu bu ama bakıyorum, AKP Genel Başkanı meydanlarda “Ekonomide işler tıkrında, IMF'ye borç verecek duruma

geldik.” diye konuşuyor. Ben de merak ettim, IMF’ye borç veren veya vermeyi taahhüt eden ülkelerin listesine baktım. Listede, iflas eden Yunanistan var ama Türkiye yok. AKP iktidarında Türkiye’nin IMF’ye verdiği bir borç ya da borç sözü yok ama ülkede finans dışında kalan tüm kesimlerin on beş yılda yüzde 313 artarak 857 milyar dolara ulaşan iç ve dış toplam borcu var. Hadi sizin sevdiğiniz hâliyle millî gelire oran olarak söyleyeyim: 2002’de yüzde 94 olan borcun gelire oranının 2017’de yüzde 100 sınırını aşarak 107’ye çıkması var. Millete anlattığımız, IMF’ye borç veren Türkiye. Gerçek, geliri borcuna yetmeyen Türkiye.

Değerli milletvekilleri, hızla artan borçların ve yüksek dış finansman ihtiyacının artık yatırımcıların daha çok dikkatini çekeceği bir döneme giriyoruz. 2018’de ekonomide çarkların dönmesi için 210 milyar dolar dış finansmana ihtiyacımız olduğunu Sayın Mehmet Şimşek söyledi. Bu, Türkiye’nin dolarkolik bir ekonomi hâline getirildiğinin açık bir itirafıdır. AKP döneminde sıcak paraya yaslanan büyüme stratejisinin dövizle borçlanmayı TL’ye göre daha ucuzlatması, dövizle yapılan kamu ihaleleri, kamu-özel iş birliği projeleri, döviz geliri elde etmeyen şirketlere dövizle borçlanma imkânlarının getirilmesi ülkeyi dolar bağımlısı yapmıştır.

Dünyada sermayenin risk iştahı azalıyor. 2017’de ABD Merkez Bankası, faizleri 3 kez artırdı, gelecek yıl da en az 3 kez artırması ve 400 milyar doların üzerinde bir fonu küresel piyasalardan geri çekmesi, likidite havuzundan geri çekmesi bekleniyor. Dolayısıyla küresel sermayeyi gelişmekte olan ülkelere iten risk iştahı artık kaybolacak. Yeni dönemde iştahın yerini ülkelerin sermayeyi kendilerine çekmek için yaptıkları doğrulara odaklanan seçicilik alacak. Gelecek yıllarda bize benzer ekonomilerle gireceğimiz güzellik yarışı çok daha zorlu geçecek. Bu nedenle son dönemde şirketleri aşırı borçlu ve dolarkolik olmuş, OHAL rejimiyle yönetilen Türk ekonomisi benzer ekonomilerden negatif ayrışıyor, en kırılgan beş ekonomi listelerinin değişmeyen oyuncusu oluyor. Sadece Türk lirasının değer kaybına bakmak bile bunu görmek için yeterli. Yılbaşından beri Türk lirası dolar karşısında yüzde 8 değer kaybetti. Bize benzer pek çok ülke para birimi dolar karşısında değer kazanırken Türk lirası en fazla değer yitiren para oldu. Rusya, Brezilya gibi pek çok benzer ekonomi faizleri aşağı çekti. Amerikan tahvilinin faizinin yüzde 1,8 olduğu bir konjonktürde biz aynı vadedeki tahvile yüzde 13,4 faiz veriyoruz. Vatandaşa “Faize karşıyız.” hikâyesi anlatıp sıcak paracıya tefeci faizi vermenin başarısı da bu iktidara ait. Ama bu bile sorunları örtemiyor; TL’deki değer kaybını engelleyemiyor. Türkiye’ye sıcak para getiren yatırımcıların ülkemize dönük risk değerlendirme vadelerinin bir aya düştüğü duyumları var. Saray hâlâ Merkez Bankasının araç bağımsızlığını vesayet altına alarak sorunları çözebileceğine inanıyor. Gelecek yıl da bütçe dengelerini gevşeterek, Kredi Garanti Fonu’yla kredileri şişirerek ekonomilerin çarklarının döndürülebileceği zannediliyor. Borcu devletin sırtından alıp milletin sırtına yüklerken “Özel kesim hesap kitap bilir.” dediniz. “Dolayısıyla devletin borcu azalıyor, diğer borç problem olmaz.” dediniz. Ben de size şunu söyledim: “Bu borç, kriz çıktığı zaman, işler sıkıştığı zaman bir gecede devletin olur.” Ben bunu dediğimde Sayın Babacan demişti ki: “Ekonomide paradigmalar değişti.” Şimdi hazine kefaleti olmadan ekonomide çarkları döndüremiyorsunuz. Bu yıl Kredi Garanti Fonu kefaletiyle 221 milyar Türk lirası kredi kullandırdığınızı açıkladınız. Demek ki bankalar millete verdikleri her 100 liralık kredinin 11 lirasına devletin kefaletini alarak kredi vermeyi sürdürebilmişler. Kamu-özel iş birliği projelerinde dış borçlara, geçecek araca, gelecek yolcuya, yatacak hastaya hazine garantisi verdiniz, bunu bir de dövizle endekslediniz. Sonunda “Hazine kasasından tek kuruş çıkmadan

yaptık.” dediğiniz bu projelere verdiğiniz garantileri ödemek için önümüzdeki yılın bütçesine 6,2 milyar Türk lirası ödenek koymak zorunda kaldınız; geçmeyen aracın, gelmeyen yolcunun, yatmayan hastanın parasını milletten alacaksınız.

“İstihdam seferberliği” diyorsunuz, işadamlarına ilave işçi çalıştırma talimatları veriyorsunuz, teşvik üstüne teşvik veriyorsunuz ama işsizlik çift hanenin altına düşmüyor. “İşler tıkrında” diyorsunuz, çiftçiye ödemediğiniz destekler nedeniyle taktığınız 99 milyar Türk lirası borcu bir türlü ödemiyorsunuz. Anlattıklarınızla gerçekler birbirini tutmuyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin yaşadığı en derin ekonomik krizlerden birini yöneten takımın Hazine Müsteşarı olarak gördüğüm temel bir zaafı ifade etmek isterim. Bugün ülkeyi yöneten kadrolar küresel sermayenin kıt olduğu, risk iştahının azaldığı bir dönemde hiç çalışmadı. Bu nedenle, ekonomide işler kötüye gittiğinde hemen birilerinin kendilerine kumpas kurduğunu düşünme eğilimindeler. Bu, gerçek ötesi popülist siyaset yapma tarzlarına da uygun düşüyor ancak dünya ve Türkiye örnekleri bize şunu söylüyor: Bu yaklaşım milletin cebindeki yangını büyütür, dış politikada elini zora sokar.

Diğer taraftan, böyle dönemlerde demokrasiye dönük tehditlerin artacağını, iktidarların sertleşeceğini hatta “demokrasinin namusu” denilen sandığın namusuna bile göz dikilebileceğini, kaos, kavgı ve gözyaşıyla milletin ufkunun karartılabileceğini yaşamış acılardan biliyoruz.

Bu acılar ülkemizde yaşanmasın, halkın ağzının tadı kaçmasın, ekmeği küçülmesin diye biz uyarılarımızı yapıyoruz; bu bizim görevimiz. Elbette iktidarla siyasette rekabet edeceğiz, ülkeyi daha iyi yönetmek iddiasıyla iktidara gelmek için demokratik bir yarış sürdüreceğiz ancak bu yarışın zemininde oynama olursa, yarışmanın adil, dürüst ve eşit koşullarda yapılması engellenirse demokratik rekabet yerini diktaya bırakır; buna da tüm gücümüzle karşı koyarız.

Değerli milletvekilleri, ilginç zamanlara tuhaf, ucube bir rejimle giriyoruz. Gayrimeşru bir referandumla ülke yetmiş yıl geriye gitti. Tarafsız olacağına namusu ve şerefi üzerine yemin eden Cumhurbaşkanı bir anda partisinin Genel Başkanı oldu. Ülkede uygulanacak politikaları tespit tek yetkili olurken, tüm sorumluluk da Hükûmetin sırtında kaldı. Bu ucube rejim nedeniyle Cumhurbaşkanı ve saray erkânı son dönemde devleti de, partisini de sadece kendinden, milleti de yandaşlardan ibaret saymaya başladı. Saray erkânı Türkiye Cumhuriyeti devletinin çıkarlarına, güvenliğine karşı her türlü girişimi “Erdoğan düşmanlığı” olarak göstermekte giderek ustalaşiyor. AKP Genel Başkanının, partisindeki diğer yöneticilerin “Bu işi tek adam değil, ekip olarak başardık.” demesine dahi tahammül edemediği söyleniyor. Hem AKP Genel Başkanı hem de Cumhurbaşkanı şapkalarını taşıyan Sayın Erdoğan milletin görevlendirdiği ana muhalefet partisini vatana ihanetle suçlama noktasına kadar gidebiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İki dakika içinde toparlayın efendim.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Bu çok tehlikeli bir söylemdir; sonu, çıkmaz sokaktır. Bu gidişi yatırımcılar da görmektedir. Ülkenin yabancı paraya bu kadar bağımlı hâle geldiği bir ortamda, siyasi riske zirve yaptıran bu siyaset tarzı sürdürülebilir değildir.

Herkes şunun idrakinde olmalıdır: Ne Sayın Erdoğan Türkiye Cumhuriyeti devletidir ne de 80 milyonluk milletimiz yandaşlardan ibarettir. Sıfatı ne olursa olsun herkes toplumda kutuplaşmayı önleyecek, özenli bir dili kullanmak zorundadır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamı milletimin huzuru daha fazla kaçmasın; borcun altında ezilmesin; evinin tapusunu, arabasının ruhsatını bankalara kaptırmasın; refahı, aş, işi azalmasın diye iktidara bazı tavsiyelerde bulunarak tamamlamak istiyorum.

Hukukun üstünlüğü, kuvvetler ayrılığı, seçim güvenliği, demokrasinin kalitesi, iyi işleyen bir ekonominin vazgeçilmezleridir. Bunun farkına varın ve Cumhurbaşkanının aynı zamanda partisinin Genel Başkanı olmasından, tek adam rejimi sevdasından vazgeçin. OHAL'i hemen kaldırın, ülkeyi normalleştirin. Değişen küresel iklimi görmezden gelmeyin. Ekonomide çapaları gevşetmek yerine sıkılaştırın. Ekonominin çekiciliğini ve rekabet gücünü artıracak önlemleri alın. Ekonomide gerçek üstü siyaset felakete götürür. Ekonomideki oyuncuların gözünü çok uzun süre boyayamazsınız. Gerçekleri gizlemek yerine sorunları hızla çözmeye başlayın. Bunu yaparken sadece sarayın aklından değil, herkesin aklından yararlanın.

Sözlerimi tamamlarken 2018 bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın, Meclis Başkanı olarak yasamanın başında olduğuna ve demokrasiyi özümseyen bir kişi olarak kuvvetler ayrılığına kesinlikle inandığına ve bir adli konuda yön gösterici, müdahale edici olmayacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, Sayın Öztrak, efendim, sözlerinize başlarken “Halı hususundaki hassasiyeti milletvekilleri için de göstermeniz gerekir.” diye bir beyanınız var. Ben o hassasiyeti gösteriyorum. Hassasiyet hepimizin üzerinde duracağı, yanlışlıklara karşı “Hayır, haklıdır, haklı budur, hak budur.” diyeceği bir husustur, bir durumdur. Halı mevzusunu geçiyorum. Zaten 1890'dan beri üretilen gündelik bir hadise. O bir köpürtme hadisesi, bir yanlış hadise. Fakat milletvekilleriyle ilgisizlik meselesini kabul etmiyorum.

Siz iki bin dört yüz yıllık bir kişiden, Aristo'dan bahsettiniz. Çok eseri var; etik noktasında var, felsefe noktasında var, ruh bilimi noktasında var. Doğrudur söylediği söz. “Demagogların küstahlığı, demokrasileri yozlaştırıyor.” Evet, demagog olmamak lazım ve demagog küstahlığı göstermemek lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben Meclis Başkanı olarak teşrinin yani yasamanın başındayım ve demokrasiyi özümseyen bir kişi olarak da kuvvetler ayrılığına kesinlikle inanıyorum. Bir adli konuda yön gösterici, yol gösterici, müdahale edici olmam. Yargı, yürütme ve yasama demokrasiyi savunanların üç ayrı güç üzerinde ayrılığı muhafaza etmesi gereken, müdafaa etmesi gereken üç nokta, ana nokta. Meclis Başkanı olarak yargıya müdahale ederek polis, savcılık, mahkeme, temyiz safhaları aşılarak yapılan işlemlerden sonra benim kalkıp ne dememi bekliyorsunuz? Olmaz, yanlıştır.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ne ilgisi var Başkan?

BAŞKAN – Yani hürriyetler layüsellik sağlamaz. Herkesin hürriyeti diğerinin hürriyetiyle sınırlıdır.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Tutuklu vekilleri ziyaret edecek misiniz? Tutuklu vekilleri ziyaret edecek misiniz? Madem hassasiyetiniz var, bir görelim hassasiyetinizi.

BAŞKAN – Lütfen, oturur musunuz?

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Otur yerine.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen, oturur musunuz? Beyefendi, oturur musunuz yerinize?

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Soru soruyorum, soru soruyorum size.

BAŞKAN – Oturur musunuz? Lütfen, oturur musunuz? Müsaade buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Otur yerine. Söz al önce.

BAŞKAN – Yani yargının icraatına, safhalardan geçirilerek verilen karara Meclis Başkanı olarak ben ne yapacağım? Karşı mı kalacaklar? Bunu mu teklif ediyorsunuz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Yok, Anayasa Mahkemesine gölge etmeyin, başka bir şey yapmayın da.

BAŞKAN – Bu mu demokrasi anlayışı? Sofokles bunu mu söyledi? Aristoteles bunu mu söyledi?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Yargıyı FETÖ’cüler ele geçirdi. FETÖ’cülerde yargı.

BAŞKAN – Olmaz, yanlış var, yanlış var. Bunu lütfen dile getirip de toplumda gerginliğe sebep olmayın.

Ben kuvvetler ayrılığına inanıyorum, yasama, yürütme, yargı birbirine karışmamalıdır. Demokrasinin temel ilkesi budur ve bu noktadaki hassasiyetimi devam ettireceğim. (CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerlendirmelerinizi dinledik. Daha önceki değerlendirmelerde öyle değildi, bunu kişisel savunma hakkı olarak kullandınız İç Tüzük’e göre, öyle anlaşıyor. Ancak yaptığınız bütün değerlendirmeler, yargının tam olarak bağımsız olduğu bir ülkede ve gerçekten yasamanın da yürütmenin emrine girmediği bir ülkede rahatlıkla bir Meclis Başkanının sarf edebileceği cümlelerdir. Ancak bir milletvekiline “Daha onu öyle bırakmam.” veya hakkında verilen serbest bırakma kararına “Ben bu Anayasa Mahkemesinin kararını da kendisini de tanımıyorum.” ifadelerinin kullanıldığı bir ülkede sizin Meclis Başkanı olarak “Yargı bağımsızdır ve kuvvetler ayrıdır.” demeniz, olsa olsa Türkiye’de ayaklar altına alınmış bu evrensel kavramların arkasına saklanarak sorumluluktan kaçmaktan ibarettir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Beyefendi, Özgür Bey, bunlar sizin şahsi görüşlerinizdir. Buna inanarak söylemiş olabilirsiniz ama buna ben inanmıyorum, bu beyanlarınızın zıddına inanıyorum. Türkiye, bir hukuk devletidir ve bu hukuk devleti olarak biz, kuvvetler ayrılığını tatbik edersek çok daha ileri gideceğimize inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü söz İzmir Milletvekili Sayın Selin Sayek Bök'e'ye aittir.

Buyurun Sayın Bök. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, bizimle bu müzakerelerde bulunması gereken, milyonların verdiği temsil yetkisini kullanabilmesi gerekenlerin önünde tutuklulukla oluşmuş bir engellilik var. Buradan yol arkadaşımız Enis Berberoğlu'nu ve tutuklu diğer milletvekillerini selamlayarak başlamak istiyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bütçeler çok ekonomik görünürler ama esasında bütçeler siyasi metinlerdir. Bütçeye baktınız mı iki şey çok açık gözükür: Bir tanesi, bir iktidarın ülkeye baktığı zaman hangi sınıfları tercih ettiği ve kimi cezalandırmak istediği bütçelerden çok açık çıkar. Yani emekten mi yana yoksa sermayeden mi yana, üreticiden mi yana yoksa rantçıdan mı yana, bütçeden açıkça gözükür.

İkincisi, bütçeye baktığınız zaman bir hükûmetin hangi sorunları dert edindiğini; kalkınmadan, büyümeden, refahtan ne anladığını da çok açıkça görürsünüz. Yani okumasını bilene bütçeler olabilecek en temiz siyasi metinlerdir ama doğrusu bu bütçe kadar siyasi olanını da bulmak zor.

Şimdi, her şeyden önce bu bütçenin bir adını koymak gerekiyor. 2018 bütçesi tam bir olağanüstü hâl bütçesidir. Bunu sadece OHAL döneminde hazırlandığı için söylemiyorum veya bunu güvenlik harcamalarında rekor artış yapıldığı için de söylemiyorum. Bunu, olağanüstü tedbirleri her ne pahasına olursa olsun bu vatandaşa dayatan bütçe olduğu için söylüyorum. Bunu, baskıcılığı, dışlayıcılığı, emeğe karşı bir görüşü, yandaşçılığı, olağanüstü hâlin bütün bu baskıcı ortamını bu bütçenin içerisine yedirdiği için de söylüyorum. O yüzden de baktığınız zaman bu bütçeye, emekçi yok, bu bütçenin içerisinde eğitilmişler yok, beyaz yakalıları yok, çalışanlar yok, orta sınıf yok, kadın hiç yok, genç zaten yok ama ne var? Bu bütçede inşaat var, bu bütçede rantçı sermaye var; üretici deseniz, o yok, üretim zaten yok, teknoloji yok, AR-GE'yi ara da bulasın. Ama ne var? Yine, kamu kaynaklarıyla büyütülen

yandaşlar var. Bilim yok, eğitim yok, kültür ve sanatı insanların zaten aramaya mecali kalmamış. Ama ne var? Doğa talanı var. Ama ne var? Açık emek sömürüsü var. Bunlar yetmiyor, daha daha da bolca vergi var, bolca borçlanma var, bolca enflasyon baskısı var, bolca da yüksek faiz getirecek unsur var içinde.

Şimdi dedik ya “Bu bütçede emekçi yok, orta sınıf yok.” diye; dünyanın her yerinde, özellikle bizim gibi orta gelirli ülkelerde orta sınıf kalkınmanın motor gücüdür. Yani en temel üretici faktördür esasında emekçi ve orta sınıf ama sadece üretici değildir, aynı zamanda en temel tüketici faktördür de ve böyle olduğu için de özgürlük talep eder, demokrasi talep eder ve onun için de zaten siz orta sınıftan korkarsınız, korkuyorsunuz çünkü özgürlük talep ediyor, çünkü demokrasi istiyor. Onlardı Gezi’de bu ülkede demokrasi isteyenler, onlardı Yırca’da zeytinde bir hayat olduğunu söyleyenler, onlardı cinsel taciz yasasında “Ya, çocuklarımıza dokunmayın, bunlar geleceğimiz.” diyenler. (CHP sıralarından alkışlar) Korktuğunuz için de bu bütçede açıkça onlara bir fatura kesiyorsunuz. Peki ilk fatura ne? Vergiler. Bu bütçe zaten sizin daha önceki bütçelerinizde de olduğu gibi, vergi politikasına bakıp açıkça kimden yana olduğunuzu ve kime karşı olduğunuzu ortaya çıkarabilecek bir tablo seriyor önümüze ve iktidarınızın gelmiş geçmiş en sermaye yandaşı, en emek karşıtı iktidar olduğunu da çok açık bir biçimde ortaya koyuyor. Verilerle konuşmak gerek. Sayın Maliye Bakanı, elinizi vicdanınıza koyun -burada değilsiniz ama o vicdan bir yerde duruyor diye umuyoruz- sizden şuna yanıt vermenizi rica ediyorum: Bir ülkede verginin yüzde 70’ni dolaylı olarak yani tüketimden, yani zengin-fakir ayrımı yapmadan topluyorsa eğer bir iktidar, üstelik gelir üzerinden topladığı verginin de üçte 2’sini bordrolu çalışan asgari ücretliden, emekçiden topluyorsa, Allah aşkına, böyle bir ülkede adaletten bahsetmek mümkün olabilir mi? Böyle bir ülkede vergi düzeni mi vardır yoksa soygun düzeni mi? Soruyorum size: Bir ülkede eğer asgari ücretli veya bursla geçinen bir genç, sizin kamu kaynaklarıyla besleyip büyüüttüğünüz o rantçı sermayeyle aynı dolaylı vergiyi ödüyorsa bu düzende adaletten söz etmek mümkün mü?

Şimdi, orta sınıfa ve emekçiye tek kesilen fatura vergide değil, aynı sıkıntıyı ücretlerde de görüyoruz. Şimdi, var olan ücret politikası zaten müthiş bir eşitsizlik yaratıyor bu ekonomide; ücretlilerin aleyhine, sermayenin lehine eşitsizlik yaratıyor. Ücretli çalışanlar bu toplumun en yoksul yüzde 50’sine giriyor ve işte o yüzde 50’nin, emek emek çalışan yüzde 50’nin kazancı, toplam gelirden aldığı pay, o yukardaki kaymak tabaka var ya yüzde 1, onlardan daha az. Müthiş bir adaletsizlik var. Şimdi, zaten gelirden aldığı pay düşük, bu da yetmiyor, sizin ekonomiyi bunca kötü yönetiyor olmanız sebebiyle ücretler de günden güne eriyor. Enflasyon olmuş yüzde 13. Ha, bir de resmîsi bu ama siz pazara gitseniz enflasyon çok daha yüksek. Yani, o sofraya o yemeği getirmek için, o arabaya o benzini koymak için, çocuğunu okula göndermek için ödedikleri para her gün ceplerini eritiyor ve biliyoruz ki enflasyon da bir vergi olarak vatandaşın cebine bir yük olarak dönüyor. Ha, bir de üstüne dediniz ki “Ekonomi yüzde 11 büyümüş.” Ee, sonra da dönüp memura yüzde 4+3,5 diye hakikaten akılla alay eden bir zam verdiniz. Sayın Maliye Bakanına, Sayın Çalışma Bakanına ve Sayın Başbakana soruyorum: Büyüdüğü iddia edilen bir ekonomide eğer ücretliler bırakın ücretlerinin erimemesini, ücretlerinin düşüşüyle reel anlamda karşı karşıyaysa bu açıkça bir sömürü düzeni değil de nedir? Bu açıkça emek karşıtlığı değil de nedir? (CHP sıralarından alkışlar) Verilerin kendisi söylüyor ve bunu 80 milyona izah etmekle siz yükümlüsünüz.

Peki, durum böyleyken belki de şu denebilir: “Ya, öyle bir sosyal devletimiz var ki biz çalışanlarımıza müthiş bir sosyal politika uyguluyoruz.” Peki, öyle mi? Öyle de değil. Çalışan yoksullara yönelik, orta sınıflıya, emekçiye yönelik tek bir sosyal programınız yok, bu bütçede de yok. Yani bu bütçede de esasında emek yok.

Peki, bunlar kaynak olmadığı için mi yok? Yo, kaynak orada var. 110 milyar lira birikmiş işçinin ve işverenin katkısıyla İşsizlik Sigorta Fonu’nda ama o 110 milyar lira işçinin, emekçinin ihtiyacını gidermek için değil, sermayeye teşvik olarak veriliyor. Sonra, sermaye aldığı istihdam teşvikini ne yapıyor? Güya iş yaratıyor. Güya diyorum çünkü kursiyer işe alıyor, stajyer işe alıyor, bursiyer işe alıyor. Şimdi, şunu bir kere çok açıkça ortaya koyalım: Bu iktidar bütçede bilerek, isteyerek bir siyasi tercihle tercihini halktan yana değil, ranttan yana koyuyor.

Değerli milletvekilleri, bu bütçede emekçi olmadığı gibi bir gelecek de yok, bir umut yok. Bu bütçede gençler yok. Bir ülkenin yarınları gençleriyle kurulur ve siz işte o yarınları kuracak gençten korktuğunuz için bu bütçede yoklar. Hangi gençten korkuyorsunuz? Özgür düşünecek gençten, bilimsel düşünecek gençten, iyi eğitilmiş ve bu özgürlüğünü talep edecek gençten korkuyorsunuz. Korktuğunuz için de yıllarca “bizim gençler” diye düşündüğünüz insanlar sınav soruları çalarken böyle izlediniz. Bugün de atamalarda, mülakatlarda bilimini sınavan değil, çocuklarımıza bakıp “Bizden mi, değil mi?” diye ayırtıran bir anlayışla işi yürütüyorsunuz. Yani siz bu yaptığımızla hem gençlerin hem de o gençler yetişsin diye kendinden fedakârlık yapmış o gençlerin anne ve babalarının hayatlarını çalışıyorsunuz. Ne uğruna? Partizanca bir hedef uğruna. Çünkü derdiniz Türkiye değil, derdiniz kendi siyasi ikbaliniz.

Şimdi, eğitimi altüst ettiniz. Eğitimi altüst ettiğiniz için; bilimsel, rasyonel düşünen çocuklar, eşit fırsatlarla okuyabilen ve eğitime eşit imkânlarla erişen çocukların olduğu bir Türkiye olmaktan çıkardığınız için Türkiye artık teknoloji de üretemiyor. Teknoloji üretemediğimiz için zaten gelir yaratamıyoruz. İster dönün PISA skorlarına bakın, onu istemezseniz bilimsel üretime bakın, Türkiye’de eğitim sizin yüzünüzden dökülüyor.

Değerli arkadaşlar, bu, gencin, kadının, emekçinin, orta sınıfın, üretici sermayesinin bütçesi değil ama açıkça rant sermayesinin bütçesi. (CHP sıralarından alkışlar) Rant sermayesi bütçesinde dört temel unsur var; ihale var, vergi afları, vergi kıyakları var, kamu-özel iş birliği var, bir de Varlık Fonu var.

Birinci ayak, bütün dünyada zaten ahabap çavuş ilişkisi dönen ülkelerde simge bir şey vardır, ihaleler, adrese teslim ihale. Ne yaparsınız? E, Kamu İhale Kanunu’nu ayda bir değiştiririz. Yaptınız mı? Vallahi, yaptınız, adrese teslim ihale sistemi. Teslim edilen adresler de zaten belli, üç beş tane yandaş şirkete gidiyor, artık bütün Türkiye isimlerini biliyor. Kime gideceğine de tek bir kişi karar veriyor zaten.

Düzenin ikinci ayağında bu şirketlere vergi kıyakları var. Yetmedi mi af? O zaman indirim yaparız. O da mı yetmedi? Merak etme, bir tane daha af yaparız.

Üçüncü ayakta “kamu-özel iş birliği” denen model var. Şimdi, güya projeyi özel sektör yapıyor ama özel sektör o kadar ballı ki zaten ihale adrese teslim gelmiş, ihalenin adrese teslim olması yetmemiş kredi de kamudan verilmiş, o da yetmemiş bir de garanti verilmiş, “Vallahi, insanlar hasta olacak gelecek, gelmezlerse biz öderiz.” denmiş, “İnanın bu yoldan geçecekler, geçmezlerse biz öderiz.” demiş kamu. Yani esasında garanti edilen, özel sektörün kârı ve kazancı olmuş.

Şimdi, bu “Kamuya hiç yük olmayacak.” denen projelerin yüklerini işte bu bütçede görmeye başladık; 6,2 milyar lira. Bu bütçede daha yeni görüyoruz, buz dağının görünen ilk parçası bu, 6,2 milyar lira 80 milyona yüklendi yani siz Türkiye ekonomisini üç beş yandaşa ipotek ediyorsunuz.

“İpotek” deyince, bu, rantın son aşamasını da ortaya çıkarıyor; vallahi yandaşa kaynak bulurken nerede tıkanırsanız aklınıza cin fikirler geldi, en son cin fikir de Varlık Fonu oldu. O Varlık Fonu “ipotek fonu”ydu zaten ilk kurulduğunda, sonra torbaya “ipotek fonu” olarak girdi, torbadan “paralel hazine” olarak çıktı ve bu paralel hazineden de doğrudan hazineye ödenmiş vergilerimizi yandaş şirketlere aktaracak bir hortum koydunuz. Özetle, bu bütçe bir yandaş rantçı bütçesidir, bu bütçe halkçı bir bütçe değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu olağanüstü hâl bütçesinin ortaya çıkardığı birtakım sonuçlar var. Vatandaşın derdi eşitsizlik, vatandaşın derdi işsizlik, vatandaşın derdi yoksulluk, onun derdi ortalıktaki talandan rahatsızlık. Şimdi izin verin, rakamlarla bu tabloyu bir çizeyim: 2002’de Türkiye’de en zengin yüzde 1 servetin yüzde 38’ini elinde tutuyor, en güncel veriye göre aynı yüzde 1 bugün servetin yüzde 54’ünü elinde tutuyor. Yani ne olmuş? Asgari ücretliden alınmış, yüzde 1’e verilmiş. Ne olmuş? Çiftçiden alınmış, yüzde 1’e verilmiş. Ne olmuş? Emekçiden alınmış, yüzde 1’e verilmiş. Ne kadar? Servetin yüzde 16’sı, biraz önce tarif ettiğim o rant düzeniyle. 6 milyon kişi işsiz. 31 milyon kişinin bankaya borcu var, 31 milyon kişi. 6 milyarmış hane halkının borcu 2002’de, bugün 470 milyara çıkmış. Türkiye’nin millî gelirine dış borcunun oranı yüzde 50’yi aşmış durumda. Üretim yok, beton var. Sanayinin millî gelirdeki payı yüzde 19’a düşmüş. İhracatımızın içinde de sadece yüzde 3’lük bir yüksek katma değerli, teknoloji ürün satışı var.

Yani saray rejimi belki bu bütçeye ve bu düzene mahkûm ama Türkiye bu bütçeye de bu düzene de mahkûm değil. Hani “E, hani, nerede öneri?” dediniz ya izin vererseniz konuşmanın kalanını da alternatif bir halkçı bütçenin ne olması gerektiğini anlatarak bitirmek istiyorum.

Bugün Türkiye’de bir halkçı bütçeye ihtiyaç olduğu çok açık ve bu halkçı bütçenin yeni bir bütüncül politikaya ihtiyacı olduğu da açık. Bunun ayrılmaz parçaları; yeni bir vergi politikası, olmazsa olmazı yeni bir ücret politikası, olmazsa olmazı yeni bir kalkınma anlayışı ve yeni bir sosyal politika. Peki, bu yeni bütüncül programın vergi politikası ne olmalı? Açıkça tercihini emekten yana kullanmalı. Asgari ücretten vergiyi sıfırlamalı. (CHP sıralarından alkışlar) Onun yerine, sizin besleyip büyüttüğünüz rantçı sermayeden rant vergisi almalı. Hani “Kaynak nerede?” diyorsunuz ya, kaynak orada duruyor işte. Rant vergisini alırsınız, asgari ücretliden vergi almazsınız. Bu kadar somut, bu kadar açık politikalar.

Tüketenden değil, kazananan vergi toplayan bir düzene geçişin reformları hızla yapılmalı. Nasıl olacak bu? Dolaylı vergileri azaltın, kazananan vergisini alın. Toplayın vergiyi kazananlardan, toplayın vergiyi rantçıdan. O zaman vatandaşın ÖTV’sini ve KDV’sini düşürmek için kaynak da çıkacaktır ortaya. Ha, bu kaynak size yetmedi mi? O zaman halkçı bir bütçenin bakanlar kurulunun ne yapacağını söyleyeyim size: Vergi cennetleri listesini yayınlar ve oralara giden gelen paralardan olması gerektiği gibi vergiyi toplar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün uluslararası veriler bize şunu gösteriyor: Cennetlere, offshore’a gitmiş olan Türkiye’nin serveti, millî gelirinin yüzde 20’si, uluslararası veriler söylüyor. Hani, “Çok büyümüşüz, esasında daha çok gelirimiz vardı.” demiştiniz ya, o gelir o cennetlerde duruyor. Vergilendirin o cennetteki paraları, vergilendirin kendinizi, o zaman toplarsınız kaynağı, o zaman halkçı bir bütçe yapmak mümkün olur.

Peki, bu bütçenin dayanacağı yeni ücret politikası ne olmalı? Çok açık. Ücretlilerin emekle ortak oldukları refahtan pay aldıkları bir düzen kuracak bir halkçı bütçe. Yani kamu emekçisi, memur müzakere ederken sadece enflasyona karşı korunmayacak, refaha da ortak edilecek. Aynı şey asgari ücretli için yapılacak. Halkçı bir bütçede hem asgari ücretli hem de memurlar sadece enflasyona ezdirilmeyecek, refah payına ortak edilecek ve asgari ücret bir halkçı bütçede asla açlık sınırının altına düşmeyecek. Onun için, bugün, en az 2 bin lira olması gerek diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, ücretleri artırmak için üretim yapısını da değiştirmek gerekiyor, ki bu ücret artışı kalıcı olabilsin, bu ücret artışının yükü ekonomide ortak paylaşılabilsin. Onun için de, yeni bir kalkınma programına ihtiyaç var. Dikkatinizi çekerim “yeni bir büyüme” demedim, “yeni bir kalkınma programı” dedim. Bunun için de, her şeyden önce, verimsiz alanlara yatırım yapan değil verimli alanlara yatırım yapan bir kamuya ihtiyaç var. Bu halkçı bütçe hemen kamu-özel iş birliği modellerinden vazgeçer, vazgeçmelidir zaten. Peki, nereye yatırım yapar? Çok açık: Sosyal bakım hizmetlerine yatırım yapar ve bugün dünyada yaşanıyor olan teknolojik dönüşümü bir Türkiye gerçeğine dönüştürecek teknolojik altyapı yatırımlarına yapar. Mesela, sosyal bakım hizmetleri. Halkçı bir bütçe her mahalleye kreş açar. Her mahalleye geceli-gündüzlü bakımevleri açar. Yani rantçı, verimsiz inşaat projeleri yerine annelerin çocuklarını güvenle bırakacakları kreş, çocukların anne ve babalarını güvenle bırakacakları bakımevleri inşa eder ve bu anlayışla ülkeyi kalkındırır. “Kaynak yok.” mu diyorsunuz? Kaynak var, mesele bir siyasi tercih meselesi. Şu anda kamu yatırımları içerisinde en büyük payı alıyor olan ulaştırma sektörü, 29 milyar lira alıyor bütçeden. Yarısını, yarısını, o verimsiz köprülere harcamak yerine -yine köprüler yapılır, yine yollar yapılır ama- yarısını sosyal bakım hizmetleri üretecek bir altyapıya harcasak o zaman sadece ekonomi daha çok büyümeyecek, istihdam da 2,5 katı artacak. Bütün çalışmalar bunu gösteriyor. Yani sadece o bütçenin yarısını kreş yapmaya, o bütçenin yarısını sosyal bakım hizmetleri sağlamaya aktarırsak ek 500 bin istihdam sağlayabiliyoruz. 500 bin aile demek bu. Bu bir siyasi tercihtir. Bizim halkçı bütçemizin tercihi budur. Üstelik de stajyer değil, kursiyer değil, bursiyer değil, açıkça güvenceli çalışacak; esnek değil, tam zamanlı çalışacak ve bu, güvenceli çalışmayla yarına umutla bakacak emek anlamına geliyor.

Sayın milletvekilleri, bu halkçı düzen hakiki bir sosyal devleti içerir. O sosyal devletin yasal altyapısı hak temelli kurulur, partizanca değil. Bir halkçı bütçe bunu yapar. İhtiyacı olanın ihtiyacını partizanca değil, bu ülkenin vatandaşı olmaktan doğan hakkı sebebiyle o yardımı aldığı bir düzeni kurar. Evrensel standartlarda bir çocuk geliri programıyla bütün çocukların hayata yoksullukla değil eşit fırsatlarla başlamasını sağlar. İşsizlik Sigortası Fonu’nun kullanım koşullarını rahatlatır; 3,5 milyon işsiz varken sadece 385 bin kişinin faydalandığı değil, bütün işsizleri rahatlatan bir iş yapar. Vatandaşını yeniden üretime katacak aktif istihdam politikalarını uygular.

Değerli milletvekilleri...

Ben, biraz süre istiyorum.

BAŞKAN – İki dakika ilave ediyorum.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Herhâlde beş dakika alabiliyorum kadın olmaktan kaynaklı.

BAŞKAN – Yok efendim. Öyle bir kaide yok.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Kadınlar arası ayrımcılık mı oluyor?

BAŞKAN – Selin Hanım, öyle bir kaide yok.

İki dakika, lütfen... (CHP sıralarından “Beş, beş” sesleri)

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Beş dakika gibi devam ediyorum o zaman.

Bütün dünyada üretim biçimleri değişiyor ve Türkiye’de KOBİ’lerin bu teknolojiyle uyumlu hâle gelmesi için ciddi bir altyapı yatırımına ihtiyaç var. Gelin o zaman, bir halkçı bütçede ne yapacağımızı ben size söyleyeyim: Biz, halkçı bütçede sadece yol yapmayacağız, Türkiye’yi fiber optik bir otoban ağına çevireceğiz çünkü biliyoruz ki yarının teknolojisi o fiber optik otoban ağından geçiyor ve bu yüksek katma değerli üretim için eğitim reformu olacak bu halkçı bütçenin içerisinde. Yatırım bütçesi artırılacak, atanamayan öğretmenler öğrencileriyle buluşacak, YÖK kalkacak, akademisyenler üzerinde hapis tehdidi olmayacak, “barış” dediği için akademisyenler işinden atılmayacak (CHP sıralarından alkışlar) Üniversiteler özgürleşecek ve gençler gençliklerini yaşayacak. Bunlar verimliliği artıracaktır ama tabii, Türkiye’de herhangi bir üretim olabilmesi için her şeyden önce OHAL’in kalkması gerekiyor, her şeyden önce kurallı işleyen bir düzenin inşa edilmesi gerekiyor. Bunun için de bağımsız kurumlar gerekiyor.

Mesela, bu halkçı bütçe ne yapar? Merkez Bankasını rahat bırakır, Sayıştay’ı çalıştırır, hukuka dokunmaz, kutuplaştırmaz, barış sağlar, ülke ekonomisine güveni artırır. O zaman ne olur? Varlık Fonu saçmalığından vazgeçer, paralelini değil hazinesini güçlendirir. Sonuç ne olur biliyor musunuz? Faizler düşer. Bugün ihtiyaç faizleri son yetmiş ayın en yüksek düzeyine ulaşmış. Neden? OHAL olduğu için. Neden? Hukuk yok sayıldığı için. Neden? Ülke işlemez hâle getirildiği için. Yani başka bir kamuyu yeni bir kalkınma mümkün. Ama bunu siz yapamazsınız. Çünkü bu bir siyasi tercihtir. Sizin tercihinizin kimden yana olduğu belli. Ama biz yapacağız. Biz halkçı bir bütçeyi bu çatı altında bir Türkiye gerçeğine dönüştüreceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Böke.

Efendim, bütçenin tümü üzerinde ilk söz, lehinde olmak üzere, Adana Milletvekili Sayın Mehmet Şükrü Erdiñç Beyefendi’ye aittir.

Buyurun Sayın Erdiñç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİÑÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Senden korktular, ne yaptın ya?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİÑÇ (Devamla) – Sayın Başkanım, bir uğultu var herhâlde, salonu terk ediyorlar. Süremizi baştan alırsanız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Baştan alın efendim, baştan alın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizinle ilgisi yok. Başbakan da bizi dinlemedi de.

BAŞKAN – Tabii, baştan başlatırız efendim.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİÑÇ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerindeki görüşmelerin ülkemize, milletimize, ekonomimize hayırlar getirmesini Allah’tan temenni ediyorum.

Genel Kuruldaki aralıksız, on iki günlük mesainin sonuna geliyoruz artık. İnşallah birazdan kanunun tümünü oylayıp milletimizin hizmetine sunacağız. 2018 Bütçe Tasarısı'nın hazırlanmasında emeği geçen başta Maliye Bakanımıza, Maliye Bakanlığı bürokratlarına, özellikle Komisyon çalışmalarında eleştirileriyle, katkılarıyla Bütçe Tasarısı'nın şekillenmesine katkı koyan Plan ve Bütçe Komisyon üyelerimize, tüm bakanlarımıza, milletvekillerimize teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Öncelikle, AK PARTİ iktidarının en büyük başarılarından birisi, milletimizin kendisine ve ülkesine olan güvenini yeniden tesis etmesidir. Devletimizle milletimiz arasına örülen duvarları yıkması, büyük bir sosyal restorasyon dönemini başlatmış olmasıdır.

Bütçenin bu son gününde rakamlara çok girmeyeceğim ancak bilhassa bu yıl 3'üncü çeyrek büyümemiz yüzde 11'i aştı. Bu yüksek rakamlar, Türkiye'nin alışıktığı rakamlar değil, AK PARTİ hükümetleri süresince oluşan bu rakamlar, istikrarlı şekilde ileride de belirmeye devam edecek.

Benim burada altını çizmek istediğim önemli bir nokta var. Gelişmekte olan bir ülke olmamız münasebetiyle, işsizlik oranlarımız yüzde 2, yüzde 3 seviyelerine inene dek yani gelişmiş ülke parametrelerine yetişene dek, yüksek büyüme oranlarımızı aynı hızla sürdürmek zorundayız. Global yıllık büyüme oranlarının yüzde 3 oranlarında oluşması, büyük oranda gelişmiş ülkelerin büyüme oranlarından kaynaklanır, bizim de bir zorunluluk olarak her daim bu rakamın yani ortalamanın üzerinde büyümemiz şarttır çünkü bizim bir vizyonumuz, 2023 hedeflerimiz var. Tüm dünya karşımızda olsa da, etrafımız çepeçevre kaynar kazan da olsa, biz, ekonomik istikrarı, huzuru ve emniyeti tesis etmeye devam edeceğiz. Bunun için de sağlam bir kamusal yönetim gereklidir ve onun koşulu da sağlam bir bütçedir ki biz, bunu, Genel Kurulumuzdan inşallah bugün geçiriyoruz.

Değerli milletvekillerimiz, malumunuz, bütçeler siyasi metinlerdir. Ülkelerin, iktidarların yarınları bakışlarını, hedeflerini bütçeye bakarak anlamak mümkündür. Bakınız, bu bütçe, en çok kaynağı eğitime aktararak "Ben eğitimi merkeze alacağım." diyor. Bütçemiz yatırımlara ayırdığı kaynağı artırarak "Bu ülke büyüyecek; kim ne derse desin, kim ne yaparsa yapsın istihdam üretecek." diyor.

Bütçe meselesi, bu ülkenin tarihinde öz güven inşası anlamında çok hayati bir yer tutuyor. Bizim aziz milletimiz, son iki yüz yılda kendi bütçesinde söz sahibi olmadığı günleri yaşadı. Osmanlının Düyun-ı Umumiyeyle yaşadığı acı tecrübeyi bu millete AK PARTİ iktidarı öncesi IMF'yle yaşattılar. Allah, bu millete dışarıdan gelecek reçetelere bel bağlanan, kimsenin yarına umutla bakmadığı, bakmadığı o günleri bir daha yaşatmasın. Allah, seçilmişlerin değil, IMF memurlarının yönettiği bir çaresizlikle bu milleti bir daha imtihan etmesin.

Biliyorsunuz ki Sayın Cumhurbaşkanımızın her fırsatta faiz oranlarının yüksek olduğunu, faiz sisteminin ekonominin çarklarına verdiği zararı dile getirmesi önemli bir husustur. Faiz, üretimin, ticaretin, istihdamın, AR-GE'nin, kalkınmanın önündeki en büyük engeldir. Oyunun kuralları ne yazık ki global ekonomik sistemde faiz üzerine kuruludur ancak güç, bugün, bu sistemin kurucularının elinde. Elbette, bizim de, Hükümetimizin de buna karşı planları, programları vardır. Evet, faizsiz sistemle çalışan, ticareti odağa alan bankacılık sistemi Türkiye'de hiç olmadığı kadar hızlı yükseliyor. Hatırlatırım, kamu bankalarımız bu yolda tecrübelerini iyi kullanıyorlar. Yol haritamız hazır. Hiçbir düzen ebediyen sürmez. Biz, her fırsatta, faiz düzeninin sakıncalarını, paranın üzerindeki hâkimiyetini, alışverişi yani ticareti tökezediğini, sanal hareketlenmelerle para birimlerini itibarsızlaştırdığını, toplumları suni fakirleşmeye yönelttiğini, zorladığını, üretim yerine tembelliği teşvik ettiğini dile getireceğiz.

Değerli milletvekilleri, paranın, insan gücünün, teknolojinin küreselleştiği anlayışıyla ekonominin on yıllardır global olarak krizlere sürüklendiği, kontrol edildiği dönemlerden geçtik. Artık bu sistemin yürümeceği çok açıktır. Tüm dünyada ekonomi politikalarıyla, parasıyla, insan kaynağıyla içine kapandığı bir süreç ister istemez yaşanmaktadır. Bizim de millî sistemimiz, millî ekonomik sistemimiz kapsamında paramızı, insan gücümüzü, kalkınmamızı millileştireceğimiz, iktisadi bağımsızlığımızı sağlayacağımız 2023 hedeflerimiz, 2053 ve 2071 vizyonlarımız var. Bu anlamda, cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ülkemizin kaderinin nasıl da değişeceğini, prangalarından kurtulup millî hedeflere nasıl da odaklanabileceğini göreceğiz inşallah. İşte gözümüzün önünde Suudi Arabistan, işte diğer zavallı emirlikler; baştan ayağa Amerika'ya bağlanmış, kendi parasını dahi yönetemeyen mahkûm birer ekonomi. Parası cebinde bile değil, ülkece maaşa bağlanmış, parasıyla alabildiği tek şey silah. Bu oyuna gelmemek için millî ekonomiyi hayata geçiriyoruz. Bütün anahtarı da, dediğim gibi, cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin hayata geçmesiyle mümkün olacak inşallah.

İktisadi bağımsızlık süreci, Türk lirasından 6 sıfır atılarak başlanan ekonomik reform sürecinin devamıdır. Bilindiği üzere, dünyada Amerikan doları küresel para birimi gibi dolaşımında. Çok öncesinde Amerikan Merkez Bankasında doların karşılığı altın olarak yer almaktaydı ama bugün kâğıt olarak bile bir değeri söz konusu değil.

Şunu ifade etmek isterim: Para ve iktisadi sistemlerde bağımlıysanız işiniz yaş ancak kimsenin dışarıdan müdahale edemeyeceği, değersizleştiremeyeceği para ve iktisadi sisteme sahipseniz durum farklı. Kısacası, millî ekonomi süreci iktisadi bağımsızlığımızı tesis etme yolunu açacaktır.

Bugün, Türkiye öz güvenle, istikrarla yoluna devam ediyor. Günlük, geçici siyasi krizlerden, jeopolitik gerginliklerden, yapay gündemlerden etkilenmeden ülkemizi yarınlara taşıyoruz. Darbe girişimini kahramanca savuşturmuş milletimizle el ele, yarınların Türkiye'sini daha güçlü bir şekilde, titizlikle hazırlanmış bir bütçeyle oylayacağız. Bizler, bugün, dünya siyasetinde bütçesinin toplamından çok daha derin bir etki oluşturabiliyorsak, burada hiç kuşkusuz, medeniyetimize yaslanan siyaset ahlakımız vardır. İşte bu siyasal ahlak, bu bütçenin merkezine insanı koyarak daha adil bir yaşam vadediyor. Eğitime, sağlığa kolayca erişebilirlik, her türlü kamu hizmetinde yüksek kalite vadediyor. Bizim hedefimiz, çağa ayak uyduran, geleceği okuyabilen, bilgi toplumuna dönüşmüş, katma değer zincirinde yukarı çıkmış, rekabet gücü yüksek güçlü Türkiye.

Değerli milletvekilleri, dün Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Kudüs'le ilgili tarihî bir karar alındı. Kabadayılığa meydan okuyarak ABD'nin Kudüs'le ilgili kararının karşısında durdu hem de ezici bir çoğunlukla. Çok uzunca zamandır işlevsizleşmiş, sessiz kalmayı tarafsızlık addeden siyasetçiliğe gömülmüş uluslararası kuruluşlar, Kudüs meselesinde nihayet net tavır aldılar. Önce İslam İşbirliği Teşkilatı, sonra Birleşmiş Milletlerde alınan bu kararlarda ülkemizin oynadığı tarihî rol son derece önemlidir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde dünyanın vicdanı olmak, haksızlığa karşı yüksek sesle itiraz edebilmek de bu ülkeye ve bizim insanımıza yakışır. Kudüs meselesinde ülkemizin aldığı inisiyatif, birkaç basit cümleyle geçirilebilecek kadar hafif bir mesele değildir, toptan bir sistem itirazını da içinde barındıran bir net duruş, yeni bir siyaset, dil inşasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Devamla) – Teşekkür etmek için Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen bağlayın efendim.

Bir dakika ekliyoruz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri neticesinde Türkiye’nin büyüme öngörülerine ayak uydurabilecek, kamu yatırımlarını destekleyebilen, oldukça sağlam, güçlü ve nitelikli bir bütçeyi yasalaştıracağız inşallah.

Bu vesileyle 2018 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdinç.

Şimdi Hükümet adına ilk söz, Başbakan Yardımcısı Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Şimşek Beyefendi’ye aittir.

Buyurun Sayın Şimşek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerindeki müzakerelerimizi tamamlıyoruz. Başta Meclis Başkanımız ve başkan vekillerimiz olmak üzere Divan üyelerimize, parti gruplarımıza, komisyon başkanlarımıza ve bütün milletvekillerimize bugüne kadarki özverili çalışmaları için teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum. Yapıcı ve yol gösterici eleştiriler, öneriler için de teşekkür ediyorum.

2018 yılı bütçesinin hazırlanmasında ayrıca emeği geçen tüm kamu kurumlarının temsilcilerine, uzmanlarına ve Meclis çalışanlarına da teşekkür ediyorum. Kabinedeki bütün bakan arkadaşlarıma da teşekkürü borç biliyorum. Bu süreçte verdikleri destek için Sayın Başbakanımıza, Sayın Cumhurbaşkanımıza da şükranlarımı sunuyorum. Bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe görüşmelerinde çok şey söylendi. Hükümetimizin performansına, ekonomi politika ve uygulamalarımıza yönelik birçok eleştiri yapıldı, teşekkür ediyoruz ancak hiç kimsenin yadsıyamayacağı bir gerçek var ki o da son on beş yıllık dönemde, AK PARTİ hükümetleri döneminde Türkiye ekonomisi güçlü bir performans ortaya koymuştur. Peki, bunu destekleyecek ne tür veriler vardır? Ben bu konuyu iki türlü anlatacağım: Bir, cumhuriyet tarihimizdeki dönemsel karşılaştırmayı yapacağım ama daha önemlisi, dünyayla karşılaştıracacağım on beş yıllık performansımızı.

Hayata geçirdiğimiz reformlar ve doğru politikalar sayesinde ülkemiz son on beş yılda yaşanan birçok iç ve dış şoka karşı muazzam bir direnç göstermiştir. Cumhuriyetimizin kuruluşundan 2002 yılına kadar ülkemiz yıllık ortalama yüzde 4,7 oranında büyümüştür. Türkiye ekonomisi 2003-2016 döneminde yüzde 5,6; küresel kriz sonrası dönemde ise yüzde 6,7 büyümüştür. Şimdi şunu söyleyebilirsiniz, “Türkiye 1 puan daha fazla büyümüş, o kadar da önemli bir fark değildir.” diye düşünebilirsiniz ancak bunu küçümsemeyelim, büyük bir farka işaret ediyor.

1924’ü 100’e eşitlesek ve reel olarak yüzde 4,7’yle 1924’te 100 lira olan millî geliri 2016’ya taşırsanız yaklaşık 6.800 olur ama aynı sürede Türkiye 5,6 büyüseydi bu rakam 15 binleri aşardı. Dolayısıyla 1 puanlık ilave büyüme, net, çok güçlü bir performanstır. Kısaca, on beş yıllık iktidarımız iç ve dış şoklara rağmen Cumhuriyet Dönemi’nin en güçlü büyüme performansını göstermiştir.

Şimdi müsaade ederseniz, başka ülkelere oranla da bu performansın güçlü olduğunu sizlere açıklamak istiyorum, rakamlarla bunu ortaya koymak istiyorum.

2002'yi 100 kabul edelim ve reel olarak 2016'da dünya ekonomisi 100'den 172'ye, Avrupa Birliği 100'den 121'e, Çin ve Hindistan hariç gelişmekte olan ülkeler 100'den 183'e çıkmış. Peki, Türkiye 100'den kaç'a çıkmış? Türkiye 100'den 215'e çıkmış. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla çok net olarak, Türkiye'nin bu dönemdeki performansı kıta büyüklüğünde olan Çin ve Hindistan hariç, bütün diğer ülke ve ülke gruplarına oranla çok daha güçlü bir performans ortaya koymuştur. Peki, bunun sonucunda ne olmuştur? 2002 yılında Türkiye'nin satın alma gücü paritesi ile kişi başına millî geliri Avrupa Birliğinin yüzde 37'si civarındaydı, bu sene muhtemelen yüzde 64'ünü aşmış olacak. Bakın, Avrupa Birliğiyle biz arayı kapatmışız. Atatürk'ün bize verdiği hedef doğrultusunda gerçekten Türkiye bu dönemde çok güçlü bir ilerleme kaydetmiştir, Batı'yla arayı kapatmıştır.

Şimdi, büyüme reel midir, değil midir? Büyüme reeldir, vatandaşlarımıza yansımıştır. Müsaade ederseniz birkaç rakam vereyim. On beş yıl önce bu ülkede yıllık 91 bin otomobil satılıyordu, geçen sene 757 bin otomobil satıldı. On beş yıl önce Türkiye'de 3 milyon civarında beyaz eşya satılıyordu, geçen sene 7,5 milyon beyaz eşya satılmış. 2000'li yılların başında çiftçimiz yıllık 7 bin traktör alıyordu, geçen sene 70 bin traktör almış, 70 bin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Borçlar ne kadar artmış Sayın Bakan, borçları bir söyler misiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) - Yurt dışını ziyaret eden, iş için, turizm için seyahat eden vatandaş sayımız 2003 yılında 3,4 milyon kişiydi, geçen sene 7,9 milyon, bu sene 8,5 milyon. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2002 yılından bu yana asgari ücret dolar bazında 3 kat artmıştır, reel olarak yüzde 111 artmıştır, yüzde 111, en düşük memur maaşı reel olarak yüzde 88 artmıştır, engelli vatandaşlarımıza ödenen aylıklar reel olarak yüzde 509 artmıştır, öğrencilere verdiğimiz öğrenim kredileri reel olarak yüzde 161 artmıştır. Evet, büyüme gerçektir, büyüme vatandaşa yansımıştır.

Büyüme sayesinde yoksulluğu azalttık, eğitimde fırsat eşitliği, sağlıkta bir devrim gerçekleştirdik. Bu sene bütçeden en büyük payı -son on beş yılda olduğu gibi- eğitime ayırıyoruz, ikinci en büyük payı sağlığa ayırıyoruz. Milletten vergileri 80 milyonun eğitimine ve sağlığına gidiyor.

2002 yılında, yine -AK PARTİ hükümetleri o dönemde başladığı için söylüyorum- Birleşmiş Milletlerin birtakım kriterleri var yoksullukla ilgili, günlük 4,3 doların altına yaşayanların toplam nüfus içerisindeki payı yüzde 30'du yani her 100 kişiden 30'u günlük 4 dolar 30 sentin altında bir gelirle, bir harcamayla yaşıyordu, bugün bu oran yüzde 1,6'ya gerilemiştir.

Evet, gelir dağılımını da iyileştirdik. Hangi göstereyi kullanırsanız kullanın, hangi göstereyi, OECD'nin raporuna bakın, 2002-2016 döneminde gelir dağılımını iyileştiren nadir ülkelerden bir tanesiyiz. Evet, Gini katsayısı 0,44'ten 0,40'ın altına inmiştir. Bakın, bu Hükümet, bu bütçe, kimden yanadır anlamında bunun altını özellikle çizmek istiyorum, bu dönemde millî gelirden ücretlilerin aldığı pay yüzde 26,2'den yüzde 32,7'ye çıkmıştır. Evet, hükümetlerimiz emekçiden, çalışanlardan yana net bir politik tavır koymuştur. Evet, bir şeyi daha söyleyeyim. Net işletme artığının payı ise yüzde 56,5'ten yüzde 52,2'ye gerilemiştir. Tercihimiz nettir, biz çalışandan, üretenden yanayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen sene Türkiye ekonomisi hain darbe girişimi ve terör nedeniyle çok ciddi bir şokla karşı karşıya kaldı. Buna rağmen yüzde 3,2 büyüdü çünkü işin

başında basiretli, tecrübeli ve güçlü bir Hükûmet var. Yaşanan bu olumsuzlukların reel ekonomiye sirayet etmemesi için, en az düzeyde etkilenmek için Hükûmetimiz çok hızlı bir şekilde zamanında ve doğru tercihlerle ekonomide yaşanan bütün bu şokları bertaraf edecek bir dizi adımı attı. Reel sektörün finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla hazine destekli Kredi Garanti Fonu'nu evet, devreye soktuk ve sistem çok iyi çalıştı ve birçok ülke şu anda bunu örnek alıyor ve bizden bunun uygulamasına ilişkin zaman zaman bilgi talep ediliyor. Çünkü şu ana kadar bu verdiğimiz kredilerden geri dönüşü olmayan oranı yüzde 0,3 ve son derece başarılı oldu.

Evet, geçen sene Türkiye'nin başına gelen terör ve hain darbe girişimi gibi şoklar başka ülkelerde yaşansa bu ülkeler muhtemelen resesyona, muhtemelen depresyona girerlerdi. Bakın, son yıllarda içeride veya dışarıda birtakım şokları yaşayan Rusya ve Brezilya son altı yılda yıllık ortalama yüzde 1 dahi büyüyememiştir. Bu, aramızdaki farkı göstermektedir. Oysa biz ülkemizi aldığımız doğru tedbirlerle 2017 yılının ilk dokuz ayında yüzde 7,4 büyüttük. Üçüncü çeyrek itibarıyla yakaladığımız yüzde 11,1'lik büyüme oranı ve ilk üç çeyrek performansımız verisi açıklanan OECD, Avrupa Birliği ve G20 ülkeleri arasında en güçlü performanstır. Üçüncü çeyrek ekonomideki yüzde 11'lik büyümeyi sadece ve sadece baz etkisiyle açıklamak yanıltıcıdır çünkü çeyrekte çeyreğe de üçüncü çeyrekte büyüme devam etmiştir. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış gayrisafi yurt içi hasıla rakamlarına göre ekonomide üçüncü çeyrekte net olarak büyüme ivmesi devam etmiştir. Son on beş yılda olduğu gibi 2017'de de büyüme gerçektir, vatandaşlarımıza yansımıştır.

Yüzde 11,1'lik büyümeyi sorgulayanlara müsaade ederseniz ben birkaç rakam vermek istiyorum. Üçüncü çeyrekte sanayi üretimi yüzde 13,7 artmıştır. Üçüncü çeyrekte 1,4 milyon vatandaşımıza -yıllık olarak- iş imkânı sağlanmış, üçüncü çeyrekte ihracat yüzde 15,7 artmıştır, gerçektir. Aynı dönemde Türkiye'de yıllık yüzde 38,1 oranında turizm artmış, üçüncü çeyrekte Türkiye'ye 16,7 milyon turist gelmiştir. Üçüncü çeyrekte 376 bin konut satılmıştır. Önceki yıla göre yüzde 23,4'lük artışa tekabül etmektedir. Üçüncü çeyrekte 2,5 milyon beyaz eşya satılmıştır, yıllık artış yüzde 16,4. Üçüncü çeyrekte ülkemizden seyahat amaçlı yurt dışına toplam 2,5 milyon vatandaşımız gitmiştir, yıllık artış oranı yüzde 12,5. Bakın, bu rakamların tamamı reeldir ve yüzde 11,1'in de üzerindedir dolayısıyla büyüme verilerimizi sorgulayanlara ithaf olunur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Üçüncü çeyrek büyümesi sadece yüksekliğiyle değil, kalitesiyle de fark yaratmıştır. Makine teçhizat yatırımlarımız yüzde 15,3 gibi güçlü bir artış göstermiştir. Makine teçhizat yatırımlarının güçlenmesi üretken kapasitenin ve potansiyel büyümenin de yükseldiğine işaret etmektedir. Net ihracatın katkısı pozitif olmuştur. Evet, büyüme bu sene tahminlerimizin üzerinde. Ama, şunun altını çizmek istiyorum: Büyüme 2018'de de ve sonrasında da devam edecektir, güçlü bir şekilde devam etmesi için gereken reformları yaptık, yapıyoruz.

Kısa vadede güçlü istihdam artışı, yüksek kapasite kullanımının getireceği yatırım artışı ve destekleyici dış talep büyümeyi destekliyor. Ama, orta-uzun vadede bizim demografik yapımız, elverişli, verimliliği artıran AR-GE ve altyapı eğitim yatırımlarımız sayesinde büyüme artmaya devam edecektir. Bakın, uluslararası kuruluşların tahminlerine göre, Türkiye 2017 yılında satın alma gücü paritesiyle yaklaşık 2,1 trilyon dolarlık bir ekonomiye sahiptir. Satın alma gücü paritesine göre, gayrisafi yurt içi hasıla 2030 yılında 3 trilyon dolar, 2050 yılında da 5,2 trilyon dolara çıkacaktır. Bunlar benim rakamlarım değil, bunlar küresel tahminlerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gördüğünüz gibi, Türkiye'nin performansı AK PARTİ'yle güçlenmiş ve bu büyüme kapsayıcı bir büyüme olmuştur. Bakın, istihdam ayağı son derece güçlü bir büyümeden bahsediyoruz. Küresel krizden bu yana avro bölgesinde 3,5 milyona yakın istihdam oluşturulmuştur. Türkiye tek başına, küresel krizden bu yana 8,3 milyon vatandaşı iş bulmuştur, 8,3 milyon. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar) Peki, bu ülke büyümese 8,3 milyona istihdam sağlanabilir mi? Eylül itibarıyla yılbaşından bu yana 1,2 milyon vatandaşımıza iş bulduk. İstihdam artışı devam edecektir. Evet, işsizlik oranımız hâlâ yüzde 10'un üzerinde ama Türkiye'nin nüfusu genç, çalışma çağındaki nüfus Avrupa Birliğinin 17 katı hızla artıyor, OECD ülkelerinin 3 katından daha hızlı artıyor. Evet, ondan dolayı zorlanıyoruz ama inşallah, reformlarla, büyümeyle, yatırımla bunu da başaracağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu başarı hikâyesinin yanında tabii ki üzerinde çalışmaya ihtiyaç duyduğumuz sorun alanlarımız var, her şey güllük gülistanlık değil; bunların başında cari açık gelmektedir. Son yıllarda cari açığımızı azalttık ama bu sene cari açık gerek iç talebin güçlü olması gerek petrol fiyatlarının yükselmesi gerekse altın ithalatı nedeniyle bir miktar yükselecek ve gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 4,7'si civarında şu anda. Ancak şunun altını çizmek istiyorum: Geçmişte bu büyüklükteki büyümeyi yani yüzde 7'nin üzerindeki büyümeyi genelde bugünkü cari açığın 1,5 katına yakın bir cari açıkla ancak sağlayabiliyorduk; yakın dönemden bahsediyorum. Son dönemde yaptığımız reformlar işe yarıyor, enerjide dışa bağımlılığımız azalıyor ve AR-GE çabalarımız sonuç veriyor. Dolayısıyla cari açığın azaltılması için reform çalışmalarımıza devam edeceğiz ve bunu da başaracağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe müzakereleri boyunca sıklıkla gündeme gelen diğer bir iddia da ülkemizin borcunun yüksek olduğu iddiasıdır. Kamudan bahsetmiyorum, artık herkes kabullendi, kamunun borcunun düşük olduğunu herkes kabullendi. Türkiye'nin borcu da yüksek değildir. Türkiye'de tüm kesimlerin, bakın, bütün vatandaşlarımızın, bütün şirketlerimizin, finans sektörünün, devletin toplam borcunun millî gelire oranı yüzde 144. Peki, gelişmekte olan ülkelerde ne? Gelişmekte olan ülkelerde yüzde 219. Dolayısıyla iddia edildiği gibi Türkiye'de borç düzeyi, borç oranı yüksek değildir.

Bir rakam daha söyleyeyim size: 2002 yılında toplam dış borç faiz ödemesinin millî gelire oranı yüzde kaçtı? Yüzde 1,9'du. 2017'nin üçüncü çeyreği itibarıyla bu oran yüzde 0,7'dir, dolayısıyla yönetilebilir bir borçtur. Ama özel sektörün kur riskini, döviz riskini daha iyi yönetebilmesi için makro ihtiyati bir reformu bu hafta içerisinde veya önümüzdeki hafta içerisinde hayata geçireceğiz. Biz sorunlara karşı tabii ki duyarlıyız, gerekeni yapıyoruz. Son birkaç yıldır yaptığımız vergi düzenlemeleriyle, borçla değil, öz kaynakla finansmanı teşvik ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enflasyon, iyileşme ihtiyacı olan diğer önemli bir alanımızdır. 2016 Kasım ayında yüzde 7 düzeyinde seyreden tüketici enflasyonu aralık ayından itibaren yükselişe geçmiş ve bu sene çift haneye ulaşmıştır. Bu gelişmede döviz kuru, petrol fiyatlarındaki yükseliş ve gıda fiyatlarındaki baz etkisi belirleyici olmuştur. İnaniyorum ki enflasyonda en kötüsü geride kalmıştır. Aralık ayından itibaren enflasyon düşmeye başlayacaktır. Hükûmetimiz, gıda fiyatlarındaki katılığı azaltmak, fire oranını azaltmak için Gıda Komitesi üzerinden çok güzel çalışmalara imza atıyor. Ekim ayı başında bu çalışmaların birçoğunu hayata geçirdik. Merkez Bankası da üzerine düşeni yapıyor, yapacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce ifade ettiğim gibi, ekonomimizi şoklara karşı dirençli kılan sağlam makroekonomik temellerimiz var. Örneğin, bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik oranı ekim itibarıyla yüzde 17 civarındadır. Bu küresel normlara göre 2 kattan fazladır, aktif kalitesi son derece yüksektir. Tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yüzde 3 civarındadır, Avrupa Birliğinde bile yüzde 5 civarındadır. Sektör 2002 sonrasında asli işlevine dönmüştür, firmalara kredi vermeye başlamıştır. Kredilerin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 13'lerden neredeyse yüzde 70 civarına ulaşmıştır. Biz geçen sene hazine destekli kredi garanti sistemiyle bu süreci daha da başarılı kıldık, KOBİ'lere kredi imkânını sunduk. Ve şunu söyleyeyim; 202 bin firmaya biz kredi kullanımının önünü açtık. Burada devlet her şeyi garanti etmiyor, hazinenin garantisi maksimum yüzde 7'yle sınırlıdır.

Türkiye ekonomisinin diğer bir sağlam tarafı da kim ne derse desin kamu maliyesidir. Maliye Bakanımız bu rakamları çok net bir şekilde ortaya koymuştur. Son on beş yılda yürütülen mali disiplin sayesinde bütçe açıklarımız çift haneden geçen sene yüzde 1,3'e, bu sene reel ekonomiyi desteklemek için yüzde 2'nin bir miktar üzerine çıkmıştır ama tekrar biz bunu yüzde 2'nin altına düşüreceğiz, bu konuda kararlıyız. Ama şunu da söyleyeyim; şu anda Türkiye'nin bütçe açığı da gelişmekte olan ülkelerin yarısından daha az ortalama. Devletin borcu da gelişmekte olan ülkelerde yüzde 47 ortalama, Türkiye'de yüzde 28,5.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son on beş yıldaki en önemli kazancımız faiz yükünün önemli ölçüde azaltılmış olmasıdır. Bakın, bu çok önemlidir. Türkiye'de şu anda reel faiz oldukça düşüktür. Biz geldiğimizde reel fail yüzde 25'in üzerindeydi, yüzde 25'in üzerinde reel faizden bahsediyoruz. Bakın, faiz harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı on beş yıl önce yüzde 14,4 idi, 2018'de yüzde 2,1 olacak. Yüzde 14 nere yüzde 2 nere. Benzer şekilde 2018 yılında bütçenin sadece yüzde 9,4'ü faize gidecek, oysa on beş yıl önce bu oran yüzde 43'ün üzerindeydi. Topladığımız her 100 liralık verginin 22 lirasını 80 milyonun eğitimine harcıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Her 100 liralık verginin 21 lirasını sağlığa harcıyoruz. Her 100 liralık verginin 14 lirasını yatırımlara harcıyoruz. Evet, vergileri millettten topluyoruz, millet için harcıyoruz; çiftçimize, reel sektöre, emekçilerimize. Hiçbir çalışanımızı, emeklimizi son on beş yılda enflasyona ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz; reel olarak rakamlar ortadadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisinin temelleri sağlam olmasaydı yakın coğrafyamızda bu kadar şok olacak, Türkiye'de hain bir darbe girişimi olacak, terör örgütlerinin tamamı Türkiye'ye musallat olacak ve biz bu rakamlardan bahsedeceğiz öyle mi? Mümkün değil. Türkiye'nin temelleri sağlam. Birçok iç ve dış şoka karşı dayanıklılığını kanıtlamıştır. Hiç karamsarlığa yer yoktur, Türkiye'nin temellerini daha da sağlamlaştıracamız; en önemli konumuz bu. Önümüzdeki dönemde ekonominin dayanıklılığını daha da artıracak yüksek katma değerli güçlü büyüme hedefimizi yakalamak için reform yapacağız.

Evet, işsizlik oranını kalıcı olarak düşürmek, fiyat istikrarını sağlamak, cari açığı daha sürdürülebilir düzeylerde tutmak için yapısal reformları kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu konuda Hükümetimizin iradesi güçlüdür ve biz günübirlik, kolaycı tedbirlerle çözüm arayışında olmadık, olmayacağız; böyle çözümlerin de olmadığını biliyoruz. Yapısal reformlarda ilerleme sağladık, bundan sonra da sağlayacağız.

Birkaç rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakın, İnsani Gelişme Endeksi'nde 188 ülke arasında 71'inci sıradayız. Bu ne demek biliyor musunuz? 117 ülkeden daha iyiyiz. Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 190 ülke arasında 60'ıncı sıradayız. Bu ne demek? 130 ülkeden daha iyiyiz. Ama biz buraları beğenmiyoruz, buraları yeterli görmüyoruz; o nedenle reform yapacağız, o nedenle Türkiye'ye sınıf atlatacağız. Dünyada patent başvuru sayısında 38'inci sıradaydık on beş yıl önce, 21'inci sıradayız; yakışmıyor bize, ilk 10'u hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birçok alanda reform yaptık, yapmaya devam edeceğiz. En çok eleştirilen konu, eğitim; çok mesafe kat ettik. Eğitim harcamalarının bütçedeki payını 2'ye katladık. Geçen gün açıklandı, Türkiye'de eğitim harcamalarının millî gelire oranı yüzde 6'nın üzerine çıkmış; OECD'de ortalama yüzde 5,1. Diyeceksiniz ki: Kalite? Kaliteyi artırmak için 580 bin öğretmen aldık, 270 bin derslik açtık; bunun sonucunda kalite artacak. Okul öncesinde -bakın, okul öncesinde- 5 yaşta yüzde 11 civarlarında olan okullaşma oranını şimdi yüzde 80'lere taşıdık. Bunların hepsi "kalite" diye dönecek ve Türkiye'de eğitim sınıf atlayacak.

Meslek liselerinin toplam liseler içerisindeki payını yüzde 34'ten 50'nin üzerine çıkarttık ama yetmez, hedef yüzde 60.

Önümüzdeki dönemde öğretmenlerimizi yeniden eğiteceğiz, mesleki ve teknik eğitim payını artıracacağız, özel sektöre teşvik ve destek vereceğiz, okul öncesini yaygınlaştıracacağız ve yoğun yabancı dil eğitimine öncelik vereceğiz.

İş gücü piyasası... Evet, bizim nüfusumuz genç; evet, çalışma çağındaki nüfus hızla artıyor. Bunlara iş lazım; bunun için reform yapacağız, reform yaptık. Bakın, son on yılda kadınların iş gücüne katılım oranını 10 puan iyileştirmişiz. Peki, bu bütçede kadın olmazsa, bu teşvikler olmazsa sizce bu oran sağlanabilir mi? Gelişmekte olan ülkelerde en güçlü performans bizde.

Yine, bir şey daha söyleyeyim: İstihdam oranını da 8,4 puan artırdık. Geçen sene birçok reform yaptık. Önümüzdeki dönemde de aktif iş gücü programlarını geliştireceğiz, kısmi zamanlı çalışma üzerindeki engelleri kaldıracacağız, iş gücü piyasasını daha da esnek hâle getireceğiz.

Yatırım ortamını iyileştirdik, rekabet gücümüzü artırdık; az önce rakamları verdim. Bunları yapmasaydık Türkiye son on beş yılda 190 milyar dolara yakın küresel doğrudan yatırım çekebilir miydi, küresel firma sayısı 5 binden 57 bine çıkabilir miydi? Mümkün değil. Demek ki doğru şeyler yapmışız; evet, bu Hükûmetin doğru yaptığı birçok şey var.

Geçen sene içerisinde taşınır rehni reformu yaptık, yeni teşvik sistemini getirdik. Proje bazlı yatırımları desteklemek için süper teşvik sistemini uygulamaya koyacağız ve özellikle teknoloji, bilgi yoğun alanlara odaklanacağız.

Söylenecek çok şey var. AR-GE ve yenilikçilik ekosistemimizi güçlendiriyoruz. Bakın, AR-GE'nin millî gelir içerisindeki payını 2'ye katladık, AR-GE personel sayısını 4'e katladık ama yetmez, daha da yapmamız lazım çünkü OECD ülkelerine göre gerideyiz. Geçen sene patent kanunu çıkardık, AR-GE desteklerini artırdık ve kitle fonlamasını hayata geçirdik, hazine olarak teknoloji firmalarına destek için fonların fonuna kaynak aktardık. Önümüzdeki dönemde TÜBİTAK'ı yeniden yapılandıracağız, Yatırım Bankasını yeniden yapılandıracağız.

Bakın, Türkiye'de yenilikçi firmaların toplam firmalar içerisindeki payı -yani 10'dan fazla işçi çalıştıranlar için söylüyorum- 2010 yılında yüzde 48,5'tu, şimdi yüzde 61,5'a çıktı. Sermaye

piyasalarını derinleştiriyoruz. Birçok reform yaptık. Yargı sisteminde geçen sene çok önemli reformlar yaptık. Bilirkişi reformu, istinaf mahkemeleri, modern ara buluculuk, ihtisas mahkemeleri, bunların hepsi iş hayatını kolaylaştırmak içindir, yatırımları artırmak içindir. Önümüzdeki dönemde özellikle İcra ve İflas Kanunu, ihtisas mahkemelerinin sayılarının artırılması, elektronik tebligat sisteminin geliştirilmesi, vatandaşın idareyle uyumsuzluklarının azaltılması konularına ağırlık vereceğiz. Kamu maliyesinde de reform yapacağız. Maliye Bakanımız bütün detayları söyledi. Evet, bir vergi reformuna ihtiyacımız var. Mükellef haklarını daha da artıracamız. Performans bazlı bütçelemeye geçeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm bu reformlar sayesinde ülkemizin büyüme performansı ve potansiyeli artacaktır. Büyüme potansiyelimiz yüksektir. Hükümetimiz milletimize güveniyor. Büyüme potansiyelimize biz inanıyoruz ve bunu başaracağız. Demografik avantajımız var. Evet, reformla biz verimliliği artırıyoruz. Bakın, üç temel önceliğimiz var: Eğitim, AR-GE, altyapı. Bunların hepsi daha fazla rekabet gücü, daha fazla verimlilik. Bakın, Türkiye son on beş yılda altyapıya 362 milyar liralık yatırım yapmış. Türkiye şu anda 160 ülke arasında lojistikte 30'uncu sıraya yükselmiş. Bunların hiçbirisi tesadüf değildir. Türkiye bunlar sayesinde gelişmesini, kalkınmasını devam ettirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelecek, yapay zekâyı üreten, dijitalleşmeyi ve 4. Sanayi Devrimi'ni üretimlerine, ekonomilerine en hızlı entegre edebilen ülkelerin olacaktır, bunun farkındayız. Bu nedenle dijitalleşme seviyemiz belki şu anda biraz düşük ama artış hızımız yüksek, başaracağız. 4. Sanayi Devrimi'ne yönelik özel sektör paydaşlarımızla yol haritamızı hazırlıyoruz. Evet, ülkemizin potansiyeli yüksektir, geleceği parlaktır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, üç dakika ekliyoruz müddetinize.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...geçen sene yazılan karamsar senaryoların hepsi çökmüştür, hepsi çökmüştür. Hükümetimiz, Türkiye'nin potansiyeline inanıyor ve bu doğrultuda hedeflerini gerçekleştiriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken bu vesileyle bütçemizin tekrar vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. 2018 yılının şimdiden milletimiz ve tüm insanlık için, huzur, barış ve kardeşlik için refah dolu bir yıl olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şimşek.

Hükümet adına ikinci söz Başbakan Yardımcısı Yozgat Milletvekili Sayın Bekir Bozdağ Beyefendi'ye aittir.

Buyurun Sayın Bozdağ. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakikadır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2016 yılı kesin hesabı ve 2018 yılı bütçesi görüşmelerinin sonuna geldik. Bu vesileyle yüce Meclisimizin saygın üyelerini saygıyla selamlıyorum. 2018 bütçemizin aziz milletimize, Meclisimize, Hükümetimize, devletimize, ekonomimize, hasılı hepimize hayırlı olmasını, bereketli olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum.

Tabii, bütçeye ilişkin ekonomik veriler ve diğer konular üzerinde ekonominin ustalarından biri olan Başbakan Yardımcımız Sayın Mehmet Şimşek çok önemli değerlendirmeler yaptı ve bugüne

kadar bütçenin bu aşamaya gelmesi sürecinde pek çok önemli değerlendirmeler yapıldı. Ben bütün bu değerlendirmelere ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Hükümetimizin yasalaşan bu bütçenin uygulanması sürecinde yapılan eleştiri ve önerileri dikkate alacağını ve bütçeyi milletimiz ve devletimiz için en uygun şekilde kullanacağını bir kez daha buradan ifade etmek isterim.

65'inci Cumhuriyet Hükümetinin 2'nci, AK PARTİ hükümetlerinin ise 16'ncı bütçesi bu. On altı yıllık süre içerisinde ülkemizi her alanda büyüttük, ekonomimizi büyüttük, geliştirdik ve ileri bir noktaya taşıdık. Türkiye, her alanda büyük başarıların altına imza attı ve ülkemiz, bugün hem bölgesinde hem de dünyada saygın, güçlü bir aktör hâline gelmiştir. Vatandaşımız bu değişim ve gelişmeden büyük bir memnuniyet duymuştur ve bu nedenle de hükümetlerimize her seçimde büyük bir destek vermiştir. Biz de milletimizden aldığımız emaneti hep namusumuz bildik ve canımız pahasına bugüne kadar koruduk; çiğnemedik, kimseye de çiğnetmedik. Halkımızın sandıkta verdiği oya Ankara'da yeni ortaklar edinmedik, birilerinin ortak olmasına da izin vermedik. Vesayetin her çeşidine karşı dik durduk, mücadelenin en doğrusunu, en iyisini yaptık ve milletimize verdiğimiz sözlerin bir bir takipçisi olduğumuz gibi gereklerini de yerine getiren bir Hükümet olduk. Sözümüzün arkasında durduk, sözlerimizi bir bir hayata geçirdik ve bugün Türkiye, gelineen noktada gerçekten her alanda büyük değişimleri, büyük reformları hayata geçirmiş bir ülkedir. Etrafımızda yaşanan hadiseleri ve ülkemizin içerisinde mevcut durumu birlikte ele aldığımızda bu değişimin somut sonuçlarını birlikte görmek mümkündür.

Son günlerde bildiğiniz gibi ABD Başkanı Sayın Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıma ve ABD'nin Tel Aviv'deki büyükelçiliğini Kudüs'e taşıma açıklaması çok büyük bir yankı uyandırdı. Bir oldubittiyle böylesi bir adımı hayata geçireceğini düşündü ve bir adım attı ama bu adıma karşı bütün dünya ortak bir tavır ortaya koydu. Özellikle Türkiye Cumhurbaşkanı ve İslam İşbirliği Teşkilatı Zirve Dönem Başkanı sıfatıyla Sayın Recep Tayyip Erdoğan Beyefendi'nin ortaya koyduğu dirayetli duruş ve Türkiye'nin öncülüğünde yapılan çalışmalar bu sürecin başarısızlığa uğramasında önemli rol oynamıştır.

Türkiye, daha karar alınmadan, Kudüs konusundaki tutumunu bütün dünyaya ilan etti. Karar alındıktan sonra da Sayın Cumhurbaşkanımız İslam İşbirliği Teşkilatını toplantıya çağırdı ve İstanbul'da İslam İşbirliği Teşkilatı olağanüstü toplandı. İslam İşbirliği Teşkilatı belki kurulduğu günden bu yana kuruluş hedefleri doğrultusunda en önemli, en tarihî toplantısını yaptı, tarihî kararların altına imza attı ve o toplantıda tarihî bir bildiri de yayınlandı. Bildiride "Doğu Kudüs'ü Filistin devletinin başkenti ilan ediyor, bütün devletleri Filistin devletini ve Doğu Kudüs'ün onun işgal altındaki başkenti olduğunu tanımaya davet ediyoruz." diyerek hem Filistin devletinin tanınmaya davet edilmesi hem de Kudüs'ün başkent ilan edilmesi böylesi bir uluslararası toplantıda yapılmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız zirve sonrası yaptığı açıklamada ise "Biz bugün Kudüs'ü Filistin devletinin başkenti olarak tanıdığımızı ilan ettik. Artık, Kudüs bizim nazarımızda Filistin devletinin başkentidir ve öyle de kalacaktır..." Bu açıklamayla Trump'ın aldığı kararın ötesinde yeni bir durum ortaya çıktı, Tel Aviv'den başkent olarak ilan ettiği Kudüs'e büyükelçiliğini taşıyayım derken, öte yandan İslam ülkeleri Doğu Kudüs'ü Filistin devletinin başkenti olarak ilan etmiştir. Bu toplantıyla, İslam İşbirliği Teşkilatı üyeleri teşkilatın kuruluş gayesine matuf büyük ve tarihî bir karara imza attılar, Kudüs ve Filistin konusunda yeni bir dönemin kapısını araladılar; birlik ve dayanışmalarını güçlü bir şekilde gösterdiler, ABD Başkanı Trump'ın aldığı

başkenti Kudüs'e taşıma kararını yok saydılar ve geçersizliğini ilan ettiler, bölgede kabadayılığa, kural tanımazlığa, oldubittilere, Kudüs'ün statüsünün değiştirilmesine ve değiştirilmesine yol açacak adımlara izin vermeyeceklerini gösterdiler. Bu, büyük bir başarıdır. Bu büyük başarı Türkiye Cumhurbaşkanı ve İslam İşbirliği Teşkilatı Zirve Dönem Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye'nin ve İslam ülkelerinin ortak başarısıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, bu başarı burada kalmadı, konu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin de gündemine taşındı. Orada da bildiğiniz gibi, 15 üyenin 14'ü, diğer bir anlatımla, 5 daimi üyenin 4'ü, 10 geçici üyenin tamamı Trump'ın bu kararının aleyhine oy kullandılar. Resmiyette vetoyu ABD yaptı, resmiyet onun dediği gibi oldu ama iş fiiliyatta Trump'a, ABD yönetimine burada ortak bir tavır konuldu, âdeta bir kırmızı kart gösterildi. Konu daha sonra Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna taşındı. Bildiğiniz gibi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda da tarihî bir kararın altına imza atıldı; 128 Genel Kurul üyesi, ABD yönetiminin aldığı bu kararı tanımadığını, başka ülkelerin de tanımamasını ilan etti ve herkesi bu konudaki ortak tutuma destek vermeye davet etti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tarihî bir karar, tarihî bir adım atıldı ve ABD'nin kararının geçersizliği ilan edilerek bu karar âdeta yok sayıldı.

BM'nin bu kararı hem İslam ülkelerini ve hem de BM üyelerinin büyük bir çoğunluğunu haksızlık karşısında birleştirdiği gibi Kudüs ve Filistin meselesinin sadece Müslümanların meselesi olmadığını, bütün ülkelerin, bütün başka dinlere mensup insanların da ortak meselesi olduğunu bir kez daha dünyaya göstermiştir. BM bu kararıyla kural tanımayan, hak tanımayan, adalet tanımayan ABD yönetimine kuralı, hakkı ve adaleti öğretmiştir. Umarım ki bu eğitimden onlar da gerekli dersi alırlar ve bu yanlış adımı bir daha tekrar etmekten kaçınırlar.

Değerli milletvekilleri, Kudüs'te, bildiğiniz gibi, Osmanlı Devleti döneminde ve İngiliz mandası döneminde açılmış 9 yabancı başkonsolosluk var, bunlardan biri de Türkiye Cumhuriyeti'nin Başkonsolosluğudur. 1925 yılından beri bizim Başkonsolosluğumuz var ve Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak faaliyette bulunuyor. Doğrudan, büyükelçilik gibi bağlı olarak faaliyette bulunuyor. 2005 yılından bu yana ise oraya büyükelçi unvanlı başkonsoloslar atandı, 2012 yılından bu yana ise Filistin devletinin BM Genel Kurulunda üye olmayan gözlemci devlet kabul edilmesinden bu yana da orada bulunan büyükelçi unvanlı başkonsolosumuz Filistin Devlet Başkanı Ramallah'ta güven mektubunu sunmakta, âdeta fiilen bir Türkiye büyükelçisi olarak görev yapmaktadır. Bugün Kudüs'te başkonsolosluğu olan tek İslam ülkesi Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Bundan sonra da hizmet vermeye devam edecektir.

Ayrıca Dışişleri Bakanlığı bu son gelişmelerden sonra Kudüs'ü Filistin devletinin başkenti olarak tanıdığını gösteren açıklamasını da sitesine koymuştur, buradan da gösteriyorum: Filistin devleti, başkent Doğu Kudüs. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu da son derece önemli ve tarihî bir adımdır. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türkiye Cumhuriyeti devleti Cumhurbaşkanının itibarının ve uluslararası politikaları yönlendirme konusundaki etkisinin somut bir göstergesidir. Hepimizin bununla iftihar etmesi gerektiğine ben yürekten inanıyorum.

Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisini de Hükûmetimizin ve İslam ülkelerinin ortaya koyduğu bu irade sonucu ortaya çıkan BM kararı doğrultusunda aldığı destek kararlarından dolayı da kutladığımızı buradan özellikle ifade etmek isterim. Çünkü bu dava hepimizin ve Meclisimizin de ortak davasıdır.

Tabii, bu konu üzerinden AK PARTİ'yi eleştirmek kolay değil; bizim hükümetlerimizi, Cumhurbaşkanımızı eleştirmekse hiç kolay değil çünkü biz Filistin davasına gönülden bağlı bir kadroyuz, gönülden bağlı bir ekibiz. Bunu her defasında, sadece sözlerimizle değil, davranışlarımızla da ortaya koyduk. Geçmişten birtakım hadiseler bahane edilerek, buradan AK PARTİ'ye, Cumhurbaşkanına gol atacağım diye düşünürsek hata ederiz, buradan gol atılamaz. Neden atılamaz? Çünkü bu konuda bizim ortaya koyduğumuz irade, tartışmasız bir şekilde, milletimiz tarafından başarılı görülen ve kabul gören bir iradedir. İsrail'in Cumhurbaşkanına bütün dünyanın gözü önünde "...”(x) diyen, "Siz insan öldürmeyi çok iyi bilirsiniz." diye çıkışan ve ona bütün dünyanın gözü önünde bir insanlık dersi veren Cumhurbaşkanını buradan vuramazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Buradan zayıflatacağız diye düşünürseniz, zayıflatamazsınız.

İsrail'in bir devlet olarak tanınması 1949'da oldu ama İsrail'in bir devlet olarak başka bir devletten ilk defa özür dilemesi ise yakın bir zamanda oldu. İkisi arasındaki fark şu: Birinde Cumhuriyet Halk Partisi iktidar, birisinde ise AK PARTİ iktidar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tanıyan Hükümet Cumhuriyet Halk Partisinin Hükûmeti, özür dileyen Hükûmet de AK PARTİ Hükûmeti. Elbette ikimizin arasında böylesi bir klas farkı olacaktır, bunu da herkesin teslim etmesi gerektiğine ben yürekten inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye PKK, KCK, PYD, YPG, FETÖ, DHKP-C ve pek çok farklı isim altındaki terör örgütleriyle eş zamanlı, dünyada mücadele eden tek ülkedir. Türkiye, sadece bu terör örgütleriyle mücadele etmiyor; aynı zamanda bu terör örgütlerini kuran, kurduran her türlü lojistik desteğini sağlayan ve bu örgütlerin yularını elinde tutan, bunların arkasındaki karanlık güçlerle de amasız ve amansız kararlı bir mücadeleyi sürdürmektedir. Bundan sonra da hem terör örgütleriyle hem de onların eli kanlı teröristleriyle ve onların arkasında onlara her türlü desteği veren güçlerle kararlı bir şekilde mücadeleye devam edeceğiz. Türkiye'de terör eylemi yapanlara, yaptırımlara ve onlara destek verenlere Türkiye'yi ve dünyayı dar edeceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır. Güvenlik güçlerimiz büyük bir uyum içerisinde, askeriyle, polisiyle, istihbaratıyla, jandarmasıyla terörle etkin ve başarılı bir mücadeleyi destansı bir şekilde sürdürmektedir. Bu konuda terör bitene kadar mücadeledeki kararlılık devam edecektir.

Bu mücadele sadece güvenlik boyutlarıyla devam eden, sürdürülen bir mücadele değildir. Aynı zamanda, terörü doğuran nedenleri ortadan kaldırmak maksadıyla da Hükümetimizin attığı ciddi adımlar, yaptığı ciddi çalışmalar vardır. Bunları eş zamanlı, birbiriyle paralel bir şekilde yürüttüğümüzü Meclisimizin ve aziz milletimizin özellikle bilmesini buradan istirham ediyorum ve Hükümetimiz bu konu üzerinde de çalışmalarını aynı kararlılıkla bundan sonra da sürdürecektir.

Değerli milletvekilleri, 2017 yılı 16 Nisanında aziz milletimizin iradesiyle Türkiye'de tarihî bir reform yapılmıştır. Parlamenter hükümet sisteminden cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş öngören bir Anayasa değişikliği kabul edilmiştir. Artık yeni bir dönemin kapısı aralanmıştır. Millet, hükümet sistemini değiştirmiştir. Hükümet sistemi değişmemiş gibi, değiştirilmemiş gibi davranmanın kimseye bir faydası yoktur. Biz artık önümüze bakıp yeni hükümet sistemiyle ülkemizi gelecekte daha başarılı nasıl yaparız, daha ileri nasıl taşırız, bu sistemin sağlıklı ve daha iyi bir şekilde işlemesi için hangi katkıyı veririz, bunun üzerinde el birliğiyle durmamız gerekmektedir.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan ifadeler kullanıldı.

Yapılan seçim meşrudur, aziz milletimizin iradesi sandıkta doğru bir şekilde tecelli etmiştir ve biz bu irade doğrultusunda adımlarımızı atmaya başladık ve bundan sonra da bu adımları uyum yasalarını çıkararak daha güçlü bir şekilde atacağız. Uyum yasaları konusunda çok geniş bir ekibin çalıştığını, bütün yasalarımızın tarandığını, yeni sisteme uyum için neler yapılması gerektiği hususunda önemli tespitlerin yapıldığını ve bunların önümüzdeki yıl içerisinde Parlamentoda bir kısmının görüşülerek yasalaştırılacağını buradan özellikle ifade etmek isterim.

Cumhurbaşkanının partili Cumhurbaşkanı olması, bildiğiniz gibi, Anayasa değişikliğinden sonra yürürlüğe girmiştir ve o nedenle de Sayın Cumhurbaşkanımız önce AK PARTİ üyesi olmuş, daha sonra olağanüstü büyük kurultayda AK PARTİ Genel Başkanı seçilmiş ve Anayasa'ya uygun bir şekilde de hem Genel Başkan olarak hem de Türkiye Cumhurbaşkanı olarak vazifesini yerine getirmektedir. Cumhurbaşkanımızın gerek hükûmet sistemi değişikliğinden önce gerekse hükûmet sistemi değişikliğinden sonra yaptığı bütün görevler Anayasa ve yasalara uygundur. Anayasa'yı çiğneyen, yasaları ıskalayan bir uygulaması ve adımı yoktur.

MUSA ÇAM (İzmir) – İnaniyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – İnaniyorum ve Anayasa'ya bakarak söylüyorum bunu da. Musa Bey, sen de Anayasa'ya baktığında benim gördüklerimi göreceksin.

MUSA ÇAM (İzmir) – 299 ne olacak, 299?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Orada ne diyor: “Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından kullanılır ve yerine getirilir.” Yürütmenin içinde mi, ortağı mı, yürütmenin başı mı? Anayasa diyor. Başbakanı, bakanları kim seçer? Başbakanı Cumhurbaşkanı seçiyor, bakanlarıysa Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı atıyor. İsteddiği zaman Bakanlar Kurulunu toplantıya çağırıyor. Bakanlar Kurulu kararları Cumhurbaşkanı imzalamadan yürürlüğe giremiyor. Yasamaya, yürütmeye, yargıya dair görevleri var. Millî Güvenlik Kurulunun Başkanı. Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu olağanüstü hâl ilan edebiliyor. İsteddiği zaman Bakanlar Kurulunu başkanlığında toplantıya çağırıyor. Sayın Cumhurbaşkanımız ne yaptı? Bakanlar Kurulunu başkanlığında toplantıya çağırdı farklı olarak. Ondan öncekilerin hepsi diğer Cumhurbaşkanları tarafından da uygulandı. Kaldı ki, Bakanlar Kurulunu toplantıya çağırması da pek çok Cumhurbaşkanımız tarafından uygulanmıştır ve bunların hepsi de Anayasa'ya uygundur, Anayasa'nın çiğnenmesi veya anayasal bir suçun işlenmesi kesinlikle değildir. Kaldı ki, bizim Anayasa'mız Cumhurbaşkanlarını sembolik bir Cumhurbaşkanı olarak da -demin anlattığım görevler nedeniyle- dizayn etmemiştir; güçlü, etkin bir Cumhurbaşkanı olarak dizayn etmiştir. 2007'de yapılan halk oylamasından sonra Cumhurbaşkanlarını halkın doğrudan sandıkta seçecek olması da Cumhurbaşkanlarına ayrı bir güç katmıştır. Bunu hepimizin birlikte görmesi lazım. Biz ta 2007'de Cumhurbaşkanı seçimine dair usulün değişmesi sırasında bunu söyledik. Artık bu konu, Cumhurbaşkanlığı seçimi konusu Türkiye'de kriz ve kaos sebebi olmaktan çıkıyor ama yeni dönemde, bilmemiz lazımdır ki halkın seçtiği Cumhurbaşkanları Meclisin seçtiği Cumhurbaşkanları gibi olmayacaktır, çok farklı olacaktır ve bu farklılığı da biz hep beraber gördük, bundan sonra da göreceğiz ve yeni hükûmet sistemi, cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi milletimizin her alanda daha güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Burada şunun da altını çizmekte fayda görüyorum: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi kuvvetler ayrılığının tam olduğu bir hükûmet sistemidir. Şu anda, yasama, yürütme iç içe geçmiş durumda

ama cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yasama ve yürütme birbirinden hem tam ayrı hem de birbirine karşı tam bağımsız durumdadır. Bunu hep beraber görüyoruz, hep beraber biliyoruz ama farklı anlatımlar bu gerçeği değiştirir mi? Bu gerçeği değiştirmez, değiştirmeyecektir de. Bugün, Parlamentoda çoğunluk kimde? AK PARTİ’de. Hükûmet kimde? AK PARTİ’de. Kanunlar neye göre çıkıyor? Çoğunluğun oyuna göre çıkıyor. Hükûmet olmadığı zaman bütçeyi de kanunları da görüşmüyoruz. Baktığımızda “Hükûmete karşı yani yürütmeye karşı tam bağımsız bir Parlamento var.” dersek Anayasa’yı ya okuyoruz anlamıyoruz demektir ya da farklı yorumluyoruz demektir. Bugün, Hükûmetle iç içe, esasında Hükûmetin kontrolünde bir yasama-yürütme ilişkisi vardır. İşte bu çarpık ilişkiye cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi son veriyor, yasama ve yürütmeyi birbirinden tam ayırıyor, kuvvetler ayrılığını güçlü bir şekilde hayata geçiriyor. Artık, bundan sonra, siyasi istikrar, güçlü iktidar sadece zaman zaman halkın sandıkta verdiği reylerle değil doğrudan, sistemin doğal sonucu olarak tesis edilecektir ve güçlü bir şekilde milletimiz, devletimiz geleceğe güvenle bakacak, güvenle yürüyecektir.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımıza zaman zaman saldırılar yapılıyor, itibarına karşı, ailesine karşı, şahsına karşı saldırılar yapılıyor ve Cumhurbaşkanımızı itibarsızlaştırma gayretleri görülüyor. Ben, hep şunu söylüyorum: Esasında bu yapılanlar sataşarak itibar elde etme çabalarından başka bir anlam ifade etmiyor. Sataşarak itibar elde edelim. Bu mümkün değil. Herkes itibarını alın teri dökerek, iyi şeyler, doğru şeyler yaparak, çok çalışarak kendisi kazanır, böyle yapar. Türkiye’nin Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın hayat hikâyesine baktığınız zaman, engelleri aşı aşı, alın teri dökme dökme, milletinin duasını ve desteğini kazanarak bugünlere geldiğini ve itibarını, döktüğü alın terine borçlu olduğunu hepimiz yakinen görür, yakinen biliriz.

Siyasilerin itibarını kim ölçer? Bana göre halk ölçer. Neyle ölçer? Reyleriyle ölçer. İşte, seçimler ortada. 2002 seçimleri, 2004, 2007, 2009, 2011, 2014 Cumhurbaşkanlığı -mahallî idareler- ve 2015 seçimleri, ayrıca yapılan halk oylamaları hepsi ortada. Milletimiz kimin yanında saf tuttu? Her defasında itibar suikastine muhatap olan ama itibarı milletin nezdinde asla bugüne kadar yok edilememiş olan Türkiye’nin Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın yanında durdu ve onun işaret ettiği yönde oy kullandı. Değişimleri hep onunla beraber yaptı, hep onun gösterdiği istikamette Türkiye’imiz gelişti, değişti. Bu, milletimizin verdiği itibarın, değerinin somut bir göstergesidir.

Cumhurbaşkanımıza karşı yapılan saldırılara baktığınızda, esasında bu saldırıların Türkiye’nin her alanda büyümesi ve gelişmesi nedeniyle bunu sağlayan lideri Türk halkının gözünden düşürme ve onun ile halk arasına duvar örme çabaları olduğunu görüyoruz. Çok net bir şekilde, pek çok ülkenin yöneticileri, siyasi partileri, STK’lar ve Türkiye içerisinde de pek çok çevre bunlarla iş birliği içerisinde bu itibar suikastlerinde görev aldığını görüyoruz.

Ben şimdi birkaç örnek vermek istiyorum: Türkiye’nin Cumhurbaşkanı olarak Sayın Cumhurbaşkanımız bu millete hangi kötülüğü veya hangi yanlış yaptı da bu kadar saldırıya muhatap oldu? Ee, şimdi, bakalım, Türkiye’de KÖYDES, BELDES projelerini hayata geçirip köyleri yolla, suyla, kanalizasyonla buluşturarak Türkiye’ye, Türk milletine ihanet mi etti? 76 olan üniversiteyi 186’ya çıkararak bu milleti aldattı mı, yanılttı mı? Kaynaklarını kötüye mi kullandı? Türkiye’ye 2000-2002 arasında gelen yabancı sermaye 11,6 milyar dolarken bizim iktidarımız döneminde bunu 187 milyar dolara çıkararak Türkiye’nin itibarını mı azalttı? Hangi yanlış yaptı, hangi kötülüğü yaptı? Baktığınız zaman, Türkiye’yi her alanda büyüttüğü, geliştirdiği, değiştirdiği, kalkındırdığı, emir alan

bir ülke olmaktan çıkardığı için, Sayın Cumhurbaşkanımıza karşı, bu anlamda uluslararası bir cephenin de oluştuğunu görüyoruz ve bunların bütün derdi Türkiye'nin başından Türkiye'nin Cumhurbaşkanını uzaklaştırmak. Onu hepimiz görüyoruz, aziz milletimiz de görüyor, o nedenle de her defasında Sayın Cumhurbaşkanımıza sahip çıkıyor. Biz, milletimize ve devletimize ihanet ederek, millet ve devlet düşmanlarıyla iş birliği yaparak itibar arayanlardan, yabancı ülkelerde itibar arayanlardan hiç olmadık, olmayacağız da. Milletimizin ve devletimizin hukukunu her şeyin üzerinde tutarak, milletimize ve devletimize her zamankinden daha fazla hizmet ederek itibarımızı öyle artıracamıza inanıyoruz ve bugüne kadar bunu yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz.

Karadağ'da Tuzi kasabası var, oraya gitmiştim, Fatih Sultan Mehmet Han döneminde bir cami yapılıyor ve bu cami uzun yıllar orada ibadet için hizmet veriyor. 1908 yılında buradakiler, devrin Osmanlı sultanına mektup yazıyorlar “Biz camiyi tamir edemiyoruz, bize yardım edin.” diye. Fakat araya Balkan Savaşları giriyor, bölge bizden ayrılıyor, yardım gitmiyor. Cumhuriyet Dönemi'nde de bu talepler dile getiriliyor ancak 1908'deki bu mektubun cevabı 2008 yılının ramazan ayı Kadir Gecesi'nde yerini buluyor ve o cami tamir edilip yeniden ibadete açılıyor. 2012'de oraya gittiğimde Karadağ Reis-ül Uleması, Türkiye'deki Diyanet İşleri makamında bulunan kişi, Sayın Rıfat Feyziç oradaki Osmanlı şehitliğini bize gezdirdi ve camiye gittik. Caminin hikâyesini, bu mektup olayını, caminin 1933'e kadar ibadete açık olduğunu ve 1933'te caminin imamının şehit edildiğini anlattı. Yanında birini gösterdi, “Bu da şehit imamın torunudur.” diye bize tanıttı ve arkasından döndü dedi ki: “Sayın Bakanım, bir daha bizim mektuplarımıza cevap vermek için lütfen yüz yıl beklemeyin.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hamdolsun, bugünün Türkiye'si yüz yıl önce ecdadımıza yazılan mektuplara cevap verebildiği gibi bugün yazılan mektuplara da anında cevap verecek bir güçtedir. İtibar böyle elde edilir. Siz elinizi, kolunuzu, kanadınızı her yere uzatabildiğiniz zaman itibar elde edebilirsiniz. Eğer bunları yapmazsanız itibarınız da o kadar yüksek olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Üç dakika ekliyorum efendim.

Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bugün rakamlara baktığımızda, Türkiye'nin 2002 yılında yaptığı kalkınma ve insani yardım miktarı 83 milyon dolar ama 2016'da yaptığı yardım miktarı 6 milyar dolar. 83 milyon dolar nerede, 6 milyar dolar nerede? İşte, alan el olmaktan veren el olmaya yönelmiş güçlü bir Türkiye vardır bugün. İnşallah bu Türkiye daha güçlü bir şekilde geleceğe devam edecektir. Suriye'den gelen 3 milyondan fazla mülteciye yardım eli uzatan bir Türkiye var.

Bakın, bu yardım eline ilişkin açıklama yapan farklı kişiler var. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiseri Filippo Grandi Türkiye'nin Arakanlı sığınmacılar için yardımlarını övüyor ve bu konuda Türkiye'ye dair takdirlerini iletiyor. Yine, Dünya İnsani Zirvesi'nde, Almanya Başbakanı Merkel, Türkiye'nin ev sahibi olmasından mutluluk duyuyor çünkü Türkiye'nin 3 milyon Suriyeli sığınmacıyı kabul etmesiyle insani yardım üzerinde sadece konuşmadığını, bunu yerine getirdiğini de belirterek Türkiye'nin yaptığı bu yardımlardan duyduğu memnuniyeti dile getiriyor. Merkel bunu takdir ediyor, başkaları Türkiye'nin yardımlarını takdir ediyor ama biz, bu yardımları sorgulayan bir

dile geliyoruz. Bugün Türkiye, Suriyeli mültecilere ve darda, zorda olan başka diyarlardaki insanlara uzattığı yardım eliyle, dünyanın dört bir yanında saygınlığı olan güçlü bir devlettir. Eğer Türkiye'nin yaptığı yardımları sorgularsak, o zaman ne yaparız, Türkiye'nin bu itibarına bir bomba da biz atarız; hem halkın arasına bir fitne sokar hem de dış dünyaya “Bakın, Türkiye'nin ‘Böyle yardım ettik, şöyle yardım ediyoruz.’ dediğine bakmayın, onlar esasında sizi aldatıyorlar.” anlamında, Türkiye'nin dışarıda kazandığı bu saygınlığa zarar verir. Hâlbuki, yapılan yardımlar ortada, rakamlar ortada, gerçek güneş gibi ortada. Bunu farklı bir şekilde değerlendirmek kimseye bir fayda sağlamaz. Türkiye inşallah bundan sonra da darda ve zorda olana yardım elini uzatmaya devam edecektir.

Sözlerimi burada noktalıyor, 2018 yılı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bozdağ.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başbakan Yardımcısı, konuşmasının bir kısmında, 1949'da İsrail'in tanındığını, İsrail'i tanıyan hükümetin CHP Hükümeti olduğunu, oysa Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin döneminde de İsrail'in Türkiye'den özür dilediğini söyleyip “İki parti arasındaki klas farkı ortadadır.” gibi de bir ifade kullandı. Bu konuda grubumuz adına cevap hakkını kullanmak isterim.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika... (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki ülke ilişkisi ve iki belge göstereceğim Sayın Bozdağ'a. Bir tanesi 30 Ekim 2009 tarihli, belgenin tarafları Amerika'daki bir lobi şirketi ile Türkiye adına Amerika'daki Türkiye'nin temsilcisi olan Başkonsolosluğumuz. 30 Ekim 2009 imzalanan belgeye göre, “...”(x) krizinden sonra iki ülke arasındaki ilişkiler düzelsin diye, toplamı 64 milyon TL'yi bulacak bu anlaşmada, Amerika'daki lobi şirketinin Türkiye'nin Batı yanlısı “...”(x) ve “...”(x) İsrail, İsrail yanlısı olduğu konusunda lobi yapmasıyla ilgili resmî evraktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunun yanında, İsrail'in bizden özür dilediğine ilişkin tevatür, Obama'nın yanından, dünya diplomasi tarihinde olmamış Obama'nın şahitliğinde bir telefon görüşmesidir ama elimdeki belge, Türkiye'nin Mavi Marmara'daki mağdurların haklarından vazgeçecek ilgili düzenlemeleri yapma karşılığında 20 milyon TL'yi İsrail'den aldığına dair...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – TL değil, dolar, dolar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...ama aldığı para için lütuf olarak ifadesini -20 milyon doları çevirmeye utanıp “...”(x) kelimesi söyleyip yani İsrail'in bunu Türkiye'ye lütuf olarak verdiği, bir tazminat olarak vermediğini söyleyen bu alçaltıcı, küçültücü, utanç duyacağımız belge de tarafınızdan imzalanmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bir özür var dönemlerinde, Rus uçağı düşünce Rusya diplomatik ilişkileri yeniden tesis için özür istedi, çatır çatır ettiler. Dönemimizde Rusya'yla bir ilişki var, Stalin devrimin yıl dönümünde konuşurken “Boğazlar ve Ardahan çok yakında bizim olacak.” deyince “Hazırlayın arabayı.” diyen Atatürk, Rus Sefaletine dayanır, “Stalin'in sözleri doğruysa arabamı buradan Rus sınırlarına süreceğim.” der.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(x) Bu bölümlerde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Lütfen tamamlar mısınız.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Azerbaycan’dan Ruslara kim gaz verdi? Onun cevabını ver.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Stalin, devrimin yıl dönümünde yayınladığı mesajda “Boğazlar ve Ardahan çok yakında Rusya’nın olacak.” deyince, Atatürk döner, “Arabamı hazırlayın, Rus Sefaretine gidiyoruz.” der. Rus Sefiri Karahan, karşısında Atatürk’ü görünce şaşkına döner, Atatürk der ki: “Stalin’i telsizden mi bulursunuz, nasıl bulursanız bulursunuz, bu sözlerinin arkasında mı?” “Atatürk kapıda, arabaya binerse Rus sınırına doğru ilerliyormuş deyin.” der. Stalin’in telsiz cevabı “Dil sürçmesi oldu, tercüme hatasıdır, özür dileriz.” olmuştur. (CHP sıralarından alkışlar) İşte CHP, işte AKP! İşte özür dileyen ve Mavi Marmara’yı satan belge! İşte lobi şirketleriyle anlaşma yapan AKP!

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bozdağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika efendim...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Belge getir, belge. Belge nerede?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Belgen nerede, belgen?

12.- Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz birbirimizin sözlerini çarpıtarak eğer bir mesafe alacağımızı düşünüyorsak aldanıyoruz.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Neyi çarpıtıyoruz net olarak açıkla.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Şimdi bir gerçek var, ben net söyledim: İsrail’in bağımsız, egemen bir devlet olarak tanınması ne zaman oldu? 1949’da olmadı mı?

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ya, kesseydin o zaman ilişkiyi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Yani yalan mı bu? Yalansa “yalan” deyin. Peki, o zaman kimdi hükümet? Cumhuriyet Halk Partisiydi.

MUHARREM İNCE (Yalova) – O zaman senin deden hangi partideydi? O zaman başka parti mi vardı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Ne oldu Mavi Marmara gemisi olayı olduktan sonra? Türkiye’den özür dilendi mi? Dilendi. (CHP sıralarından gürültüler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nerede belge, nerede?

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Nerede belge?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Biz söyledik işte, telefonda dilendi ve bütün dünya da bunun şahidi oldu. Tutanakta var, ekleri de var, çok açık. (CHP sıralarından gürültüler)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Nerede dilendi!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır!

BAŞKAN – Müdahale etmeyiniz lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Siz yalanlasanız da gerçek bu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sözleşmeyi okuyun, sözleşmeyi!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) - Tazminat kabul edildi ve ambargonun hafifletilmesi de kabul edildi. Bir yandan tanıyan, bir yandan da özür diletten ve tazminat ödettiren bir Hükûmet. İkiyi kıyas kabul edilmez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Rusya'ya karşı şeye gelince tabii söylenecek çok söz var ama burada tarihçiler var, dış politika konusunda uzmanlar var.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Türkiye'nin şerefini on para ettiniz, on para!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bu meşhur Boraltan Köprüsü'nü bu salonda olan herkes benden daha iyi bilir. Azeri kardeşlerimizi, “Bizi iade etmeyin, öldürecekse siz öldürün, bunlar bizi öldürmesin.” diye yalvardıklarında onları iade eden, köprüyü geçer geçmez öldürten hükûmet bizim Hükûmetimiz değil. Kimdir onlar? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Yalan!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yalan söylüyorsun, yalan söylüyorsun!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bu yalan değil, bu hakikat, hakikat.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yalan söylüyorsun, yalan!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Türküleri var. Siz ölüme gönderdiniz, ölüme...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yalan Sayın Bakan, yalan!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – ...ama biz kimseyi ölüme göndermedik, herkese sahip çıktık. (CHP sıralarından gürültüler)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – 9 kişiyi siz öldürdünüz! Mavi Marmara'da 9 kişiyi siz öldürdünüz!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Bizim dik duruşumuz ortada ama bizim Cumhurbaşkanımız ne dedi? “Siz adam öldürmeyi iyi bilirsiniz.” diye katilin yüzüne katillliğini, cellatlığını söyledi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen bağlayınız Sayın Bozdağ.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Devamla) – Saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan cevaben çıktığı konuşmasında partimizle ilgili yine cevaplanması ve satışmaya kürsüden cevap verilmesi gereken bir konu yaratmıştır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Boraltan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buna cevap vermek durumundayız. “Azerbaycan'daki vatandaşlarımızı ölüme terk etmek, onların ölümüne sebebiyet vermek...” bununla ilgili cevap hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Özgür Bey, iki dakika, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Yeni bir satışmaya lütfen meydan vermeyin.

13.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bekir Bozdağ kürsüdeki hatibe arkadan saldırganın raconda olup olmadığını bilmiyor herhâlde ama şu kadarını söyleyeyim: Sayın Bekir Bozdağ buraya çıkarken önemli bir iddia koydu ortaya. Bir tanesi, hepimizin ortak kurduğu devletin hükûmeti Cumhuriyet Halk Partisi... O dönemde ne Adalet ve Kalkınma Partisi var ne Bekir Bozdağ var ne başka bir şey var. Ve İsrail’le ilişkileri eğer Cumhuriyet Halk Partisi, döneminde tanıdıysa, siz geldiğiniz dönemde bu kadar kararlıysanız neden gidip de İsrail’le diplomatik ilişkileri bitirmediniz de devam ettirdiniz? Bu kadar basit. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bekir Bozdağ şunu söylesin, mesela “yalan” desin. Hani dediler, dediler de savcıya götürüp alınıza çaktık ya belgeleri (CHP sıralarından alkışlar) onun gibi bunu da istesin ama bu belgenin hava gibi, su gibi, ateş gibi gerçek olduğunu biliyor ve buna bir şey demiyor. Türkiye ile İsrail ilişkilerinin... Hani “...”(x) demeyi, onunla övünmeyi biliyorlar, “...”(x) dedik, perişan olduk, gidin, arayın bulun.” diye 64 milyon dolar para ödemeyi kabul etmiyorlar, daha doğrusu, bu konuda ses etmiyorlar.

Mavi Marmara’ya, giderken “Gerekirse ben de binip gideceğim, Gazze ablukasını delip geçeceğim.” diyen kişi hâlen daha Gazze’nin yolunu bilmez ama oraya gidenlere “Dönemin Başbakanına mı sordun?” deyip, lütf olarak 20 milyon dolar para alıp, burada kanun çıkarıp haklarını düşürmeyi bilir.

Bizim yurttaşlarımızı, soydaşlarımızı öldüreceklerini bile bile teslim ettiğimizle ilgili tevâtür tarihî bir yalandır ama sizin, Doğu Türkistanlı çoluk çocuk, bebek 16 kişiyi döneminizde Çin’e teslim ettiğiniz de su gibi gerçektir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)*

2.- *2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)*

BAŞKAN – Son söz, bütçenin tümü üzerinde, aleyhinde olmak üzere Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl’e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bingöl.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Süreniz on dakikadır.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, on beş günlük bir maratonun sonunda son konuşmacı olmanın çok önemli dezavantajları var. Umut ediyorum ki... Sayın Başkan benim bu dezavantajlı durumumu bir nebze olsun hafifletmek adına bir miktar süre ilave edecektir diye şimdiden kendisine böyle bir talebimi iletmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli milletvekilleri, daha konuşmamın başında, henüz sadece Sayın Başkandan bir talepte bulunurken huzursuzluğunuza, sesinizi yükseltmenize inanın anlam veremedim. Ben, aleyhte söz aldım dolayısıyla aleyhte yapacağım konuşmayı da anlayışla karşılamanızı beklerim ama daha ağzımdan hiçbir şey çıkmadan uğultu, sesler yükselmeye başladı...

HAYATİ YAZICI (İstanbul) – Süren doluyor, süre doluyor.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - ...lütfen sükûneti sağlayın, rahat bir şekilde konuşmamı tamamlayayım.

Değerli milletvekilleri, on altı yıldır bütçe hazırlayan bir Hükûmetin son bütçesiyle ilgili çok kısa karşılaştırmalar yapmak istiyorum. 2002 yılında AKP iş başına gelirken üç önemli konu başlığıyla bir seçim çalışması yürüttü. Doğrudur, o dönemler birkaç temel sorunumuz vardı ama terör sorunu yoktu. Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da yurttaşlarımız gece yarınlarına varıncaya kadar köy kahvelerinde oturup sohbet etmenin tadına varmışlardı yeniden. Sonrasında üç temel sorun diye nitelendirilen yoksulluk, yolsuzluk ve yasaklarla ilgili bir siyaset üretmeye çalışan AKP, iktidardan sonra bu üç sorunu daha da derinleştirerek, daha da büyütürken bugünlere taşıdı. Neydi bunlar? Yoksulluk. Kim diyebilir ki değerli milletvekilleri, Türkiye’de yoksulluk sonlandı? Aksine katbekat büyüdü. Kim diyebilir ki yolsuzluklar sonlandırıldı? O tarihlerde yolsuzluk bir hortumlama aracı olarak nitelendirilirdi. Bugünkü yolsuzluklarla o yolsuzlukları kınadığımızda ya keşke o hortumlar kalsaydı diye bir düşünce hasıl oluyor hepimizde. Yolsuzluklar o boyuta ulaştı. Peki, ya yasaklar? O gün için yasaklar devlet bürokrasisinde var olan birtakım kısıtlamalarla 12 Eylül askerî anayasasının yasaklarıyla sınırlıydı. Peki, şimdi? Şimdi, yasak olmayan hiçbir şey yok. Şimdi, vatandaşların sadece tek başına sokakta dolaşma özgürlüğü var. Şimdi sadece parkta oturma özgürlüğü var ve sadece nefes alma özgürlüğü var değerli milletvekilleri. Yasaklar o boyuta ulaştı ki kendi elleriyle büyütürken on üç yıl boyunca kol kola, omuz omuza yoldaşlık yaptıkları bir Fetullahçı terör örgütünün getirmiş olduğu sonuçları yok sayarak olağanüstü hâl yasası çıkardılar. (CHP sıralarından alkışlar) Peki onu kime karşı kullandılar? Kullandıkları insanlar çoğunlukla kendilerine muhalefet edenler, ufacak bir şekilde hak arama yolunda sokağa çıkanlara karşı kullandılar. Bugün cezaevlerini bilim adamları, akademisyenler, yazarlar ve düşünürler dolduruyor. Ne acıdır ki dünyada bizden başka bir ülke yok ki cezasını çekmek için sırada bekleyen yurttaşları olsun. Bakın bütçeye, 2018 bütçesinde en büyük yatırım kalemlerinden bir tanesi nedir? 38 adet cezaevi inşa edeceksiniz. İşte sizin yatırım anlayışınız bu. 2023 yılına kadar Türkiye’de yapacağınız cezaevi sayısı 223’ün üzerinde. Bu ne demek? Sizinle aynı düşünmeyen, size muhalefet eden herkesi cezaevine, kodese tıkamak için bir yatırım programı hazırlamışsınız.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında var olan 3 ana sorunun yanında bugün dünya kadar sorun birikti önümüzde. Uzağa gitmeyelim, yanımızda komşularımız var, bir de bir dış politika var. Dış politikanın temel kurallarından bir tanesi “kazan kazan”dır. Karşılıklı ülkeler bu tür görüşmelerde

lkelerinin çıkarlarını önemseyerek müzakereye başlarlar ama gelin görün ki bu “kazan kazan” bizim ülkemiz “kazandır, kaybet”e dönüşmüştür. Bütün ilişkilerde Türkiye kaybetmiştir. İflas etmiş bir dış politika vardır. Suriye’de iflas eden politikanız sadece Suriye’yi değil, Türkiye’yi ve Orta Doğu’yu âdeta kan glne dönüştürecek bir anlayışa bürünmüştür. Bizim göçmen sorunu diye bir sorumuz yoktur değerli milletvekilleri. Sadece geçiş gzerghından gelip geçen göçmenler vardı, mülteciler vardı, bugnse 4,5 milyon üzerinde göçmen var Türkiye’de ve bunun çok önemli bir kısmı kalıcı durumda. 3,5 milyon Suriyeli vatandaş Türkiye’de ikamet ediyor, etsinler bizim kapımıza gelene elbette kcak açarız, doyururuz, yediririz iiririz ama gelin görün ki göçmen sorunu Türkiye’nin başına ileride çok büyük bir bela açacaktır. Bununla da sınırlı değil, bakın, değerli milletvekilleri, bizim sınır güvenliği diye bir sorunuz yoktu ama Suriye politikası bize büyük bir sınır güvenliği ihlali atı.

Az nce İsrail’le ilgili bir konu görüşülüyordu, bir anekdot da ben sizinle paylaşayım. 2007 yıllarında bu Parlamento sınır ihlali olmadığı için, artık kardeşlik hukuku çok ileri gittiği için, mayınların temizlenmesi için bir düzenleme yapıyordu. İyi ki Cumhuriyet Halk Partisi var, eğer CHP olmasaydı, o sınırlarda mayınlar temizlendiğinde kırk dokuz yıllığına İsraili bir firmaya o araziler, o bereketli topraklar peşkeş çekilecekti. (CHP sıralarından alkışlar) CHP’nin dikkatli muhalefeti ve Anayasa Mahkemesine açtığı davayla İsrail’e peşkeş çekilen o topraklar, ipoteklenecek olan o topraklar yeniden Türkiye’nin sınırları içerisinde kaldı.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de son dönemlerde sınır güvenliğini duvarlarla sağlamaya başladık, bu, bir utanç vesilesidir. Dünyanın bazı ülkelerinde duvarlara insanlık hapsediliyor, bir tanesi Trump zihniyetinin Meksika sınırına örmek istediği duvarlar, bir diğeri Filistin’de, Ramallah’ta Filistinli kardeşlerimizi duvarların gerisine hapseden anlayıştır.

Birkaç saat önce burada Deniz Gezmiş’le ilgili bir tartışma yaşandı. İşte, o Filistinli kardeşlerimize de dayanışma göstermek için Deniz Gezmiş ve arkadaşları büyük bedeller ödeyerek, işkenceleri, tutsaklıkları göze alarak orada büyük bir dayanışma rneği gösterdiler. Bununla da sınırlı kalmadı değerli milletvekilleri, Deniz Gezmiş ve arkadaşları, Mustafa Kemal Atatürk’ün yolunda Samsun’dan Ankara’ya büyük bir yürüyüş gerçekleştirdiler. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (şanlıurfa) – Niye astınız, niye?

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Deniz Gezmiş, asla terörist değildir, tam bağımsız Türkiye şiariyla bu ülkede müthiş bir mücadele veren bir yurt severdir, yurt severdir. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) O bir vatan severdi. Siz ne dersenez deyin, Deniz Gezmiş’i gençlerin idol olmaktan asla alıkoyamayacaksınız.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (şanlıurfa) – Niye astınız Deniz Gezmiş’i?

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Tıpkı, birilerinin Che Guevara’yı karalamak için söylediği cmlerler gibi. Che Guevara idoldr, Deniz Gezmiş idoldr. (CHP sıralarından alkışlar)

HSNUYE ERDOğAN (Konya) – Kaçıncı yüz yıldıyız, kaçıncı yüzyıl? Hangi yüz yıldıyız?

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, son dönemlerde taşeron işçiliğiyle ilgili bir tartışmadır gidiyor. Taşeron işçiliğiyle ilgili, o vatandaşlarımızın haklarını savunmak adına biz ısıtıp kamuoyu oluştururken siz hep soğuttunuz. Nihayet, geçen hafta taşeron işçilikle ilgili sorunun yılbaşında halledileceğini söylediniz; eyvallah, mutlu olduk ama sulandırmakta üstünüze yok. nce dediniz ki: “Sözleşmeyi üç yıla uzatalım.” ardından, “Ya, bu olmaz da...” “E ne yapalım? Sınavla taşeron işçiliğini sonlandıralım.” şimdi, şu Parlametoya getirebilecek cesaretiniz yok. Getirin taşeron işçilik sözleşmesini, komisyonda, Parlametoda birkaç gün içerisinde sonulandırırız ama şeffaf bir şekilde. şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, toparlar mısınız lütfen?

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika ekleyelim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sayın Başkan, herkese üç beş dakika verdiniz, bir dakikayla...

Lütfen, en azından bir beş dakika...

BAŞKAN – Hayır, zaten on dakikadır. Pazarlık yapmayalım da ikiye çıkalım.

Peki, iki dakikada tamamlayalım.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Evet, sayın milletvekilleri, taşeron işçiliği Türkiye’nin çok ciddi bir sorunu ama siz kanun hükmünde kararnamenin içine sokarak yine bir bit yeniğinin olduğunu herkese düşündürtüyorsunuz. Bir bit yeniği var. Siz büyük bir yüreklilikle getirin 900 bin taşeron işçisinin sorununu, bir cümleyle halledelim, bir cümle. Bütün taşeron işçiler kadroya alınacak, bitti. (CHP sıralarından alkışlar) Niye bunu dolandırıyorsunuz, niye dolambaçlı yollara götürüyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, son dönemlerde bir yorgunluktan bahsediliyor, metal yorgunluğu. On altı yılda tek başına iktidar olan bir siyasi parti, devletin bütün olanaklarını kullanacak, liyakati bir tarafa bırakarak kadrolaşacak, partizanlık yapacak, bir eli yağda bir eli balda iktidar olacaklar ama ne hikmetse yorulacaklar. Doksan dört yıllık bir ulu çınar var.

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Bin beş yüz senelik bir ulu çınar, bin beş yüz sene.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Doksan dört yıl boyunca bütün baskıya, bütün şiddete, bütün hakaretlere rağmen dimdik ayakta duran, asla yorulmayan bir siyasi parti var. (CHP sıralarından alkışlar)

İnananlar asla yorulmazlar, inancı zayıf olanlar yorulur değerli milletvekilleri, inancı zayıf olanlar. Sizin yorgunluğunuz değil, anlattığım bütün bu sorunların sonucunda sizinki tükenmişliktir, tükenmişlik.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Kırk yıldır iktidara gelememişsiniz...

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Tıpta bir tükenmişlik sendromu vardır, sizinki de siyasi tükenmişliktir. Bunu hiçbir şekilde “yorgunluk” diyerek baskılayamazsınız. Siz kendi kadrolarınıza dahi güvenemiyorsunuz, üç yıllık bir belediye başkanını “yoruldu” diyerek gözyaşları içinde istifa ettiriyorsunuz. Sizin millî irade anlayışınız bu mudur? Demokratik bir anlayışla seçilen ilçe başkanlarınızı, il başkanlarınızı görevden alıyorsunuz, baskı yapıyorsunuz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kendi işine bak sen!

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - Sonra da halkın iradesinden bahsediyorsunuz. Sizin sadece ve sadece anladığınız şey demokrasiyi rafa kaldırmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Siz seçilmiş milletvekilini buradan kovdunuz. Onu biliyorsunuz, değil mi?

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade edin lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Toparlasın Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Selamlayın bitirin efendim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sizin laf atmanıza verilecek her bir arkadaşımızın cevabı vardır ama biz, bizim kıratımız bu laf atma timinin attığı laflara cevap verecek düzeyde değil. (CHP sıralarından alkışlar) Sizi bu anlayışınızla baş başa bırakıyorum.

Değerli Parlamentonun yeni yılını kutluyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hayrola Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, benim elimde bu bürokratların listesi var. Ali Özel kim acaba bürokratlar içerisinde?

BAŞKAN – Anlayamadım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bürokratların içerisinde Ali Özel kim acaba?

BAŞKAN - Ne olacak?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada tüm bürokratların müsteşar mıdır, genel müdür müdür hepsinin unvanı var, görev yaptığı kurum var, telefonlar var.

BAŞKAN – Başlangıcı yaptınız, bitimini de finalliyorsunuz. Lütfen... Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...ve burada bu “MİT’ten görevli” yazıyor yani bakıyorum hepsi ekonomist. Acaba örtülü ödenekle ilgili mi MİT personeli burada? Nedir yani bu? Niçin burada? Niye hangi kurumda olduğunu yazmıyor? Burada bilgileri yok.

BAŞKAN – Hepsi görevli olarak bulunuyor efendim.

Sayın milletvekilleri, 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın oylamalarını yapacağız. Tasarılar açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını istirham ediyorum. Her iki kanun tasarısının açık oylamasının elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın açık oylamasına başlıyoruz.

Oylama için üç dakika süre verilecektir. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Ayrıca vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar varsa hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı açık oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 429

Kabul : 305

Ret : 124 (x)

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

Kâtip Üye

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Hatay”

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Böylece 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı kabul edilmiştir. Hayırlı olsun. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

Şimdi 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın açık oylamasına başlıyoruz.

Oylama için üç dakika süre tanınmıştır.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı açık oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 426

Kabul : 303

Ret : 123 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Mücahit Durmuşoğlu

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Osmaniye

Hatay”

Hayırlı olsun.

Böylece 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu görüşmeleri tamamlanmış ve Genel Kurulumuz tarafından kabul edilmiştir. Milletimiz ve devletimiz için hayırlı ve uğurlu olsun. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan bütçe görüşmelerinden sonra Genel Kurulumuz 11 Aralık günü çalışmalarına başlamış ve görüşmeler bugün tamamlanmıştır. Bu süre zarfında milletvekillerimiz büyük bir gayretle çalışmalarını yürütmüşlerdir. Eğitim, sağlık, savunma, güvenlik, tarım, sanayi, haberleşme, ulaşım gibi her alanda devletimizin yapacağı harcamalar ve bu harcamaların mali kaynakları büyük bir titizlikle görüşülüp karara bağlanmıştır.

Genel Kurulumuz tarafından kabul edilen 2018 yılı bütçemiz inşallah milletimiz ve devletimiz için hayırlı olacaktır. Türkiye'yi daha güçlü müreffeh ve huzurlu hâle getirmek için çalışmalarımızı devam ettireceğiz. Birliğimizi ve dirliğimizi muhafaza ederek ülkemizi gelişmiş ülkelerin ilerisine taşımak için daha fazla gayret göstereceğiz. Bu hususta hemfikir olduğumuzu biliyorum.

2017 hem dünya hem de ülkemiz için kolay bir yıl olmadı. İnşallah, 2018 yılı zorlukları aştığımız, vatan hainlerinin, eli kanlı ihanet çetelerinin cezalandırıldığını gördüğümüz bir yıl olacaktır. Aziz milletimizin temsilcileri olarak hiçbir şer odağın, hiçbir yabancı gücün huzurumuzu bozmasına izin vermeyeceğiz. Demokrasimizi daha da güçlendirecek, ülkemizin istikbale emin adımlarla ilerlemesini sağlayacağız. Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır. Bizler rahmete talip olalım ve millî becamıza hâle getirmemek için birbirimize sıkı sıkıya sarılsalım. Söz konusu Türkiye olduğunda parti farkı gözetmeksizin aynı yöne bakmaktan sakınmayalım. Meselelerimize bu çatı altında çare arayalım. Yabancı ülke ve mahfiller nezdinde ülkemize yapılmak istenen kötülöklere, itibar suikastına karşı tek yürek olalım. Milletimizin huzur, refah ve saadetine vesile olması gayesiyle görüşerek kabul ettiğimiz 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın tekraren hayırlı olmasını niyaz ederken görüşmelerde büyük özverileriyle katkıda bulunan bütün milletvekillerine tebrik ve şükranlarımı sunuyorum.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Çalışmalarımıza destek veren idari ve teknik personele, idari teşkilatımızın Genel Sekreteri ve yöneticilerine, başkanlıklardaki uzman ve görevlilere, teknik hizmetleri sunanlara, tüm partilerin grup çalışanlarına, görüşmeleri naklen yayınlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi televizyonu çalışanlarına, Meclisimizin bütün çalışanlarına teşekkür ediyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

Şimdi teşekkür konuşmalarını yapmak üzere Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım Beyefendi'yi kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Başbakanım. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından ayakta alkışlar)

VIII.- TEBRİK, TEMENNİ VE TEŞEKKÜRLER

1.- Başbakan Binali Yıldırım'ın, bütçenin kabulü nedeniyle teşekkür konuşması

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM (İzmir) – Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; yüce heyetinizi ve aziz milletimi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Bugün 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmelerini an itibarıyla tamamlamış bulunuyoruz ve yüce Meclisin, siz milletvekillerimizin oylarıyla bütçelerimiz kabul edilmiştir.

Öncelikle yoğun ve özverili çalışmalar neticesinde bütçenin Genel Kurula gelmesinde emeği geçen Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan, üyeler ile bakanlar ve bürokrat arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Tasarının Genel Kurulda görüşülmesi sırasında katkılarını esirgemeyen bütün partilerimize, milletvekillerimize ve emeği geçen bütün Meclis çalışanlarına da ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bütçeyle ilgili kısa değerlendirmeden önce, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda gerçekleştirilen oylamayla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum.

Bilindiği gibi, Amerikan yönetiminin Kudüs'le ilgili kararının yanlışlığıyla ilgili tasarı Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yapılan oylamada Amerika'nın bu kararı aleyhinde kabul edilmiş ve böylece 128 ülke hakkaniyetli bir duruş göstererek bu kararı kınamıştır, âdeta reddetmiştir; beklenen olmuş, hak yerini bulmuştur. Bütçe açılış konuşmasında da ifade etmiştim, yanlış hesap Kudüs'ten döner, nitekim dönmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Haksız ve insafsız bir karara karşı bütün dünya ülkeleri neredeyse ittifak yaptı. Tehditlere rağmen ve ülkeler egemenlik haklarını tehditlere, baskılara karşı korumuşlar ve bunların karşısında boyun eğmemişlerdir. Olayın meydana geldiği ilk günde İstanbul zirvesiyle Cumhurbaşkanımızın Dönem Başkanlığında tutuşturduğu ateş bütün dünyada yankılandı ve dünya 1'den büyük olduğunu bu kez göstermiştir. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar) Dün Birleşmiş Milletlerde akliselimin galip gelmesi çözüm konusunda ümitleri de yeşertmiştir. Bu kararlar sadece Kudüs değil, sadece Filistin değil, insanlığın onuru kazanmıştır. Amerikan yönetiminin hiçbir hukuku, meşruiyeti olmayan, haksız, adaletsiz, keyfî kararlılığı insanlığın vicdanından geri dönmüştür. Hiçbir ülkenin keyfî kararlarını dünyanın geri kalanına dayatma hakkına sahip olmadığı bir kez daha kesin olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye olarak bu kararın bu yönde çıkması için büyük gayret gösterdik. Bu çalışmalara katkı sağlayan bütün arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum. Bu kararın arkasında duran bütün Birleşmiş Milletler üye ülkelere teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya farklı bir döneme girdi. Savaşlar, bölgesel, küresel gerginlikler, doğal felaketler ve ekonomik belirsizliklerin arttığı bir süreçteyiz. Bunun yanı sıra, ulusal ittifakların azaldığı, ekonomik ve siyasi ilişkilerin daha da karmaşık hâle geldiği, korumacılık eğilimlerinin arttığı dönemi yaşıyoruz. Diğer taraftan, küresel krizden sonra ilk defa 2017’den itibaren dünya ekonomisinde bir iyileşme ve ticarete bir artış olduğu görülmektedir. Böyle bir ortamda, Türkiye sadece tarihî devlet geleneği olarak hedeflere kenetlenmiş vatandaşlarından oluşan milleti ve işleyen demokrasisiyle değil, aynı zamanda güçlü ekonomisiyle de gıpta edilen bir ülke olmayı sürdürmektedir. Kalkınmamızın önüne set çekmeye çalışanların ve bütünlüğümüzü tehdit edenlerin emellerine ulaşmasına milletimizden aldığımız güç ve aldığımız, alacağımız tedbirlerle asla müsaade etmedik, etmeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 2016 yılındaki hain darbe girişimi sonrası iç ve dış birçok çevre Türkiye ekonomisinin çökeceğini, bir daha toparlanamayacağını hep söylemişti. FETÖ’cü hainlerin gerçekleştirdiği darbe girişiminin milletimizin desteğiyle bertaraf edilmesinden hemen sonra ekonomideki bu olumsuz algıyı yıkmak için harekete geçtik. Üstüne basa basa “Türkiye güçlü bir ülke, ekonomimiz sağlam temeller üzerinde duruyor.” dedik. Aldığımız tedbirler, attığımız adımlarla ne kadar sağlam bir ekonomiye sahip olduğumuzu cümle âleme gösterdik.

Zor bir 2016’yı geride bıraktıktan sonra 2017 ekonomide başarılarla imza atılan bir yıl oldu. Ekonomik büyümemizde bu yılın üçüncü çeyreğinde beklentileri ters yüz ederek bir rekora ulaştık. Üçüncü çeyrekte son altı yılın en yüksek büyüme oranına ulaştık. Büyümede hep önde giden Çin’i ve Hindistan’ı da sollayarak dünyada liste başına oturduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sonuç olarak, 2017’yi tahminlerin ve hedeflerin üzerinde, yüzde 7’yi bile aşabilecek bir büyümeyle tamamlamayı hedefliyoruz.

Yatırımlar artıyor, ihracatta tüm zamanların rekoruna gidiyoruz, istihdamı artırmayı sürdürüyoruz. Yeni yılda yeni tedbir ve teşviklerle binlerce gencimize, kadınıma, vatandaşımıza iş ve aş kapısı açmaya devam edeceğiz. Ülkemiz güçlüdür. Ekonomide büyümemiz de artarak devam edecek. Türkiye’nin güçlü olması önemlidir. Türkiye sadece kendinden ibaret değil, aynı zamanda Türkiye “Filistin” demektir, “Kudüs” demektir, “Arakan” demektir, “Somali” demektir, “Yemen” demektir. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar) Ülkemiz, dünyanın dört bir yanında haksızlığa maruz kalanların, mağdurların, mazlumların umududur ve umudu olmaya devam edecek. Türkiye’nin güçlü olması demek mazlumların da güçlü olması demektir. İşte bu bilinçle çalışmalarımızı hız kesmeden sürdüreceğiz, ekonomideki hedeflerimize kararlı adımlarla gideceğiz.

2018 yılında Türkiye ekonomisinde nitelikli istihdam oluşturan yatırım ve ihracata dayalı bir büyümeyi tekrar sürdüreceğiz. Onaylamış olduğunuz 2018 yılı bütçemiz ülkemizin kalkınma hedeflerine ulaşmasında önemli bir kilometre taşı olacaktır. Hükümetimiz olaylara kısa vadeli bakış açısı ve günlük kaygılarla bakmamakta, ülkemizin uzun vadeli çıkarlarına ve kalkınmasına odaklanmaktadır. Hazırlıklarını hâlen sürdürdüğümüz, 2018’de yüce Meclise sunacağımız on birinci kalkınma planımız da aynı düşüncelerle hazırlanmaktadır.

Ülkemizi, cumhuriyetimizin 100’üncü yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün bize işaret ettiği muasır medeniyetler seviyesinin de ötesine taşıyacak vizyonu sürdürüyoruz, projeleri gerçekleştiriyoruz. Hızla değişen dünyayı yakalayabilecek, dönüşüme seyirci kalmayacak, bölgesinde daha müreffeh

ülke olarak gelişmişlikte bir üst lige çıkacak stratejileri, politikaları hayata geçiriyoruz. AK PARTİ hükûmetlerinin tek gayesi vatandaşlara en üst düzeyde hizmet etmektir. Sorumsuz, mesnetsiz beyan ve eylemlerle uğraşacak, kaybedecek bir dakikamız bile yoktur. Hükûmet olarak kendimizi milletin hâkimi değil, hadimi olarak gördük, görmeye devam edeceğiz.

Kalkınma anlayışımızın odağında “İnsanı yücelt ki devlet yücelsin.” anlayışı vardır. Bu anlayışla Türkiye’nin her günü bir önceki gününe göre daha iyi olacaktır, bundan milletimin zerre kadar şüphesi olmasın. Yeter ki dayanışmamız devam etsin, hep birlikte milletimize hizmet etmeye devam edelim.

Sayın milletvekilleri, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin bir kez daha ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, başta siz milletvekilleri olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından ayakta alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum muhterem Başbakan.

Hayırlı çalışmalar ve başarılar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.24

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.34****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 3’üncü sırasında yer alan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına grup başkan vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmedeği iddiasıyla İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin (11/18) esas numaralı önergesinin görüşmelerine başlayacağız.

IX.- GENSORU**A) ÖN GÖRÜŞMELER**

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmedeği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18)

BAŞKAN – Hükûmet yerinde.

Önerge, daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve Genel Kurulun 15/12/2017 tarihli 38’inci Birleşiminde okunduğu için tekrar okutmuyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 99’uncu maddesine göre bu görüşmede önerge sahiplerinden bir üyeye, siyasi parti grupları adına birer milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakana söz verilecektir. Konuşma süreleri, önerge sahibi için on dakika, gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Önerge sahipleri adına Sakarya Milletvekili Engin Özkoç; gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Ayhan Bilgen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Hamza Dağ, Hükûmet adına İçişleri Bakanı Süleyman Soylu beyler konuşacaklardır.

İlk söz, önerge sahibi olarak Sakarya Milletvekili Sayın Engin Özkoç’a aittir.

Sayın Özkoç, buyursunlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır. Lütfen süresinde tamamlayalım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, selvgiyle selamlıyorum.

Bilindiği üzere, İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu’yla ilgili, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun grup başkan vekilleri bir gensoru önergesi vermişlerdir ve bu gensoru önergesini görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlarım, İçişleri Bakanlığı binlerce silahlı gücü, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Özel Güvenlik Daire Başkanlığı, emniyet ve jandarma istihbaratını elinde bulunduran bir Bakanlıktır. Yani devletin temel taşlarından bir tanesidir. Millet kendisine ait olan iradeyi, hakkının ve hukukunun korunmasıyla ilgili güç kullanma iradesini devlete vermiştir. Devlet de İçişleri Bakanı aracılığıyla halkın huzuru, refahı ve güvenliği için bu yetkinin kullanılmasına izin vermiştir.

Değerli arkadaşlarım, bizim bu konudaki hassasiyetimiz şudur: Devletin bu kadar gücünü elinde bulunduran Bakanlığın gerçekten milletin güvenine layık olması gerekir. Millet bu Bakanlıkla ilgili gönül rahatlığıyla şunu söylemelidir: “Hangi görüşten olursam olayım, hangi sınıftan olursam olayım, hangi gelir kaynağına mensup olursam olayım benim devletim beni koruyacaktır, bana sahip çıkacaktır. Yarın öbür gün başıma bir şey gelirse benim polisim, benim jandarmam, benim istihbaratım benden yana tavır koyacaktır.” diyebilmelidir. Böyle bir gücün başında olan ve bu Bakanlığı elinde bulunduran kişinin sözünün itibarlı olması, kendisinin de güvenilir olması gerekmektedir. Eğer bu kişi sözü itibarlı, kendisi de güvenilir değilse, o zaman kendi evinde vatandaşımız huzurla yatamaz, sokakta insanımız, kızımız, eşimiz dostumuz huzurla yürüyemez. Her şey makam değil, her şey mevki değil; yeri geldiği zaman bu makamları, bu mevkileri bırakabilmesini bilmeliyiz. İnsanlar “Neye mal olursa olsun ben bu bakanlığı bırakmayacağım.” “Neye mal olursa olsun ben bu mevkiiyi bırakmayacağım.” anlayışıyla hareket etmemelidir.

Gücün kaynağını ve sınırını Anayasa’dan ve yasalardan alan bu Bakanlık, gücünü kullanırken dikkat etmelidir. Ana Muhalefet Partisinin liderine “Sen bittin.” tehdidi savuran bir İçişleri Bakanı, hukuk devletinin bir bakanı değildir, olsa olsa tetikçidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Açlık grevindeki iki eğitimci için, haklarında yargı süreci devam ederken broşür bastırıp da terörist ilan eden bir bakan, hukuk devletinin bir bakanı olamaz, olsa olsa iftiracıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

İçişleri Bakanlığına dernek kaydı yaptırmış paramiliter yapılara sahip çıkan bir bakan, hukuk devletinin bakanı olamaz, olsa olsa o bakana “çeteci bir bakan” denir. (CHP sıralarından alkışlar)

Ölüme, ölüye, yas içindeki insanlara saygısı olmayan, toprak altındaki cenazeye kastedebilen insanlarla aynı kareye giren bakan, hukuk devletinin bir bakanı değildir, olsa olsa zorbadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Dün “kara” dediğine “ak” diyen, dün müteşekkik kaldığına bugün “sümsük” diyen; devleti terörden arındıracak liyakate, güvenilirliğe sahip olmayan, 81 il emniyet müdürünün 74’ünün FETÖ’cü olduğu bilinen bir yapının başında yer alıp da temizlik yapmasına imkân ve ihtimal yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

Emniyette, İstanbul’da, emir komuta zincirinin başındaki bir kişinin, bir ismin altında binlerce insan tutukluymen nasıl serbest bırakıldığına eğer bu Bakan bakanlığını yapmaya devam ederse hepiniz şaşırıp kalırsınız.

Hukuk, adalet, vicdan tutarlılığının en fazla gerektiği yerlerin başında İçişleri Bakanlığı gelmektedir. “Orayı kafana yıkarız.” diyen, “Şu referandum bitsin, bak neler olacak.” diyen; affınıza sığınarak söylüyorum, “Nonoşlarla mı olacaksınız? Dilin uzamış senin.” diyen, “edepsiz adam” diyen, bir ana muhalefet partisinin liderine “Sen bittin.” diyen bir kişi o bakanlıkta oturamaz. (CHP sıralarından alkışlar) Sende Kemal Kılıçdaroğlu’nu bitirecek ne had ne de güç var. İtibar olarak, kişilik olarak bitmiş bir kişi varsa o da Sayın Süleyman Soylu’dur. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunca zikzak, bunca geri dönüş, bunca riya adamı bitirir. Değmez, sadece bir koltuk için değmez. Bir partinin liderliğini yapacaksın, o parti seni tasfiye edecek. Bir kişiye, üstelik de bu, terör örgütünün başı denilen bir cemaatin liderine övgüler yağdıracaksın, ondan sonra ona “sümsük” diyeceksin. Daha sonra, bu devletin Genelkurmay Başkanını yargılayıp da altı yıl hücrede tutan insana sen “Onun gibi Zekeriya Öz’ler daha çok çıkar ve bu vatana ve bu millete sahip olur.” diyeceksin. Bunları söyledikten sonra da İçişleri Bakanlığının koltuğunda oturup aynı terör örgütüyle mücadele edeceğini, aynı kişilere savaş açtığını söyleyeceksin ve bizim inanmamızı isteyeceksin. Sana inanmıyoruz, itibarına inanmıyoruz, senin güvenilirliğine inanmıyoruz. O koltuktan bir an önce kalkman gerektiğine inanıyoruz, bir an önce. (CHP sıralarından alkışlar)

Genel Başkanımızın bir sözü vardır, Sayın Kılıçdaroğlu der ki: “Sen dik dur, eğri belasını bulur.” Değerli arkadaşlar, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak dik duruyoruz, Genel Başkanımız dik duruyor. Ama bu ülkede, gerçekten bu ülkenin çıkarlarına, milletin menfaatlerine hizmet etmeyenler varsa er ya da geç belalarını bulacaktır.

Bir arkanıza dönüp bakın Sayın Soylu, bu Anadolu topraklarından ne saltanatlar gelip geçmiş, bunca, ne insanlar gelip kendi iradelerini koymalarına rağmen, bu millete ve bu devlete ihanet ettikleri için yok olup gitmiş ancak hepsi tarihin karanlık sayfalarında yerlerini almıştır.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak şöyle düşündük: Koskoca bir iktidar partisi var, iktidar partisinin değerli mensupları var, bu ülkeyi yönetmek için bir irade gösteriyorlar. Bu iradeyi gösteren bu partinin içerisinde, bu bakanlığı yönetebilecek güvenilirlikte ve sözünün itibarı olan nice insanın olması gerekir. Eğer dün Genel Başkanınıza hakaretler yağdıran, cemaat terör örgütünü öve öve bitiremeyen...

SALİH CORA (Trabzon) – Gensoruyla ne alakası var şimdi?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – ...ana muhalefet partisini “Sen bittin.” diye tehdit eden, herkese hakaret eden ve güvenilirliği artık yok olmuş bir bakanı hâlâ orada oturtmak istiyorsanız artık milletin sizin de bağınız kopmuş demektir.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ona millet karar verir ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O yüzden, bu Bakanın düşürülmesiyle ilgili kendi inanırlığınız ve itibarınız için el kaldırmanız gerekir...

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Boş boş konuşuyorsun!

SALİH CORA (Trabzon) – Boş konuşuyorsun!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – ...çünkü millet sizi bugün vereceğiniz kararla anacaktır.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Nice öyle kararlar verdik ama milletin kararı hiç sapmadı be!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay’a aittir.

Sayın Akçay, buyursunlar. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu hakkında Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen gensoru üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken önce, dün akşam saatlerinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda alınan ve ABD Başkanının Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak ilanını yok hükmünde kılan karardan duyduğumuz memnuniyeti dile getirerek başlamak istiyorum.

ABD Başkanının 6 Aralıkta ilan ettiği kararın ardından Türkiye Cumhuriyeti, Hükûmetiyle muhalefetiyle bir olmuş, bu skandal karara en güçlü şekilde karşı çıkmıştır. Gerek Sayın Cumhurbaşkanı gerek Hükûmet ve Dışişleri Bakanlığı bu karara dair uluslararası girişimlerde bulunmuştur. Türkiye, doğru stratejiyle, isabetli politik hamlelerle her türlü diplomatik imkânı kullanarak Kudüs meselesini dünya gündeminde sıcak tutmayı başarmıştır.

ABD-İsrail ortaklığının hukuk tanımaz ilkel yüzü, insan ve inanç haklarına kasteden zalim yönü; güçlü bir çoğunlukla, kararlı bir duruş ve duyuşla uluslararası toplum nezdinde deşifre edilmiştir. Türkiye'nin öncülüğünde alınan bu karar çok önemlidir. Gelenekli devlet olmak, medeniyetine sahip çıkmak budur. Uluslararası haber kaynaklarının birçoğu, Kudüs oylaması için "Türkiye'nin öncülüğünde hazırlanan tasarı" ifadesini kullanıyor. Bu karar, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk milletinin bir başarısıdır. İslamın sancağı Türk milletindedir, sorumluluğumuz çok büyüktür.

Birleşmiş Milletler kararının herhangi bir uygulama ve yaptırım özelliği olmadığını söyleyenler var. Biz bunun aksini düşünüyoruz. Bu karar, yaptırımı olan Birleşmiş Milletler kararlarından daha etkili olacaktır. Kudüs üzerindeki tüm emperyalist oyunlar bozulacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, çok çetin, zor ve çekişmeli günlerden geçmektedir. İç ve dış politikada son derece sıcak ve yoğun bir gündem hâkimdir, sorunlarımız karmaşık ve geniştir. Başta Türkiye olmak üzere mücavir ülkeleri kapsamına alan kanlı ve karanlık büyük oyun uzun süreden beri sahnededir. Etrafımızda, bilhassa güney sınırlarımız boyunca kaygı verici gelişmeler yaşanmaktadır. Orta Doğu'da sınırların değiştirilmesi planlanmakta, bölgeye nifaz tohumları saçılmaktadır. Türkiye'nin birçok cepheden önü kesilmek, iradesi kırılmak istenmektedir.

Dünyada eşine az rastlanır bir terörle mücadele sürecindeyiz. Uluslararası büyük güçlerin maşası, taşeronu olan FETÖ, PKK, DEAŞ, YPG vesair terör örgütleri eş güdüm hâlinde hareket etmektedir. Terörle mücadelenin görünen yüzünde bu örgütler varken, görünmeyen yüzünde bu örgütlere yardım, yataklık ve açıkça silah, mühimmat, propaganda desteği veren, yönlendiren yerli iş birlikçi ve yabancı güçler vardır.

Türk milleti terörle yıldırılmak, kanlı eylemlerle susturulmak istenmektedir. Karşımızdaki tehdit millî becamızı hedef almaktadır. Buna karşılık yurt içinde ve yurt dışında teröristlere göz açtırılmamakta, milletin azameti tepelerine binmektedir. Sahada terörle mücadelede elde ettiğimiz başarılar Türkiye'nin elini güçlendirmekte, uluslararası politikada bağımsız ve başkent Ankara merkezli bir politikayla söz sahibi olma imkânı doğmaktadır. Silahlı Kuvvetlerimiz, emniyet güçlerimiz büyük özveri ve gayretle üstün başarılar elde etmektedir. Siyaset kurumları olarak bizlere düşen, birlik ve beraberlik içerisinde sorumlu ve ortak bir tutum sergilemektir. Böylesi ağır saldırı dalgasına karşı hareketsiz kalamayız, şahsi nizaların peşine düşemeyiz. Tarihin çağrısı, coğrafyanın gerçeği, ecdadın ihtarı enerjimizi taksif edeceğimiz istikameti göstermektedir. İstikamet, beka mücadelesinde yekvücut olarak nihai başarıya ulaşmaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Türk milletinin, Türk devletinin istiklal mücadelesinde, beka direnişinde ayrılığa, anlaşmazlığa, kısır çekişmeye ve çatışmaya girmeyecek bir iradeye sahiptir. Çünkü mevzubahis

olan kutlu vatan varlığının müdafaasıdır. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi iç ve dış mihraklara karşı verilen samimi mücadelede devletiyle ve seçilmiş meşru Hükûmetle beraberdir. Kahraman asker ve polislerimizin, güvenlik güçlerimizin yanındadır.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz sonrası, Türkiye'nin büyük ve hayati tehditlerden birine maruz kaldığı bir süreç yaşanmıştır. Bu süreçte milletimiz iç barış ve dayanışma ruhunu öne çıkarmış, millî şuurunun tetiklediği bağımsızlık ve hürriyet refleksiyle devletin varlığını ve bütünlüğünü kurtarmıştır. Ancak, atlatılan tehlike tamamen ortadan kalkmamıştır. Bu ihanet ve bölücülük ittifakı karşısında, birlik ve kenetlenme ihtiyacı kendini her geçen gün daha çok hissettirmektedir. Türkiye'mizin bekasına dönük sürekli küresel saldırıların yapıldığı, terör örgütlerinin fırsat kolladığı bir zamanda özellikle iç güvenliğimizi ilgilendiren bir kurum olan İçişleri Bakanlığına yönelik hamlelerin gündeme getirilmesini güven sarsıcı ve mahzurlu buluyoruz. İçişleri Bakanlığına meseleleri kişiselleştirmeden kurumsal bağlamda hassasiyet göstermemiz gerekir. Bu kritik dönemde, İçişleri Bakanlığı üzerinden kurumsal düzeyde konuşmamız gereken konu terörle mücadelede etkin olan kadroların liyakatli, ehliyetli ve sadece devlete sadakati esas alan bir yaklaşımla görevlerini yapmalarıdır. Konuşmamız gereken, başta FETÖ olmak üzere devletteki bütün paralel yapıların ve diğer unsurların süratle temizlenmesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye'nin sorunlarına çözüm için kafa kafaya, omuz omuza vermeliyiz. Bunun için de ilk şart, siyasette öznenin millet, nesnenin devlet olduğu bilincini yerleştirmektir. Birlikten kuvvet doğar. Birlik ve dirlik içinde olmalı, bilgimizi kuvvete ve harekete dönüştürmeliyiz. Siyaset, demokratik bir yarış içinde olduğumuz ancak millî meselelerde bir araya geleceğimiz bir sahadır. Siyaset, toplumsal birliğimizi ve sosyal barışı tehdit edecek bir kör dövüşü alanı değildir.

Değerli milletvekilleri, öncelikle belirtmek isterim ki siyasi rekabeti saygı ve siyasi nezaket içerisinde yürütme mecburiyetimiz vardır. İster iktidar olalım ister muhalefet olalım, siyasetin bir husumet ve kutuplaşma alanı hâline getirilmesine razı olamayız. Gensoru önergesinde yer alan, Sayın İçişleri Bakanına ait olduğu ifade edilen sözleri, karşılıklı atışmaları üslup ve siyasi nezaket çerçevesinde makul görmemiz mümkün değildir ancak bu meselenin, bu tartışmaların siyasi veya şahsi çekişme ve husumet konusu yapılarak Türkiye'nin acil ve önemli meselelerinin önüne geçmesini, etrafımızdaki yangını unutturacak bir önemle gündeme getirilmesini doğru bulmuyoruz. Öte yandan, siyasi husumet hâline getirilen bu yaklaşımların âdeta bir tahterevalliyeye dönüştürülmesini de makul göremeyiz. Kişilerin birbirlerine yönelik ağır ifadelerinin ülkemizin her yanına, toplumun her kesimine yayılan bir kutuplaşmaya sebep olacağı aşîkârdır. Tarih boyunca görülmüştür ki tefrika, milletimizi ve devletimizi daima badirelere, uçurumlara sürüklemiştir. Türk milletinin ayrışıp birbirine düştüğü dönemlerde topraklarımız yabancı güçlerin işgaline uğramış, millî bağımsızlığımız yitirilmiştir. Şahsi çekişmeye dönüşen tartışmaların ülkemizin daha önemli konularının önüne geçmesine izin vermemeliyiz. Siyaseti demokratik rekabetten kişisel çekişmelere dönüştürerek husumete yol açmak eninde sonunda siyasetçileri kısır çekişmelerin girdabına sürükleyecektir. Bu da hepimizi ülke gerçeklerinden koparıp siyasi kör dövüşüne sokacak, neticede bundan ülkemiz ve milletimiz zarar görecektir. Son yüzyılımız bunun örnekleriyle doludur. Falih Rıfkı Atay, "Batuş Yılları" isimli eserinde 1900'lü yılların başını, Balkan Savaşları ve Birinci Dünya Savaşı yıllarını şöyle tasvir eder: "Sevgili Türkiye'mizin hayati meselelerinin bile kör dövüşleri içinde unutulduğu talihsiz bir devir" olarak tarif eder. Tarihten bugüne çıkarılacak büyük dersler vardır. Tarihi tekrerr ettirmeyelim, tarihteki bin kışa bize bir hisse

vermeyecek mi? Milliyetçi Hareket Partisinin 15 Temmuz ve sonrasındaki süreçte takındığı tutumun ve siyasi duruşun bu anlayışla değerlendirilmesi gerekir.

Bu gensoruyu ülkemizin içinde bulunduğu atmosfer ve zaman bakımından da yerinde görmüyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen bütün siyasi partiler olarak öncelikli görevimiz ülkemizi düze çıkarmaktır. Sonuç olarak bugün odaklanacağımız tek konu meseleleri şahsileştirmeden Türkiye'nin terörle mücadelesinde kesin başarıya ulaşmasıdır. Bu mücadelede başta yöneticiler olmak üzere hepimiz kurum ve kuruluşlarımıza özen gösterelim, yıpratılmasına izin vermeyelim.

Bu düşüncelerle gensoruya ret oyu vereceğimizi ifade ediyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'e aittir.

Sayın Bilgen, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bu saatte hâlâ bu kürsülerde söylenen sözlerin memleketin dertlerini çözmeye çare olacağını sanan, uman, bekleyen, inanan, televizyonları başında bizi dinleyenleri selamlayarak başlamak istiyorum.

Biraz önceki bütçe değerlendirmeleri, bütçe konuşmaları bana bir fıkrayı hatırlattı. Bu saatte galiba herkesi uyandırmak için fıkra anlatarak başlamak yerinde olacak. Sovyetler döneminde bir Yahudi Sovyetlerden İsrail'e taşınıyor, oraya yerleşiyor ama hep Sovyet gazetelerini okumayı tercih ediyor. Komşuları soruyorlar, diyorlar: “Sen artık İsrailisin, İsrail'e geldin. Niye Sovyet gazeteleri okuyorsun?” Diyor ki: “Buradaki gazeteler hep ahlaksızlık, yoksulluk, enflasyon bunları yazıyor ama Sovyet gazeteleri ne kadar çok silahımız var, ne kadar kalkındık, ne kadar büyüğüz, ne kadar güçlüyüz bunu yazıyor. Ben de onları okuduğumda kendimi daha iyi, daha mutlu hissediyorum.”

Değerli arkadaşlar, Sovyetlerin aslında son komünist partisi toplantılarının tutanaklarını okuma fırsatı bulsanız göreceksiniz, biraz önceki konuşmalara çok benzer konuşmalar var. Her şeyin çok iyi olduğunu, mükemmel olduğunu, harika olduğunu anlatır komünist partisi yöneticileri ama sonra bir anda koca Sovyetler dağılıp gider. Elbette şu anda karşı karşıya bulunduğumuz durum sadece bir Bakanın performansını konuşmanın ötesinde değerlendirme yapmayı gerektiriyor ve hepimiz biliyoruz ki İçişleri Bakanının özel bir politikası olmaz. İçişleri Bakanının uygulaması olur, pratiği olur. İçişleri Bakanlığı politikası Hükümet politikasıdır ve genellikle -Türkiye tarihi bunu gösteriyor ki bize-zor işler, suç niteliği taşıyan işler, sözler, mesajlar İçişleri Bakanlığı eliyle savunulur; onun diliyle kamuoyuna taşınır. Ama sonuç itibarıyla bizim konuşacağımız, tartışacağımız sadece İçişleri Bakanının performansı değil, onun politikasının arkasında duran, onun sözünün, onun yaptığının arkasında duran Hükümetin politikasıdır. Eğer Adalet Bakanlığının ne kadar başarılı olduğunu değerlendirirken ne kadar çok cezaevi yapıldığını, ne kadar çok adalet sarayı yapıldığını ölçü kabul ediyorsak, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini konuşurken ne kadar çok okul yapıldığını konuşuyorsak ya da Diyanet İşleri Başkanlığı için daha çok cami yapmak bir övünç vesilesiye o zaman ahlakın nereye geldiğini konuşmayız, adalette nerede olduğumuzu konuşmayız ya da eğitim politikalarımızla nasıl bir kuşak, nasıl bir nesil yetiştirdiğimizle yüzleşmeyiz, ölçümüz ne yazık ki o olmaz.

Çok küçük bir alıntı yapacağım: “Görüyorsunuz, ataların kehanetleri gerçekleşti, cinayetler yayıldı, yürekleri şiddet bürüdü, ülke felaketlerle çalkalanıyor, kan dökülüyor, hırsız küpünü doldurmakta,

sırlar ortaya döküldü, ağaçlar kökünden söküldü, dünya o hâle geldi ki bir avuç deli krallığı ele geçirdi.” Bu, bugünle ilgili, Türkiye’yle ilgili bir şey değil, binlerce yıl önce bir Mısır bilgesinin Mısır’la ilgili yaptığı değerlendirme.

Değerli arkadaşlar, çok meşhur bir örnektir, Holokost’ta o kamplara gönderilen Yahudileri sadece trenlere bindiren bir kişi, biliyorsunuz, on yıllar sonra yakalandı ve yargılandı. O yargılanırken kendisini çok masum savunuyordu, diyordu ki: “Ben hiçbir şey yapmadım, kimseyi öldürmedim, elime kan değmedi. Ben sadece gelenleri trene bindiriyor, gönderiyordum; nereye gidiyorlar, sonra ne oluyorlar, hiç bilmiyordum.” Siyasette sorumluluk yani böyle savunulabilecek, böyle geçirilebilecek bir şey değildir eğer bu ülkede sonuç itibarıyla kan dökülüyorsa, insanlar ölmeye devam ediyorsa, işkence varsa, kötü muamele varsa, haksızlık varsa bunun sadece o tren görevlisi gibi kendini aklayarak, kendini masum göstererek izahı olamaz. Sadece bir iki vaka hatırlatacağım, 2017’nin başından, sonundan birkaç vaka: Elli yedi yaşında Abdi Aykut, Nusaybinli, fotoğrafları medyaya, kamuoyuna yansıdı, her şey ortada ve bu işkence görmüş Abdi Aykut’la ilgili İçişleri Bakanının cümlesi şöyle: “O yaşlı dediğiniz, teröre ev sahipliği yapıyor.” Şimdi, asgari bir hukuk devletinde iki şey beklersiniz; bir, hiç olmazsa eskiden beri devlette duymaya alışkın olduğumuz cümleler; gerekli soruşturmalar yapılacak, araştırılacak falan dersiniz. Sonra bir şey çıkmaz genellikle ama hiç olmazsa uluslararası kamuoyuna, hiç olmazsa dünyaya biraz daha, devlet, hukuk devleti varmış gibi bir mesaj verirsiniz. Şimdi, bu Abdi Aykut, değerli arkadaşlar, kanama geçiriyor, acil ameliyat oluyor ve ilk duruşmasında tahliye oluyor. Şimdi, burada iki suç birden işlenmiş; hem yargılamayı etkileme suçu işlenmiş yani henüz suçlu olduğu -hiçbir soruşturma- yargılama süreciyle kesinleşmediği hâlde baştan onu terörle iş birliği yapmakla suçluyorsunuz, tarif ediyorsunuz hem de aslında insan hakları gibi Anayasa’da bağlayıcı hüküm içeren bir cümleyi, Türkiye’nin taraf olduğu sözleşmeleri, anlaşmaları hepsini bir tarafa bırakıyorsunuz.

Yine, bir başka örnek: Muğla’da canlı bomba oldukları iddiasıyla çıplak soyundurulan, yere yatırılan, fotoğrafları çekilen insanlar. Bunu da Sayın Bakan şöyle savunuyor: “Bu normal. Dünyanın her yerinde canlı bomba şüphesi olanlar bu muameleyi görür.” Evet, bir dünyada bu normal onu biliyoruz; mesela, böyle fotoğraflar, daha iğrençleri, daha çirkinleri Ebu Gureyb’de yayınlandı, bütün dünya gördü. Ebu Gureyb’i yapanlar için bu normal. Guantanamo’da var bunun örnekleri, çok normal ya da işte Filistin’de -uzun bir süredir bu kürsüde Filistin’le ilgili değerlendirmeler yapıyor- bu manzaralar son derece normal. Ama o zaman sizin normaliniz değişmiş, sizin normaliniz farklılaşmış, sizin inanç dünyanız, sizin kültür dünyanız eğer bunu normal görüyorsa söylenecek çok şey yok.

Son bir örnek: Antalya Gazipaşa’da Murat Araç, 3’üncü kattan intihar ederek kendini atıyor ve İçişleri Bakanı yine bunu izah ederken diyor ki: “Örgüt, gözaltına alınanlara intihar edin talimatı veriyor.” Ben, daha fazla söz söylemeyeceğim, daha fazla örnek aktarmayacağım. Süreyi bunlarla doldurmak istemiyorum ama aslında bu fotoğraf, bu tablo nasıl bir felaketle karşı karşıya bulunduğumuzu göstermeye yetiyor.

Biraz başka bir alana, yerel yönetimlere, sonuçta İçişleri Bakanlığının uhdesindeki en temel yetki, görev alanlarından birisine, yerel yönetimlere dair birkaç şey paylaşmak istiyorum. Hükümet, bu iktidar partisi, 2002 yılında Türkiye’ye şunu vadetmişti: “Artık seçilmiş valilerle yönetileceğiz.” 2002’de seçilmiş valiler vadedip bugün atanmış belediye başkanlarıyla yönetilmek herhâlde kimse için bir başarı örneği olarak ifade edilemez. DBP’nin 102 belediyesinden 94’üne kayyum atanmış.

Şimdi, eğer bütün belediye başkanları suçlu ise galiba onları seçenlerin bir suçu olsa gerek çünkü hiç doğru kimseyi seçmemişler, hiç isabetli bir tercih yapmamışlar yani belediye başkanlarının ötesinde, aslında bu karar bir bütün olarak bir halkın suçlu olduğunu gösterir. Öyle ya, iktidar partisinin bir suçu olmayacağına göre, bir hata yapmış olmayacaklarına göre mutlaka halk yanlış yapıyordur, halk ısrarla yanlış seçmeye devam ediyordur. Türkiye’de 31 milyon yurttaş, seçmediği belediye başkanları tarafından yönetiliyor. Bu, aslında Türkiye demokrasisinin içerisinde bulunduğu durumu ifade etmeye tek başına yetiyor.

Değerli milletvekilleri, partimize yönelik çok yoğun tutuklamalar, sadece son bir yıl içerisinde 7 bin gözaltı, 2 bin tutuklama söz konusu ama iki örneği hatırlatmak istiyorum. Birisi Manisa davası, geçtiğimiz hafta ilk defa hâkim önüne çıktılar, yirmi üç ay sonra. Yirmi üç ay boyunca haklarında ne iddianame hazırlanmıştı ne de mahkeme yüzü görmüşlerdi ve yirmi üç ay sonra devlet yarısını tahliye ederek “pardon” dedi.

Başka bir örnek Bursa’dan. Aslında bu iddianamelerin nasıl hazırlandığına dair çok ilginç bir örnek. Bursa’da yine HDP’nin il yönetimi bir kahvaltı düzenliyor ve bu kahvaltı davetiyelerinin dağıtımıyla ilgili bir suç isnadı, bir delil üretme çabasıyla güvenlik güçleri kendi aralarında konuşuyorlar. Diyorlar ki: “Terörün finansı falan deriz Gazi.” diye birbirlerine hitap ediyorlar “Üfleriz olur biter.” Şimdi “Eğer bu tablo, bu fotoğraf Türkiye demokrasisine, bir hukuk devletine uygun, hiçbir şey yok bunda; bu normal, bu olağan.” diyorsanız söylenecek çok bir şey yine kalmıyor.

Bir örnek daha vermek istiyorum, o da eş başkanlarımızın, milletvekillerimizin tutuklu yargılanmasının gerekçesi olan Kobani eylemleriyle, Kobani olaylarıyla ilgili. 50’nin üzerinde insan hayatını kaybetti ve bugüne kadar ne yazık ki 6-7 kişi dışında Bingöl emniyet müdür yardımcısı dâhil olmak üzere kimsenin ölümüyle ilgili başlatılmış bir soruşturma bulunmuyor. Şimdi, 50’nin üzerinde insan hayatını kaybettiğinde hiç olmazsa herkesle ilgili hiç ayırım gözetmeksizin, kim tarafından öldürülmüş olurlarsa olsunlar, rolleri, pozisyonları ne olursa olsun herkesle ilgili soruşturmanın başlaması gerekmiyor mu? Bingöl’deki emniyet müdürüyle ilgili nasıl ciddi bir yargılama süreci yoksa, faillerinin bulunmasıyla ilgili ciddi bir sonuç yoksa burada bu kürsüde çokça dillendirilen Ceylânınar’da hayatını kaybeden polislerle ilgili de ciddi hiçbir durum, hiçbir gelişme, ilerleme yok. Ama daha vahimi aslında şu; yani elbette ki failler bulunmayabilir, olaylar farklı değerlendirilebilir ama Sayın Cumhurbaşkanının 16 Nisan referandumunda bu olaylarla ilgili yaptığı değerlendirme var; çok ilginç. 2, 3 kez farklı mitinglerde Sayın Cumhurbaşkanı kürsüde önündeki metni okuyarak değerli arkadaşlar, diyor ki -HDP “O parti” diyor, isim vermiyor- “O parti, işte terörle ilişkili. 7 Haziranda çok oy aldı, 80 milletvekili çıkarttı; şımarı ve halkı sokağa döktü. 50’nin üzerinde vatandaşımız hayatını kaybetti.”

Değerli arkadaşlar, 7 Haziran seçimleri 2015 yılında oldu, Kobani eylemleri 2014 yılında oldu. HDP ne kadar şımarırsa şımarsın bir yıl önceye gidip bir eylem yapmayı başaramaz, zaferini böyle anamaz. (HDP sıralarından alkışlar) Ama burada vahim olan, elbette ki Cumhurbaşkanı yanlış olabilir, elbette ki Cumhurbaşkanı yanlış hatırlayabilir ama vahim olan, bu metni yazan danışmanlar acaba bilerek mi Cumhurbaşkanını yanıltıyorlar ya da Cumhurbaşkanı aynı yanlış birkaç miting üst üste tekrarlıyor ama buna rağmen kimse Sayın Cumhurbaşkanını uyaramıyorsa, hatırlatamıyorsa, hiç olmazsa takvimde hangi yılın hangi yıldan önce ve sonra olduğuna dair gerçeği kendisine söyleyemiyorsa, bu ülke için çok daha vahim bir durumla karşı karşıyayız demektir.

Bu yanıtta, bu yanlış yönlendirme sadece tabii Kobani eylemleriyle ilgili değil. Değerli arkadaşlar, hepimizin sıkça duymaya alıştığı meşhur “Rabia” biliyorsunuz; tek devlet, tek bayrak, tek vatan, tek millet. Şimdi, bu ifadeler Hitler’in Almanya’daki kampanyasından bire bir, motamot alınmış cümleler, alınmış kelimeler. “...” (X) Şimdi, bunun neresi millî ve bunun neresi İslami? Ben size millî bir şey hatırlatayım isterseniz değerli arkadaşlar: “İl gider töre kalır.” Bu, çok önemli bir Türk sözüdür ve o kadar derin bir anlamı vardır ki, gücünüzü kaybedebilirsiniz, iktidarınız, egemenliğiniz, her şeyiniz gidebilir hatta topraklarınız gidebilir, devletiniz yıkılabilir ama töreniz kalır. Bu töre, öyle töre cinayetlerindeki töre gibi falan bir şey değil, “değer” demektir, “ilke” demektir, “kural” demektir, “hukukun üstünlüğü” demektir. Her şeyinizi kaybedebilirsiniz ama eğer bunu kaybederseniz her şey bitmiş demektir. Eğer değer olsaydı, kural olsaydı, ilke olsaydı herhâlde Anzaklar için Çanakkale’de her yıl mezarları başında anma törenleri düzenleyen bu ülke, bu Hükûmet Bitlis’te mezarlardan cesetleri çıkarıp otopsiye göndermez, mezar taşlarını da kırarak güç gösterisi ortaya koymaya çalışmazdı; eğer azıcık ahlak, azıcık ilke, azıcık hukuktan nasip olsaydı.

Elbette çok hamaset yapılabilir ve bütün sorunlar dış güçlere havale edilip “Bir tehditle karşı karşıya bulunduğumuz için bunları görmeyelim, bunları yok sayalım, bunların üstünü örtelim.” diye kendimizi kandırmayı tercih edebiliriz fakat asıl tehlike tam orada başlar. Ne zaman ki kendi sorunlarınızla yüzleşmekten korkmaz, sorunlarınızı çözmek için cesaretle yanlışlarınızı masaya yatırma kararlılığını ortaya koyarsınız, o zaman tehlikeyi bertaraf edersiniz. Yoksa, dışarıdan gelen saldırıdan daha tehlikelisi, daha etkilisi bir ülkenin uyguladığı politikalarla kendi halkını ülkesinden soğutmasıdır. Bir halkın kendi ülkesinden soğutulması çok açık bir ihanettir ve bir ülkeye verilebilecek en büyük zarardır.

Burada, eskiden vesayetin olduğunu, şimdi artık vesayetin kalktığını söylüyor kürsüye çıkan iktidar partisi temsilcileri. Ben tam tersini iddia ediyorum: Evet, eskiden Türkiye’de vesayet vardı, açık bir vesayet vardı ama şimdi gizli vesayet var.

Şimdi, soruyorum size: Gizli vesayet mi daha tehlikelidir yoksa açık vesayet mi? Dünyanın hiçbir yerinde gizli vesayetle mücadele açık vesayetle mücadeleden daha kolay olmaz. Tam tersine, gizli vesayet aslında varlığı bile kabul edilmeyen, farkına bile varılmayan bir tehlikeyi, bir tehdidi içerir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin karşı karşıya bulunduğu en büyük tehlike, kişileri aşan OHAL uygulamasıdır. OHAL, olağanüstü hâl bir kötülüktür ve burada bulunan birçok milletvekili kabul edecektir ki kötülüklerle mücadele konusunda çok önemli, çok dikkat çekici bir ölçüde denir ki: “Kötülükleri gücünüz yetiyorsa elinizle düzeltin, yetmiyorsa dilinizle, ona da gücünüz yetmiyorsa hiç olmazsa kalben buğzedin.” Şimdi, bu kadar kötülük olacak bu ülkede... Ve bazı yorumcular biraz önce aktardığım hadisi şöyle yorumluyorlar, diyorlar ki: “Aslında elle düzeltme ülkeleri yönetenlerin görevidir, ümeranın görevidir. Dille düzeltme ulemanın görevidir yani aydınların, düşünenlerin, okuyup yazanların, tehlikenin farkında olanların görevidir. Kalple buğzetmek ise hiçbir gücü, bilgisi, yetkisi olmayanların, hiçbir şey yapmadıklarında hiç olmazsa o suça ortak olmadıklarını deklare etmek için ortaya koymaları gereken tavidir.” Şimdi, olağanüstü hâl ile ilgili eğer bir kararlılık, bir irade gelişmiyor ve biz olağanüstü hâl ile yaşamaya alıştırılıyorsak, olağanüstü hâl uygulamaları normalleşiyorsa emin olun ki bunun vesayet dışında hiçbir izahı olamaz. “Hayır, biz yaptık, iyi yaptık, doğru yaptık; yine olsa yine yaparız.” diyorsanız o zaman olağanüstü hâl ile ilgili, olağanüstü hâli kaldırmakla ilgili övüntülerin çok bir anlamı kalmaz.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler kullanıldı.

Sözlerimi bitirmeden Filistin’le ilgili de bir şeyler söylemek, böylece tamamlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün Filistin’de İsrail’i protesto gösterilerine katılan 2 gösterici İsrail kurşunlarıyla hayatını kaybetti, bir gazeteci de yaralandı. Biz, tabii, son birkaç saattir bu kürsüde Filistin sorunu sanki çözülmüş, büyük bir zafer elde edilmiş gibi nutuklar dinliyoruz ama şunu hatırlamak istemiyoruz: 1973’ten bu yana Birleşmiş Milletler Filistin’le ilgili kararlar alıyor. İsrail’in işgal ettiği topraklardan çıkması için, yeni yerleşim yerlerini durdurması için, insan hakları ihlallerine son vermesi için Birleşmiş Milletler benim bildiğim onlarca karar aldı; hiçbirisinin hiçbir karşılığı yok, hiçbir sonuç doğurmuyor. Eğer İslam İşbirliği Teşkilatı üyeleri ya da Birleşmiş Milletler üyeleri Filistin konusunda azıcık samimi olsaydı bugüne kadar bu sorun zaten çözüldü. Kendimizi nutuklarla kandırmak yerine bu gerçeğe yüzleşmek zorundayız.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bilgen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ayhan Bey yaptığı konuşmada Holokost üzerinden bir örnek Türkiye’deki iktidarın icraatlarına ilişkin bir benzeştirme ve eleştiri getirmiştir. Aynı şekilde, Nazizm’in dörtlmesi olduğu; devlet, vatan, millet ve bayrağa ilişkin hususların da bunu ima ettiğini, sataşma...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

14.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Holokost nihai çözüm demektir ve bir Polonya Yahudisi olan Zygmunt Bauman “Modernite ve Holokost”ta bu meseleyi hayli detaylı bir şekilde anlatır. Nazilerin özel türden insanlar olmadıklarını, bunun arkasında esasen modernizme ilişkin arızalı bir durum olduğunu, bürokratik yabancılaşma ve dilde yanılısma yaratan durumun bu işlerin asli müsebbibi olduğuna ilişkin zengin örnekler üzerinden bir anlatım ifade eder. Holokost marifetiyle yapılan, kendi hâlinde, Almanya’da çalışan ve yaşayan vatandaşlar, Almanya’nın vatandaşları, insanlar, sırf Yahudi oldukları için Nazilerin hışmına uğramışlardır ve bunlar sadece Nazilikten kaynaklanan bir suçlamayla toplanmışlar gettolarda, bunlar daha sonra kamplara gönderilmişler -en dramatiklerinden birisi Auschwitz’dir- tabii, 6 milyona yakın insan, sadece Yahudi olduğu için çoluk çocuk, kadın, erkek katledilmiştir.

Şimdi buradaki örnek üzerinden Türkiye’nin terörle mücadele çerçevesinde yapıp ettiği konulara ilişkin bir benzeştirme iması çok ayıptır. Türkiye’nin terörle mücadelesini eleştirebilirsiniz. “Terörle mücadele” derken, daha doğrusu birtakım problemler doğduğu, sivillere yönelik bazı olaylar yaşandığı iddiasında bulunabilirsiniz. Türkiye bir hukuk devleti, bunlara ilişkin soruşturma talep edebilirsiniz ama bütün bunları yaparken Türkiye’nin terör diye bir gerçeğe karşı karşıya olduğunu ve bir devlet olarak bununla mücadele etmesi lazım geldiğini de sağlam bir yere oturtursunuz. Bu çerçevede bakarsınız.

Öte yandan hem böyle bakmayacaksın bir benzeştirme yapacaksın hem de aynı mantıkla dörtlleme üzerinden yine başka bir benzeştirme yapacaksın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Devlet, millet, vatan ve bayrak. Bunlara ilişkin ne problem var? Ortak bir millettten, ortak kaderden ve gelecek duygusundan bahsediliyor. Bu, bu ülkedeki insanların kaderinin ortaklığından bahseder. Bir perspektifin ifadesidir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bostancı.

IX.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmediği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel'e aittir.

Sayın Özel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında verdiğimiz gensoruda grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

16 Nisan referandumunda mühürsüz oylarla kabul ettirilen ve gayrimeşru gördüğümüz Anayasa değişikliği tamamen uygulamaya girdiğinde Meclisin mahrum kalacağı bir denetim yolunu, gensoruyu kullanmak üzere kürsüdeyim. Gensoru neden verilir? Parlamento hukukunda bir güven oylamasına tekabül eder ve bakanın kendisiyle ilgili bir güvensizlik oluşması durumunda kullanılan, önemli, etkin ve çok başvurulmayan bir denetim yoludur.

Süleyman Soylu enteresan bir Bakan çünkü aynı bakana birden çok gensoru verildiği pek nadir bir durum. Süleyman Soylu bu yılın başında 2017'nin ilk yasama gününde, 3 Ocak günü kendisi hakkında verilen gensoruyla burada gündemdeydi. Şimdi, 2017 yılının son yasama gününde ve son işlemimizde yine onunla ilgili bir gensoruyu görüşüyoruz. Gensorunun muhatabı olan bakanlar genelde, özellikle de güçlü bir iktidar grubu, çoğunluk arkalarındaysa bu gensorunun kendilerine siyaseten verildiğini ve sonuç doğurmayacağını söyleyerek gensoruları ciddiye almadıklarını topluma, partilerine, Parlamenteoya hissettirmeye çalışırlar ama gerçek öyle değil, bütün Parlamento tarihi boyunca da öyle değil ancak bizim, pek çoğumuzun birlikte görev yaptığı, benim bizzat şahitlik ettiğim döneme baktık. 25'inci Dönemde gensoru yok. 24 ve 26'ncı Dönemde Cumhuriyet Halk Partisi toplam 11 tane gensoru vermiş. 24'üncü Dönemde Sayın Taner Yıldız'a, Ayşenur İslam'a, Nabi Avcı'ya, Mehdi Eker'e ve Ahmet Davutoğlu'na gensoru vermişiz. 26'ncı Dönemde ise Nabi Avcı, Efkân Ala, Sema Ramazanoğlu, Bekir Bozdağ, Faruk Çelik ve Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan gensoruya muhatap olmuş. Yani 12 Haziran 2011'den bugüne kadar CHP olarak 10 bakana 11 gensoru vermişiz; bu bakanlardan, 10 bakandan 8'i şu anda bakan değil, birisi o bakanlıkta değil; sadece ve sadece Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan

şimdilik görevde. Yani Sayın Süleyman Soylu, düşündüğünüz gibi, kolayca bir gensoru gelir ve geçer değil, gensoru belki çoğunluk grubunun desteğiyle o an sonuç doğurmaz ama çok kısa bir vadede, kısa ve orta bir vadede siyasi sonuçlar doğurmaktadır. Bir yılın ilk ve son günü gensoruya muhatap olmanın ve birden çok gensoru alan çok az sayıda bakandan biri hâline gelmenin değerlendirmesini yapmak durumundasınız.

Bugün burada bu gensoruyu neden verdik, bunun üzerinde bir konuşalım. Birisi Genel Başkanımıza “Sen bittin.” dedi ama herhangi birisi demedi, elinde kamu gücü olan birisi dedi; herhangi bir kamu görevlisi demedi, bir bakan dedi; herhangi bir bakan demedi, İçişleri Bakanı dedi. 268 bin polis, 179 bin jandarma, 50 bin korucu, Polis Özel Harekât, Jandarma Özel Harekât, polis ve Jandarma istihbaratının bağlı olduğu birisi “Sen bittin.” deyince bu, herhangi bir tehditten çok daha fazlasıydı, çok daha ayrıydı. Sadece tehdit etmedi, tehdidin yanına bir de şantajı ekledi, dedi ki: “Turpun büyüğü heybede.” yani daha bunun arkası gelecek, size bir konuda rest çekiyoruz, had bildiriyoruz, bunu bir şantaj olarak önünüze koyuyoruz, yaptığınız neyse durun, onu yapmayın, yoksa devam ederiz dedi. Bilmediği bir tek şey vardı, hukuka en çok uyması gereken Bakanlığın başındaydı. Hukuk devletlerinde şantaj ve tehdit olmaz; heybe olmaz, turp olmaz; gereğini yapan bakan, suç duyurusu, savcı ve hâkim olurdu. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, nereden çıktı bu karşılıklılık, mütekabiliyet? Ne yapmaya çalışıyor, yapmaya çalıştığı misilleme nedir? Mesele basit, Man Adası belgeleri... Bu belgeleri açıklarken Genel Başkanımız ne terim kullandıysa, bu Ataşehir’le ilgili yaptığı ve Genel Başkanımızı “Sen bittin.” diye tehdit ettiği konuşmada Sayın Bakan aynıısını yaptı. Bunu neye karşılık yapıyor? AKP’nin aldığı kurumsal bir kararı ayaklarıyla çiğneyerek yapıyor. Belgeler çıktığında önce “yok”, sonra “sahte” sonra “Fotokopi, aslını ver.”, sonra “Savcıya ver.”den sonra Mahir Ünal ne demişti? “Bundan sonra CHP’nin açıkladığı belgeler siyasetimizin hiçbir şekilde konusu olmayacak.” Buna herkes uydu; Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanlar, milletvekilleri, grup başkan vekilleri, bir tek kişi uymadı, inatla da uymuyor. Bizim lehimize, AKP’nin kurumsal kararının aleyhine Man belgelerini gündemde tutmak için büyük bir mücadele veriyor. Bu konuda bir de tutanağa başvuralım. Kendisi, cumartesi günü verdiğimiz fiili gensoruda -tutanaktan- şunu söylüyor: “Bakın, bir gün dahi siyaset yapmasam, Türkiye de bilsin bunu, namusum ve şerefim üzerine söylüyorum, bu işin peşini bırakmayacağız, bu Man Adası’nı ispat edeceksiniz.” diyor. Sadece onun tutanağı değil, daha enteresanı Başbakanın tutanağı. Tarih 11 Aralık 2017 ve Başbakan bütçede diyor ki: “Man Adası’nda bu insanların hiçbirinin şirketi yok. Orada isimleri zikredilen Sayın Cumhurbaşkanımızın yakınlarının herhangi bir şirketi yok.” Bunun üzerine bu iki tutanağı bir resmî yazıya yazıp Sayın Bakana Bumerz Limitle ilgili yani “Bumerz” deyince nereden geldiğini hatırlamakta fayda var. Burak’ın “bu”su, Mustafa Erdoğan’ın “m”si, Erdoğan’ın “er”i Ziya İlgen’in “z”sinden oluşan Bumerz Limitle ilgili kuruluş ve Ziya İlgen’in imzasını taşıyan belgeyi kendisine ve Başbakana özel kuryeyle yolladım. Sadece bu belgelere sahip değiliz. Bu belgelerin dışında daha o şirketin bütün faaliyetleriyle ilgili, çalışmalarıyla ilgili onlarca, yüzlerce belge var ve belgeler aslında açık kaynak diyebileceğimiz bir kaynaktan kolayca elde ediliyor. Man Adası devletinin internet sitesine girdiğinizde bu konuda size çok da yardımcı oluyorlar. “Ama bu Bumerz orada yalandan bir şirket, bunu belki sen uydurdun.” Hayır. Kendilerine bir belge daha takdim ederiz. 14 Nisan 2016’da Turkuaz Denizcilik diye kurulup -Burak Erdoğan, Mustafa Erdoğan, Ziya enişte ve devamındaki

kişilerin- ardından 18 Ağustosta Turkuaz'ın ismi Bumerz yapılmış. Bu ne? Bu elimizdeki de Türkiye Cumhuriyeti'nin Ticaret Sicil Gazetesi, duruyor, herkes erişebiliyor ama Sayın Bakan bunları alınca "safсата" dedi, "çamur" dedi, "sahte" dedi, bir şey dedi devam etti. Biz de devam edelim.

Soylu tehditle şantaj yaparken bir dil tutturdu demiştım ve bizim onu üçüncü sınıf mafya ağızı diye eleştirmemiz sadece ve sadece tehditte ve şantajda kullandığı hakaretamız kelimelerden değil, nasıl yapıyor?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sizin iddianız neydi bir hatırlar mısınız? İddianızı anlatın iddianızı.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir belge açıklıyor sözde ve bunu açıklarken Genel Başkanımız "Gözlerinden öperim." diyor ya, o da "Gözlerinden öperim." diyor. Genel Başkan "Yanına doktorunu aldın mı?" diye soruyor ya, o da diyor "Yanına doktorunu aldın mı?"

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Özgür Bey, tarihler yanlış, tarihler.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sonrasında, Man Adası'nda bir oğul var, diyor ki: "Buz Residence'ta kızın dairesi var." "Özel kalem" lafı geçti, o da geçiriyor. "Bu bir misilleme, devam etme, devamını açıklama. Açıklarsan devamını biz de devam edeceğiz." diyor ve aynı mafya filmlerinde en çok canını yakacak, aynı izi bırakacak, oraya koyacak, hani açıyor da yatağın içinden atın kafası çıkıyor ya, öyle bir iz bırakarak bir hamle yapıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Varsa devamını açıkla o zaman. "Şantaj yapıyor." deme.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hangi offshore hesabına gitti para, hangi offshore hesabına gitti Sayın Özel?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ama ben şunu söyleyeyim: Süleyman Soylu meselesi şu meseleden ibaret: Yapılan iş, partinin kurumsal kararına inatla yapılan iş...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O, partiyi bağlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – "Zaten parti içinde sıkıntıdayım, benim bunu aşacak bir şey yapmam lazım..."

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sizin kongreler gibi mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – "...ve bunu aşmak için, ben beyefendiyi savunan, koruyan tek kişi olarak görünürsem bu bir çıkıştır." diyor. Ama şunu söylüyoruz: Bu yapılan mesele, inanıyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisinde -duyuyoruz, görüyoruz, sohbet ediyoruz- deniliyor ki: "Haksız, yersiz ve zamansız olduğu gibi, Sayın Cumhurbaşkanını da, partiyi de sıkıntıya sokmaktadır ve böyle bir kanaat hâkimdir."

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kim diyor?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sen nifak sokamazsın Özgür.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, gelelim, kendisine tarihî bir fırsat yarattık. Yarattığımız fırsat suydı...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Nereden uyduruyorsunuz?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Nifakçı!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Senaryoyu nerede yazdın!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Fiilî gensoruda kırk dakika süresi vardı, üstüne Sayın Engin Altay ve Engin Özkoç'la "Ek süre verin, ek süre verin." dedik, kırk dokuz dakika gibi bir süre kullandı ama bu kırk dokuz dakikada kendisine yöneltilen sorulara herhangi bir cevap verecek hiçbir şey yapmadı ve sadece

bir beklenti yarattı ve yönetmeye çalıştı, dedi ki: “Çok tarihî ve samimi birtakım değerlendirmelerde konuşmamın sonunda bulunacağım, hayatımda hiç yüzleşmediğim şeylerle karşı karşıya kalacağım. Şunu ifade etmek istiyorum: Çok samimi değerlendirmelerimde anlatımlarım olacak.” Peki, öyle bir şey duydunuz mu? İnsan sanıyor ki bir öz eleştiri geliyor, insan sanıyor ki “Yaptım ama yanlış yaptım.” diyecek, insan sanıyor ki “Cumhurbaşkanına o sözleri söyledim ama, o FETÖ’cülerle bir oldum ama bunu yap...” Bunları yapmadı, bunların hiçbir tanesini yapmadı. Peki, ne yaptı? Biz o gün o gece Menderes’e bir laf etmedik, biz rahmetli Özal’a, rahmetli Menderes’e bir laf etmedik ama o, demek ki burada bulunan dirilerden ümidi yoktu ki çıkışı ölümlere sarılmakta aradı, ölümlere sarılmakta. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Zamanında neler diyordunuz, şimdi rahmetle anıyorsunuz; ikiyüzlü davranıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Allah rahmet eylesin. Bugün de söyledim, Menderes’i asanların da, Denizleri asanların da, siyasi idam yapanların da, o kararı verenlerin de yaşıyorlarsa Allah bin belalarını versin; onların üzerinde de hiçbirisine hakkımızı helal etmiyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onların ahından iktidar görmediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ama bugün, yaşanan acılardan, tarihten ders çıkarmak yerine husumet çıkarmaya çalışıp hiçlikle malul olmuş kendi partisindeki durumuna dört elle sarılmak için bunu yapan bir bakana bizim şöyle bir iddiamız vardı, dedik ki: “Sen Demokrat Partinin başındayken 2008-2009 Mayıs arası, eleştiri falan değil, ağır eleştiri, hakaret değil, dümdüz küfür gidiyordun.” Tekrar etmiyorum hem usul ekonomisi hem de insicamı ve... Burada o sözleri duymayı herhâlde istemezsiniz. Ama daha sonra, Genel İdare Kurulunda da Vedat Demir diye birisi var, bu senin yanında hep var. Zaten Yeni Asyacılar açıklama yapmış “Bunlar çok yakındı.” diyor. Birbirlerinden hiç ayrılmazlar. Yerel seçimleri kaybetti. Yerel seçimleri kaybedince açıklama yaptı “Aday olmayacağım.” diye ama Mahmut Övür’e Vedat Demir dedi ki: “Çok uğraştım, darbecilere parti kalmasın diye ikna ettim.” Ben bunu söylediğimde “Yalan.” dedi, Mahmut Övür’ün yazısı ortada.

Sonra devam ettik, “Sen yarıştın Hüsamettin Cindoruk’la, o seni FETÖ’cülükle, partiyi FETÖ’ye bitiştirmekle, sen onu darbecilikle itham ettin. Kaybettin. Kaybettikten sonra gittin Abant’a ve Abant toplantılarında şöyle bir şey söyledin.” dedik ve “Türkiye’de en önemli meselelerden bir tanesi siyasetin finansmanıdır. İşi bilen kişileri partiye dâhil etmezseniz...” derken “Yalan söylüyorsun.” dedi. Elimde Anadolu Ajansının, Abant toplantılarından...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yalan söylüyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Tam da tutanaktan bakarsın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sen yalan söylüyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Abant toplantılarından Anadolu Ajansının şeyi var. Bunu da size yollayacağım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sen yukarıdan aşağı yalancısın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Görevde olursan pazartesi yollayacağım ama hiç sanmıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sen yalancısın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Seçimi Cindoruk kazanıyor ve bir anda Vedat Demir’le birlikte beyefendi yollara düşüyor. Düşüyor yollara ve -şimdi kafayı taktı ya “İlgezdi, İlgezdi” diye bir çıkış arıyor oradan- Süleyman Soylu ve FETÖ’yle birlikte elli tane il gezdi bu, elli tane il gezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Çok il gezdi, 2010 referandumunda çok il gezdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bunun finansmanını soruyorsunuz, “Çok duygusal bir şey söyleyeceğim.” diyor ve şunu söylüyor: Tireli Mehmet Amca 500 lira vermiş, Gökçe’nin çim adamcı babası da birazcık para vermiş. Oysaki o büyük finansmanı açıklamak için hiçbir şey söylemediği gibi bir yalana sarılmak durumunda kalıyor, diyor ki: “Partilerin denetimi Anayasa Mahkemesine tabidir ve Anayasa Mahkemesinde aklандık biz.” Yahu, yalanı o kadar güzel söylüyor ki sanırsın gerçek. Vallahi araştırmayacaktım ama dedim ki mevzubahis Süleyman Soylu’ysa evraka git, kaynağa git. Bir gittik, hakkında, on iki ayda 15 milyar para harcadı diye il başkanlarına yazı yazıp mahkemelik olduğu şeyde mahkemeye önce gizlilik kararı koydurtulmuş ve Anayasa Mahkemesi denetlemeyi yapmış, Anayasa Mahkemesi 100 bin lira da ceza yazmış ama bunların hiç birisi bu kadar enteresan değil.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yalan söylüyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - İlginç olan, Anayasa Mahkemesi 2008-2009 Demokrat Partiyi ne zaman denetlemiş biliyor musunuz? 2016’da, daha geçen sene, kendisi Bakanken. “E, denetlemeler geriden geliyor canım, bundan bir şey çıkarma.” Milliyetçi Hareket Partisine baktım Sayın Genel Başkanım, 2009 denetimi 2011’de bitmiş. Cumhuriyet Halk Partisine baktım, 2009 denetimi 2012’de bitmiş. Adalet ve Kalkınma Partisine baktım, 2013’te bitmiş. Bu kadar devasa yapılar, denetlenmesi zor yapılar, girift yapılar, hâlen aktif yapılar 2009 denetlemesini şimdi geçirirken nasıl olduysa olmuş, Süleyman Soylu AK PARTİ’li olmuş, 2009 denetimi 2016’da olmuş. Karşı oya da Paksüt şöyle yazmış: “Bu kadar geçe bırakılan bir denetimin sonuç vermesi beklenemez.” Ama yine de 100 bin liralık da ceza yazmış. Bunu da söyleyeyim de “Yalan söylüyorsun.” de Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan daha sonra, 12 Eylül 2010 referandumu performansı yüzünden partiden ihraç ediliyor. Unvan şu: “FETÖ’den ihraç, FETÖ’den ihraç” var ya, ilk ihracı 17 Temmuz 2016’da diye bildirdik, FETÖ’den ilk ihraç Sayın Süleyman Soylu’dur, tarihi de 2012 yılıdır.

Ve bugün geldiğimiz noktada kendisine soracağımız ve cevap bekleyeceğimiz sorular şunlar, hiç lafı bulandırmadan, hiçbir yere sapmadan şunlara cevap bekliyoruz: Fetullah Gülen’le görüştün mü? Kaç kez görüştün? Hangi tarihlerde görüştün?

SALİH CORA (Trabzon) – Savcı mısın sen?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - İlişkin nasıl başladı, nasıl devam etti, bittiyse nasıl bitti? Ve şubat ayının ilk günlerinde, 4 Şubat 2012 günü Fetullah Gülen’le bir görüşme gerçekleştirdin mi? Yanında Vedat Demir var mıydı? Vedat Demir senin yanında ya da sensiz, ayrılarak, sana tuhaf gelen, şüphe yaratacak bir görüşme yaptı mı? Neden, neden soruyorum? İlginizi çekecek, rica ederim.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Bunlar ilgimizi çekmez.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – 15 Temmuz darbesinden önce, hain darbe girişiminden önce bir akademisyen Adil Öksüz, üç gün kala, 12’sinde uçtu da darbeyle ilgili belgeleri, talimatları okuttu, üfletti, onay aldı geldi ya, bir başka akademisyen Vedat Demir 4 Şubat günü gidiyor, üç gün sonra ne oluyor Türkiye’de? 17-25 Aralık’ın öncüsü olarak kabul ettiğiniz 7 Şubat tarihli, MİT Müsteşarı Hakan Fidan’a ve MİT’e yapılacak FETÖ operasyonu başlıyor, FETÖ’nün yaptığı ilk operasyon başlıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O gün öyle demiyordunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Acaba Vedat Demir, sizin yanınızda ya da sizin yanınızda olmadan, yapılacak olan Hakan Fidan operasyonunun bilgisini, belgesini, müsaadesini almaya gitmiş, bilgiyi, belgeyi okutmuş ve geri getirmiş olabilir mi? Eğer böyle bir kumpasın sanığı durumuna düşmek istemiyorsanız tanıklığınız değerlidir Sayın Bakan. Bu tanıklığı söylerseniz, dediğiniz çok tarihî, çok samimi ifadeleri kullanırsınız. “Yok, bu doğru değil.” diye iddiada bulunuyorsanız o zaman size başka sorularımız olacak. Belki görevi sürdüremezsiniz bu şartlar altında ama mesela FETÖ’yle mücadele konusunda bu kadar zaafî, bu kadar bagajı olan bir Bakan olarak, belki istifadan sonra samimi beyanlarınızla FETÖ mücadelesine daha büyük katkılar sağlarsınız. Zaten, örneğin, Sivas Valisine telefon açıp “Gözaltına aldıklarını ben yakinen tanıyorum, bunları savcıya yollamadan bırak, bunlar FETÖ’cü değildir.” deme imkânınız olmaz o zaman.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sen çok yalancısın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ya da Silivri Emniyet Müdürüne...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sen çok yalancısın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Nereye geldiğini biliyor ya, sinirlenir kendisi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, hiç sinirlenmem.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...durdurulan bir araçla ilgili telefon açıp, o olmayınca İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü üzerinden baskılar ve tehditler sonucu o büyük felakete sebep olamazdınız o zaman. Belki onların öz eleştirisini yaparsınız burada. Ve Vedat Demir gibi birinin Yeni Asya’nın içine o yapıyı kontrol etmek için Gülen tarafından yerleştirilmiş bir mahrem imam olduğunu ve farkında olarak veya olmayarak sizi kontrol eden, yöneten, yönlendiren, istediği yere getiren, istediği yapıya sokan sizin abiniz veya sizden sorumlu bir hususi olduğu gerçeğini o zaman belki daha kolay görürsünüz. 15 Temmuz öncesi, üç gün önce giden akademisyen ile MİT meselesinden önce, üç gün önce giden akademisyene refakat etmenin bir açıklamasını sizden bekler bu Meclis. (CHP sıralarından alkışlar)

FETÖ, kolay temizlenecek bir yapı değil. Hepimizin aklını başına alması lazım. Belki bugün, belki yarın, belki birçoğunuz için biraz daha erken -bazıları daha erken biliyor bunu- Süleyman Soylu’nun durumunun deşifre olması FETÖ’nün sizin üzerinizdeki hesaplarını bitirmez. A planı, AKP’yi ele geçirmektir; B planı, Süleyman Soylu’nun başında olduğu Demokrat Partiydi; C planı, Süleyman Soylu’yu AKP’ye getirip Recep Tayyip Erdoğan sonrası Genel Başkan yapmaktır. Son günlerde bir Ç planının farkında değil misiniz? Tansu Çiller’in nereden çıktığı bilinmez, devamlı saraydaki istişareler... Tansu Çiller’in Demokrat Parti’ye de Süleyman Soylu’yu getirdiğini bilmez misiniz? Bu Ç planı olmazsa bir başka D planıyla FETÖ sizin yakanızı da bu memleketin peşini de bırakmaz ama Cumhuriyet Halk Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Aksaray) – Hayal gücün...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ... sizinle de FETÖ’nün uzantılarıyla da bizatihi kendisiyle de...

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Aksaray) - Roman yaz sen, roman! Hayal gücünle roman yaz sen!

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen bir dakikada.

SALİH CORA (Trabzon) – Hayal dünyasında yaşıyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi, bu FETÖ’yle mücadelede sizin defalarca kandırılmanıza şahitlik etmek yerine bugün bir suçluyu, bir ilişkiyi burada deşifre ediyor.

Bakın, suçluların telaşı... Neydi o vücut dili Sayın Bakan, neydi? Ben sizin o vücut dilinizi, o titreyen hâlinizi, o saldıran hâlinizi gördükçe dedim ki: “Ne kadar çok korkuyor bu.” Biraz önce salona bir girdim... Sayın Bakan, siz hiç burada gensoru izlemediniz mi? Bakanın yanında bir bakan oturması makbuldür çünkü Hükûmetimiz yalnız bırakmıyor demektir, yanında Müsteşar ve Bakan Yardımcısı yeterdir. Yok, çok endişe ediyorsan, daha bir bürokrat alırsın, özel kalem müdürü, arkada bilgisayar.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Doğru konuş. Arkasında AK PARTİ var.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Sayın Bakan, gecenin bu vakti, sen tehditte bulundun diye İller İdaresi Başkanının, Dernekler Dairesi Başkanının, Personel Genel Müdürünün, Nüfus Genel Müdürünün, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin senin arkanda ne işi var kardeşim? Ayıptır, yazıktır, günahtır bu insanlara. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Biz buradayız, biz buradayız. AK PARTİ tam olarak buradadır, AK PARTİ’nin hepsi buradadır.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Hepinize, FETÖ’den gerçek anlamda temizlenmiş partiler ve Parlamento umuduyla saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – FETÖ’yle ilişkilendireceğin en son kişilerden bir tanesidir. İşine bak! Hiç! Biz de bir şey koyacaksın ortaya dedik. Bütçede konuşmuşsun bunları Özgür ya!

BAŞKAN – Söz sırası, gruplar adına, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Hamza Dağ’a aittir.

Sayın Dağ, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu hakkında vermiş olduğu gensoruyla ilgili olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu sebeple hepinizi muhabbetle selamlıyorum ve bugün biten bütçe görüşmelerimizin de hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

Aynı zamanda, dün, Birleşmiş Milletlerde karar verilen, Filistin’in lehine olan, Trump’un vermiş olduğu Kudüs kararıyla alakalı yok hükmündeki hususta, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde ortaya çıkan ve dünyada liderliğin tekrar perçinlendiği bu hususta Sayın Cumhurbaşkanımıza hem milletimiz olarak hem coğrafyamızda yaşayan mazlum ve mağdurlar olarak bir teşekkür borcumuz olduğunu, bir teşekkür ifade etmek gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Dünya beşten büyüktür, dünya birden büyüktür.” dün net bir şekilde tescillenmiştir.

Yine bugünler Kars Sarıkamış şehitlerini anma günleridir. Kars Sarıkamış şehitlerimizi de bu anlamda anıyorum ve inşallah onlara da Rabb’imden rahmet diliyorum.

Benden önceki konuşmacılar değişik şeylerden bahsettiler. Açıkçası, ben, Cumhuriyet Halk Partisinin, öncelikle yeni CHP’nin ortaya koymaya çalıştığı siyasetten kısaca sizlere bahsetmek istiyorum ama aynı zamanda, aslında, ben yeni CHP’den bahsetmek isterken, sağ olsun benden önceki konuşmacıların buna benzer bazı ifadeleri oldu.

Mesela bir CHP sözcüsü “Sen dik dur, eğri belasını bulur.” diye Sayın Kılıçdaroğlu’na atfen bir söz söyledi ama bu söz Yunus Emre’ye ait. Yüzyıl öncesinde söylenmiş sözü Sayın Grup Başkan Vekili geldi burada şimdi söyledi. Açıkçası, ben de yeni CHP’yi söylerken bunu ifade etmeye çalışıyorum. “Yeni CHP” dediğimiz... 2010’dan bu yana yalan, iftira ve bilgisizlik üzerine kurulu bu yeni CHP’yi hep birlikte müşahade ediyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Süleyman Soylu’ya gel!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ben bunları örnekleriyle açıklayacağım ama bunları örneklerle açıklarken, 18 maddeyi okuma zahmetinde bulunmayıp, Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında kavga çıkacak diye tasalanana, Mersin’i “Güneydoğumuzun güzel bir ili” diye ifade eden, kunut dualarını ezbere bir şekilde ayet zanneden, büyük kaleci Lefter sayesinde Fenerbahçeli olan Sayın Kılıçdaroğlu’na ve Cumhuriyet Halk Partisine belki bu söylediklerim bir anlam ifade etmeyebilir ama bazı iftira ve yalanları burada söylemekte fayda var, bazı zihinleri bu anlamda yeniden tazelemekte fayda var. Yedi yıllık Genel Başkanlık döneminde birçok iddialı çıkış yaptı, birçok söz söyledi ama bu sözlerin neredeyse tamamı havada kaldı.

Deniz Baykal’la yapılmış olan kaset konusunda “Erdoğan’ın kaseti izlediğini gördüm.” diyen Kemal Kılıçdaroğlu’nun, savcılığa avukatı vasıtasıyla vermiş olduğu dilekçede “Videonun kim tarafından ve ne zaman izlettirildiğini bilmiyorum.” şeklinde ifadesi oldu.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan bir!

HAMZA DAĞ (Devamla) – 15 Temmuz şehitleriyle ilgili, bu Mecliste şehit yakınlarına askerlik muafiyeti, isteğe bağlı bir şekilde askerlik muafiyeti çıkartıldığında yine Sayın Kılıçdaroğlu çıkıp, “Şehitler arasında ayrımcılık yapıyor.” dedi...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan iki!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...ve şehitler üzerinden bir siyaset üretilmeye çalışıldı ama Millî Savunma Bakanlığı terörle mücadele şehitlerinin yakınlarının da askerlikten muaf olduğunu açıklayınca bir yalan daha ortaya çıktı.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan üç!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ne hikmetse çok basit bir şekilde araştırılabilecek bir konunun...

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Süleyman Soylu’ya gelsene arkadaş!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...ne yazık ki araştırılmadığını, araştırılmadığını ve yalan üzerinden siyaset yapıldığını tüm Türkiye görmüş oldu.

Külliye yapıldığında altın klozetlerden bahsedildi, bin küsur odadan bahsedildi. 15 Temmuzdan sonra kendisi Külliye’ye gittiğinde altın klozet olmadığını Sayın Cumhurbaşkanımız kendisine göstermiş oldu.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yalan dört!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Alın size bir yalan daha: Cumhurbaşkanımızın İsviçre’de 7 ayrı hesabı olduğunu kim söyledi? Bu yalan ortaya atılmadı mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 8 hesap, 8.

HAMZA DAĞ (Devamla) – 8 ayrı hesabı olduğu iddiası ortaya atıldı. Aynı şekilde, bugün de şimdi bazı belgeler sallanıyor, bazı belgeler ortaya çıkarılıyor ve bu belgelere baktığımızda... Biraz önce sayın grup başkan vekili de birtakım komplolardan bahsetti. Açıkçası ben çok fazla mafya filmi izlemem. Herhâlde kendisi mafya filmlerini bolca izliyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Belge yok, paçavra var ortada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On beş yıldır, on beş yıldır izliyoruz!

ALİ ŞEKER (Kocaeli) – On beş yıldır yaşıyoruz, yaşıyoruz!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayenizde yaşıyoruz, izlemiyoruz!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bu mafya filmleri sayesinde de hem İçişleri Bakanımızla alakalı hem bu süreçle ilgili iyi bir senarist olmuş.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayenizde yaşıyoruz!

ALİ ŞEKER (Kocaeli) – Kaos düzeni yaşıyoruz!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Arkadaşlar, açıkçası, eğer Man Adası bir devletse sayenizde Man Adası meşhur olmuş oldu. Man Adası size bir reklam ücreti verse yeri olacak. Biz de sizin sayenizde Man Adası’nı öğrenmiş olduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Man Adası’nı meşhur eden sizsiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Dağ, şeker TV yayını kest!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, bununla kalmadı, Endonezya’da Açe’de tsunami gibi bir felaket yaşandı ve tsunami felaketi yaşandığında Açe’ye giden yardımlar birileri tarafından zimmete geçirildi iddiasını ortaya attınız ama yalandı yalan, bu da yalandı! Yıllar öncesinde Bosna-Hersek’te söylendiği gibi, aynı şeyi o zaman da söylediniz.

Yeni genel başkan heyecanlıydı, CHP’liler de heyecanlıydı. “Acaba on yıla yakındır süren AK PARTİ iktidarını yeni gelecek seçimde yıkabilir miyiz?” diyorlardı ve heyecanla birçok şey söylüyordu. 3 Eylül 2010’da “Tankın önüne ilk çıkan ben olurum.” diyen Kılıçdaroğlu’na kader yıllar sonra aslında tankın önüne çıkma imkânı vermişti, böyle bir tarihî fırsat vermişti. 15 Temmuz gecesi yaşananlar ortada, her şeyiyle ortada arkadaşlar. (CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Senin Cumhurbaşkanı, Başbakanın neredeydi, ona bir cevap ver.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bolu’nun tünellerine gel, Bolu’nun tünellerine!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Kendisi bize anlattı. İzmir vekillerimiz burada; Genel Başkan Yardımcımız Nükhet Hotar’ın Başkanlığında biz Sayın Kılıçdaroğlu’nu ziyarete gittiğimizde kendisi bizzat anlattı. (CHP sıralarından gürültüler)

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Neredeydi? Neredeydi?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyelim.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Lütfen Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, Sayın Özel konuştuğunda dinledi herkes.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Kendisi bizzat bunları anlattı. O gün havaalanına indiğinde, havaalanına o gün indiğinde darbe olduğunu kendisine söylediklerinde “Acaba böyle bir şey olabilir mi?” diye önce sorduğunu, daha sonra kendi korumalarının...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Başbakan tünele saklandı, tünele!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...o tankın başındaki komutanla konuştuklarını, tankın açıldığını ve kendisinin tankın açtığı yerden çıkarak Bakırköy Belediye Başkanının evine ziyarete gittiğini, orada da bu darbe gecesini izlediğini söyledi. Açıkçası güler misiniz, ağlar mısınız? (CHP sıralarından gürültüler)

Bir soruda da diyor ki televizyon programında...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ya sen tünele gel, biraz da tünele gel, tünele gel!

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bir televizyon programında da diyor ki Sayın Kılıçdaroğlu...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Tünele gel, tünele!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Cumhurbaşkanı neredeydi?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Tünelde ne vardı, tünelde!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...“Tank mı vardı? Tank vardı da neredeydi tank?” Sokaklar tankla doluydu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Rıdvan Dilmen “Huber Köşkü” ndeydim Cumhurbaşkanıyla.” diyor, onu söyle, ona gel.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Yine, bir kulüp toplantısında “O gün oteller kapalıydı, onun için Bakırköy Belediye Başkanının evine gittim.” Otele gitsen ne olur, Bakırköy Belediye Başkanının evine gitsen ne olur! O gün insanlar otellerden, evlerden sokaklara aktı ama siz sokaklardan evlere, otellere sığınmaya çalıştınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Tünel ne oldu, tünel?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Bakın arkadaşlar, 16 Nisan halk oylamasında hayır oyları çıksın diye, 16 Nisan halk oylamasında...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler, milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümesi)

Arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.54

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 02.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER : Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. (11/18) esas numaralı gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmelere devam ediyoruz.

Hükûmet yerinde.

Sayın Dağ, on bir dakika on saniyeniz kalmış.

Kalan süreyi lütfen tamamlayın.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA HAMZA DAĞ (İzmir) - Evet, biraz önce sayın grup başkan vekili suçluluk psikolojisiyle bir vücut dilinden bahsetmişti. Açıkçası, biraz zülfüyâre dokununca bayağı vücut dili bozulanlar oldu.

Değerli arkadaşlar, yalanlar bunlarla bitmiyor. 16 Nisan halk oylaması sürecinde hepimizi sahada çok ciddi bir şekilde zorlayan bir ifade yine sayın genel başkan tarafından dile getirildi. 18 yaş düzenlemesini yaptığımızda, 18 yaşında milletvekili olanların iki senelik süreçte emekli olacakları söylendi. Burada, sahada -bununla ilgili- herkes karşılaştı. Hâlen herkes iki sene milletvekilliği yaptığımızda bizim emekli olduğumuzu zannediyor. Burada bulunan 550 milletvekiline hakarettir bu ifade.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Emeklilik hakkı kazanıyor.” dedi.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Ben altı buçuk senedir milletvekiliyim, 2019 yılına kadar da milletvekili olsam dahi emekli olamıyorum. Bu kadar gerçek olan bir konuda “Acaba biraz oylarda artış olur mu, bir istifham oluşturabilir miyim?” diye bu yalanı söylemeye ne gerek var? SSK Genel Müdürlüğü yapan, 2002’den bugüne kadar da milletvekilliği yapan birisinin bunu bilmeme ihtimali var mı? Çok net bir şekilde bilgi var ama yalan söyleyerek kafaları karıştırmaktan başka bir şey yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Emeklilik hakkı ile emekli olmak ayrı bir şey.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Burada daha birçok konu var. “İslam ülkelerinde cumhuriyet yok, demokrasi yok.” sözleri, enerjiyle ilgili, Rusya’yla ilgili söylenmiş olan sözler, asgari ücretlilerin çalışma oranları; bunların hepsinin ayrıntısı var. Ben daha bir kısmını bulabildim, yedi senelik süreçte bir kısmını burada dile getiriyorum.

Son dönemde, Battal İlgezdi’yle ilgili söylenen sözler, İzmir kent ormanıyla ilgili söylenen söz... Açıkçası bunu da şöyle ifade etmek istiyorum: Belediye başkanlarıyla yapılan toplantıda, Sayın Kılıçdaroğlu Türkiye’nin en büyük kent ormanının İzmir’de olduğunu söylüyor ama daha sonra bunun gerçek olmadığı Orman Genel Müdürlüğü raporlarıyla ortaya çıkıyor, asıl en büyük orman Antalya’daymış. Açıkçası, biz, inşallah, İzmir milletvekilleri olarak bu işin öncüsü olacağız ve Sayın Kılıçdaroğlu’nun da dolaylı olarak İzmir’de bir dikili ağacı olmuş olacak.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Süleyman’a gel, Süleyman’a.

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bunu da bizim bir hayrımız olarak inşallah Sayın Kılıçdaroğlu'na sağlamış olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kayseri'yle ilgili bazı paçavralar sallamıştı. Paçavralar sonucunda ne oldu? Vatandaş suçuğa doydular.

Değerli arkadaşlar, kaç defa “Seçimi kaybedersem istifa ederim.” demesine rağmen, yine Genel Başkan istifa etmeden yoluna devam etti. Ben burada şunu söylemek istiyorum, yine bazı arkadaşlar yerinde duramayacaklar: Eğer Sayın Kılıçdaroğlu Pinokyo olmuş olsaydı, burnu Boğaziçi Köprüsü'nden daha uzun olurdu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlar, biz sürekli olarak anketler yapıyoruz, kendimizi ölçüyoruz. Kendimizi ölçerken ana muhalefeti de ölçüyoruz ve şu anda net bir şekilde çıkan bir nokta var ki ana muhalefet, Türkiye'nin en başarısız muhalefeti. Bunu anketler söylüyor. Eminim, bunu sizler de yapıyorsunuz, sizler de gerçekleştiriyorsunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz iktidara kendimizi beğendirmeyeceğiz, halka beğendireceğiz.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Biz bunları söylüyoruz. Zaten işin bu tarafı, iktidar tarafı bunu gayet iyi bir şekilde biliyor.

Önünüzde kurultay var, gelin, kurultayda bir güzellik yapın, kendinize güzellik yapın. Aslında, şu anki hâl AK PARTİ için iyi bir hâl çünkü dikiz aynasından baktığımızda geride, gelen bir şey yok, çok geride, çok geride. Onun için, belki bir değişim yaparsınız...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sana mı soracağız biz bunu ya? Allah, Allah!

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...bu değişim sayesinde de iktidar partisini bu anlamda zorlamış olursunuz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sana mı soracağız biz bunu?

HAMZA DAĞ (Devamla) – Hazır, İstanbul il kongresinde de birbirinize girmişken belki size büyük bir fırsat doğmuş olur.

Değerli arkadaşlar, sürem çok kısaldı, sürem bu döneminde... Sayın Soylu'ya niye gensoru verdiğinizi aslında ben buradaki konuşmalardan anlıyorum. Bakıyorum verdiğiniz gensoruya, bir sayfalık bir doküman ve söylenmiş olunan ifadenin...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Genleşiyor, genleşiyor.

HAMZA DAĞ (Devamla) – ...anlattığınız gibi olmadığını da siz gayet iyi bir şekilde biliyorsunuz çünkü sözde “adalet yürüyüşü” yapılırken, İstanbul-Ankara arasındaki güvenliği İçişleri Bakanlığı ve bürokratları sağladı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Taşeron şirketi mi sağladı? Devlet sağladı, devlet.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Çanakkale'de sözde “adalet kurultayı” yaparken, siz birbirinizle kavga ederken sizin güvenliğinizi yine İçişleri Bakanlığı bürokratları sağladı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Devlet sağladı, devlet.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Ama bugün burada, teröre karşı son dönemde yapılan başarılı operasyonlarda ne yazık ki sizler, bu başarılı operasyonun yanında olmaktan ziyade, bu başarılı operasyonları yapan İçişleri Bakanlığına ve bürokratlarına, İçişleri Bakanımıza gensoru vererek burada, aslında, bu başarılı süreci baltalamak için uğraş veriyorsunuz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Güvenliği sağlamak lütuf mu?

HAMZA DAĞ (Devamla) - Bakın, son dönemde, 2016 yılında 31.288; 2017 yılında 50.444 operasyon gerçekleştirildi. 2016'da 114; 2017'de 124 -1'i kırmızı listede olmak üzere, üst düzey terörist- terörist etkisiz hâle getirildi. Yine, 2016'da engellenen 339 eylem varken 2017'de de bu, 680 şeklinde oldu. 2016'da terör örgütüne katılım 648; 2017'de 135 noktasında. Şu anda, bu terörle mücadelede sonuç ve teknolojik açıdan son kırk yılın en üst noktasındayız. Âcziyet içine düşen örgüt en kötü dönemini yaşıyor. Örgüte katılım tarihin en düşük seviyesine inmiş durumda. Mücadelede görev alan tüm birimler bugüne kadar olmadığı kadar koordinasyon ve ahenk içinde. Bütün bakanlıklarımız, Ulaştırma Bakanlığından Gençlik ve Spor Bakanlığına, İçişleri Bakanlığından Adalet Bakanlığına bir koordinasyon içinde bu mücadeleyi yapıyor. Kato Dağı, İkiyaka, Herekol Dağı, Bestler Dereler, Şenyayla, buralar önceki dönemlerde "girilemez" denilen yerlerdi, bu Hükûmet döneminde, Allah'a hamdolsun, girilir noktaya geldi. Aşırı sol örgütlere, başta kırsalda olmak üzere, tarihin en ağır darbesi yapılmıştır ve DHKP-C terör örgütü kırsaldan tamamen silinmiştir. Yurt içindeki terörist mevcutları ciddi anlamda azalmış vaziyette ve yurt dışında operasyonlar yapılır noktaya gelmiştir.

İHA-SİHA... Millî yazılımımızla -kendi silahımız- kendi yazılımımızla yaptığımız SİHA'larla 383 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. SİHA'yla yapılan operasyonlara sizin içinizden bazı arkadaşlarınız ne yazık ki birtakım ithamlarda bulundular. Herhâlde SİHA'lardan yerelde, aşağıda bulunan teröristlere gül atacak hâlimiz yoktu, tabii ki bomba atılacak. 383 terörist bu şekilde etkisiz hâle getirildi.

Şimdi, bazı arkadaşlarımız diyecek ki: Bu kadar terörle mücadeleyi anlatırken, terörle mücadelenin güvenlik konseptini anlatırken özgürlük nerede kaldı? Veya o bölgedeki insanlarda, o bölgedeki illerde, ilçelerde hayat nasıl devam ediyor? Birtakım örnekleri kendileri söylediler, mutlaka hukuk süreci içinde onlar değerlendirilecektir. Ben yaklaşık on gün önce Hakkârî'deydim, Yüksekova'daydım, ondan önce de Cizre'deydim, İdil'deydim. Çözüm süreci döneminde de bölgeye çokça gittim, çözüm süreci döneminde de sokaklarda gezdim, aynı zamanda şimdi de gezdim ve insanların öz güvenini, insanların umudunu, huzurunu ve huzurdan gelen ümidinin en üst noktalara kadar çıktığını gördüm. Gecenin saat ikisinde Hakkârî'nin o meydanında insanlarımızla, arkadaşlarımızla beraber yürüdük ve şu an itibarıyla o bölgeden gelen taleplerde "Bizim bölgemize fabrika yapın, istihdam açın." şeklinde taleplerin döndüğünü gördük.

Cizre'de Hazreti Nuh'un türbesini ziyaret ettiğimizde etrafımıza çocuklar geldi ve onlarla fotoğraf çektirdik, beraber olduk. Sonra da klasiktir, çocuklara biliyorsunuz büyüyünce ne olacaksın diye sorarlar ve o çocuklara büyüyünce ne olacaksınız diye sorduğumuzda çoğunluğu "Özel harekât polisi olacağım." dedi. Bunu benim kulaklarım duydu, bu süreçte duyduk bunları. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için hem güvenlik konseptinde dağlarda, tepelerde terör örgütleriyle mücadelemize devam ederken aynı zamanda özgürlük noktasında o bölgedeki insanların hayat standardını yükseltme noktasında uğraşımızı, çabamızı en iyi şekilde veriyoruz.

Şunu da söylemek istiyorum: Terörle mücadelenin daha başlangıcındayız. Ve terörle mücadelede kırsalda bir tane terörist kalmayınca kadar mücadele devam edeceği gibi sadece doğu illerinde değil, batı illerinde de yuvalanan terör örgütleriyle her türlü mücadele sonuna kadar devam edecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz, on beş yıldan bu yana bu ülkeyi canla başla mücadele ederek yönetmeye gayret ediyoruz. Bu dönemin ilk zamanları biliyorsunuz, kendisi devletin hâkimi zannedenler ile millet egemenliğini hâkim

kılmaya çalışanların mücadelesiyle geçti ve vesayet elimizin tersiyle itildi. Daha sonra dümenin başına FETÖ geçti. 15 Temmuzla FETÖ tamamen tarumar edildi. 16 Nisanda da bir daha baştan böyle bir yapının ortaya çıkmaması için yeni bir hükûmet sistemi ortaya çıktı.

Biz genç bir partiyiz, size göre bayağı genç bir partiyiz ama on beş yıldır ülkeyi yönetiyor olmamız, icraatlarımız, millet merkezli siyaset yapmamız ve yaslandığımız gelenek bizi Türkiye siyasetinde çok farklı bir yere konumlandırıyor ve bu tecrübeyle, biz kimin ne yaptığını, niye yaptığını, ne için yaptığını ve kiminle yaptığını gayet iyi bir şekilde biliyoruz. Aynı şekilde, siz bugüne kadar bu milletin içine hep bir virüs koymak için uğraş verdiniz ama bu millet de, AK PARTİ de sizin koyduğunuz bu virüse karşı bağışıklık kazanmıştır. Çünkü bağışıklık kazanmamış olsaydı şu anda şu sıralarda AK PARTİ'liler değil, Gezi'de, 17-25 Aralıkta, 15 Temmuzda başarılı olan bu yapı, darbeciler oturur olurdu. Onun için bu millet sizin bu virüsünüze karşı bağışıklık kazanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dağ, lütfen siz de sözlerinizi toparlayın.

Bir dakika daha, buyurun.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Daha anlatacak çok şey var, terör örgütleriyle iş birliği içinde olduğunuza dair çok bahsedilecek husus var. Açıkçası süre yetmeyeceğini ben de üç aşağı beş yukarı anlamıştım ama bu ifadeler, bu sözler, bir sayfalık verilen gensorunun ne amaca matuf olduğunu, terörle mücadeleyi etkileme amacına matuf olduğunu gayet iyi bir şekilde biliyoruz. Onun için AK PARTİ Grubu olarak biz bu gensorunun aleyhinde olduğumuzu ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Hatip Hamza Dağ konuşması sırasında Genel Başkanımıza çok sayıda sataşma ve hakarete bulundu. Grup adına cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – İki dakika süre veriyorum, lütfen yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

Buyurun Sayın Özel.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Hamza Dağ'ın (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hamza Dağ'ın yirmi dakika boyunca yaptığı hakaretler ve ithamlara tek tek cevap vermek güç ama bir bilgi eksikliğinin, bir bilgisizliğin altını çizelim: Gensoru ne kadar olursa olsun İç Tüzük gereği, önünüze gelecek kâğıt 500 kelimeyle sınırlı olduğu için daha uzun bir gensoru verilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, soru şu: Niçin tankın üstüne çıkmadınız? Niçin eve gitti? Sayın Bakan, elinde tutup da Darbe Komisyonu üyelerine dahi dağıtılmayan o kitapçıyı iyi okursa veya buradan okur, hepimize söylerse Başbakanlık Müsteşar Yardımcısının Darbe Komisyonuna tutanak altında verdiği ifadeyi görür, ifade şu: “Başbakanı aldık, Tuzla'daki konutuna götürdük -eve gitmiş- sonra tanklar Tuzla'ya hareket etti vehmi üzerine -aynen 'vehim' diyor- arabaya bindik ve önce nereye gittiğimizi bilmeden Kastamonu

yoluna doğru gittik, jandarma ekiplerini görünce döndük, bir tünele saklandık, sabaha kadar orada kaldık.” diyor, tutanak altında. (CHP sıralarından alkışlar) İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan, tutanak altında, Darbe Komisyonunda...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Yalan!

SALİH CORA (Trabzon) – Yolda arabasına ateş edildi, ondan niye bahsetmiyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...“Sayın Cumhurbaşkanı beni aradı, ‘Kuleyi ne kadar zamanda temizlersin.’ dedi, süre istedim, kuleyi temizledikten sonra ve havaalanında güvenliği sağladıktan sonra haber verdim, yola çıktı İstanbul’a geldi.” diyorlar; bunun da altını çizelim.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Ayağındaki terliklerle televizyondan seyretmedi ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Tankın üstüne neden çıkmadınız?” Tankın üstüne şundan çıkamamış olabilir miyiz?

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Beyefendi, belediye başkanının evine gidip saklanmadı, milletin içine girdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Tankın üstü doluydu arkadaşlar, sizinkilerle doluydu da biz mi yerde kaldık yahu, tankın üstünde Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakanlar... (CHP sıralarından alkışlar) Tankın üstünde millet vardı, millet. Darbeyi millet engelledi.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Cumhurbaşkanımız F16’lar göklerdeyken uçağa binebildi, başka kim binebildi uçağa?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Yayında şöyle söyledi: “Ben halkımızı meydanlara davet ediyorum, ben de, Başbakanım da meydanlarda olacağız.” Kılıçdaroğlu ertesi gün buradaydı. “Dört gün meydanlarda yoktu, Ankara’ya dört gün sonra geldi.”

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, 60’a göre söz istiyorum.

IX.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmediği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Hükümet adına İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu’ya aittir.

Buyurun Sayın Soylu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; sözlerime başlarken siyasetin belki de en temel sütunlarından biri olan bütçenin bu Mecliste hayırlısıyla geçmesini ve kabul edilmesini tebrik ediyor, hepinizi saygıyla, sevgiyle ve hürmetle selamlıyorum.

Son iki yüz yıldır bu topraklarda büyük badireler geçirdik. Hepimizin bugünkü davranışları, ortaya koymuş olduğumuz değerlendirmeler bu son iki yüz yıllık badirelerin ve travmaların, değişimlerin, süreçlerin bir numunesi olarak ortada durmaktadır. Ama Allah’a hamdolsun, kâh güzel cumhuriyetimizle, kâh demokrasimizle ve demokrasimizin güçlü kıldığı siyasetle ve iktidarlara bunları hep birlikte aştık.

1923 cumhuriyetinde kişi başına gelir seviyemiz 45 dolardı, Allah’a hamdolsun, bugün 11 bin doların üzerindeyiz. Bu, Türkiye’nin attığı adımların ne kadar isabetli olduğunu... Kâh darbelerle, kâh mezhep, etnik köken ayrımları, bizim ülkemizin birliğinin önüne konulan -ifade etmek isterim ki- birtakım fay hatları ve Türkiye’nin karşı karşıya kaldığı anarşi dâhil birtakım süreçleri birlikte aştık. Şimdi, yepyeni adımlara doğru hep birlikte gidiyoruz. Şunu açıkça söylemek isterim: Bu ülke bu adımları üç temel unsurla beraber attı; devlet, millet ve siyaset. Bunlarla ilgili, bugün, eğer burada demokrasiyle beraber birçok badirelerden sağ salimen geçmişsek bilinmesini isterim ki bu üç unsurun ortaya koymuş olduğu o birliktelik bugün Türkiye’yi yarına selamete taşımaktadır.

1980 öncesiydi -iyi hatırlıyorum- rahmetli dedem bir cuma namazında Sultanahmet Camisi’ne götürdü beni. Demirel o cuma namazında oraya gelen Başbakan’dı. Camiden çıktık, kapının önünde dedem, Demirel’i bekliyordu. Yaklaşık 10 yaş büyüktü Demirel’den. Demirel geldi ve elini öptü. Çocuktum, merak ettim “Dede niye öptün?” dedim, “Ben devletin elini öptüm.” dedi. Bugün anlıyorum ki devletle meşgalemizden, uğraşımızdan, aslında saygıdan da öte, nezaketten de öte büyük bir şuur anlayışı söz konusuydu. İşte, bugün bu şuur Türkiye’yi yarına taşıyor.

Yine, 80’li yılların ilk zaman dilimi içerisinde ortaokula gidiyordum. Babamdan izin aldım “Ben Gaziosmanpaşa Meydanı’nda kartpostal satmak istiyorum.” dedim, “Sat.” dedi. Sirkeci’ye gittim, kart aldım, getirdim, Gaziosmanpaşa Meydanı’nda, hâlâ komşumuz olan bir marangoza güzel tezgâh yaptırıp oraya dizdim. Bir Menderes resmini de dizmişim Sirkeci’den aldığımdan. Bir kadın ama bir kadın geldi, dakikalarca o resmin önünde ağladı, dudaklarından mırıldanan sözleri şu anda bile hatırlıyorum: “Biz sana sahip çıkamadık. Sen bizim parçamızsın.” dedi. Bu büyük bir vefaydı belki de ama bilmenizi isterim ki bu vefanın da ötesinde bir şeydi, bu büyük bir millet şuuruydu.

Yine 80 öncesinde...

TÜRBÂİ KAYAN (Kırklareli) – Sıkıştığınızı zaman Menderes’e sarılmayın, Demirel’e sarılmayın!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ben siyasi bir aileden geldim. Şu vücudumun her tarafında yumruk var ve morluk var, her tarafımda. Siyasi bir aileden geldim. Bilmenizi isterim ki çocukluğumuzda sabahleyin evden çıkarken üç katlı evimizin bodrumuna iner “Acaba bomba koydular mı?” diye bakar, akşam geldiğimizde aynı evin bodrumuna tekrar bakar “Acaba bomba koydular mı, acaba babamıza ve ailemize bir tuzak kuracaklar mı?” diye endişe içerisinde olurum. Bu tip duygularla büyüdük. İfade etmek istiyorum ki aslında siyaseti korumak, siyasetin gücünü ortaya koyabilmek, siyaseti milletin bir sesi olarak, siyaseti milletin bir nefesi olarak, siyaseti milletin kendi ifade merkezi olarak değerlendirmek o gün zihnimizde vardı. Bugün siyasete saldırıldığında, Türkiye’yi yönetenlere saldırıldığında belki ortaya koymuş olduğumuz reaksiyonun en temelinde bunlar yatmaktadır.

Yine ifade etmek istiyorum, işte bu devlet, işte bu millet ve işte bu siyaset anlayışı ve Türkiye’nin bugün içinde bulunduğu merkez Allah’a binlerce kere daha hamdolsun ki dün Kudüs’te bütün dünyanın gözüne baka baka bir liderin ve bir ülkenin nasıl dünyayı bir noktaya çektiğinin en güzel ifadelerinden bir tanesidir ve tercümesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz böyle bir eğitimden geliyoruz. Kimin hangi dedikoduyu, kimin hangi süreci yaptığı bizi hiç ilgilendirmiyor. Ama benim tek İçişleri Bakanı şapkam yok, ben aynı zamanda bir siyasetçiyim, bir siyaset adamıyım. Ben bu ülkede “Aman bana kimse dokunmasın, etmesin, görevimi yapayım.” diyen bir güzellik kraliçesi falan değilim. Siyasi

sorumluluklarımız var ve siyasi anlayışlarımız var. Eğer siyaset varsa bu ülkede millet vardır, demokrasi vardır, söz vardır ve bu ülkede milletin hesabı ve milletin anlayışı vardır. Ne yapacağız yani biz? Yani elimizdeki siyasal gücü ve İçişleri Bakanlığı gücünü bir siyasi partinin belediyesine haksız, adaletsiz bir yere hesap sorarak gerçekleştirerek mi hıncımızı alacağız? Bugüne kadar böyle mi yapıldı? AK PARTİ bugüne kadar, 2002’den itibaren hep böyle mi sürecini başarıyla yönetti? Böyle olduğumuzu mu düşünüyorsunuz?

Şimdi, şunu net bir şekilde size ifade etmek isterim; çok açık ve çok net ne diyor Genel Başkanı CHP’nin: “Baskı var mı belediye başkanlarının üzerinde? Baskı var. Bir belediyemize gelen müfettiş sayısı 100’ü geçti. Bizim belediye başkanlarımızı baskılayarak onları iş yapamaz hâle getirmek ‘Bak görüyorsunuz, CHP’li belediyeler hizmet üretemiyor.’ noktasına taşımak istiyorlar; asıl amaçları bu.”

Biz devlet idare ediyoruz, hangi şuurla bunu idare ettiğimizi biliyoruz. Siyasette de iktidar ve muhalefetin var olması gerekliliğinin demokrasinin ana prensibi olduğunu ancak Türkiye’nin yarınlara böyle gidebileceğine inanan bir anlayışın temsilcileriyiz ve 2015-2017 yılları arasında 393 AK PARTİ’ye teftiş ve denetim yapılmış, 103 CHP’ye teftiş ve denetim yapılmış, 69 MHP’ye teftiş ve denetim yapılmış, 108 de DBP’ye teftiş ve denetim yapılmış.

Peki, bunu söyleyen -kusura bakmayın, yüzünün kendi ifadesi, benim buraya koyduğum bir ifade değil- Genel Başkan milletin gözüne baka baka hangi mağduriyet hesabının altına sığmıyaya çalışıyor?

Peki, 2017 yılı, evet, 2017 yılı devam eden soruşturma ve denetimler; 91 AK PARTİ, 27 CHP, 23 MHP. Hani adaletsizlik? Hani haksızlık? Ve yine seçildiği partiye göre görevden uzaklaştırılan belediye başkanları -bunların hepsini ben uzaklaştırdım, benim imzama beraber uzaklaştırıldı- 93 tane DBP, 9 tane AK PARTİ, 3 tane MHP, 1 tane de CHP.

Ey milletim, biz yanlış bir işin altına imza atmıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “bravo” sesleri, alkışlar) Ne söylerlerse söylesinler, hangi dedikoduyu yaparlarsa yapsınlar, yanlış bir işin altına imza atmıyoruz ama sizin bir sorunuz var; sorunuz ne biliyor musunuz? Altınızdan yeller üfürüyor hiçbir şeyin farkında değilsiniz.

Bak, geçen günlerde söyledim, sizi hafif bir uyardım bana kabahat buldunuz. “Belediye başkanlarının yurt dışına çıkmasına niye sen izin veriyorsun?” diyorsunuz. Partinizden haberiniz yok. Evet, 2014 Mart mahalli seçimlerinden sonra, 2014 Mart mahalli seçimlerinden 15 Ekim 2016 tarihine kadar yani kararı aldığımız tarihe kadar yurt dışına çıkışta rekor kıran ilk 10 belediye Cumhuriyet Halk Partisi. Söyleyeyim mi? Söyleyeyim mi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Söyleyin ya, paylaşın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi: 1’inci beş yüz elli yedi gün, bakın, 1’inci beş yüz elli yedi gün, iki buçuk yılda beş yüz elli yedi gün. Partinizden haberiniz yok. 2’ncisi üç yüz otuz dört gün. İlk 10 belediye... Ve siz bu mantıkla ve bu anlayışla belediyelerinizin ne yaptığını, nasıl bir süreç içerisinde olduğunu söyleyeceksiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Acayip bir kabahat ha(!)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine, Genel Başkanınız çıktı, bir iddia ortaya koydu. Dedi ki...

KADİM DURMAZ (Tokat) - FETÖ’ye gitmedi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Dedi ki, bak -battal boy bir yalan-dedi ki: “Şimdi, İçişleri Bakanının saydığı unsurlardan, tamamından -altını çiziyorum, özellikle tamamından- Belediye Başkanımız hakkında daha önce soruşturma açılmış ve takipsizlik verilmiştir.” Ya, bana gensoru vermenize gerek yok; ben size açık çek verdim, dedim ki: “Eğer bu doğruysa ben istifa edeceğim.” Hemen istifa etmeye hazırım, açık çek. Hadi, biriniz çıkın, deyin ki: “Hayır, sen yalan söylüyorsun, Genel Başkanımız doğru söylüyor.” Ben buradan şu anda gitmeye hazırım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet, Genel Başkanımız doğru söylüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Evet, 16 dosyada...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen yalan söylüyorsun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hayır, hayır. 11 dosya savcılıkta, 2 dosya mahkemede, 3 dosya da idari soruşturmada.

Bitmedi daha, evet, daha bitmedi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Ceza yok, ceza yok, ceza yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Daha bitmedi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Hiçbir ceza yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir taraftan Battal İlgezdi soruşturmaları... Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen ve bizim, Battal İlgezdi'yi almaya konu aldığımız, konu olan 11 tane. Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığında mahkeme yürüyor. Yetmedi, 3 tane de idari soruşturma var. Yetmedi, kovuşturmalar var -bakın, biraz sonra söyleyeceğim- yetmedi, kovuşturmalar var. Bu kovuşturmalardan bir tanesi haksız mal edinme, bir tanesi de görevi kötüye kullanma. Davası bugündü bir tanesinin, bir tanesinin davası bugündü.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne oldu? Ne var bunda?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakın, ben hata yaptım. Niye hata yaptığımı söyleyeyim mi?

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Kardeşim, Battal davasını bırak, kendine gel!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bu karar, savcı tarafından, bir ay sonra...

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Battal davasını bırak, kendine gel! Sorduğumuz sorulara cevap ver!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...yani onun kamu görevi yapmayacağına ait iddia ettiği karar ağustos ayında verildi. Ben ağustos ayından beri, maalesef, Kato'da olduğumdan dolayı, maalesef, Herekol'da, maalesef, yiğitlerimizin yanında, Türkiye'de terörle mücadele ettiğimden dolayı üç ay, dört ay geciktim. Özür diliyorum milletimden! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen kendini anlat, kendini.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, küfürlü konuşma!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır, küfür yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, küfürlü konuşma!

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Küfür etmedi ki.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, küfürlü konuşma!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Küfür etmedi ya.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Küfür etmedi ki “Sen kendini anlat.” dedi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın milletvekilleri, bakın, kürsüde hatip var, sizin de hatibiniz vardı, müdahale etmeyin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, küfür ediyorsun! Bak, küfür ediyorsun! Bak, küfür ediyorsun!

BAŞKAN – Sayın Soylu, Sayın Bakanım, Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ama, Sayın Başkanım, küfür yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ve yine burada Erguvan Barış Parkı meselelerinden bir tanesi. 670 metrekare kendi kurduğu sitenin önündeki parka bir taraftan büfe ve kafeterya yapma izni veriyor, sonra 3 bin metrekareye çıkarıyor, sonra o kafeteryanın yerine 4 lüks restoran yapıyor, yaptırıyor.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Ankara Belediye Başkanı Mustafa Tuna mı yaptı bunu Çankaya’da?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Peki kime, kime? Ben size söyleyeyim: Bakın, imar durumu uygun olmayan bir yere ve belediye meclisinden ihale kararı alıyor. Büyükşehir belediyesi imara aykırılıkları bildirmesine rağmen gerekli işlemleri yaptırmıyor. On sekiz gün sonra -bu ismi hatırlayacaksınız- Buz Rezidans’taki ortaklarına Buz İnşaat Şirketini kurduruyor, yıllık 33 milyona kiraya vermiş olduğu yeri, orayı 3 bin metrekareye çıkardıktan sonra bir yılda 1,5 milyon kiraya vererek 1 milyon 467 milyon lira haksız kazanç sağlıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bravo(!) Harika(!)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bunu kim yapıyor? Bunu buradaki belediye başkanı yapıyor. On sekiz yıl haksız kazancın bedeli 25 milyon lira. Biz haksız iş yapmıyoruz.

Kılıçdaroğlu’nun “Suç yok.” dediği dosya, 30. Asliye Ceza Mahkemesinde -biraz önce söyledim -şu anda bu cezada kamu haklarından yoksun bırakılmasını ve aynı zamanda da haksız mal edinme suçunu ortaya koymaya çalışıyor. Yetmedi, bütün bunlarla birlikte haksız mal edinmede 7,5 milyon liradan 1.600 metrekare eve kadar, daha bu işin başlangıcı olduğunu söyleyeyim. Ben dosyaların nereye gittiğini, nasıl olduğunu acaba bir yanlış yapmayalım, bir eksiklik yapmayalım, bir haksızlık yapmayalım, bir mağduriyet oluşturmayalım diye tek tek inceleyerek ortaya koyuyorum.

Ve yine size söylemek isterim. Bütün bunlarla beraber, özellikle, evet, bakın bir dosyada da arkadaşınız suçu kendisi kabul ediyor. Bir dosyada, imar mevzuatıyla ilgili dosyada diyor ki: “Ben suç işlemedim ancak hakkımda beraat verilmeyecekse hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını kabul ediyorum.” Bakın, yani -avukat olanlar var- herkes mahkemelerde feryat eder “Ben suç işlemedim.” diye, suçu alacağını görüyor ve diyor ki: “Hükmün ertelenmesinin geri bırakılmasını...”

Buz Rezidans, burada her şey var; ortak var, İmar Komisyonu Başkanı var, her şey var ama burada garip ne var biliyor musunuz? Bakın, men dakika dukka, çalma kapımı çalarlar kapını. Özhasseki’ye iftira ettiler, “Kızının dairesi var.” dediler, çıkmadı ama burada çıktı bak. Biz aileye girmeyiz, bak, bu yanlış bir iştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “İmar Komisyonu Başkanının 400 dairesi var.” dediler, adamın kendi yerinden verdiği ve kat karşılığı aldığı 4 daire sebebiyle “400 dairesi var.” dediler ama İmar Komisyonu Başkanı, burada malı götürmüş belediye başkanıyla beraber, men dakika dukka, çalma kapımı, çalarlar kapını.

Yetmedi; size bir ibret belgesi daha gösteriyorum: Nurhan Kahvecioğlu. Kim bu kadın? Kim? Bu Buz Rezidans'ta o belediyeden yerin alınmasını temin edebilmek için, belediyenin oradaki arazisini yüzde 50 ucuza daha iyi alabilmek için üstüne verilen... Ama ifadesi var ya -devlet işini sağlam kazığa bağlar- ifadesinde ne diyor biliyor musunuz? “Devir sonrası Büyük Uzunlar’dan alınan parayı ben görmedim. Ne olduğunu bilmiyorum. Ne para geldi ne de para gitti.” Bakın, ben sizi kurtarmaya çalıştım, defalarca bu işin arkasında durmayın dedim ve ifade etmek istiyorum ki tamamen palas pandıras bu işin içerisine girdiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aman, sen bizi kurtarma, aman! Aman, bize bulaşma!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kurtarma.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakınız, Genel Başkanınız, 17 Eylül 2015’te buz gibi bir yalan söylüyor “O rezidansın Ataşehir Belediyesi ve Belediye Başkanıyla ilişkisi yok, varsa da ben bilmiyorum.” diyor. Sizce bilmiyor mu?

Daha Erkan Karaarslan işi çıkmadı. Bak, daha Erkan Karaarslan işi çıkmadı, onlar çıkacaklar, bu FETÖ ilişkisinin nasıl olduğunu göreceksiniz, biraz sonra anlatacağım.

Yine, bunun ötesinde, bir taraftan, daireyle ilgili söylüyor. Bunu özel size göndereceğim, burada millete söylemeyeceğim. Hani “1 kuruş” diyor ya “1 kuruş”, “1 kuruş varsa...” Dairenin fiyatı 2012 yılında, hemen yan taraftaki dairesinin fiyatı tespitli, arkadaşlarımız o tarihte araştırma yaparken tespit ettiler. 300 bin lira kredi alıyor 2012 yılında, topraktan daha hiçbir şey yokken, 2014’te dairenin fiyatı net belli, 495 bin lira. 495 bin lira dairenin fiyatı. Kaçta? 2014 yılında.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne var bunda?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 225 bin liraya alınmış, bir şey yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne var bunda?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Yine bir şey söyleyelim. Burada CHP’li belediye meclis üyelerinin savcılığa suç duyurusu var, savcılığa. Ne suç duyurusu var savcılığa? Savcılığa suç duyurusu, diyorlar ki: “Bu okulda yanlış var.” Kime yaptırmış bu okulu eniştesi Nurettin Şahin’e. Ne olarak yaptırmış? Daire olarak yaptırmış. Sonra imarı olmuş mu veya bunun herhangi bir ruhsatı verilmiş mi? Büyükşehir belediyesi “verme” demesine rağmen buradaki her türlü tezgah hem de yıkıyorum mazereti adı altında kullanılmış ve gerçekleştirilmiş, milyon dolarlık bir rant söz konusu.

Şimdi, ben İçişleri Bakanı olacağım, bu meselelere girmeyeceğim. Öyle mi? AK PARTİ’nin seçilmiş 9 tane belediye başkanı görevden alınacak, MHP’nin 3 tane belediye başkanı alınacak, sizin 1 tane belediye başkanınız görevden alındı diye siz İçişleri Bakanının kellesini isteyeceksiniz. Öyle mi adaletiniz sizin?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tehdit ettiğin için istiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz kimseyi tehdit etmedik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tehdit ve şantaj için istiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Biz hiç kimseyi tehdit etmedik.

Daha birçok şey var. Benim söylediğim açık ve nettir, burada söylüyorum. Trabzon’da Ortahisar Kongresi’nde söylediğim söz... Bütün bunları söyledikten sonra söylediğim söz şudur: “Sen yolsuzluk marketinin önünde çektiğin fotoğrafla sen bittin artık.” Bu siyaseten bir terimdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Öyle Ertuğrul Özkök’ün kayığına binmeyin, Doğan Holdingin kayığına binmeyin, başkalarının kayığına binmeyin, milletin size vermiş olduğu oyları bir değerlendirmeye namusuyla temsil etme anlayışı içerisinde olun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kimsenin kayığına bindiğimiz yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) - Eğer vakit kalırsa şunu söyleyeceğim. Hani bana söylüyor ya CHP, FETÖ ilişkisini.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aman aman dikkat, kafaya dikkat et, başına dikkat et.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir şey olmaz bir şey olmaz, sen merak etme. Bakın, şimdi, şu Türk Solu dergisi. Ben Türk Solu dergisini bilmem sizin mahalle daha iyi bilir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yok, biz de bilmiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – 13 Nisan 2009, “CHP 11 Nisanda parti meclisi toplantısında kurultaya gitme kararı alıyor. Ancak Doğan Medyanın da Fetullahçıların da hedefi çok daha büyük.” 2009 arkadaşlar. “İlk kurultay için hedeflenen Baykal’ın düşürülüp Kılıçdaroğlu’nun genel başkanlığa...” Biraz önce bir yamak bağıırıyordu orada, o yamağın patronu olan. “Gürsel Tekin’in de yardımcılığa getirilip Karayalçın’ın başdanışman yapılması...” Bak, Türk Solu dergisi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aa, acayip bir şey ya! Vallahi billahi acayip, acayip!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Evet, yine, İleri dergisi, 2009 yılında...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dergi çok okuyorsun galiba!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – “CHP tabanına virüs verilmiştir, bu virüs hızlı ilerlemez. Amerika’nın, büyük medyanın ve elbette Fetullahçıların istediği CHP ortaya çıkacaktır. Ama bu darbe Baykal’a yapılıyor sanmayın, asıl darbe CHP tabanına...”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bak, burada bir iki tane dergi var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bakın, aynısını arkadaşınız Onur Öymen söylüyor: “2008 ve 2009 yıllarında ben bu projeyi Baykal’a da anlattım, Kılıçdaroğlu’na da anlattım.” diyor, bakın, 2009 yılında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hangi dergi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bitmedi...

BAŞKAN – Süre bitti ama Sayın Bakanım, toparlayın bir dakikada lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ne menemdir ki kaset kumpası bundan sonra geliyor.

Benden FETÖ’cü çıkmaz da ben FETÖ’ye sığmam da siz FETÖ’nün içine girmişsiniz, tabi olmuşsunuz, emir eri olmuşsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

127 şüpheliden byLock çıktı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen FETÖ’ye buraya kadar batmışsın.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Evet, yetmedi, daha ötesi var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hâlâ nasıl konuşuyorsun?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Amerika’ya gidiyorsun -bana hesap soruyorsun- Amerika’ya gittiğin tarih 17-25 Aralıktan sadece ve sadece altı gün evvel. Kime gidiyorsun? Faruk Taban’a gidiyorsun. Ne istiyorsun? “Cemaat bize oy verirse çok memnun oluruz, çok seviniriz.” diyorsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii, sen mi duydun onu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hangi ilişkileri ortaya koydunuz? Neyi ortaya koydunuz? O 2008, 2009’dan beri hangi süreci gerçekleştirdiğiniz çok net ortadadır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yalan söyleme, yalan! Sen mi duydun onu!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bir şey daha söyleyeyim: Burada var birçok, hem de buradaki fotoğraflar, resimler, oradaki CHP’nin FETÖ ziyaretleri, bütün hepsi, bunları geçen toplantıda anlattım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Vah, vah!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, siz ada siyasetini seversiniz, siz ada siyasetini çok seversiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Siz İmralı Adası siyasetini seviyorsunuz...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sen söylediklerine inanıyor musun!

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bitirelim lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – ...siz Yassıada siyasetini seviyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen onları anlatma, sen Menderes’i anlatma; sen kendini anlat.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Yine söyleyeyim: Man Adası siyasetini de bunun için çıkardınız.

Burada tekrar söylüyorum: Bu ülkenin istiklalini, bu ülkenin geleceğini, bu ülkenin demokrasisini, bu ülkenin hedeflerini örtbas edebilmek için ortaya konulan bir tuzağın oyuncağı hâline geldiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, daha kaç dakika dinleyeceğiz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ne İmralı’dan ne Yassıada’dan ne de herhangi bir Man Adası’ndan size medet umdurmaz bu millet, umdurmayacak bu millet. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Saklayamazsınız, saklayamazsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Ben sözlerimi şöyle tamamlıyorum...

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tehditten hiç bahsetmedin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Man Adası’ndan para geldiğini Sayın Bülent Turan kendisi kabul etti Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Hiçbir yerden para gelmedi.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Geldi, Bülent Turan’a sorun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bak, boşuna bağırma. O parayı ispat etmezseniz namertsiniz, namertsiniz, namertsiniz! (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sensin namert!

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – O parayı ispat edeceksiniz! Kıvırmayacaksınız! Yok şirket, yok vergi kaçakçılığı, yok şu, yok bu kıvırmayacaksınız! Bakın, bu sefer sert kayaya çarptınız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onları topla da git yalnız, milletvekillerine toplatma.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Bilmenizi istiyorum ki çok net ve açık bir şekilde bu millet bunların hepsini görmektedir ve size gereken cevabı da verecektir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu vekiller de seni görüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum özellikle bu imkânı bize verdiğiniz için.

Hepinize saygılarımı ve hürmetlerimi sunuyorum. Sağ olasınız, var olasınız. (AK PARTİ ve Bakanlar Kurulu sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onları toplayıp gidin!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Olmaz, kavas toplayamaz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hani kavas toplayamıyordu!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biz toplarız, sen merak etme.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Onlar çöp değil ki.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, getirirken de kavas getirdi. Toplu olanları getirebilirsiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hani kavas almıyordu?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Böyle bir usul yok.

FATMA BENLİ (İstanbul) – Onlar çöp değil ki, onlar yere atılmadı, çöp değil.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Arkadaşlar, onlar çöp değil, karıştırıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oldu mu şimdi? Söylesene almasın. Alın ağabeyciğim kendiniz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye, kitap mı yırttı? Bütçeyi mi yırttı, attı?

BAŞKAN – Tamam, tamam. Sayın vekiller alın şunları, yerdekileri. Toplu olanları alabilir arkadaşlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kendi attıklarını kendin topla!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Herkese eşit muamele yani.

BAŞKAN – Evet, Sayın Altay, sizi dinliyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bakan, kendisi hakkında verilen gensoru üzerinden partimize çok muhtelif konularda sataşmalarda bulundu; hatta, Genel Başkanımız nezdinde, bize bağlı bir belediye nezdinde.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ona gösterdiğiniz ek süre toleransını da göstererek... Yani yirmi dakikaya iki dakikada...

BAŞKAN – Sataşmadan iki dakika vereceğim, bitmezse bir dakika daha tamamlayacağım.

Buyurun.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun (11/18) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, en başından beri bir şey söyledik: 200 küsür belediyemiz var, hepsine müfettiş gönderebilirsiniz, hepsiyle ilgili idari soruşturma açabilirsiniz. Bulduğunuz işleri yargıya taşıyabilirsiniz. Bunlarda bir sorun yok ama...

SALİH CORA (Trabzon) – Ama açığa alınamaz öyle mi?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Açığa da alınabilir belediye başkanı, öyle şeyler tespit edersiniz ki açığa alırsınız.

Şimdi, daha önce, yani, soruşturma izni verilen ama bir şey çıkmayan, verilmeyen, takipsizlik kararı verilen, soruşturma izni verilmeyen hususlara Danıştaya yapılan itirazlarla dolu bir süreç var.

SALİH CORA (Trabzon) - Hâlen devam eden davalar var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Bakan, ben size dedim ki: İki tane yürüyen mahkeme var. Biz “İki tane mahkeme yok.” demedik. Ben burada söyledim, iyi hatırlıyorum, burada söyledim ben, açın tutanaklara bakın.

Şimdi, bir gerçek var: Söylediğiniz iddialarda somut ben hâlen bir şey göremedim. Kat karşılığı verilmiş, birileri yer yapmış, bunun içinde TOKİ var, TOKİ’nin yaptığı işler var. “O okula belediye ruhsat vermedi.” “Ceza kesmiş, cezayı mahkeme bozmuş.” Ben bir şey anlamıyorum. Ben bir çağrıda bulundum, AK PARTİ’ye mensup üç milletvekili İçişleri Bakanlığının evrakını alsın, samimiyetle, iyi niyetle incelesin. Evet bu hâl belediye başkanını görevden uzaklaştırmayı gerektiren bir hâlse ben de onlara katılacağım dedim, bir. Bir bakanlık görevden uzaklaştırdığı bir belediyeyle ilgili üç defa internet sitesinden basına bilgilendirme yapıyorsa bir eksiği vardır, eksiğini kapatmak için basın bilgilendirmesini sürekli tazeledi. Niye? Mevcut evrakla yapılacak bir şey yok. Sonra ne eklediler biliyor musunuz üçüncü bildiride? Biz de takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen bir dakikada.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İki defa beraat aldığı konuda Başkan kendisi suç duyurusunda bulundu. Biri şu: Başkan kendi imzasıyla, sizin kendi imzanızla “Ataşehir Belediyesine soruşturmaya gerek yoktur.” diye evrakınız var mı, yok mu? İkincisi şu: Bir fırın şikâyet edilmiş. “Fırınla ilgili gerekli işlemi niye yapmadın?” diye üçüncü basın bildirisi evraka koyuluyor. Yayanın birine araba çarpmış, yaya şikâyetçi olmuş. “Bu bordürleri belediye niye doğru yapmadı?” Bu var, bildiride var bunlar, evrakta var.

Bir evrak var, bir tarih, sayı var, ne UYAP’ta ne yargıda böyle bir evrak yok, içerik yok; dördüncüsü bu.

Ve 2 kişi kavga etmiş, “Belediye kesilen cezayı muhtar üzerinden niye tebliğ etti?” diye işlem yapılmış.

Ve Erguvan’da da cam balkonların ruhsatını veren, benim de çok sevdiğim Kadir Topbaş. Erguvan’da bir şey yok, takipsizlik verilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın Başkan, Man, Buz; tek ortak özellikleri ikisi de üç harfli. Man, Buz’la örtülmez ama Allah’tan korkun, Man’la ilgili intikam almak için mesnetsiz iddialarla Cumhuriyet Halk Partili belediyelere saldırmakla bir şey çözemersiniz. Her şeye rağmen tuzun kokmadığına inanıyoruz, yüce adalete güveniyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Altay.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok arzu ederdim ki Sayın Bakan bir sataşmada bulunsun, çıkıp iki cümle edeyim. Hiçbir sataşmada bulunmadı, sorduğum hiçbir soruya cevap vermedi, kırk dokuz dakika artı yirmi, altmış dokuz dakika konuştu, kendisine sorduğum Vedat Demir’le ilgili, 4 Şubat 2012 seyahatiyle ilgili hiçbir şey söylemedi. Bu kubbenin altında hakikatler er ya da geç ortaya çıkar. Sayın Bakan tarih önünde mahcup olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

IX.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmediği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18) (Devam)

BAŞKAN – İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım.

Gensoru önergesinin gündeme alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergeleri ile kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Ocak 2018 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Hepinize hayırlı sabahlar, hayırlı yeni yıllar diliyorum. Emeğinize, gayretinize, yasama çalışmalarınıza katılımınıza çok çok teşekkür ediyorum. Allah’a emanet olun.

Kapanma Saati: 02.49

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 503) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

2.- (S. Sayısı: 504) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 503

Oylama Saati : 23:54

Üye Sayısı : 550

Kabul Edenler : 305

Reddedenler : 124

Çekimsizler : 0

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 3

Toplam : 432

Açık Üyelikler : 7

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 504

Oylama Saati : 00:00

Üye Sayısı : 550

Kabul Edenler : 302

Reddedenler : 121

Çekimsizler : 0

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 3

Toplam : 426

Açık Üyelikler : 7

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Red	Red
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Özdeş	İbrahim	CHP	Red	Red
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Red	Red
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Red	Red
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Red	Red
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Duda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Red	Red
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Red	Red
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Red	Red
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Red	Red
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Red	Red
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Red	Red
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Red	Red
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Red	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Red	Red
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Red	Red
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Red	Red
Ankara	Nazhaka	Aylin	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Red	Red
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydm	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Red	Red
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Akaydm	Mustafa	CHP	Red	Red
Antalya	Aydm	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Red	Red
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Antalya	Günel	Mehmet	MHP	Red	Red
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Red	Red
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Uşlu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Red	Red
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydm	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Red	Red
Aydm	Depboylu	Deniz	MHP	Red	Red
Aydm	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Red
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Red	Red
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Red	Red
Balıkesir	Kurcu	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Red	Red
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Red	Red
Bingöl	Fehmioglu	Enver	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Red	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Gaydah	Mahmut Celadet	HDP	Red	Red
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Eroşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bolu	Kılıpçı	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Red	Red
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Red	Red
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Red	Red
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Red	Red
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Red	Red
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Red	Red
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Koçdenir	Kadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Red	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Red	Red
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Red	Red
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Red	Red
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Red	Red
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Balıken	İdris	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Denirel	Çağlar	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Red	Red
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Red	Red
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Red	Red
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Red	Red
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	İlcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Ütku	CHP	Red	Red
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Red	Red
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Red	Red/Mük.

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Red	Red
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Togrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Red	Red
Hakkari	İrmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Red	Red
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Red	Red
Hatay	Ertem	Bürol	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Red	Red
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Red	Red
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Red	Red
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çamık	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdar	CHP	Red	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Red	Red
Mersin	Sağlar	Durmış Fikri	CHP	Red/Mük.	Red/Mük.
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Red	Red
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Red	Red
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 503	S.S. 504
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Red	Red
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Red	Red
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Red	Red
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkr	Volkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Red	Red
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Red	Red
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Red	Red
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Red	Red
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Red	Red
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Red	Red
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Red	Red
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tulay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Red	Red
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Red/Mük.	Red
İstanbul	Krykkik	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Red	Red
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Red	Red
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Red	Red
İstanbul	Sarıkaya	Dumaş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Satır	Müminah Belma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Bettül	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Red	Red
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihun	CHP	Red	Red
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Red	Red
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Red	Red
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Red	Red
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Red	Red
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yedekci	Gülray	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Red	Red
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Red	Red
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Red	Red
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Red	Red
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Red	Red
İzmir	Çam	Musa	CHP	Red	Red
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Doğan	Müslim	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nühket	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
İzmir	Kılıçdaoğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Red	Red
İzmir	Özkan	Ahmet Tunçay	CHP	Red	Red
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Red	Red
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Süreklî	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Tannkulu	Ahmet Kenan	MHP	Red	Red
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Red	Red
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Vural	Oktaç	MHP	Red	Red
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Red	Red
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuç Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Red	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Anık	Çetin	CHP	Red	Red
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuç	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Red	Red
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Red	Red
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Eyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Red	Red
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Red	Red
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Red	Red
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Red	Red
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Givenc	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İnran	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanhoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Red	Red
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Red	Red
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdogan	Mehmet	MHP	Red	Red
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik	Burcu	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Cizhigider	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gökürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Kavakhoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Özegen	Erdogan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Red	Red
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Red	Red
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Red	Red
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Red	Red
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Red	Red
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Red	Red
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Yilmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Enre	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Red	Red
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Red	Red
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Red	Red
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önli	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydenir	Osman	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Red	Red
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Botan	Lezzin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Red	Red
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Red	Red
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 503	S. S. 504
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Red	Red
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmmez	Aycan	HDP	Red	Red
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bartın	Yaşınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Red	Red
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Red	Red
İğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İğdır	Araz	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	Denirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muhammed	CHP	Red	Red
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Red	Red
Osmaniye	Dumuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Özlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Süper Kupa Finalinde üstünde Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa yazan bir pankartın stadyuma alınmamasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16641)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Osman AŞKIN BAK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.07.08.2017

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
CHP İstanbul Milletvekili

2016-17 sezonunun şampiyonu Beşiktaş ile Türkiye Kupası Şampiyonu Konyaspor arasında 06.08.2017 tarihinde Samsun'da oynanan Süper Kupa final maçına, Beşiktaşlı taraftarlar taraftarlarca getirilen ve üzerinde "Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa" yazan pankart stada sokulmamıştır. Gerekçe olarak da söz konusu pankartın "izinsiz" olması gösterilmiştir.

Maçın neredeyse tamamında tribünlerden sahaya çok sayıda meşale, torpil vb. yanıcı ve patlayıcı madde atıldığı görülmüştür. Ayrıca maç esnasında sahaya giren taraftarlar ve Beşiktaşlı oyunculara atılan, “kelebek” tabir edilen bıçak güvenliğinin gerçekten **“en üst”**düzeyde olduğunu göstermiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusunun adının yazıldığı pankarta izin vermeyen güvenlik görevlilerinin, bütün enerjilerini pankartlara ve Mustafa Kemal Atatürk'ü anan sloganlara ayırdığı ortadadır. Öyle ki aynı hassasiyeti başta sahaya atılan bıçak ve maç bitiminde binlerce seyircinin sahaya girmesine göstermedikleri açıkça görülmüştür.

Unutulmamalıdır ki; Mustafa Kemal Atatürk ne statlardan ne pankartlardan ne de yüreklerden silinmeyecektir.

Bu bağlamda;

1. Beşiktaş taraftarının hazırladığı “Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa” yazılı pankartın stada sokulmadığı iddiaları doğru mudur? Pankartın stada alınmama gerekçesi “izinsiz” olması mıdır? Bu pankart için izin almaya gerek var mıdır?
2. 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'da Atatürk pankartlarının yasaklanmasına dair madde var mıdır?
3. “Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa” yazılı pankartın girişine izin vermeyen güvenlik görevlileri, bıçak ve meşalelerin girişine nasıl izin vermiştir?
4. Pankartın stada girişi engellenmiş fakat İzmir marşının okunmasına engel olunamamıştır. İzmir Marşını okumak için kaç saat önceden ve hangi makamdan izin almak gerekmektedir? İzmir marşını “izinsiz” okuyan taraftarlar hakkında yasal işlem başlatılacak mıdır?
5. Pankartı stada sokmayarak “tarihi bir başarıya imza atan” ve sonrasında sahaya giren binlerce taraftara seyirci kalan güvenlik görevlilerini nasıl ödüllendirmeyi düşünüyorsunuz?

6. Passolig ile sporda şiddeti önlemeyi düşünüyordunuz. Ancak Süper Kupa Finalinde Passolig uygulanmadığı ve taraftarların kontrolsüz bir şekilde içeri alındığı ortaya çıkmıştır. Passolig uygulamasının bu maç için devre dışı bırakılmasının gerekçesi nedir? Sahaya organize şekilde giren taraftarlar nasıl tespit edilecektir?
7. “Yaşa Mustafa Kemal Yaşa Pankartı”nı stada sokmak isteyen taraftarların passolig kartlarına bir işlem yapılacak mıdır? Sahaya girerek, müsabaka güvenliğini tehlikeye düşüren taraftarların passolig kartları iptal edilecek midir?
8. Maç sırasında sahaya bıçak atılırken, maç sonunda ise tribünlerden sahaya binlerce taraftar girerken, Atatürk pankartına izin vermeyen güvenlik görevlileri kupa seremonisini mi izliyorlardı?
9. Maç öncesi oluşan yoğunluk nedeniyle x-ray cihazlarının kaldırıldığı ve taraftarların üstünün aranmadan tribünlere alındığı iddiaları doğru mudur?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

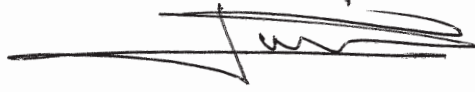
Sayı : 25388436/ 232
Konu : Yazılı Soru Önergesi

21/12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Gamze AKKUŞ İLGEZDİ'nin tarafımıza tevcih ettiği 7/16641 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ TARAFINDAN VERİLEN
7/16641 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu'nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır.

“Tribünlere asılacak pankartlar ile ilgili Federasyonumuzun bir izin prosedürü yoktur. Sadece seremonide futbolcular tarafından taşınacak pankartlar ile ilgili, kulüplerden yazılı başvuru gelmesi durumunda izin prosedürü uygulanmaktadır. Süper Kupa müsabakası için gerek Beşiktaş gerek Atiker Konyaspor kulüpleri tarafından, **anılan pankartlar ile seremoniye çıkılması veya tribüne asılması için Federasyonumuza ulaşmış yazılı bir başvuru bulunmamaktadır.**

Müsabakalarda tribünlere asılacak olan pankartlar, 6222 Sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca müsabaka güvenlik amiri ve emniyet birimlerinin sorumluluğundadır.

6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik uyarınca spor alanlarının çevresinde ve spor alanı girişlerinde spor müsabakası ile ilgili olarak mülki amirin yazılı iznine istinaden genel kolluk görevlileri ile bunların gözetiminde olmak üzere özel güvenlik görevlilerine izleyicilerin üstünü ve eşyasını teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol ettirmek, aratmak ve üst araması yaptırmak Müsabaka Güvenlik Amirinin sorumluluğundadır. 6222 Sayılı Kanun'un getirdiği bir yenilik olan elektronik bilet uygulaması, aynı Yönetmeliğin 12 (1) e ve 21(3) d fıkraları uyarınca, sadece *futbol dalında üst iki lig* müsabakalarında zorunludur. Bu nedenle Süper Kupa müsabakasına girişte elektronik bilet şartı aranmamıştır. Kanunu ihlal eden kişilerin tespiti, elektronik bilet ile girişin zorunlu olmadığı müsabakalarda da kameralar ve teknik donanımlarla yapılabilmektedir. Passolig iptali diye bir ceza söz konusu değildir. Seyirden yasaklanma tedbiri uygulanan kişilerin, bu tedbir süresince bilet almaları mümkün değildir.”

Ayrıca konuyla ilgili olarak **Samsun İl Emniyet Müdürlüğünden** yapılan açıklama da özetle aşağıdaki gibidir.

“Samsun 19 Mayıs Stadyumunda oynanan Beşiktaş - Atiker Konyaspor Turkcell Süper Kupası Final Müsabakası ile ilgili olarak müsabaka öncesi yapılan toplantılarda, stat içine pankart asma da dahil her türlü etkinlik için hazırlıkların 48 saat öncesinde İl Emniyet Müdürlüğü Spor Güvenliği Şube Müdürlüğü görevlileri nezaretinde gerçekleştirilmesi, hazırlık sonrasında yapılan kontrolde değişiklik öngörülmesi halinde tüm hazırlıkların 24 saat önce sonlandırılması, **bu süre sonundaki müracaatların değerlendirilmeye alınmayacağına dair prensip kararı bulunmaktadır.** Müsabakaya 24 saat kaldığı andan itibaren içeriğine bakılmaksızın hiçbir pankart stadyum içine alınmamıştır. ‘Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa’ ibareli afişin stada alınmaması ile ilgili herhangi bir kasıt söz konusu olmayıp, belirtilen şekilde işlem yürütülmüştür. Usulsüz olarak stada sokulduğu tespit edilen pankartlar da gerekli müdahale yapılarak indirilmiştir.

Müsabaka ile ilgili elde edilen 18,6 TB'lık görüntülerin incelenmesi için bir komisyon oluşturulmuştur. Müsabakada görevli, **ihmalî görülen 17 güvenlik personeli hakkında işlem başlatılmıştır.** Mülkiye Başmüfettişi ve Polis Başmüfettişi tarafından yürütülen idari soruşturma halen devam etmektedir.

Beşiktaş-Atiker Konyaspor müsabakası ile ilgili İl Spor Güvenlik Kurulu Kararları ve Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) talebiyle Koordinasyon Şube Müdürlüğü tarafından görev emri planlanarak personel görevlendirilmesi yapılmıştır.

Müsabaka için Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından hizmet satın alma yöntemiyle kurul ve kararda belirtilen sayıda özel güvenlik personeli temin edilmesi, Türkiye Futbol Federasyonu sorumluluğundadır.

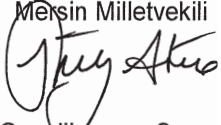
Bu müsabaka için, Türkiye Futbol Federasyonu talebi ile 6222 Sayılı Kanunun 6/3 maddesi gereği, İl Spor Güvenlik Kurulunca belirlenen özel güvenlik sayısının 1/3'ü olan 417 genel kolluk görevlendirilmesi talep edilmiş, diğer illerden takviye personel talep etmek suretiyle 1149 resmi güvenlik görevlisi görevlendirilmiştir.

Buna göre Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 8. Maddesinin (o) bendine göre yapılan denetlemede, Valilik Oluru ile Süper Kupa Final müsabakasıyla ilgili olarak, İl Spor Güvenlik Kurulunun kararında belirtilen, özel güvenlik sayısı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesinde, 1250 özel güvenlik görevlisi görevlendirilmesinin uygun olacağı bildirilmesine rağmen, 1093 güvenlik görevlisi ile görev alındığının tespit edilmesi üzerine, **belirtilen sayıda özel güvenlik görevlisi bulundurmaktan idari yaptırım uygulanmasını teminen, Samsun Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.**”

2.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Bakanlığa ait kamp tesislerinin bir siyasi partinin gençlik kollarına tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16642)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereği talep ederim.

Aytuğ Atıcı
Mersin Milletvekili

Mersin'in Silifke ilçesinde Kapızlı mevkiinde bulunan, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Fatih Sultan Mehmet Gençlik Kampı Tesisi, 1-23 Temmuz 2017 tarihleri arasında "Diriliş Muştusu Kampı" adı altında AKP Gençlik Kolları'na tahsis edilmiştir.

AKP Konya İl Gençlik Kolları'nın "Diriliş Muştusu" adı altında düzenlediği yaz kamplarına lise 9-10-11 ve 12. sınıf öğrencisi çoğunluğu 18 yaşından küçük erkek çocukları getirilmiştir. Kamplarla ilgili olarak internetten ilanlar verildiği, başvuruların AKP Gençlik Kollarının internet sitesi üzerinden yapıldığı ve katılımcıların AKP binaları önünden araçlarla kamp yerine getirildiği tespit edilmiştir.

Bakanlığın tesislerinde 4 dönem olarak düzenlenen kamplarda AKP yöneticileri, milletvekilleri, belediye başkanları ve din adamları 18 yaşın altındaki küçük çocuklara dini ve siyasi eğitimler vermişlerdir.

Kamplarda küçük çocuklara 28 Şubat ve darbeler, ümmet coğrafyasında Türkiye, Müslüman gencin yapması gerekenler, Kur'anı Kerim ve İslamiyet, milli ve yerli gençlik, vb. konuların işlendiği öğrenilmiştir. Ayrıca basında ve kampı düzenleyenlerin sosyal medya paylaşımlarında yer alan haberlere göre "Müslüman cihattan soğursa kaybeder, demokrasi kâfir işidir" fikirlerini savunan bir yazarın cihadı anlattığı kitabının çocuklara okutulduğu anlaşılmaktadır.

Çocuklara, Osmanlı savaş sanatı olarak kabul edilen "matrak" öğretildiği de basında ve kampı düzenleyenlerin sosyal medya paylaşımlarında yer almıştır.

Devlete ait gençlik kamplarında herhangi bir siyasi parti aktivitesine izin verilmesi yasalarımıza göre mümkün değildir. Ayrıca siyasi parti üyesi olma yaş sınırı 18 olduğundan, 18 yaşın altındaki çocuklara bir parti tarafından siyasi eğitim verilmesi de yasalara aykırıdır.

Buna göre;

1. Bakanlığınıza ait kamp tesislerin AKP gençlik kollarına tahsisi ve siyasi kamplar düzenlenmesi için izinler kim tarafından verilmiştir?
2. Türkiye genelinde başka hangi devlet tesisleri AKP'nin kullanımına açılmıştır?
3. Gençlik kamplarında küçük çocuklara cihat kitaplarının okutulması ve savaş sanatı olan "matrak" öğretilmesi Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde mi yapılmaktadır?
4. Bakanlığınıza ait kamp tesislerinde AKP'nin 18 yaşın altındaki küçük çocuklara siyasi ve dini eğitim vermesi ile ilgili herhangi bir suç duyurusunda bulunacak mısınız?
5. Diriliş Muştusu kamplarına Bakanlığınızın bilgisi dışında izin verilmişse, yasalara aykırı olarak bu izinleri verenler hakkında soruşturma işlemi yapılacak mıdır?
6. Yasalara aykırı olarak bu izni siz verdiyseniz istifa etmeyi düşünür müsünüz?

**T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI**

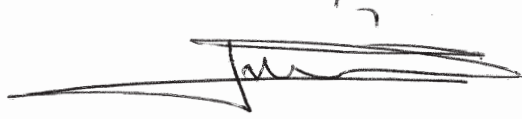
Sayı : 25388436/ 233
Konu : Yazılı Soru Önergesi

22.12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mersin Milletvekili Aytuğ ATICI'nın tarafımıza tevcih ettiği 7/16642 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ AYTUĞ ATICI TARAFINDAN VERİLEN
7/16642 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımıza ait tesislerin, herhangi bir siyasi partiye veya partinin gençlik kollarına siyasi kamp düzenlenmesi amacıyla tahsis edilmesi söz konusu olmadığından bu çerçevede ileri sürülen iddialar gerçek dışıdır.

Bakanlığımıza bağlı gençlik kamplarında yalnızca Bakanlığımızın *Eğitim Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü* tarafından basılan kitaplar okutulmakta başka yayınlara yer verilmemektedir. Dolayısıyla konuyla alakalı önergede yer alan iddialar asılsızdır.

“Matrak” ise kültürel miras konumuna sahip bir Türk ata sporudur. Bu spor, kamplarda Bakanlığımızın bilgisi dahilinde, gerekli güvenlik önlemleri alınarak yapılmaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak her yıl binlerce gencimize kamplarımızda hizmet vermekteyiz. 2017 yılında da Bakanlığımız tarafından gençlerimize kamp yapma imkanı sunulmuştur. Bununla birlikte Bakanlığımız, 81 ilde gençlik alanında faaliyet gösteren *sivil toplum kuruluşları ve kulüpler* tarafından hazırlanan, *gönüllü gençlik projelerine* destek vermektedir.

Bu kapsamda, soru önergesine konu olan ve *yerel bir sivil toplum kuruluşu tarafından Mersin Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğüne sunulan kamp projesine ilgili mevzuat çerçevesinde olumlu cevap verilerek*, Mersin Fatih Sultan Mehmet Kampının bu amaçla kullanımı uygun görülmüştür.

Diğer taraftan, Gençlik Kampları organizasyonunda herhangi bir sorun yaşamamak, kampın sevk ve idaresini kolaylıkla gerçekleştirmek için kampa katılan gençler gruplara ayrılmakta ve her kamp grubuna katılımcılar tarafından isimler verilmektedir. “Diriliş Muştusu” ismi de kampın adı değil, bu türden bir grubun adıdır.

Bakanlığımız, soru önergesine konu olan kamp talebine ilgili kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde onay vermiş olup konuyla ilgili mevzuata aykırı herhangi bir durum bulunmamaktadır.

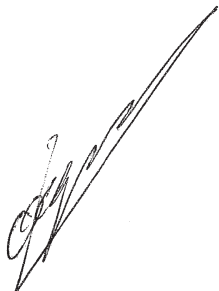
3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık tarafından Niğde'ye stadyum yapılıp yapılmayacağına,

Yurtların Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğinde yer alan koşullara uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16645), (7/17073)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 02.08.2017

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

Son birkaç yıldır Niğde'yi ziyaret eden bakanların yanı sıra AKP milletvekilleri ve belediye başkanı, kente Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca 15 bin seyirci kapasiteli Stadyum yapılacağı söylenmesine rağmen bugüne kadar konuyla ilgili bir gelişme olmamıştır. Buna göre;

- 1) Gerçekten Niğde'ye bakanlığınız tarafından bir stadyum yapılması düşünülmekte midir?
- 2) Böyle bir çalışma var ise hangi aşamadadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 24.08.2017

Ömer Fethi GÜRER**Niğde Milletvekili**

Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğinin 20 Şubat 2017 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konan maddesine göre;

- 1) Zemin katı dışında kurum açılacak binalarda, asansör veya engellilerin erişilebilirliğini sağlayan taşıma ve iletme sistemlerinin bulunması tüm yurtlarda sağlanmış ve denetimler tamamlanmış mıdır?
- 2) Kurum binaları, her yıl öğretim yılı başlamadan önce yangın güvenliği, elektrik tesisat güvenliği, ısıtma sistemi güvenliği, su ve gaz tesisatı güvenliği hususlarında itfaiye, üniversitelerin ilgili bölümleri, mühendis odaları veya diğer ilgili kurum veya kuruluşlara kurum yönetimince kontrol ettirilir. Maddesi gereği tüm özel Öğrenci barınma yerlerinde çalışmalar tamamlanmış mıdır?
- 3) Kurallara uymayan saptanan yurt var mıdır?
- 4) Kurum binalarının iç ve dış duvarları ile tavan döşemelerinde ahşap ve yanma özelliği yüksek malzemelerden yapılmış giydirmeler kullanılamaz. Hükümlüne uygun denetim sağlanmış mıdır?
- 5) Yangın merdivenleri ve kaçış yollarının kapıları yangına karşı dayanıklı malzemeden yapılır. Acil çıkış kapıları dışarıdan açılamayan ancak içeriden kilitlenemeyen veya yangın ikazıyla otomatik olarak açılacak şekilde yapılır. Hükümüne tüm özel öğrenci barınma kurumlarının uyması sağlanmış mıdır?
- 6) Kurum binalarında yangın ikaz amacıyla duman ve ısıya duyarlı, gaz kaçaklarını algılayan sensörler, alarm sistemi ile kurum kontenjanının yüzden fazla olması halinde otomatik söndürme sisteminin bulunması zorunluluğu tüm yurtlarda sağlanmış mıdır?
- 7) Yukarda yönetmenliklere uymayan ve uyarılan yurtlar var mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Ürkiye için

Sayı : 25388436/ 241

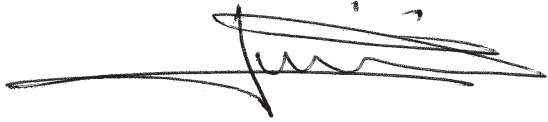
24.12/2017

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafımıza tevcih ettiği 7/16645 ve 7/17073 esas numaralı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/16645 ve 7/17073 ESAS NUMARALI SORU
ÖNERGELERİNİN CEVABI**

Bakanlığımız tarafından yurt genelinde başlatılan tesisleşme hamlesi kapsamında, yeni spor tesisleri yapılmakta veya mevcut tesisler modernize edilmektedir.

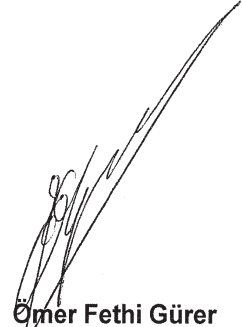
Bu doğrultuda, 2018 yılı içerisinde, Niğde ilimizdeki mevcut stadın kapsamlı modernizasyonu ile ilgili çalışmalar başlatılmış ve bunun için gerekli olan ödenekler de sağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan “Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliğine” göre, özel öğrenci yurtlarının açılması, işletilmesi ve denetimi, Milli Eğitim Bakanlığınca yapılmakta olup bu konuda Kurumumuzun görev, yetki ve sorumluluğu bulunmamaktadır

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüm antrenörlerin ve sporcuların ilk yardım eğitimi almasının sağlanıp sağlanmadığına ve halı sahalarda oynanan maçlar için sağlık görevlisi ve spor eğitmeni bulunup bulunmadığına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16647)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 11.08.2017

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

- 1) Ülkemizde, tüm Antrenörlerin ve sporcuların İlk yardım eğitimi alması sağlanmakta mıdır?
- 2) İl özel idare veya resmi kamu kurumları tarafından, kent ve köylere yaptırılan halı sahalarda oynanan maçlar için sağlık görevlisi ve spor eğitmeni bulunması sağlanmakta mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

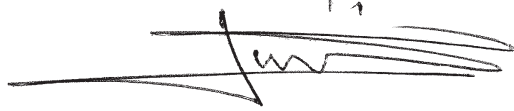
Sayı : 25388436/ 234
Konu : Yazılı Soru Önergesi

21/12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafımıza tevcih ettiği 7/16647 esas numaralı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/16647 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerince yapılan sporcu taraması ve spor altyapı çalışmalarında; “Sporcu Sağlığı” ve “Sporcu Sakatlanmaları” konularında seminerler ve toplantılar düzenlenerek sporcularımızın bilgilendirilmeleri sağlanmakta, bu kapsamda sporcularımıza ‘ilk yardım’ hakkında genel olarak bilgi verilmektedir. Ayrıca spor federasyonlarınca da sporcu eğitim programlarında ‘ilk yardım’ konusunda sporculara gerekli bilgilendirme yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, amatör ve profesyonel tüm sporcularımızın sağlık durumları ve spor yapma koşulları yakından izlenmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır. Resmi spor müsabakalarının sağlık önlemleri, İl Sağlık Müdürlüğü personeli bulundurularak sağlanmakta ve herhangi bir sorun olması halinde anında müdahale edilmektedir.

Ülkemiz sporunun kalkınmasına katkıda bulunmak amacıyla, *Sağlık Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında 10 Nisan 2013 tarihinde imzalanan Protokolle*; bağlı ve bağımsız federasyonlar ile Türkiye Futbol Federasyonundan lisanslı olup herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşunun sağlık yardımıyla yararlanmayan sporcuların, Sağlık Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlardan sağlık hizmeti alması sağlanmıştır.

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, 6 Ağustos 2017 tarihinde Samsun'da oynanan Süper Kupa müsabakasında yaşanan olaylar nedeniyle Konyaspor Kulübüne verilen cezaya ve olaylarla ilgili soruşturmaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16849)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Hüsnü BOZKURT
Konya Milletvekili

6 Ağustos 2017 tarihinde, Samsun Yeni 19 Mayıs Stadı'nda Konyaspor ile Beşiktaş arasında oynanan Süper Kupa maçında istenmeyen olaylar yaşandığı kamuoyunun malumdur.

Müsabaka sonrası Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı, yaralanmalar, araçların taşlanması, sahaya patlayıcı ve yabancı cisim atılması, sahanın fiili işgali gibi konulara ilişkin soruşturma başlatmış, İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada da, maç sırasında meydana gelen seyircilerin sahaya inmesi ve yasak maddelerin sahaya sokulmuş olması gibi olaylara ilişkin müfettiş heyeti görevlendirildiği belirtilmiştir.

Sporda şiddetin uzun zamandır ülke gündeminin çözüm bekleyen önemli konularından biri olduğu gerçeği ışığında, geçtiğimiz yıllarda da her spor kulübünün içinde var olan, sporun felsefesine aykırı, centilmenlikten uzak holigan diye tabir edilen taraftarların sebep olduğu olaylar, tıpkı bu maçta da olduğu gibi kamu vicdanını yaralamaktadır.

Futbol federasyonu, emniyet ve özel güvenlik zafiyeti nedeniyle meydana gelen olaylar sonucunda, kendini bilmez birkaç holiganın yarattığı - hiçbir şekilde tasvip edilmesi mümkün olmayan- olaylar neticesinde Konyaspor'a 5 maç seyircisiz oynama cezası verilerek adeta Konyaspor linç edilmek istenmiş ve oluşacak tepkileri minimize etmek amacıyla da Beşiktaş'a göstermelik 1 maç ceza ile yetinilmiştir. PFDK'nın bu haksız, adaletsiz ve yanlış kararı Konyaspor camiasını, Konya halkını ve tüm yurttaki Konyalı yurttaşlarımızı derinden yaralamıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Güvenlik güçlerinin, futbol federasyonunun ve mülki idarenin ağır ihmal ve yetersizliği ortada iken, bütün sorumluluk Konyaspor'a yüklenerek verilen 5 maç seyircisiz oynama cezası, federasyon ve emniyet yetkileri başta olmak üzere kendi yetersizlik ve ihmallerini örtme amacını mı gütmektedir?
- 2) "YAŞA MUSTAFA KEMAL PAŞA YAŞA" pankartı gibi devletimizin kurucusu Yüce Atatürk'ün adının bile stada sokulmama densizliğini gösterenlerin, onca delici, kesici ve

yanıcı maddenin stada nasıl sokulduğunun hesabını vermeleri gerekli değil midir? Bunlar hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır?

- 3) İçişleri Bakanlığı'nın olaylara ilişkin başlattığı soruşturma hangi aşamadadır?
- 4) Futbol Federasyonu temsilcilerinin raporlarına göre, maçta ciddi bir güvenlik zafiyeti yaşandığı, böyle bir maçta 1500 olması gereken özel güvenliğin 400 kişi eksik kaldığı, resmi güvenlik gücünün sayısının ise 1200 olduğu belirtildiği ortada iken neden olayların bütün faturası Konyaspor'a kesilmiş ve Konyaspor kendi sahasında oynayacağı maçların 3'te 1'ini seyircisiz oynamak gibi neredeyse bir linçe maruz bırakılmıştır?
- 5) Yaptığı hemen tüm organizasyonlarda ciddi yetersizlik gösteren TFF hakkında herhangi bir işlem yapılması düşünülmekte midir?
- 6) Konyaspor'a verilen bu ağır cezanın tahkim kurulunca düzeltilmesi konusunda girişiminiz olacak mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Türkiye için

Sayı : 25388436/ 235

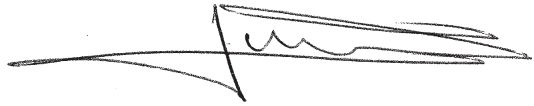
24 /12 /2017

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Sayın Mustafa Hüsnü BOZKURT'un tarafımıza tevcih ettiği 7/16849 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN M. HÜSNÜ BOZKURT TARAFINDAN VERİLEN
7/16849 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu'nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır.

“Tribünlere asılacak pankartlar ile ilgili Federasyonumuzun bir izin prosedürü yoktur. Sadece seremonide futbolcular tarafından taşınacak pankartlar ile ilgili, kulüplerden yazılı başvuru gelmesi durumunda izin prosedürü uygulanmaktadır. Süper Kupa müsabakası için gerek Beşiktaş gerek Atiker Konyaspor kulüpleri tarafından, **anılan pankartlar ile seremoniye çıkılması veya tribüne asılması için Federasyonumuza ulaşmış yazılı bir başvuru bulunmamaktadır.**

Müsabakalarda tribünlere asılacak olan pankartlar, 6222 Sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca müsabaka güvenlik amiri ve emniyet birimlerinin sorumluluğundadır.

TFF, Futbol Disiplin Talimatı başlıklı olduğumuz FIFA ve UEFA düzenlemelerine uygun şekilde hazırlanmıştır. Bu sebeple Atiker Konyaspor, taraftarının sebep olduğu ağır saha olayları nedeniyle 5 resmi müsabakada seyircisiz oynama cezası almıştır. Atiker Konyaspor Kulübüne verilen ceza TFF Tahkim Kurulu tarafından onanarak kesinleşmiştir.”

Ayrıca konuyla ilgili olarak **Samsun İl Emniyet Müdürlüğünden** yapılan açıklama da özetle aşağıdaki gibidir.

“Samsun 19 Mayıs Stadyumunda oynanan Beşiktaş - Atiker Konyaspor Turkcell Süper Kupası Final Müsabakası ile ilgili olarak müsabaka öncesi yapılan toplantılarda, stat içine pankart asma da dahil her türlü etkinlik için hazırlıkların 48 saat öncesinde İl Emniyet Müdürlüğü Spor Güvenliği Şube Müdürlüğü görevlileri nezaretinde gerçekleştirilmesi, hazırlık sonrasında yapılan kontrolde değişiklik öngörülmesi halinde tüm hazırlıkların 24 saat önce sonlandırılması, **bu süre sonundaki müracaatların değerlendirilmeye alınmayacağına dair prensip kararı bulunmaktadır.** Müsabakaya 24 saat kaldığı andan itibaren içeriğine bakılmaksızın hiçbir pankart stadyum içine alınmamıştır. “Yaşa Mustafa Kemal Paşa Yaşa” ibareli afişin stada alınmaması ile ilgili herhangi bir kasıt söz konusu olmayıp, **belirtilen şekilde işlem yürütülmüştür.** Usulsüz olarak stada sokulduğu tespit edilen pankartlar da gerekli müdahale yapılarak indirilmiştir.

Müsabaka ile ilgili elde edilen 18,6 TB'lık görüntülerin incelenmesi için bir komisyon oluşturulmuştur. Müsabakada görevli, **ihmali görülen 17 güvenlik personeli hakkında işlem başlatılmıştır.** Mülkiye Başmüfettişi ve Polis Başmüfettişi tarafından yürütülen idari soruşturma halen devam etmektedir.

Beşiktaş-Atiker Konyaspor müsabakası ile ilgili İl Spor Güvenlik Kurulu Kararları ve Türkiye Futbol Federasyonunun (TFF) talebiyle Koordinasyon Şube Müdürlüğü tarafından görev emri planlanarak personel görevlendirilmesi yapılmıştır.

Müsabaka için Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından hizmet satın alma yöntemiyle kurul ve kararda belirtilen sayıda özel güvenlik personeli temin edilmesi, Türkiye Futbol Federasyonu sorumluluğundadır.

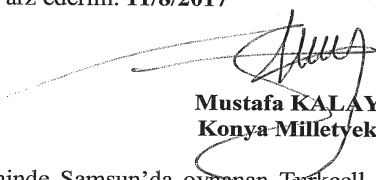
Bu müsabaka için, Türkiye Futbol Federasyonunun talebi ile 6222 Sayılı Kanunun 6/3 maddesi gereği, İl Spor Güvenlik Kurulunca belirlenen özel güvenlik sayısının 1/3'ü olan 417 genel kolluk görevlendirilmesi talep edilmiş, diğer illerden takviye personel talep edilmek suretiyle 1149 resmi güvenlik görevlisi görevlendirilmiştir.

Buna göre Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 8. Maddesinin (o) bendine göre yapılan denetlemede, Valilik Oluru ile Süper Kupa Final müsabakasıyla ilgili olarak, İl Spor Güvenlik Kurulunun kararında belirtilen, özel güvenlik sayısı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesinde, 1250 özel güvenlik görevlisi görevlendirilmesinin uygun olacağı bildirilmesine rağmen, 1093 güvenlik görevlisi ile görev alındığının tespit edilmesi üzerine, **belirtilen sayıda özel güvenlik görevlisi bulundurmamaktan idari yaptırım uygulanmasını teminen, Samsun Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.”**

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, 6 Ağustos 2017 tarihinde Samsun'da oynanan Turkcell Süper Kupa müsabakasında yaşanan olaylar nedeniyle Atiker Konyaspor Kulübüne verilen cezaya ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16850)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim. 11/8/2017

Mustafa KALAYCI
Konya Milletvekili

Atiker Konyaspor Kulübüne, 06.08.2017 tarihinde Samsun'da oynanan Turkcell Süper Kupa müsabakasında yaşanan üzücü olaylar nedeniyle takdire 5 resmi müsabakayı kendi sahasında seyircisiz oynama ve 350.000.-TL para cezası verilmiştir.

Turkcell Süper Kupa Mücadelesi;

- Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından yapılan bir organizasyondur.
- Bu mücadelenin Samsun'da oynanmasına karar veren TFF'dir.
- Passolig sistemini bu maçlarda uygulamayan TFF'dir.
- Gerekli önlemleri almakta yetersiz kalan TFF'dir.
- Maça gelen insanların üst aramalarını sağlıklı şekilde yaptıramayan TFF'dir.
- Organizasyonu beceremeyen, aciz kalan TFF'dir.

Hal böyle iken, ne organizasyonla ne de emniyet tedbirleri ile ilgili bir sorumluluğu olmayan Atiker Konyaspor Kulübüne çok ağır ceza verilmiştir. Geçmişte sahaya girilip hakeme ve futbolculara saldırı olduğu hallerde bile, ilgili kulüplere daha düşük cezalar verilmişken, süper kupayı alma sevinciyle sahaya girilmesine bu denli ağır ceza verilmesi insafsızlıktır ve vicdansızlıktır.

Süper Lig'in yüz akı olan Konyaspor taraftarının gerek süper lig maçlarında gerekse Konya'da oynanan millî maçlarda stadyumu doldurması, coşkusu ve centilmenliği spor kamuoyu tarafından büyük övgü ve takdirle karşılandığı bilinmektedir.

Konyaspor günah keçisi yapılamaz. Konyalılar, yapılan haksızlığın giderilmesini beklemektedir. 110 bin adet passolig sahibi Konyaspor taraftarının cezalandırılmasına, Konya düşmanlığına ve Atiker Konyaspor'un linç edilmesine asla izin verilmemelidir. Bu konuda;

- 1) 06.08.2017 tarihinde Samsun'da oynanan Turkcell Süper Kupa müsabakasında, organizasyonla ve emniyet tedbirleri ile ilgili sorumluluklarını kimler yerine getirmemiştir? Passolig sistemini anlaşılmaz bir şekilde bu maçlarda uygulamayan, gerekli önlemleri almakta yetersiz kalan, maça gelen insanların üst aramalarını sağlıklı şekilde yaptıramayan kimlerdir? Bu konuda Bakanlığınızca bir soruşturma açılarak sorumluların belirlenmesi konusunda gerekli talimatı verecek misiniz?
- 2) Ne organizasyonla, ne de emniyet tedbirleri ile ilgili bir sorumluluğu olmayan Atiker Konyaspor Kulübüne verilen çok ağır ceza gözden geçirilecek midir?
- 3) Atiker Konyasporun Türkiye kupasını ve Süper kupayı almasını ve UEFA'ya katılma başarısını hazmedemeyenler, buna gölge düşürmek isteyenler mi var? Anadolu kulüplerine karşı hasmane tutum ve davranışlar ne zaman son bulacaktır?
- 4) Spor kamuoyunun ötedenberi gündeme getirdiği ve beklediği, beceriksiz Türkiye Futbol Federasyonu yönetimi ile ilgili bir tasarrufta bulunacak mısınız?

**T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI**

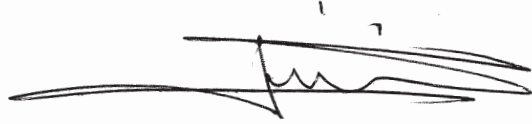
Sayı : 25388436/ 240
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24/12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Sayın Mustafa KALAYCI'nın tarafımıza tevcih ettiği 7/16850 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı (

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA KALAYCI TARAFINDAN
VERİLEN 7/16850 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu'nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır.

“6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca spor alanlarının çevresinde ve spor alanı girişlerinde spor müsabakası ile ilgili olarak mülki amirin yazılı iznine istinaden genel kolluk görevlileri ile bunların gözetiminde olmak üzere özel güvenlik görevlilerine izleyicilerin üstünü ve eşyasını teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol ettirmek, aratmak ve üst araması yaptırmak Müsabaka Güvenlik Amirinin sorumluluğundadır. 6222 Sayılı Kanun'un getirdiği bir yenilik olan elektronik bilet uygulaması, aynı Yönetmeliğin 12 (1)e ve 21(3) d fıkraları uyarınca, *sadece futbol dalında üst iki lig müsabakalarında zorunludur*. Bu nedenle Süper Kupa müsabakasına girişte elektronik bilet şartı aranmamıştır.

FIFA ve UEFA düzenlemeleri gereğince, kulüpler veya milli müsabakalar bakımından Federasyonlar, mensuplarının ihlallerinden objektif olarak sorumludurlar. TFF Futbol Disiplin Talimatı da, aynı şekilde bağlısı olduğumuz FIFA ve UEFA düzenlemelerine uygun şekilde hazırlanmıştır. Bu sebeple Atiker Konyaspor, taraftarının sebep olduğu ağır saha olayları nedeniyle 5 resmi müsabakada seyircisiz oynama cezası almıştır. Atiker Konyaspor Kulübüne verilen ceza TFF Tahkim Kurulu tarafından onanarak kesinleşmiştir.

Türkiye Futbol Federasyonu, bağlısı bulunan tüm kulüplere eşit mesafede bulunmakta olup talimat ve hükümleri tüm kulüplere aynı şekilde uygulanmaktadır.”

Ayrıca konuyla ilgili olarak **Samsun İl Emniyet Müdürlüğünden** yapılan açıklama da özetle aşağıdaki gibidir.

“Müsabaka ile ilgili elde edilen 18,6 TB'lık görüntülerin incelenmesi için bir komisyon oluşturulmuştur. Müsabakada görevli, **ihmali görülen 17 güvenlik personeli hakkında işlem başlatılmıştır**. Mülkiye Başmüfettişi ve Polis Başmüfettişi tarafından yürütülen idari soruşturma halen devam etmektedir.

Beşiktaş-Atiker Konyaspor müsabakası ile ilgili İl Spor Güvenlik Kurulu Kararları ve Türkiye Futbol Federasyonun (TFF) talebiyle Koordinasyon Şube Müdürlüğü tarafından görev emri planlanarak personel görevlendirilmesi yapılmıştır.

Beşiktaş-Atiker Konyaspor takımları arasında oynanan Turkcell Süper Kupa Müsabakası için Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından hizmet satın alma yöntemiyle kurul ve kararda belirtilen sayıda özel güvenlik personeli temin edilmesi, Türkiye Futbol Federasyonu sorumluluğundadır.

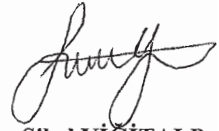
Bu müsabaka için, Türkiye Futbol Federasyonun talebi ile 6222 Sayılı Kanunun 6/3 maddesi gereği, İl Spor Güvenlik Kurulunca belirlenen Özel Güvenlik Sayısının 1/3'ü olan 417 genel kolluk görevlendirilmesi talep edilmiş, diğer illerden takviye personel talep edilmek suretiyle 1149 resmi güvenlik görevlisi görevlendirilmiştir.

Buna göre Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 8. Maddesinin (o) bendine göre yapılan denetlemede, Valilik Oluru ile Süper Kupa Final müsabakasıyla ilgili olarak, İl Spor Güvenlik Kurulunun kararında belirtilen, özel güvenlik sayısı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesinde, 1250 özel güvenlik görevlisi görevlendirilmesinin uygun olacağı bildirilmesine rağmen, 1093 güvenlik görevlisi ile görev alındığının tespit edilmesi üzerine, **belirtilen sayıda özel güvenlik görevlisi bulundurmamaktan idari yaptırım uygulanmasını teminen, Samsun Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.**”

7.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, Mersin Valiliğince güvenlik nedeniyle seyirci yasağı getirilen bir futbol maçına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/16851)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Gençlik Ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sibel YİĞİTALP

Diyarbakır Milletvekili

Mersin Valiliği Spor İl Güvenlik Kurulu, Spor Toto 2. Lig kapsamında 26 Ağustos 2017 günü saat 20.00'de Mersin Stadyumu'nda Mersin İdman Yurdu ile Amed Sportif A.Ş. arasında oynanacak karşılaşmaya “güvenlik” gerekçesiyle misafir seyirci alınmamasına karar vermiştir.

İki kulüp taraftarları yasağa ilişkin itirazlarını dile getirmiş, Amed Sportif A.Ş. Başkanı Nurullah Edemen'in Mersin Valisi ile görüşme çabaları ise sonuçsuz kalmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Amedspor'un ilk maçına seyirci yasağı getirilmesinin yasal gerekçesi nedir?
- 2) Yasak kararının gerekçesinde sunulan “güvenlik” endişesinin yasal dayanağı nedir? Bu karar verilirken hangi politik saiklerle hareket edilmiştir?
- 3) Her iki kulübün hem taraftarı hem yönetiminin kendi aralarında bir “güvenlik” sorunu yaşanmayacağını yetkililere bildirmesine rağmen taraftar yasağı getirilmesinin amacı nedir?
- 4) Amedspor'a 2016 futbol sezonunda kaç ceza verilmiştir? Bu cezalardan kaç tanesi seyirci yasağıdır?
- 5) 2016 futbol sezonunda kaç takıma ceza verilmiştir? Bu cezalardan kaç seyirci yasağıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

İrkiye için

Sayı : 25388436/ 239

24/12/2017

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır Milletvekili Sayın Sibel YİĞİTALP'in tarafımıza tevcih ettiği 7/16851 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ :

Cevabi yazı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN SİBEL YİĞİTALP TARAFINDAN
VERİLEN 7/16851 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip özerk yapıda bir kuruluş olan **Türkiye Futbol Federasyonu'nun** soru önergesinde yer alan konularla ilgili yaptığı açıklamalar aşağıdadır.

“26 Ağustos 2017 tarihli Mersin İdman Yurdu - Amed Sportif Faaliyetler müsabakasının, misafir takım seyircisi bulunmadan oynanacağına ilişkin, 24 Ağustos 2017 tarihinde **Mersin İl Spor Güvenlik Kurulu** tarafından alınan karar özetle aşağıdaki gibidir.

‘6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile bu Kanuna bağlı olarak çıkartılan yönetmelik gereği, İçişleri Bakanlığının ilgili genelge ve yazılarıyla, Valilik Toplantı Salonu'nda yapılan **İl Spor Güvenlik Kurulu** toplantısında alınan kararlar aşağıya çıkarılmıştır.

Hukuki dayanak:

a) 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun, b) 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Yönetmeliği, c) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu d) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu

Gündem:

1- İl Spor Kurulunca yapılacak risk analizleri doğrultusunda tüm müsabakalar kendi içerisinde risk derecelerine göre; (A Yüksek Riskli), (B Orta Riskli) ve (C Hafif Riskli) olmak üzere üç kategoriye ayrılacak ve güvenlik tedbirleri her kategorinin kendi hassasiyeti çerçevesinde planlanacaktır.

2- İl Spor Güvenlik Kurulu her ay en az bir defa vali başkanlığında toplanacak, (A) grubu riskli müsabakalar öncesinde ise spor güvenlik kurulu toplantıları bizzat vali başkanlığında yapılacaktır.

3- Ulusal ve uluslararası spor müsabakalarının etkin güvenlik tedbirleri alınarak gerçekleştirilmesi, müsabaka alanlarında meydana gelmesi muhtemel olayların önlenmesi, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için tüm taraflar ile yapılan değerlendirmeler sonucunda; A,B ve C kategorilerindeki riskler değerlendirilmiştir.

4- İlimiz Mersin Stadyumunda 26 Ağustos 2017 saat 20.00 da oynanacak olan *Mersin İdman Yurdu - Amed Sportif Faaliyetler* TFF 2. Lig futbol müsabakası ile ilgili olarak; ilimizde **30 Ağustos Zafer Bayramı öncesi** yoğun güvenlik tedbirleri alınacağı, ilimizin demografik yapısı nedeniyle, ülkemizin içinde bulunduğu huzur ortamının terör örgütleri tarafından provokatif eylemlerle bozulabileceği, misafir takım taraftarlarının stadyuma gelmesi durumunda maç öncesi, esnası ve sonrasında ev sahibi takım taraftarları ile *telaşlı mümkün olmayan olayların önüne geçilebilmesi için*, Amed Sportif Faaliyetler takım taraftarlarının stadyuma alınmaması, rakip takım taraftarlarının diğer illerdeki müsabakalarda çıkarttığı olaylar göz önüne alındığında, yasaklama kararı alınmış olup kararın Amed Sportif Faaliyetler Kulübüne tebliğinin Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğüne yapılmasına, taraftar gruplarına basın yolu ile duyurulmasına, Diyarbakır ilinden Amed Sportif Faaliyetler takımı taraftarlarının gelmek istemeleri halinde, şehir girişlerinde bekletilmelerine, şehre alınmamasına ve misafir takım taraftarlarına bilet satışının yapılmamasına, karar verilmiştir.’

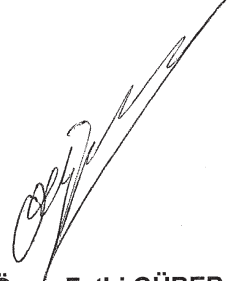
2016 - 2017 futbol sezonunda **Amed Sportif Faaliyetler Kulübü**, disiplin ihlali nedeniyle 21 kere Profesyonel Futbol Disiplin Kuruluna sevk edilmiş ve 20 kere hakkında disiplin cezası uygulanmıştır. Bunlardan 2 tanesi ıhtar cezası, 17 tanesi para cezası ve 1 tanesi ise bir resmi müsabakada seyircisiz oynama cezasıdır.

2016 - 2017 futbol sezonunda, profesyonel liglerde ve Türkiye Kupasında toplam 1364 ceza verilmiştir. Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu, 61 kulübe seyircisiz oynama cezası vermiştir. Bu cezalara ilişkin, 22 kulüp Tahkim Kuruluna başvurmuş ve bu başvuruların 18'ini Tahkim Kurulu onamış ve 4 tanesini değiştirmiştir. Tahkim Kurulu, değiştirdiği cezaların 2 tanesini para cezasına çevirmiş ve 2 tanesi ise seyircisiz oynama cezası olarak kalmıştır.”

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde-Bor yolu üzerindeki kapalı spor salonu inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17069)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 05.09.2017

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

Niğde-Bor Yolu üzerinde 2014 yılında yapımına başlanan 3 bin seyirci kapasiteli spor salonunun inşaatının, 600 gün içinde hizmete gireceği açıklanmasına rağmen henüz tamamlanamamıştır.

Buna bağlamda;

- 1) 9.249.000 TL ihale bedeliyle 3 yıl önce yapımına başlanan ve 600 gün içinde 26.10.2016 'da tamamlanacağı açıklanan kapalı spor salonu ne zaman tamamlanacaktır?
- 2) İnşaatının, süresi içinde tamamlanamama gerekçesi nedir?
- 3) Yapımı için ihale bedeli ile bugüne değin yapılan harcama tutarı nedir? Kaça mal olacağı düşünülmektedir?
- 4) İnşaatın düzenli denetim ve kontrolü, bakanlığınızca yapılmakta mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Türkiye için

Sayı : 25388436/ 238

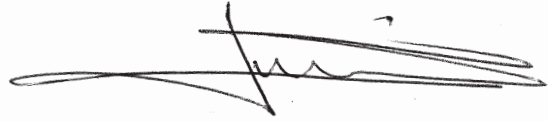
24 /12./2017

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafımıza tevcih ettiği 7/17069 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabı yazı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/17069 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Niğde Merkez Spor Salonu inşaatının iş bitim tarihi 05.08.2017 olarak belirlenmiş ancak yüklenici firmanın yaşadığı mali problemler nedeniyle inşaat belirlenen zamanda tamamlanamamıştır. Yüklenici firmaya noter aracılığı ile ihtarlar çekilmiş ve fesih süreci başlatılmıştır.

Bahsi geçen spor salonu projesinin ihale bedeli 9.249.000 TL + KDV'dir. Bu güne kadar KDV ve fiyat farkı dahil ilgili firmaya 4.274.000 TL ödeme yapılmış olup fesih sürecini müteakip konuyla ilgili gerekli iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.

Söz konusu inşaatın denetimi düzenli olarak, müşavir firma ve Bakanlığımız elemanları tarafından yapılmaktadır.

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde yapılması planlanan dağcılık ve kayak merkeziyle ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17074)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 17.08.2017

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

- 1) Niğde ili Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde bulunan Orta Toroslarda Bolkar Dağı 3524 Metre yüksekliği ile Medetsiz tepesinde dağcılık merkezi ve 7 km uzunluğunda doğal kayak pisti ile ilgili çalışmaların 1999 yılında başladığı vali tarafından açıklanmıştı, o günden beri Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne yapılacağı açıklanan tesisler ile ilgili çalışma nedir?
- 2) Meydan yaylasında yapımına başlanan, daha sonra özel bir şahsa satıldığı ifade edilen, dağcılık sporu yapılacak alana yapılacak otel projesi hangi aşamadır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

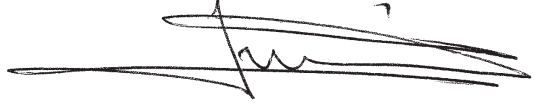
Sayı : 25388436/ 236
Konu : Yazılı Soru Önergesi

21.12./2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafımıza tevcih ettiği 7/17074 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/17074 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türkiye Kayak Federasyonu tarafından 2017 yılında *Dağların Planlanması ve Envanterinin Hazırlanması* ile ilgili çalışmalar başlatılmış, Bolkar Dağları da bu çalışmaya dahil edilmiştir. Kara ekipleri tarafından bu yıl alanlara çıkılarak incelemeler yapılmış olup alanların kış koşullarında gözlemlenmesi ise 2018 yılında yapılacaktır.

Kayak pisti yapılması hususu, alan hakkında hazırlanacak '*Planlama Envanter Raporu*'nun Bakanlığımıza sunulmasının ardından değerlendirilecektir.

Soru önergesinde sözü edilen tesis ise İl Özel İdaresine ait olup Bakanlığımızla herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer 'in, Niğde ilindeki spor alanı, lisanslı sporcu, antrenör ve hakem sayısı ile sportif faaliyetlere aktarılan bütçeye,

Niğde ilindeki lisanslı futbolcu sayısına, bu sayının artırılmasına yönelik çalışmalara ve diğer alanlardaki lisanslı sporculara,

Niğde'de bulunan Bakanlığa ait spor salonlarına,

Niğde Bedensel Engelliler Basketbol Takımına Bakanlık tarafından yapılan maddi yardımların artırılmasına ve yapılan yıllık yardım miktarına,

İlişkin soruları ve Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak'ın cevabı (7/17075), (7/17100), (7/17101), (7/17102)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın BAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 06.09.2017

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

- 1) Niğde ilinde spor salonu ve alanı sayısı kaçtır? Kaç lisanslı sporcu bulunmaktadır? Branşlara göre dağılımı nedir?
- 2) Niğde Gençlik ve Spor Müdürlüğü Bünyesinde kaç dalda sportif faaliyet vardır?
- 3) Kaç antrenör görev yapmaktadır? Antrenör bulunmayan branş var mıdır?
- 4) Niğde'de sportif faaliyetler için okullara ayrılan bir bütçe var mıdır? Varsa Hangi okullara ne kadar destek sağlanmıştır?
- 5) Niğde Engelli spor kulübüne 2016 ve 2017 yıllarında ne kadar destek sağlanmıştır.
- 6) Niğde'de hakem olarak görev alan kişi sayısı kaçtır? İl dışında görevlendirilen hakem sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.09.2017
Saygılarımla.

Ömer Fethi Gürer
CHP Niğde Milletvekili

Niğdeli gençlerin spora teşviki ve bu alanlarda istihdam edilmeleri için iyi eğitim almaları gerekmektedir.

Buna göre:

- 1- Niğde'de sporla profesyonel anlamda ilişkisi olan lisanslı futbolcu sayısı kaçtır?
- 2- Lisanslı futbolcu sayısının artırılması için altyapı çalışmaları, gençleri teşvik edici resmi kurumların çalışmaları var mıdır? Var ise nelerdir?
- 3- Niğde'de çeşitli spor alanlarında kaç kişi lisanslıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.09.2017
Saygılarımla.

Ömer Fethi Gürer
CHP Niğde Milletvekili

- 1- Niğde'nin il, ilçe merkezleri ve kasabalarında Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde spor salonları var mıdır?
- 2- Var ise spor salonlarının sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Osman Aşkın Bak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.09.2017
Saygılarımla.

Ömer Fethi Gürer
CHP Niğde Milletvekili

Bedensel engelli vatandaşlarımızın topluma kazandırılması adına çalışmalar yapılması sosyal devletin bir zorunluluğudur. Niğde Bedensel Engelliler Basketbol Takımı kısıtlı imkânlarla faaliyetlerine devam etmektedir.

Buna göre:

- 1- Niğde Bedensel Engelliler Basketbol Takımı'na Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından maddi yardımların artırılması için çalışmalar yapılmakta mıdır?
- 2- Niğde Bedensel Engelliler Basketbol Takımı için yapılan yıllık yardım miktarı ne kadardır?

**T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI**

Sayı : 25388436/ 237
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24/12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER'in tarafımıza tevcih ettiği 7/17075, 7/17100, 7/17101 ve 7/17102 esas numaralı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Osman Aşkın BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

Ek: Cevabî yazı

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER TARAFINDAN
VERİLEN 7/17075, 7/17100, 7/17101 VE 17102 ESAS NUMARALI
SORU ÖNERGELERİNİN CEVABI**

Bakanlığımız bünyesinde; Niğde İli Merkezinde 3, ilçe ve beldelerde 8 olmak üzere toplam 11 adet *spor salonu* ve 16 *spor sahası* bulunmaktadır. Bu ilimizde, muhtelif spor dallarında toplam *lisanslı sporcu* sayısı 23.130'dur.

Niğde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde, 32 spor branşında faaliyet gösterilmekte olup 29 antrenör görev yapmaktadır. Antrenör eksikliği olan spor branşları için ise istihdam planlaması yapılmaktadır.

Niğde'de çeşitli spor branşlarında toplam 271 hakem bulunmakta, 40 hakem ise il dışında görev almaktadır.

Amatör faaliyetlerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi amacıyla, "*Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği*" hükümleri çerçevesinde, spor kulüplerine **nakdi ve ayni yardımlar** yapılmakta olup söz konusu yardımlarda **engellilere yönelik faaliyet gösteren spor kulüplerine ve okul spor kulüplerine öncelik** tanınmaktadır. Bu kapsamda, Niğde Bedensel Engelliler Spor Kulübüne de aynı ve nakdi yardımlar yapılmaktadır.

Niğde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünce, 2017 yılı **okul spor faaliyetleri** için ayrılan bütçe **450.000 TL** olup ilçelerden il merkezine müsabakaya gelen ve il dışına giden *tüm okullarımızın harcırahları ve müsabaka giderleri karşılanmakta*, ayrıca ihtiyaçlarını bildiren okullarımıza; *top, file, kale direkleri, basketbol potası, masa tenisi* gibi spor malzemeleri verilerek destek olunmaktadır.

Niğde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüz marifetiyle, **Bedensel Engelli Basketbol Takımı** sporcularımız için; 2014, 2015 ve 2017 yıllarında muhtelif spor malzemeleri temin edilmiş ve kendilerine aynı yardımlarda bulunulmuştur. Ayrıca yine Bedensel Engelli Basketbol Takımına toplamda 10.500 TL nakdi yardım yapılmıştır.

Bunların yanı sıra, İl Müdürlüğümüzce söz konusu Spor Kulübüne malzeme ve soyunma odası tahsisi yapılmış olup imkanlar ölçüsünde kendilerine her türlü kolaylık sağlanmaktadır.

Niğde Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde görev yapan futbol antrenörleri tarafından, U14-U15 yaş gruplarına futbol antrenmanı yaptırılmaktadır. Antrenörlerimiz, çocukları spor branşlarıyla tanıştırmak amacıyla, '**Salı Pazarı**' projesi kapsamında köy ve okullarda yetenek taraması yapmaktadır. Tatil döneminde de '**Yaz Spor Okullarında**' çocuklarımızın sporla buluşması sağlanmaktadır. Niğde Belediye Spor Kulübü, Bor Belediye Spor Kulübü, 2005 Azatlı Spor Kulübü ve Osmanlı Spor Kulübünde, futbol alt yapı sporcularına futbol dersi verilmektedir. Niğde'de; çocuk ve gençlerimizin spor yapmalarını sağlamak, sporu sevdirmek ve yaymak amacıyla, merkez, ilçe ve köylerimize, Bakanlığımız ve İl Özel İdare Müdürlüğü işbirliğiyle *mini sentetik futbol sahaları* yapılmaktadır.

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üreticiden doğrudan alım yapan AVM ve marketlerdeki fiyatların gözden geçirilmesine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/17723)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Başbakan Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 19.09.2017

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

Ülkemizde üreticiden doğrudan alım yapan AVM'lerde ve marketlerde ürün satış fiyatının üretici satış fiyatlarına göre oldukça yüksek tutulduğu görülmektedir. Birden çok aracı ile el değiştiren ürün fiyatlarına eş değ market fiyatları oluşması serbest piyasa anlayışı ile olağan görülse de vatandaşın mağduriyetini artırıcı olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tüccara oranla daha uygun fiyatla ürün satmaları için doğrudan alım yetkisi verilen marketlerin, fiyat oluşumunun gözden geçirilmesi ve sağlanan ek uygulamaların amacına uyan biçimde uygulanmasına yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 30617851
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/17723)

22.12.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.11.2017 tarihli ve 43452547-120.07- 186182 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/17723 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER'e ait 7/17723 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1) Sebze ve meyve ticaretinin serbest rekabet şartları içinde yapılması 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun amaçları arasında yer almaktadır.

Üreticilerin piyasada daha aktif rol alabilmesine yönelik olarak üretici örgütlerinin depolama, lojistik ve pazarlama alt yapılarının desteklenmesi ve bu örgütlere vergisel avantajların sağlanması ile üreticiden tüketiciye doğrudan ürün arzını sağlayacak kooperatifçiliğin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

12.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan 'ın, Habur Sınır Kapısı 'ndan giriş çıkış yapan araç ve şahıs sayısına ve işlem süresine,
Sarp Sınır Kapısı 'ndan giriş çıkış yapan araç ve şahıs sayısına ve işlem süresine,
İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci 'nin cevabı (7/18902), (7/18903)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

1. Irak ile Türkiye'yi birbirine bağlayan Şırnak ili Habur sınır kapısından 2017 yılı Ekim ayı itibariyle yıllık araç (Kamyon – Tır – Küçük Araç) ve şahıs giriş çıkışı ne kadardır?
2. 2017 yılı Ekim ayı itibariyle yurtdışına çıkış yapan yüklü bir tır ve kamyonun (gümrük ve pasaport işlemleri dahil) işlemleri ortalama olarak ne kadar zamanda bitmektedir?
3. 2017 yılı Ekim ayı itibariyle giriş ve çıkış yapan şahısların şahsi işlemleri yıllık ortalama baz alındığında ne kadar zamanda yapılmaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Gürcistan ile Türkiye'yi birbirine bağlayan Artvin ili Sarp sınır kapısından 2017 yılı Ekim ayı itibariyle yıllık araç (Kamyon – Tır – Küçük Araç) ve şahıs giriş çıkışı ne kadardır?
1. 2017 yılı Ekim ayı itibariyle yurtdışına çıkış yapan yüklü bir tır ve kamyonun (gümrük ve pasaport işlemleri dahil) işlemleri ortalama olarak ne kadar zamanda bitmektedir?
2. 2017 yılı Ekim ayı itibariyle giriş ve çıkış yapan şahısların şahsi işlemleri yıllık ortalama baz alındığında ne kadar zamanda yapılmaktadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 -306 1811
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

22/12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/11/2017 tarihli ve 43452547-120.07-187704 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/18902-7/18903 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergeleri cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/18902-18903 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) 01.01.2017-31.10.2017 tarihi itibarıyla Habur gümrük kapısından giriş-çıkış yapan toplam araç sayısı 1.118.335 adet, toplam yolcu sayısı 2.083.561 kişi; Sarp gümrük kapısından giriş-çıkış yapan toplam araç sayısı 486.906 adet, toplam yolcu sayısı 6.045.942 kişi olarak gerçekleşmiştir.

Gümrük kapısına ihraç amacıyla gelen yüklü bir aracın gümrük işlem süresi sahanın yoğunluk durumuna ve eşyanın tabi tutulacağı kontrol şekline göre değişiklik gösterebilmektedir.

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2017 yılları arasında yurt dışına dil öğrenimi veya başka sebeplerle gönderilen Bakanlık personeline ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/18906)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük Ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent Tüfenkci tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr.M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

- 1) 2010- 2017 yılları arasında yıllar bazında yurtdışına dil öğrenimi amacıyla hangi personeller, hangi ülkelere ve ne kadar süreyle gönderilmiştir? Gönderilen personele, maaşları dışında ne kadar ödeme ve masraf yapılmıştır?
- 2) Yurtdışına dil öğrenimi dışında başka amaçlarla (bilgi, görgü, deneyim kazanma vb.) gönderilen personel olmuş mudur?
- 3) Olmuşsa, bu kişiler kimlerdir ve ne kadar süreyle yurtdışına gönderilmişlerdir?
- 4) Bu yurtdışı eğitim ve öğrenimler için kimlere ne kadar harcırah ödenmiştir? Toplam maliyeti ne kadar olmuştur?
- 5) Yurtdışına 'ücretsiz izinle' gitmesine izin verilen personel olmuş mudur? Bu şekilde personele izin verilebiliyorsa, bu haktan 2002-2017 yılları arasında yıllar bazında kimler yararlanmıştır?
- 6) 2010 - 2017 yılları arasında yıllar bazında işe alınan uzman ve yardımcılarının kuruma alınırken dikkate alınan KPSS ve dil sınavı puanları nedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 306 17547
Konu : Soru Önergesi (7/18906)

22.12/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/11/2017 tarihli ve 43452547-120.07-187704 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/18906 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TÜFENKÇİ
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait 7/18906 Sayılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-6) Bakanlığımızda 06/07/2011 - 12/12/2017 tarihleri arasında yurtdışına dil öğrenimi amacıyla gönderilen personel bulunmamaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 78., 79. ve 80. maddelerine göre yurtdışına gönderilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında ödeme yapılmaktadır. Söz konusu dönemde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 77. ve 78. maddelerine göre yurtdışına ücretsiz izinle toplam 5 personel gönderilmiştir.

Bakanlığımızda görevli uzman ve yardımcılarına 06/07/2011 - 12/12/2017 tarihleri arasında göreve başlatılırken KPSS P5, KPSS P7, KPSS P22, KPSS P23, KPSS P24, KPSS P25, KPSS P30, KPSS P33, KPSS P34 ve KPSS P103 puanlarıyla birlikte KPDS,UDS ve YDS dil puanı şartları aranmaktadır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 3

45'İNCİ BİRLEŞİM
22 ARALIK 2017 CUMA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 11.12.2017 Pazartesi günü saat 13.00'te başlanması, Bütçe ve Kesin Hesap Kanun tasarılarının görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 22.12.2017 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu tasarılarının bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların (Hükûmetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 9 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu tasarılarının maddelerinin oylanması,

İçtüzük'ün 72'nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde, gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 8'inci turlarda seksener dakika, 7'nci turda altmış dakika, 9'uncu turda ise elli dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükûmete birer saat süreyle söz verilmesi -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- İçtüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların onar dakika olması

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 05.12.2017 tarihli 32'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2- 11/18 Esas Numaralı Gensoru Önergelerinin gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 3'üncü sırasına alınması ve Gensoru Önergelerinin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmelerin, Genel Kurulun 22 Aralık 2017 tarihli 45'inci Birleşiminde 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasından sonra yapılması ve bu Birleşimde, 11/18 Esas Numaralı Gensoru Önergelerinin gündeme alınıp alınmayacağına ilişkin görüşmelerin tamamlanmasına kadar Genel Kurulun çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 21.12.2017 tarihli 44'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

22.12.2017 Cuma-Saat: 11.00

* Dilekçe ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

22.12.2017 Cuma-Saat: 11.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

45'İNCİ BİRLEŞİM

22 ARALIK 2017 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 503) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2017) (X)

2.- (S. Sayısı: 504) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2017) (X)

3.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki sözleri sebebiyle ve görevini hukuk içinde tarafsız bir şekilde yerine getirmediği iddiasıyla İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/18) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 12.12.2017) (Dağıtma tarihi: 15.12.2017)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

**2018 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE
2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU
TASARISI GÖRÜŞMELERİNİN BUGÜNKÜ PROGRAMI**

12'nci Gün

22.12.2017 CUMA

Saat : 14.00

- BÜTÇENİN TÜMÜ ÜZERİNDE SON KONUŞMALAR

(HDP, AK PARTİ, MHP, CHP)

(Siyasi parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşma süresi: 60'ar dakika)

(İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre yapılacak konuşmaların süresi: 10'ar dakika)

- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile
2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısı'nın açık oya sunulması.

- Hükümet adına konuşma

